

57

PROTOCOLLO¹N

EXPEDITIONUM

12/
VARIARIEM IN

ANNO DOMINI 1720

Zebrał

Eligi Korwin Piotrowski

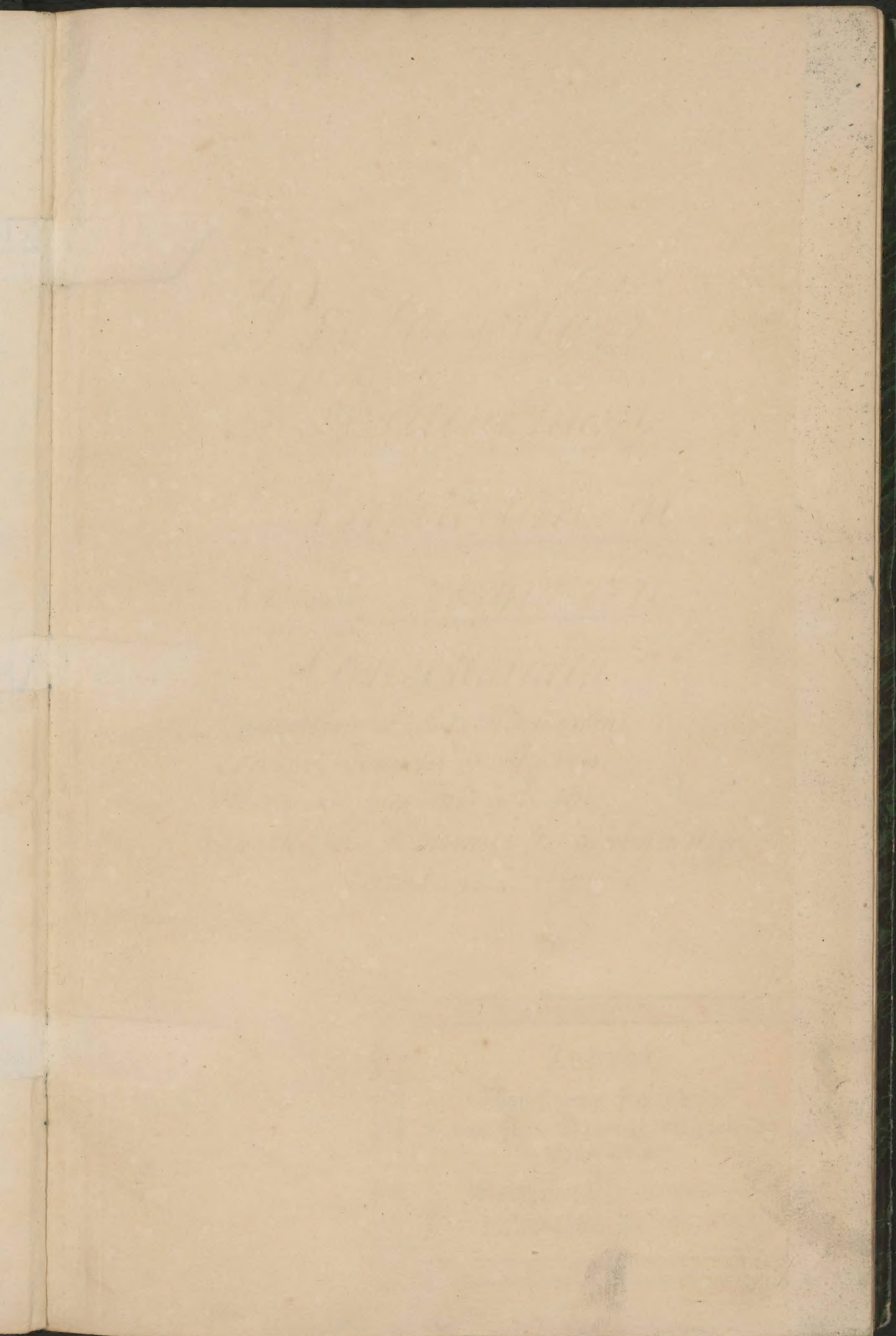
Prezes Sądu Głównego Wołyńskiego
w Motowidlówce.

Własność córki Stanisławy
z Piotrowskich Malinowskiej.

N. Inw. 6257

[Faint, illegible text visible through the paper, likely bleed-through from the reverse side. The text appears to be arranged in several lines, possibly a title or a list.]

1416.

Protocollo
Expeditionum
Variarum in
Anno Domini 1720.

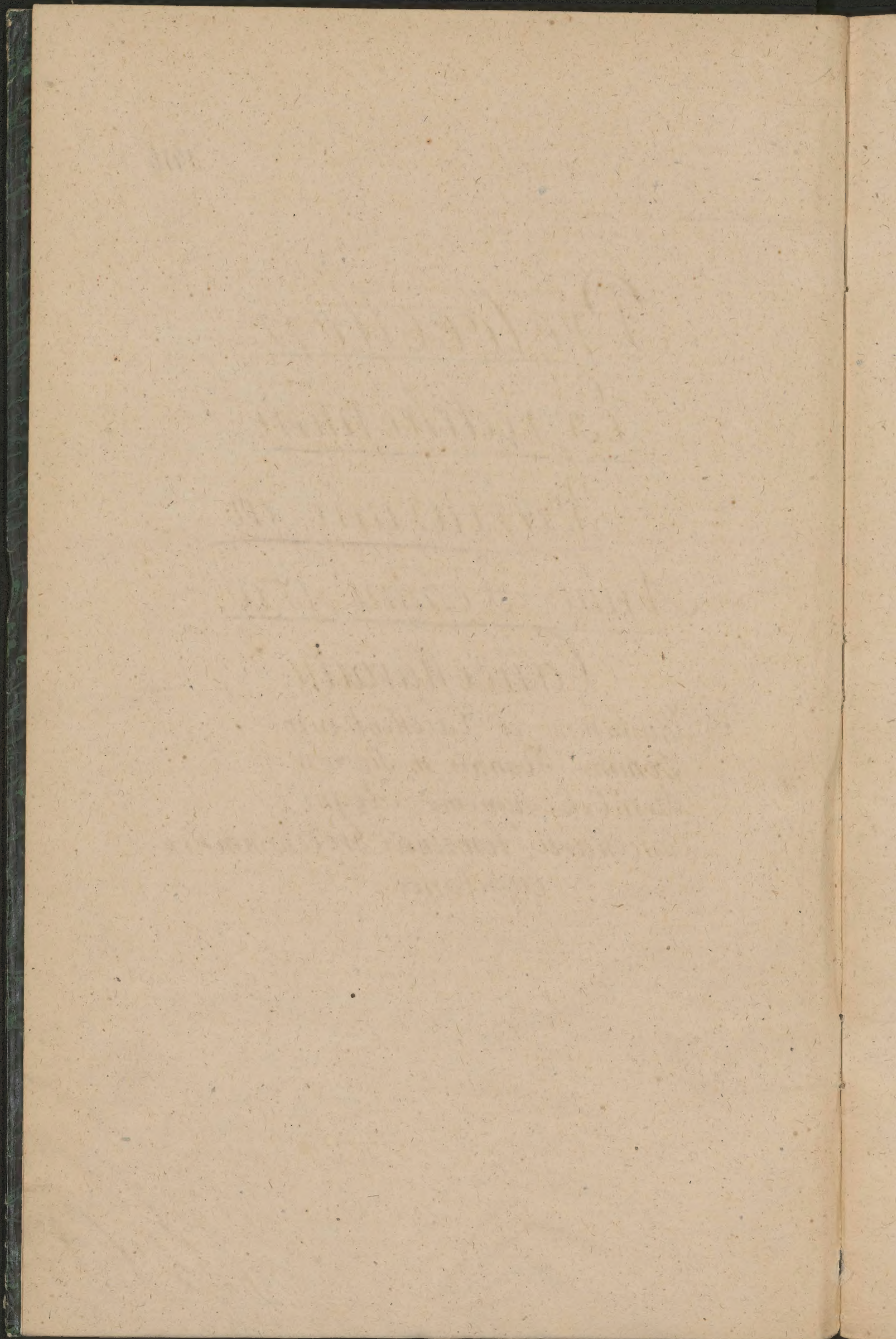
Cancellariatu
Illustrissimi et Excellentissimi
Domini Joannis in Styron
Szembek Supremi Regni
Cancellarii, Comitis Grodentinensis et
Capitanei.

Zebrał

Eligi Korwin Piotrowski
Prezes Sądu Głównego Wołyńskiego
w Motowidlówce.

Własność córki Stanisławy
z Piotrowskich Malinowskiej.

1.

*Copie de la Lettre de Son Excellence Mgr le
Grand Chancelier de la Couronne a Mr Puchet, Resi-
dent a Rome. A Varsovie 6e Janvier 1720.*

J'ay reçu votre Lettre du 2 de Xbre a droiture par la poste. Vous ferez bien de m'envoyer immédiatement toutes les fois, que vous le jugerez nécessaire, que les Lettres ne passent pas par d'autres mains. J'attends les effets de mes Lettres, et de vos soins dans l'affaire de Mieschow. Pour Mr le C. de Hagen, et des autres Gentils hommes Catholiques de la Cour de S. M. Roy, j'avois obtenu une favorable declaration du Roy avant mon depart de Saxe, ie n'ay eu depuis aucune information, ne requisition la dessus du dit Mr le Baron. Dans l'applaudissement, que vous avez fait devant la Sainteté a la dernière promotion des Cardinaux, Vous auriez mieux fait de dire que sarebbe stata piu compita, se la Santa Vostra includeva in questa promotione vostro degnissimo Mgr. Nonzio Simaldi tandis, que toutes les autres Courones, / lesquelles ne sauroient assurément pretendre avoir plus de merite aupres du Saint Siege, que la Notre / ont en cet avantage, et outre cela Mgr Notre Noncé ayant merité cette Grace de Sainteté par ses talents tres grands, par ses services aussi signalés, partant des peines, et de depenses dans la presente Mission dans les conjunctures passees, et presentes si epineuses, et dans les circonstances des voyages frequents en Saxe, et du Mariage de Notre Prince Royal et S. M. et toute la Reputacion dont il s'effaitre l'affection tres particuliere, et tres juste en auroient ressenti une joye et une obligation tres grande a la Sainteté les Etats assemblez presentement voudroient temoigner leur empressement pour cela, mais ce digne Seigneur, en ayant eu quelque vent, fait toutes les diligences pour empêcher cela. Pour ce qui regarde Notre Nation. Dieu n'a pas encore envoyé le temps, quelle puis voir de tous les avantages avec les autres Nations, malgre tous les Services, toute la dessevee nec et tout le zele pour la Sainte Eglise, et pour la Personne sacrée de la Sainteté et de sa maison. Pour ce qui se passe icy vous en serez informé d'ailleurs. Ma femme acceptera volontiers cette occasion, que vous luy presentez pour vous temoigner notre amitie. Je suis &c.

*Copia Credentialium ab aula Viennensi
ministro suo in Poloniam ad Comitum Generalia missa. Vien-
nae die 27. Xbris 1719. Carolus &c.*

Quamprimum de Comitibus, quae Varaviae nunc celebrantur, renuntiatum Nobis fuit, letati sane sumus, eam Nobis opportunitatem porrigi, qua Serenitati Viennensi, et Republicae recens sincere Nostrae Amicitiae, et benevolentiae testimonium reddere, et quae mens, quae Sensus Nostrum in turbidissimis huius temporibus sint per Oratorem Nostrum coram amplius explicare queamus. Id vero munus pro singulari, qua pollet prudentia, Illustris, et Magnifico Consiliario Nostrum Status Intimo, Camerario, nec non Censurum Nostrarum Pedestrium Ductori, Perdilectae Nostrae et Serenitatis Vestrae respective ex fratre Nephis, et Nurus Serenissima Archiducissa, nunc desponsatae Regiae Polonicae, et Electoralis Saxoniae Principis, Aula Praefecto Josepho Lothario Comiti in Königsberg impotimus, ut quae in rationes utrinque communes, et advertenda, quae indequaque ferme accumbant, discrimina faciunt, cum Serenitate Vestra Indulgenterque Regni Ordinibus conferat, deliberet, tractet, atque concludat. Illi itaque Legato Nostrum plenam indubitatamque fidem in iis, quae Nomine ac de Mandato Nostrum Serenitati Vestrae propositurus est, ut adhibere velis benevole petimus. Manemus &c.

*Copia Literarum Augustissimi Imperatoris ad Sta-
tus Regni Polonicae die 27. Xbris 1719.*

Carolus Sextus divina favente Clementia Electus Romanorum Imperator semper Augustus, Germaniae, Hispaniae, Hungariae, Bohemiae Rex, Archidux Austriae, Reverendissimi Reverendi, Illustrissimi ac Illustris et Magnifici nec non Seniores et Sincere dilecti. Quamprimum de Comitibus, quae Varaviae nunc celebrantur, renuntiatum Nobis fuit letati sane sumus, eam Nobis opportunitatem porrigi, qua Serenissimo Regi, Indulgenterque Regni Ordinibus, recens sincere Nostrae amicitiae et benevolentiae testimonium reddere, et quae mens, qui Sensus Nostrum in turbidissimis huius temporibus sint, per Oratorem Nostrum coram amplius explicare queamus. Id vero munus pro singulari, qua prudentia Illustris et Magnifico Consiliario Nostrum Status Intimo, Camerario, nec non Copiarum Nostrarum

Pedestrum Ductori, Per dilecta Nostra ex Fratre Neptis, Serenissima Archiducissa Maria Josepha, nata Hungaria, Bohemia, utriusque Silesiae Regia Principis nunc Serenissimi Regni Poloniae et Saxoniae Electoralis Principis Frederici Augusti, dilectissime Coniugis Aulica Praefecto, Josepho Lothario Comiti in Königsegg inposuimus, quem amplius mandatis, atque etiam Potestatem instructam in Poloniam mittimus, utque in rationes utrinque communes, et ad avertenda, quae undequaque ferme circumstant, discrimina faciunt, cum Serenitate sua, Inclitisque Regni Ordinibus conferat, deliberat, tractet, atque concludat. Illustri itaque Legato Nostrum, plenam indubitamque fidem in iis, quae Nomine, ac de mandato Nostrum Reverendissima Paternitati Vestrae Devotionibus Vestris ac Vobis propositurus est, ut ad hi beatiss bene vole petimus. Et quod superest Reipublicae Vestrae omnia fausta apprecamur. Datum ut supra.

Copia Literarum Sacrae Caesaris Maiestatis ad Sacrae Regiae Maiestatem Poloniae. P. I.

Cum Regni Comitibus, quae Varsovia in praesens celebratur, peropportunam Nobis occasionem porrigant Serenitati Vestrae, Inclitisque Regni Ordinibus ea exponendi, quae incommunem utrinque utilitatem videntur facere posse. Hinc Illustrem et Magnificum Consiliarium Nostrum Intimum, Camerarium ac Militiae Pedestris Ductorem, Per dilecta Nostra ex Fratre Neptis, Serenitatisque Vestrae Nurus Serenissima Archiducissa Regiaeque Poloniae, et Saxoniae Electoralis Principis Aulica Praefectum Josephum Lotharium Comitem in Königsegg in Poloniam cum Legati munere ablegandum decrevimus, ut mentem ac sensum in eam rem Nostris Serenitati Vestrae aperiat, eaque deinde pro concessa sibi facultate agat, et perficiat, quae Ipsi in mandatis dedimus. Illi ergo ut Serenitas Vestra plenam indubitamque fidem in iis, quae Nomine Nostrum propositurus est, non secus ac Nobis Ipsi adhibere velit, per amice fraternaeque petimus. Et quod superest Serenitati Vestrae amicam Nostram ac propensam voluntatem large confirmamus. Datum Viennae die 24. Ianuarii. 1720.

Copia Literarum Regis Britanniae ad Sacram Regiam Maiestatem Poloniae. P.

Georgius Dei Gratia Magnae Britanniae Franciae, et Hiberniae Rex, Fidei Defensor, Dux Brunsvicensium, et Luneburgensium Sacri Romani Imperii Archithesaurarius et Princeps Elector etc. Serenissimi et Potentissimi Principi, Domino Augusto Secundo eadem Gratia Regi Poloniae, Magno Duci Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kioviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolenscae, Severiae, Cernichoriaeque, Duci Saxoniae, Intubae, Cliviae, montium Angriae, et Westphaliae, Sacri Romani Imperii Archi-Mareschalo, et Principi Electori, Landgravio Thuringiae, Marchioni Hennebergensi, Comiti Mariae, Ravensburgiae, et Starby, Domino in Harrenstein, Fratri, Consanguineo, et Amico Nostrum Charissimo Salutem Serenissime et Potentissime Princeps, Frater Consanguineo, et Amice Charissime. Ampliores amicitiae necessitudines inter Nos et Maiestatem Vestram intercedant, postulatque hodierna temporum Inclinationis, ut colatur diligentius adaugeturque animorum. Mediorumque curam, Regniue una Polonici commoda, rationesque provechantur ex esse potissimum censuimus Virum aliquem, idoneum diligere, qui Officiis opportune adhibitis, tum mutuae benevolentiae firmitatem non solum ab omni labe vindicet sed etiam magis magisque stabiliat, tum consilia ad nostrum invicem, et commune tam Reipublicae Poloniae, quam totius Europae bonum spectantia promoveat. Hunc in finem fidelem et dilectum Nobis Jacobum Scotti Armigerum nominavimus, qui ut perspicuus olim Maiestati Vestrae atque haud ingratus fuerit, ita vicibus huius erga Maiestatem Vestram lingue publicam Poloniae sustinendis, magis aptum fore duximus. Cum igitur tanquam Ministrum Nostrum Maiestati Vestrae commendatum esse volumus, rogamusque amice, ut aditus faciles, fidemque integram cipebeat, quoties cunque Nostrum Nomine ea quae in Mandatis habeat, exponere cupiat, quibus sane succulentur usque Maiestati Vestrae constabit, quo affectum ipsam, quantoque studio res ipsius omnes, Regniue eidem Polonici utilitates prosequi haud inter mittimus. De reliquo autem Maiestatem Vestram Divini Nominis Tutela ex animo commendamus. Dabantur in Palatio Nostrum Divi Jacobi octavo die Mensis Decembris Anno Domini MDCCXXIX. Regni Vero Nostrum Sexto. Maiestatis Vestrae Bonus Frater Consanguineus et Amicus. Georgius R.

Copia Literarum Eiusdem Regis ad Sacram Regiam Maiestatem P. II.

Redintegranda in arcto quietis ac Pacis Universalis cum Regina et Corona Russiae Concilio ande studium Nostrum Maiestatem Vestram latere non potuit. Officia Nostra Varii generis ad hunc scopum collimantia, iam iam feliciter, nec sine spe ulterioris successus impendimus, Mediationemque Nostrum Partibus Belligerantibus obtulimus. Cum itaque non minus Maiestatis Vestrae ac Reipublicae

Poloniae utilitates promovendi desiderium Nos teneat eandem Serenissimo Cesari oblatam, a parte Danica, et Borussia Regum, ut et Regina ac Corona Sueciae vero iam acceptatam ac adhibitam mediationem Maiestati Vestrae ac Reipublicae offerimus, nulli dubitantes, quin Maiestas Vestra ac Republica Polonica hoc Nostrum desiderium probent in aequis Nostris Consiliis ac Conatibus plenariam fiduciam penant, atq[ue] fini tam salutari obtinendo lubentes Nobili-
um concurrant, Officiisque Nostris pari pacis studio respondeant. Quod superest Maiestatem Vestram Dei optimi maximi Tutela ex animo commendamus. Dabuntur in Aula Nostra, Han-
verae die 8.bris. Anno Domini MDCCXIV. Regni Vero Nostris Sexto etc.

Copia literarum eiusdem Maiestatis ad eundem Regem.

Ex amicissimis Maiestatis Vestrae literis, quas Illustris ac Magnificus Campi Mareschal-
lus Vester Generalis Comes a Fleming, Supremus Praefatus stabuli in Vestro Magno Ducatu
Lithvanicae etc. Tradidit Nobis, Dresdae die 14. Octobris ad Nos datis, quid de suscipiendo in Polo-
niam itinere, et convocandis ibidem Comitibus Regni Generalibus, indicare Nobis Ipsa voluit,
probe intelleximus, cum itaque pro amicitiae ac iustitiae nexu, qui Nos inter ac Ma-
iestatem Vestram intercedit, eidem omnia fausta et prospera optemus, ita et, ut reatum
munda haec Comitum auspicio suscipiantur, felicemque, ac optatum sortiantur finem, sincera
fundimus vota; quod vero ut ita eveniat Maiestatis Vestrae ac Reipublicae rationes, eo ma-
gis urgent, quod in Ipsi propositionem respectu Tractatus pure defensionis Viennae Austriae nu-
per conclusi, quo licet varii ac falsi rumores in contrarium sparsi fuerint, sane utilius nihil,
nihil securitati ac libertati, contra inhiantes quosdam, magis congruum, ac promovenda, stabi-
liendaeque Aeternae pacis Generalis accommodationis ex cogitari ac sanciri potuisset, ut ex facta
postmodum Serenissimi Caesaris eiusdem Tractatus communicatione apparuit, faciendam esse
intelligimus. Quantum pacis sanctum ac salutare opus Nobis cordi sit, quantumque curarum
ac sollicitudinum Nostrarum vires, ut firma, ac fida in eatur, eademque postmodum incon-
cussa maneat, impendamus, Notum Orbi Christiano satis ac probatum est. Eodem optulante
Deo res pervenerunt, ut solum ad utilitatem publicam, ut et Maiestatis Vestrae ac Regni eius
securitatem, hoc Nostrum studium a parte Maiestatis Vestrae ac Reipublicae Polonicae, in eadem
Seminarque cum Corona Sueciae ac Rege Prussiae imita est, et quatenus cum Serenissimi Caesaris
in re sincere collaboramus, secundetur, ac fulciatur. Spem ideo certam alimus Maiestatem Ve-
stram ac Reipublicam obstaculis, quae forsitan huic salutari scopo contraria esse possent, uno
consensu Nobilium obvia iuros, ea quae omnia promoturos, quibus firma, ac sincera in archi-
guis redintegrari, ac stabiliri possit. Super hac re ad declarandos Maiestati Vestrae intimiores
animi Nostris sensus quempiam e Nostris ad Ipsam ablegare in animo est; Interea supradic-
tumq[ue] Comes a Fleming sensus Nostris Vestrae Maiestati praesummariter exponet, ut vero in
tam salutari Negotio aequa temporis ratio habeatur, utile ac necessarium esse ducimus, ut Ma-
iestas Vestrae in Comitibus res ita disponi curet, quo Ipsi liberum sit, etiam extra Comitum, de
mediis ad Pacem conducentibus, Nobiscum tractare ac convenire. Quod superest Maiestatem
Vestram Dei optimi maximi Tutela ex animo commendamus. Dabuntur in Palatio No-
stro Hanoverae die 9. Mensis Novembris Anno Domini 1714.

Copia literarum Regis Borussiae ad Sacram Regiam Maiestatem Polonicae

Cum inter Primarias Regni Nostris curas Nobis semper fuerit, ut iis Officiis peragendis se-
dulo incumbemus, quae ad amicitiam inter Nos et Maiestatem Vestram firmissimam
que Polonica Reipublicam fovendam, commoda quae hinc inde Nostra, Subditorum que
Nostrorum promovenda, et augenda pertinere possunt etc. Nobis visum est, ad Maiestatem
Vestram proxima Regni Polonicae Comitum generalia celebrantem, Consiliarium Nostrum
Intimum sine ac fideliter Nobis dilectum Fredericum Wilhelmum Potadovskii Baronem a
Postelmitz ablegare, a Maiestate Vestra per amice contententes, velit praefato Ministro Nostrum,
in omnibus plenam et integram adhibere fidem, eundemque Regia Svabia et protectione
complere. Quod Ipsi pari Officiorum genere rependere non deerimus Maiestati Vestrae
interim prosperos rerum successus ex animo apprecantes. Dabuntur Berolini 26.bris.
Anno Domini MDCCXIV. Regni Vero Nostris VII. Maiestatis Vestrae Domus Fra-
ter et Cognatus, Fr. Wilhelmus R.

Penatus Consilium Post Comitiale.

Præsentibus Reverendissimo in Christo Patri Domino Stanislao
in Suppon Sempbek Archiepiscopo Synodali, Regni Polonicae et Magnus Dux Lit-
hvanicae Primat, primoque Principe, Reverendis in Christo Patribus Dominis Constan-
tino Feliciano Stanianski Madislaviensi, et Pomoraniae Nominato Cracoviensi,
Christophoro in Suppon Sempbek Posnaniensi Nominato Vladislaviensi, Joachimo Prae-
sendoriski Luecoriensi, Christophoro in Suppon Sempbek Præmiliensi, Joanne Casimiro

ab Ulan Bokun Culmensi et Pomeraniae Procancellario Regni; Episcopis. Illustri Magnifico et Generoso Adamo Nicolao Smiarzki Lancellario Cracoviensi Exercitus Regni Supremo Duce, Iamisso Winiowiecki; Cracoviensi. Morawyn, Sandomiriensi Palatinis, Ludovico Potiey Castellano Vifnensi Exercitus Magnus Dux Lithvanica Supremo Duce, Stephano Leszynski Calissiensis, Francisco Wielopolski Bradiensi, Josepho Potocki Kiowice. Joanni Jablonowski; Russia Joanne Jarlo Lublinensi, Francisco Taturski Plocensi, Stanislaw Kiewuski Podlachia Exercitus Regni Imperi Duce, Andrea Hsbocki Ravensia, Andrea Sapieha Breslensi in Siles. Petro Kozerski Marienburgensi, Palatinis, Michaela Raczynski; Calissiensis, Ludovico Potorski Sieniensis, Antonio Nowowiecki Nowogrodensi, Podolski Plocensi, Venceslao Trainski Ravensi, Petro Crapski Culmensi, Carolo Oborski Bracariensi, Alberto Sydzimski Lendensi, Stanislawi Halicienski, Nicolao Skoraszenski Korywiniensi, Alexandro Stulski Warsaviensi Lancellariis, Josepho Wandalino de Magna Kunayce Minerech Mareschalco Supremo Regni, Michaela Principe Winiowiecki Magnus Dux Lithvanica Supremis Lancellariis, Casimiri Principe Crakowyski Procancellario Magnus Dux Lithvanica Georgio Przebendowski Supremo Thesaurario Regni, Alberto Dabki Mareschalco Curia Regni. Inchoatum die 1. Martii Anno Domini MDCCLX. Warsavia.

PROPOSITUM

- 1^a Ilgo kroleška Mošo Jan Han Mošimwy exquirere racy, Senus przytemnego Senatu, w ktorym ma sie y na ktory dzien Seymiki Selacyjne maia bydi wydane?
- 2^a Nizeli Seym przytely ex lege nadsprizacy providebt providenda, in rem Boni publici quibus ad interim medius securitas externa et interna manuteneuda, ad quosvis casus, y praciwko wiedzim praktykom.
- 3^a Ma lity Cesarsa Egomola Chracianistkiego, krole Angielskiego, y krolewy Szwedzkiego in Materia Pacis Olivensis stabilienae piane, niakich terminach Respona maia bydi dane?
- 4^a Emissario y Supplementem Instrukcyi do Wielmoznego Wojewody Maronickiego expediendo, iak wiele y z kady wdroge ma assignari?

CONCLUSUM.

- 1^a Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus Litteras Universales pro comiciolis Relationum cum prefatione commoda et opportuna dici quanto cius preparare, ac expedire Lancellaria Regni et Magnus Dux Lithvanica demandabit.
- 2^a Securitatem externam manuteneudam conservandamque Sacra Regia Maiestas Domino Nostro Clementissimo censet partim per continuationem Officiorum Amicorum cum Principibus Vicinis, partim per expeditionem Legatorum in tempore congruis, et utili, ad ingressum Brunsvicensium et Tractatum Generalem ibidem perficiendam, pravia formatione, et frutina Instructionis in Senatus Consulto, protine ad Latus Regium extistente. Item quoque per transmissionem indilatam Supplementi Instructionis, ac promotionem Legationis Magnifici Palatini Masoviae quod Severissimum Cesarum Moschoviae, in quam Securitatem Externam, tam Ducatus Curlandiae, et Semigalliae, quam Civitatem Elbingensem comprehendere debet Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus Declarat. Securitatem vero internam duratura constanter tranquillitatis medius ordinariis legibus praefatis Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus assecurandam, et sustinendam quoq; arbitrat. Videlicet proprio gradu poronari modam et exactam sancitorum Tractatus, et Comitionum Variavienisium tum Inodentium ultimorum observantiam, ac executionem, tam in Militariibus, quam civilibus. Pro Secundo, per continuationem Tribunalis Fiscalis Radomientis substituendo in locum anterioris Residentis Reverendum in Christo Patrem Dominum Episcopum Premislensem. Pro tertio per tempestivam Comitiorum Generalium Indictione ex praescripto novellae Legis incidentium. Pro quarto per publicationem Inditionum extraordinarium vigore Tractatus Variavienis Consiliorum ultimari denique in casu extreme ac inevitabilis necessitatis, actualisque periculi per convocationem totius Nobilitatis Status ad Generalem expeditionem, tanquam Auctoris, Conditoris et Propugnatoris Tractatus Variavienis, nec non Vindictis et assessoris quicquid Intence, contra quosvis motus aequae domesticos, ac externos.
- 3^a Responatorias ad Imperatorem, Regem angliae, et Reginam Sueciae in terminis generalibus, Relationes pacis, dum modo Generalis honoris, utilitas, ac Securitas non recusantibus ex Lancellaria Regni dandas Sacra Regia Maiestas libenter annuit.
- 4^a Emissario, quam ceterime properaturo ad Magnum Legatum Palatinum Masoviae viales quingentorum Hungaricorum per Magnificos Supremos Thesaurarios Regni et Magni Ducatus Lithvanica in continenti in ista usitata proportionem, et ex divisionem exolvendorum Sacra Regia Maiestas Domino Nostro Clementissimo auctoritate praesentis Senatus Consilii decernit Eidem Magnificos Thesaurarios, utriusque Sentis ad exolvendas quantocumque Summas in toto assignatas, Magnifico Palatino Masoviae nec non Secretario eiusdem Legationis Secretario Pusyna Notario Supremo Magnus Dux Lithvanica serio obligat. Praeterea Sacra Regia Maiestas Domino Nostro Clementissimo Magnifico Thesaurario Regni Auctoritate praesentis Senatus Consilii munit, quatenus primario Generosis Deputatis ad Comitio Generalia ab Exercitu Regni utriusq; Auctoramentum in rem Tractamenti Summam Secundario Generosis Residentibus Romae pensionem annualem quingentorum Imperialium, Viennensi vero intuitu acceptorum laborum ac sumptuum mille Imperiales, deniq; pro necessitatibus reparanda metris Regni pravia revisione Summam necessario, et indispensabiliter impendendam exolvant. Relatione iniuria publice ultra limites iacente, et nunquam controversa munitate Ravica contra Java Sentium, et sedeva antiqua per militiam Cesaream perpetrata, tum respectu aliarum praesentium Magnifici Palatini Kiowice nec non Generosi Sapieha Capitanei Dobruysensis Magnificis Ministri.

Regni et Magni Ducatus Lithvanie ex postulationem cum Magnifico Legato Sacre Cera-
rice Maiestatis seriam quam primum instituere ad aequatamque satisfactionem urgere Sacra Regia
Maiestas Dominus Noster Clementissimus committit.

Nominatio ad Episcopatum
Livonice. Sanctissime ac Beatissime in Christo Pater Domine Do-
mine. Clementissime.

Post ocula pedum sanctitatis Vestrae Mei Regni ac Dominorum meo-
rum humillimam commendationem. Ad Episcopatum Livonice et Piltinensem, post Promotionem Reve-
rendi in Christo Patris Jacobi ad Episcopatum Pomaniensem Ultimarum Nominati mei vacantem, alium Pre-
latum, in locum istius, pro Jure meo supplere volendo, Reverendum Hanstlaum Kotium, Episcopum Il-
licensem, Suffraganeum Premislensem, et sed. Vacante Episcopatus Cracoviensis Administratorem Genera-
lem, non minus Maiorum suorum Ceris illustrem, dignumque Nominis, et prosapia Magni illius in Conci-
lio Tridentino Prædicti Cardinalis Honis Heredem, verum et proprium in Ecclesiam Dei et Patriam tuam meritis
conspicuum debito Animo nominavi. Quam quidem Nominationem meam uti sanctitati vestrae, gratiam
et acceptam fore confido, ita ut effectu tuo, eo facilius gaudere valeat. Filialis meas ad sanctitatem Vestram
preces adfero, negotiumque eius zelosissime recomendas, Episcopatus quoque prænominato Protectionem implero.
Celsam sanctitati Vestrae felix ac diuturnum Orbis Christiani Regimen ex animo optineo, et maneo.
Varsaviae die 2^a Mensis Martii Anno Domini MDCCXX. Obsequiosissimus filius Hanstlaus Rex
Polonice.

Ad Cardinalem Protectorum Regni Polonice.

Augustus Secundus Dei Gratia Rex Polonie Magnus Dux Lithvanie, Ruthie
Prussiae Masoviae Samogitiae Kiouice Volhyniae Podolie Podlachie Livonice. Smo-
lensiae Severie Czernichoviceq. Nec non Hereditarius Dux Saxonie et Princeps Elector.
Illustrissimo et Reverendissimo in Christo Patri Domino Sacre Regie Ecclesie Cardinali Albani Regni
Nostri Protectori, Amico Nostro Charissimo, et Honorando, salutem et omnis felicitatis continuum incrementum.
Illustrissime et Reverendissime in Christo Pater, Domine. Amice Noster, Charissime, et Honoran-
de. Post Promotionem Reverendi in Christo Patris Jacobi Episcopi Livonice ad cathedram Pomaniensem,
substitutimus, ac pro Jure Patronatus Nostri Regii nominavimus ad vacantem Episcopatum Livonice et
Piltinensem Reverendum Hanstlaum Kotium Episcopum Illicensem, Suffraganeum Premislensem, et sed.
Vacante Episcopatus Cracoviensis Administratorem Generalem. Et quem ad modum Civita Domus ipsius de-
cora nec non propria eius in Ecclesiam Dei in Nos et Patriam tuam merita, debitas ad Præminentias quali-
tates, dignasq. Viro Ecclesiastico Virtutes, Illustritati Vestrae perspecta esse non dubitemus, ita iisdem recensin-
dis non immoramus, sed Illustrati Vestram amice requirimus, quatenus pro cognita in Nos, tuæ sanctita-
tis Comitatu Illustras Vestrae se impendere velit, ut nominatio hæc Nostra, quanto citius effectu de siderato
coronari possit. Quod dum Nobis accedente Valida applicatione Illustrati Vestrae pollicemur, impensam
hunc Negotio operam testificationibus, grati animi Nostri rependere non intermitteremus. De cætero Illustrati
Vestra prosperos rerum successus cum optima valetudine a Deo optineamus. Sabantur in Arce Nostra Varsa-
viensi die Secunda Mensis Martii Anno Domini MDCCXX Regni Vero Nostri XXI Anno.

Augustus Rex.

Nostri Ministri, Status Regni Polonice et Magni
Ducatus Lithvanie a Sacra Regia Maiestate Domino Nostro Clemen-
tissimo ex Senatus Consilio post Comitatus Generalia Regni Varsaviae celebra-
to ad requisitionem ratione Invasoriorum cum Illustrissimo et Excelenti-
ssimo Domino Legato Sacre Cæsareæ Maiestatis deputati, Huneri et officio com-
misso satisfaciendo. Puncta sequentia Illustratissime Excelentia exponimus.

1° Cum anno proximo præterito 1714. Copia militum Sacre Cæsareæ Maiestatis, Oppidum Rawa
in Maiori Polonia Fundo Reipublice in disputabili, et nunquam controverso situm superinequi-
tarunt, ibidemque Contributiones extorserunt, damna non modica intulerunt, Ipsumque Administra-
torem horum Bonorum, Captivarunt, et secum abduxerunt, de quo literæ Sacre Regie Maiestatis ad Sa-
cræ Cæsareæ Maiestatem Trautstadu erant expeditæ. Hæc ut ante omnia memoratus Administrator
ex carceribus liberatque restitueretur, Temum sub violentis, et damnes illatis dignoscendis Commissariis
assignentur, et terminus Inquisitionis præfigatur, ac tandem pro Jure, et Iustitia iudicium Negotium decida-
tur, et in futurum, ne similia attentata fiant, remedium provideatur requirimus.

2° Leprosiorum Causa disindictio Illustrati et Magnifici Poleski Palatini Kiouice in Sylwia contra Sacerdotes
Symonitæ, et Jordanovic in Sylwia ab aliquot annis instituta, ut interpositione Sacre Regie Maiestatis
Domini Nostri Clementissimi, pro Jure, et Iustitia determinetur. Iustum hoc Illustrati et Magnifici
Palatini Kiouice desiderium Sacre Cæsareæ Maiestati recommendatur.

3° Conventus Religiosorum Ordinis Prædicatorum, ac Religiosorum Virginum S. Dominici in Sylwia, ab
origine Foundationum suarum ad Religiosum Provinciale Polonum spectabant, et modo primum tempore

revolutionis hoc in Regno Polonia circa Annorum 1707. ubi Conventus Provinciali Polono adempti, et alteri nempe Bohemica Provinciali applicati sunt. Provincialis Poloni Jurisdictioni restituantur. Similiter duo Conventus Franciscanorum in Silesia oppolii, et Wismie ab origine Fundationum ad Provinciale Polonum spectantes, ab Anno 1707. in Regimine Spirituali turbantur, ne itaq; Provincialis Polonus, eiusq; Visitatio impediatur. Pariter, et alii duo Conventus Reformatorum in Silesia, et apud Sanctam Annam, eandem patiuntur sortem, quod in illis impediatur. Visitatio Provincialibus Polonis. Conventus Trebitensis fundatus a Principibus Polonis Henrico Barba dicto, quo ad temporalia, et a J. Hedvigi eiusdem Principis Consorte, quo ad spiritualia, semper Polonas tam moniales, quam Abbatisas habuit, nunc ad malas Informationes, Polonas magnas patiuntururbationes, et ad eligendam Abbatissam Germanam in Anno 1700. sunt violentor coactae, etiam post fata illius Polonae Abbatissae, si eligissent. Decreto quodam prohibita sunt ne in futurum Polonam in Abbatissam, sed solum Germanam eligant. Tum quoq; Polonas ad erudiendum, vel Religionem suscipiendam in hoc Conventu interdictum. Ut itaq; hae praeviae amoveantur, et circa Jura sua, ac Consuetudines antiquas Conventus praenominati, de benignitate Augustissimae Maiestatis conserventur. Tum et in Regno antiquas Status observatur inter Religiosos, ubi Religiosi S. Pauli Primi Eremitae Cisterciensis, et per totam Poloniam visitantur a Germanis, Carthusienses quoque in Lithuania, et in aliis Regnibus Similiter a Germanis Superioribus visitantur.

4^a Summa dicta Neapolitana Quatuor Centenorum, et triginta Millium Salutarum Imperialium, cum provisione decem pro centa Perennissimum olim Sigismundum Augustum Regem Polonice, post fata Perennissimae Bonae Fortis, Joannis Galeacei Ducis Mediolanensis, et Isabellae, Aragoniae Reginae Neapolitanae filiae. Sigismundi vero Augusti Regis Polonice Secundo voto Consortis, Maritris vero sua, ubi filium concernens, demum ad Sigismundum Tertium Regem Polonice, ex Catharina Sigismundi Augusti Sorore Germana Joannis Regis Sueciae Consorte procreatum filium Jure Successionis Naturalis devoluta, tandem per eundem Sigismundum Tertium prelo Coronae Regni, Pactis Conventis Republicae donata. A qua summa Perennissimi Regis Polonice, videlicet Idem Sigismundus Tertius, ac Joannes filii, Vladislaus, et Casimirus ex permissione Republicae percipiebant Proventus. Post obitum vero eiusdem Perennissimi Casimiri Regis Polonice, statim Republica eadem Summas sibi debitas sine omni mora ab Antecessoribus Augustissimae Maiestatis requiritis, quas etiam durante vita eiusdem Casimiri Regis, postquam Regno abdicasset, per Illustrissimum olim Okrowski Viscomitem Summum praecavit sibi Securitatem huius Summae ac hostea saepius Instantias suas, vide licet per Illustrissimum olim Jatuski Episcopum Warminensem, et per Patrem Wotta Societatis Jesu, tum per alios renovavit, et mandata ab Antecessoribus Augustissimae Maiestatis pro indistincta Satisfactione obtinuit. Quae quoniam non sunt sortita effectum, iterum Anno Domini 1714. per Illustrissimum et Reverendissimum Christophorum Lubek Episcopum Livoniae, nunc Posnaniensem suas renovavit Instantias, ad feliciter Imperantem Augustissimam Maiestatem, quarum Instantia cum Jurium, et praetensionum Republicae Sacra Caesarica Maiestas agnovit realitatem, et soliditatem dum praetensionem Sactorum circa Tractatum Badenium, Iussu ad eandem Summam praetendendum Jure Regni Polonice explodi mandavit. Ut ergo hoc Negotium diutius non protrahatur, imo quam altissime Satisfactio fiat, Summae cum provisionibus Republicae solvatur etiam ad praesens Sacra Regiae Maiestas, et Republica per nos Ministros Status expostulat.

Copie d l'ordre circulaire a tous les Ministres du Roy aux Cours etrangeres en date de Varsovie le 9. de Mars 1720.

La Cour de Pologne ayant été avertie que le Baron Posadowski Ministre de la Majesté le Roy de Prusse tramoit plusieurs brèves dange, reuses par moi les Nonces de la dernière diète et ayant trouve necessaire, afin de s'claircir de la verité d'iceux, de faire observer les démarches et les correspondances du dit Ministre. Elle a enfin attrappé une relation, qu'il faisoit au Roy la Majesté. Et comme relation contenoit les avis en question, et que l'auteur y avoit même, qu'il agissoit sans Ordres, le Roy eut été en droit, de luy en témoigner d'abord son ressentiment. Mais la Majesté ayant voulu donner au Roy de Prusse une nouvelle preuve de sa modération, et des egards, qu'elle a pour luy, Elle s'est contentée d'envoyer le General Major Münnich a Berlin, et decrire luy jointe l'ordre a la Majesté Prussienne qui la demurs d'abord desavoue et rappele son Ministre. Après le retour de M. Münnich M. le Grand Chancelier de la Couronne ayant fait appeller le Baron Posadowski, luy a remis son rappel, dont le General Major Münnich a voit été chargé, et luy a dit de l'apart du Roy, qu'il seroit bien de partir incessamment, quoique la Majesté vouloit bien luy laisser la liberté de partir lors quel qu'il feroit, et de son cachet d'autant mieux la véritable raison, soit la dessus, que le Baron Posadowski est effectivement parti: mais il n'a pas trouvé a propos de chercher un autre pretexte pour son depart, en ayant contre naturelement le mis a presque tous les autres Ministres etrangers, qui se trouvent icy, et ayant même communiqué a quelques uns d'entre eux la Lettre susmentionnée du Roy, et la réponse, que la Majesté Prussienne y a faite. Or comme par la toute cette affaire, que le Roy d'ailleurs eut été bien aise de tenir secret, ne sauroit manquer d'éclater dans le Monde la Majesté a ordonné d'en mander ce que de tous a ses Ministres aux Cours etrangeres, afin qu'ils soyent informés, de qu'elle manière le tout s'est passé, et en état de desabuser eux, qui pourroient en vouloir faire un autre rapport. Quoi qu'il Elle leur defende en même tems d'en parler.

les premiers, mais de réserver cette Information pour les occasions, ou d'autres commencent, de les en entretenir.

*Copie de la Lettre du Roy au Roy du Sussie en date
Varsovie le 16. Fevrier 1720.*

P. J. Je ne puis pas me dispenser de mander a Votre Majesté
qui ayant été aversé depuis quelque tems, que le Baron Posadowski, Ministre de Votre Majesté, étoit
en Grison fort étroit avec quelques me contents de Mon Royaume, et qui il entroit avec eux en toutes
sortes d'intrigues, pernicieuses, et contraires au repos de mes Etats j'ay été long tems, sans y vouloir ajou-
ter soy. J'ay cependant eu de voir m'en éclaircir, et j'ay fait ouvrir, pour cet effet quelques Lettres du dit Mi-
nistre. Et comme j'ai trouvé moyen de les faire déchiffrer, j'ay été fort surpris d'y trouver la confirmation des
avis, qu'en m'avait donnés. J'espère que Votre Majesté approuvera mon procédé d'autant plus, qu'Elle m'en a
Elle même, m'entre l'exemple d'année passée, et que Je m'y suis pris avec tant de ménagement, que jusques
icy je n'en ay pas fait de moindre bruit, ni la moindre part à personne, qu'à quelques uns de mes Ministres Po-
lonois, de la direction desquels j'ay été assuré. Votre Majesté trouvera cy joint une Copie vidimée d'une rela-
tion, dont j'ay besoin de garder l'original, à cause de son importance, et le déchiffrement, que j'en ay fait fa-
ire. Que Votre Majesté ait la bonté de se faire donner Elle même le Chiffre du Baron Posadowski, et d'en fai-
re déchiffrer la relation en sa présence, et s'il lui plaît, en celle du Senéchal Major Michiel Kolond dans les
Gardes Polonoises, qui est le porteur de cette Lettre, et à qui je la prie d'ajouter, j'y en tout, ce qui il aura l'hon-
neur de lui dire de ma part. J'espère, que Votre Majesté sera convenue par la même relation, que le procédé du
Baron Posadowski est d'autant plus punissable, qu'il avoue lui même d'avoir agi sans ordre de Votre Majesté, et
que Elle voudra bien la rappeler incessamment de ma Cour; pour lui demander compte de sa conduite, qui est évi-
demment telle, que malgré votre bonne intention reciproque, il nous rebouterait infailliblement, si on le laissait
continuer, et que je ne saurois absolument plus le souffrir à ma Cour, ni lui garantir à l'avenir la sûreté, dont d'
autres Ministres y jouissent. J'espère, que Votre Majesté regardera la modération, que je montre en cette occa-
sion comme une nouvelle marque de l'amitié sincère avec la quelle je suis.

*Copia Literarum Sacrae Caesaris Regiaeque Majestatis ad Sa-
eram Regiam Majestatem Poloniae*

P. J. Serenissime, ac Potentissime Princeps. Serenitati Vestrae
mihi recens ad huc haeredit memoria Nos statim ab initio nupti Nostrae Imperii Anno Salvatoris 1712 ad
requisitionem et persuasionem Electorum Principum et Statuum Imperii omnium Nostram curam se impen-
dunt ut Congressus, qui hactenus Brunsviga subsistit, ad componendum bellum septentrionale, et avertendum
vicinum Imperii Circules ex arduo imminens periculum cum benivolento singulorum contra Suevicam Federato-
rum, et sub auspicio Mediationis Nostrae Imperatoriae institueretur, ad quem una cum Serenitate Vestra tunc
temporis Ministros Nostris, non solum statim Ablegavimus, sed illis ibidem etiam per aliquot annos relinqui-
mus, sperantes fore, ut ex Suevia per Nostram Invitationem commotus, suo quoque Ministros eo mitteret, et
ex sua parte quae usque ad pacificationem, utilia conferret. Cum vero propter declarationes alibi dicti Regis Sueviae va-
rias et salubri Nostrae intentioni perquam oppositas scopum Nostrum attingere haud licuit, Regina Sueviae in-
terim, Divina sine dubio Providentia ducta, non solum per Literas, verum etiam per Ministrum suum Plenipotentia-
rium Comitem a Bieleke nuper nunc Nostris declaravit, se proponere, et paratam esse, ad Pacem sub aequis conditio-
nibus tractandam, et se in illum finem Legatos suos Brunsvigam mittere, simul atque Nobis placuerit Congres-
sum ibidem firmare, et omnes in bello septentrionali implicatas Potentias ad Tractatus Pacis sub Nostra Mediatione
neque etiam Reginae Sueviae perquam grata, et accepta est / invitare. Postquam igitur per hancce Reginae
declarationem, omnia, quae hactenus obstituerant, impedimenta sublata sunt, ita ut ad opus tam salutare de pace
et requie in Septentrione restituenda, proceedi possit, Ideo nulli dubitamus, et Serenitatem Vestram eventualiter
per praesentes Literas Nostras invitatorias, quam amantissime rogatam volumus, ut Legatos suos Plenipotentia et
Instructionibus necessariis munitus, quam primum rursus Brunsvigam mittere velit, ad quem Conventum non
solum Regiam Sueviae, sed reliquas etiam in bello septentrionali implicatas Potentias sub hodierna data invi-
tamus, occutere etc. Dabantur Viennae Austr. Die 17. Mensis Anno Domini 1720. MDCCLXX.

*Copia Literarum Serenissimi Magnae Britanniae Regis ad Sa-
eram Regiam Majestatem Poloniae*

P. J. Serenissime, et Potentissime Princeps Frater Consangui-
ne, et Amice Charissime. Adintus grando in Arctus quiescit, ac Pacis Universalis cum Regina, et Corda Sue-
viae concilianda studium Nostrum Majestatem Vestram latere non potest. Officia Nostra varii generis ad hunc
scopum cohi mantia, iam jam feliciter, nec sine spe posterioris Successus impendimus. Mediationemque Nostram
Partibus Belligerantibus obtulimus. Cum itaque non minus Majestatis Vestrae ac Republicae Polonicae Utilitates pro-
movendi desiderium Nos teneat, eandem Serenissimo Cerarum oblatam, a parte Danica, et Borussia Regum, ut et Regi-
nae ac Corona Sueviae, vero jam acceptatam ac adhibitam mediationem Majestas Vestra ac Republica Polonica
hoc Nostrum desiderium probent in aequis, Nostris Consiliis, ac conatibus plenariam fiduciam ponant, atque fini-
tam salubri obtinendo lubentes Nobiscum concurrant Officiisque Nostris pari pacis studio respondeant. Quod in
perest Majestatem Vestram de optimi maximi Tutela ex animo commendamus. Dabantur in Aula Nostra ita
novembris. Die 8. Mensis Novembris Anno Domini 1720. Regni Vero Nostris Sexto. Majestatis
Vestrae Bonus Frater Consanguineus et Amicus Georgius Rex.

2
Copia Literarum Serenissime Regine Svedice ad Serenissi-
mum Regem Polonice et Electorem Saxonie Augustum Secundum.
Datum ad Holonice die 6. Mensis Aprilis Anno Domini MDCCLX.

Cum mihi valde gratum sit, quod inter me et Maiestatem Vestram, illam concordiam renasci vide-
am, ad quam non solum mutuum consanguinitatis vinculum, sed etiam communis Regnorum Nostrorum
salus naturaliter Nos exaltare debet. Non potui non, quin Maiestati Vestre hac occasione, quae mihi per
Generalis Subernatoris Poniatski discidium in Germaniam praeberetur, eam, quam hac ex causa percipio,
Laetitia testor, omnimodo persuasa Maiestatem Vestram illa, quae in finem tam salutarem Praefatus Ge-
neralis Poniatski Maiestati Vestre meo Nomine deferet probaturam, ut mihi quam primum in-
ter illis responsum perveniat. De ceterisque praedictum Generalem Poniatski Gratia Maiestatis Ve-
strae commendo, et semper oro. Maiestatis Vestrae Dona. Soror Cognata et Vicina Alrica Eleonora Li-
Inscripta. Sacrae Maiestati Regi Polonice et Electori Saxonie.

Copia Literarum Sacrae
Regiae Maiestatis ad Imperatorem intuitu Tractatus Brunsvicensis. Varso-
viae die 16. Mensis Martii Anno Domini MDCCLX.

Cum Maiestatem Vestram minime
lateat, Nostra Antiqua ac Sincera voluntas, animiq[ue] propositio ad pacem et tranquillitatem, facile sibi per-
suasum erit, quam gratia, quamq[ue] incunda Nobis fuerint humanissima luce litterae 12. praeteriti Mensis Novem-
bris ad Nos datae, quibus ad Congressum iam pridem Brunsvigae institutum, sub auspicio faustissimo Mediat[i]o-
nis Maiestatis Vestrae, pro componendo Bello Septentrionalis Nos iterum invitatos voluit. Quare debitas
Maiestati Vestrae de hocce habui. studio ac mihi Nos affectu grates rependimus, et ubi primum tempus huius
modi Congressus praefinitur, Nobisq[ue] id innotuerit, deinde exploratam sufficientem intentionem dederat[i] No-
stri Serenissimi Caesari huic in Negotio habeamus, Legatos Nostros, Plenipotentia et Instructionibus opportu-
nis munitos Brunsvigam, ad inveniendum Tractatum Generalem, rursus mittimus, praehabito tamen prius Sena-
tus Consilio. Nulli dubitantes, quin Maiestas Vestra, pro sua spedita erga Nos et Republicam amicitia, et ne-
cessitudine, Plenipotentiarius suis Legatis, et Negotia Nostra commendabit, ut hocce Tractatu, non solum
retrimenta quaecunque a Nobis averiantur, verum etiam notabile emolumentum ex eo reportemus. Preca-
mur interea D. G. M. ut Maiestati Vestrae prospera faustaq[ue] cuncta pro summa sua benignitate largiatur
dabantur ut Supra.

Ad Regem Haenae Britanniae in eadem materia
Responsoriales. Varsoviae die 16. Mensis Martii Anno Domini MDCCLX.

Ex humanissimis Maiestatis Vestrae litteris 3. praeteriti Mensis Novembris ad
Nos datis, non sine Animi Nostr[i] delectamento intelleximus, tum praedictum desiderium tuum, pro-
movendi Pacem Septentrionalis, et utilitatem Nostram ac Republicae, tum propensionem Pasturum
belligerantium erga huiusmodi Opus aequae Magnae ac laudabile. Cum autem Nos nihil antiquius ha-
beamus, quam pristinam pacem et tranquillitatem instaurare non praetermittimus, postquam, uti bo-
no Fœderato commisit, Serenissimo Caesari, non solum de optima intentione Maiestatis Vestrae, Verum
etiam de Nostra desiderio, pacem inveniendi, notitiam dederimus. Mentemq[ue] eius exploratam perspectamq[ue] ha-
buerimus, praehabito prius Senatus Consilio, porro Legatos Nostros plenipotentia et Instructionibus ne-
cessariis munitos, ad inveniendum Tractatum Generalem Brunsvigam mittere, ubi primum Nobis innotuerit
praefinitum fuisse tempus Congressus iam pridem ibi instituti. Nihilq[ue] ex parte Nostra negligemus, quin
ad tam salutarem finem perveniamur. Nulla dubitantes, quin Maiestas Vestra pro sua perspecta erga Nos
amicitia Operam suam conferat, non solum ad avertenda a Nobis Regnoq[ue] Nostr[o] quaecunque detrimenta, ve-
rum etiam ad promovenda et augenda Nostra Regnaq[ue] Nostr[i] commoda. Fausta, laetq[ue] omnia interea Mai-
estati Vestrae ex animo precamur. Dabantur ut Supra.

Ad Reginam Svedicam
Responsoriales, in hocce eadem materia. Varsoviae die 16. Mensis Mar-
tii Anno Domini MDCCLX.

Gratissime Nobis fuerunt litterae Maiestatis Vestrae 6. Septembris
datae, et Generoso Generale Poniatski Nobis allatae, ex quibus non sine delectatione percipimus sen-
tum ac propensionem Maiestatis Vestrae instaurandi antiquam concordiam, et sinceram amicitiam, ad
quam et consanguinitatis Vinculum, et communis populorum Nostrorum salus, iure merito Nos invitant.
Cum autem ut Maiestati Vestrae indubitata testimonia daremus, quod Nobis aequae ac Illi, operis tam saluta-
ris promotio summi opere cordi sit, Serenissimo Caesari, uti Fœderato Nostr[o] non solum de optima intentione
Maiestatis Vestrae, sed etiam de Nostra desiderio pacem inveniendi iam jam notitiam dederimus, ita etiam
quam primum exploratam perspectamq[ue] Mentem eius habuerimus, Legatos Nostros ad inveniendum Tractatum
Generalem Brunsvigam mittere non praetermittimus, statim ac Nobis innotuerit tempus Congressus iam pri-
dem ad hunc effectum ibi instituti praefinitum fuisse. Nihilq[ue] porro ex parte Nostra omittimus uti hactenus fe-
cimus, quin ad hunc tam laudabilem atq[ue] salutarem perveniamus. Fausta cuncta interea Maiestati Vestrae
ex corde precamur. Dabantur ut Supra.

Copia litterarum Hospitarae Nobilissimi doctore, Sigomoni.

9.

Copia Responsu Rego krolewskieg. Mosci

Jasne Widmozy Kpracywie Nam

*Copia Listu Hospodara Wołoskiego do Jego Mości Pana kan-
clerza Wielkiego koronnego w Jarach dnia 13 Chłystwisa Januarii Ro-
ku Pańskiego MDCCX.*

ionym *do* *Rebna* *Wspomni* *Jego* *Mosci* *Pana* *Kancelarza* *Wielkiego*
koronnego *do* *Hospodara* *Wotolskiego* *w* *Warszawie* *dnia* *16* *Marca* *1720* *z*

Jasie Wielmożny, Miłościwy Panie Wojewodo, y Gospodarzu Ziemi Wołoskich.
 Mnie wielce Miłościwy Panie y Przyjacielu.

Responz Jego krolewicy Moci Panego Jego Mito
 swiego na list Wasz Mości Pana do Wasz. bierze, okazyja, prezentowania z Onemusa i moim Tyca
 mym Affektem. Dziknie oraz Wasz Mości Pana rade za listowna Contestacya Jego zysliwego ku mmo
 Przyjacieli, ktora w podajacych si okurencyach w raiem nie rependere gotow bda Wasz Mości Pana zysli
 mym Przyjacieliem y kuga, powolnym Jan Szembek kandelz. Wdki koronny.

Copia Listu Cesarza Jego Moci do krola Jegomosci sub dat
 ut supra.

Postquam literis Vestris Serenitati Vestrae nuper significavimus, quatenus Nos Illu-
 strum et Magnificum Consiliarium Nostrum Intimum, ac Militiae pedestris Ductorem Perdiditae No-
 strae Serenissimae ex Fratre Neptis, Serenitatisque Vestrae Mirus Archiducis, Regiaeque Poloniae et
 Saxoniae Electoralis Principis Aula Praefectum Josephum Lotharium Comitem in Königsberg in Poloniam
 ad Serenitatem imprimis Vestram tum ad Regni Comitiam Varsaviae celebrata cum Legatoris Munere ab-
 legare decreverimus, ea nunc illi finis Voluntas Nostra est, ut si Vradam ad praedictae Serenissimae
 Principis Aulam, quantoquid se se recipiat, muneri que suo pristino ibi incumbat, Iulam voluntatem
 Vestram Serenitati Vestrae huic significamus, et ut Eundem Comitem ea benignitate, qua cum rece-
 pit, dimittere velit, heramice fraterneque petimus. Et quod super est Serenitati Vestrae Amicam No-
 stram ac proensam voluntatem large confirmamus. Datum Viennae die 28. Februarii Anno Domini
 MDCCLXII. Regnorum Nostrorum Romani Noni Hispaniarum decimo Septimo Hungariae vero et
 Bohemiae illidem Noni. Serenitatis Vestrae Romus Frater Consanguineus Amicus et Vicinus
 Carolus.

Copia Responsi Sacrae Regiae Maiestatis ad Imperatorem.
 Varsaviae die 18. Mensis Martii Anno Domini MDCCLXII.

Musivem et Magni-
 ficum Maiestatis Vestrae Consiliarium Intimum, Camerarium, ac Militiae pedestris Ductorem, Per-
 diditae Vestrae Mirus, cuiusque ex Fratre Neptis Serenissimae Archiducis Regiaeque Poloniae, et
 Saxoniae Electoralis Principis Aula Praefectum, Josephum Lotharium Comitem in Königsberg, quem
 Maiestas Vestra occasione Comitiorum ad Nos, cum Legati munere Ablegandum censuit, ut men-
 tem ac Sententiam suam in Communem utilitatem Nobis ad aperiret, libenti animo, et prona benevo-
 lentia excepimus, atque omnia, quae ab eo Nobis exposita fuerant, debita cum attentione, gratisque auribus
 audiviimus. Cum autem post modum intellexerimus voluntatem Maiestatis Vestrae esse, ut si Vradam
 ad praefata Serenissimae Principis Aulam quantoquid sese recipiat, muneri que suo pristino incumbat,
 non praetermissimus ea propensione, qua ipsum recepimus dimittere, favori busque Nostris prosequi, ita e-
 nim exigit, tum nostrum erga Maiestatem Vestram Studium ac Amicitiae nexus, tum dicti Comitis
 praedara eximiarum qualitatum decora, quibus Nobis totique Aulae Nostrae Ornatisimum se praebuit.
 Ceterum Maiestati Vestrae lausta, laetaque omnia a Domini emine precamur. Dabantur ut supra.

Copia Literarum Sacrae Caesaris Maiestatis ad Sacram Regiam
 Maiestatem. Viennae die 20. Mensis Januarii Anno Domini MDCCLXII.

Vestramur in cate Nobis longe gravissimo, a quo heri Serenissima Domina Mater
 Nostra, Amantissima Eleonora Magdalena Imperatrix Vidua ex violenta novendium diurnum mor-
 bo ex hac vita sublata fuit, eaque propter apud eos praecipue qui Nobis uti Serenitas Vestra, Sincera a-
 micitiae suae affectum jam pluries testati sunt, aliquod summae huius Afflictionis Nostrae Lenimen-
 tum merito quaerimus, ut itaque Serenitas Vestra, acerbissimam hanc Vicem Nostram dolendo, id
 Nobis quantoquid ad ferre velit, emine ab eadem flagitamus, eamque a quavis lugubri eiusmodi
 sorte quam diutissime exemptam cupientes, Serenitati Vestrae letis, ac prosperos quos vis rerum
 eventus ex corde precamur. Datis ut supra.

Copia Responsi Sacrae Regiae
 Maiestatis ad Sacram Caesaris Maiestatem datum Varsaviae
 die 20. Mensis Martii Anno Domini MDCCLXII.

Non sine Magno animi Nostris moe-
 re percepimus ex humanissimis literis Maiestatis Vestrae ad nos datis Serenissimam Imperatricem
 Viduam Eleonoram Magdalenam Amantissimam Eius Matrem, supremum explevisse diem in
 quo luctuoso eventu Iure merito Maiestas Vestra in Amantissimo corde Nostris iuste afflictionis sue
 Lenimentum quaerit. Ea etenim ut nostra Studiosa erga eam amicitia, tantaeque rebus, et propinquitate
 inter Nos coniunctio ut quid quid ad Solatium, et Commodum Maiestatis Vestrae conservare potest
 semper, et quacunque vi, toto conatu Nos prestare parati sumus. Summopere interea Ma-
 iestati Vestrae et Nobis dolemus, de insigni huius modi iactum, deumque Optimum Maximum
 emine precamur, ut eam rursus dignetur letis, prosperis que successibus, ac perenni nichil mi-
 ta, quam Maiestati Vestrae Amicitiaeque suae Augustissime Domini ex corde optamus. Daban-
 tur ut supra.

Supplement Instrukcyi Jego Krolewskiej Mości, Pana Naszego, Młodszy, y Wzrostki, Janem Rzeczypospolitej na Sejmie Walnym w Warszawie zpromadzonych do Jego Carskiego Wieliczenstwa, Wielmożne mu, Janowi, Hrabu na Chomentowie Chomentowskiemu Woiewoźcie, y Generałowi Mistrza Kasowieckiego, Radomskiego, Trochobuckiemu, Łowickiemu, Jasiowieckiemu, i Sandomierskiemu, danu z kancelaryi Wielkiego Księstwa Litewskiego, przez Włodzkiego Piotra Jwandzkiego Podczaszego Rzeczyckiego, w Warszawie Roku Pańskiego 1700.

- 1° *Ja odcoramian tej Łepejcy y Relacyi dozorować o: Hatniego y Wielmożny Mistrza Dozorukim Pełnomocnym Postem Jego Carskiego Wieliczenstwa w Warszawie pod czas Sejmu za Wola y wiadomością Łepej Rzeczypospolitej odprawionego, Wielmożny Woiewoźda Kasowiecki reprezentować będzie iustum corolium Jego Krolewskiej Mości, Pana Naszego Młodszy, tak o ditych niektórych Senatorem wpisane, iako też o punkta przez Jego Wielmożnego Mistrza Dozorukiego na konferencyi proponowane, diffidencje, y suspijce między Jego Krolewską Mością Janem Kasym Młodszym, o Stanami Rzeczypospolitej, rozrwanie wstąpieniy konfidencyi, y zamieszanie nowe fermentujące, y zapalające, tudzież o praktyki, y mokomina Włodzkiego Darskowa u Porty przeciwko Jego Krolewskiej Mości y Rzeczypospolitej nowemu atakowaniu: iadzia, pretentorum reparacyi, in futurum zaś pracacyi de similia fiant in posterum.*
- 2° *Instalant urgentissime o kathegoriczny Responz y satisfakcyę tak na punkta pierwsze w Instrukcyi swojej wyrażone, iako też y na dozorować ostatnim Wielmożnemu Mistrza Dozorukimu doniesione y salecone: mianowicie mi Respektem Reskrypcy, Inflant, Wyprawadzenia wsty ludzi Jego Carskiego Wieliczenstwa z Kurlandyi, Rewokowania Rżyny Synowicy swojej z Łamiat, y odstąpienia Wndkich pretencyi nieulicznie dotyż pryncypali formowanych: takż o kontra mandowanie Kapitana na Ville Boy, respektom wygłosa z ludzmi, y uwolnieniu Kłasta Jodaniska od nieulicznej Wdzy, y Holaty.*
- 3° *Explorabit tenie Wielmożny Woiewoźda Kasowiecki positivam Intentionem Jego Carskiego Wieliczenstwa, Jęchli Pokoju Generalnego, z Potencyami Norwickimi, mianowicie z Koroną Szwedzką inclinat, Jęchli Plenipotencyaryuszom swoich na Congress Odrunicki posłać, y iak przedko reche? omiadcaiz z tym, że król Jego mości y Rzeczypospolita nie mogą: Jęchli mi Statu dubio et periculoso, ne belli, ne pacis ab extra, z jakoda stroia, bez radnych acquiritorum awantazow zostawać, Plenipotencyaryuszom swoich, nie lawno ad eum finem detynowanych, ordynować bida na pozmieniony Kongres, do Traktowania y Konkludowania Generalnego Pokoju, który aby bym łacniej y skuteczniej promoueri et stabiliri mogi ex voto communis, excedit, aby inu utroque Plenipotentiarius Jęchli zgotowanych Monarchow y Janitw, supelna, mairan, y Staleana znapadowata z konfidencya, y kommunitakacya, ad obli uenda tego Traktatu equalia commoda et emolumenta, co z mi moze grantownicy Stai, tytko przez uprzedzenie y Jęchli modostanie wozne rachodzących kontrowersyi y pretencyi circa murr et tuum misdy rami y Jęchli murr.*
- 4° *Tereti Wielmożny Woiewoźda Kasowiecki postrezi, że Jego Carskie Wieliczenstwo jest dalekim od Postania Plenipotencyaryuszom, y zakonienia pokoju Generalnego. Explikować będzie interminach nalezytych, Tagod nyd, y przypiaz ziędika, utro miazcyh, że król Jego mości Pan Nasz, Młodszy y Rzeczypospolita salvis et integris antiquis Pactis Wicanege Pokoju z Jego Carstwu Wieliczenstwem, y nie wchodząc z nikim w przeciwna alge, albo Woyne, przeciwko Jego Carstwu Wieliczenstwu, Pokoju gruntownego y pożytecznego, Jęchli et honoris suis conditioni bus z Koroną Szwedzką ramarica, od biegać nie moze, dla assekurowania bezpieczeni swego ab extra, et ab intra. Który pokoy tym sposobem uaymiony Interesom Jego Carskiego Wieliczenstwa nie będzie, ukodliwy, y onzem pomocny, przez opiarowanie mediai: Narocy misdy Jego Carstwu Wieliczenstwem, o Korona Szwedzka.*
- 5° *Nie mala Latuzonem w Wyeyami Domoni Włodzonych lubo mieckich Kraynda, nie tytko niektory po trebnie kraymadwicy, ale y satisfakcyi, a solbnie Włodzomy Jęchli, lubomirski: Podkomorny Koronny, Kie dy włodzbranu Dobr, toiat Miat, Potonnego, Miedyrzeca, Pitawicu, Ostropola Lubaru, y tak wiede Włi murr Interech Woiewodstwach łezacyh, do tych Dobr nalezytych, Entvaty zai roczany Dnakwoi Ho uterydżis: tyzicy, do tych ceyniacyh, Wielmożny Jęchli Miazek, przez lat osm trzymajze, cata y supelna zonyh od bierat promienionya, gdy zai pomieniony Wielmożny Miazek oddawał te Dobra, mairana ceyi Poddanych z Dobra, tudzież Stada siluk Ho wladzicia, zrebcon ceterazis, Ogierom Hiszpańskich, Angielskich, Neapolitani chich y Jureckich, osm zabrat, Dział Szironych z Portey Potonickiy Bizdicki, iedne wyprawadit, drugi kopionat, Mobilia valoris przedziast tyzicy Salurw bitych w Zamku Dubionickim depnowane ikidm zabrat, Takie Włodzonego Hwaroty Sandomirskiego, łamie w Dubnie Dział Szironych osmdziast, oprocz winy znacnu go Cehauem Ammuniyi: Stada siluk ad minimum z Zrebiami dżicis, Kairbici w ktorym wuytkie Hwaroty tnegu domu Jęchli Ostrogickich per Successionem wisty Splendory ad minimum, na Młion do tych zamyka izce, oraz y tak wiede wiede Stachty Woiewodstwa Wolszynskiego, propter Securitatem wtozic Portey Dubionickiy zlozonych depowitow wyprawadit, Na ostalek Włodzonomu Jęchli lubomirskiemu Obornem Koronem, zai zey Catoricki Jego adobr Lubunia, przez ludi Nazyasniyszego Cara Jęchli mości zabity, y pienizdy trzdyzic: zai tyzicy do tych przy nim wiste, ktorogo to catoricka zabitego, nie tytko w Swozie Kraymuniczkiem byta prezencacya, łeay Włodzonomu Generalowi Wolsbachowi na onas kommendiacemu Portya Woyka Jego Carskiego Wieliczenstwa, tenie catoricki byt pokazany, przy rekmycyi o satisfakcyi, Która radnego Stalku nie wiste, Łazym Wielmożny Woiewoźda Kasowiecki wtych punktach przy Hwaroty, o nalezyte, dory: uay mion: Kraymuniczkiem byta.*

- [illegible]

- 22° Koryhorkach w Wielkim Księstwie Litewskim leżących szkód moich ministerialnych dochodzić pozwolono. Dziesiąta z Młohowa y Łachowicz przez Wojska Jego Cesarskiego Wieliczeństwa zabrane, a do Panów Młohowskich zaprowadzone, ut restituantur Wielmożny Woiewoda Mazowiecki starać się będzie.
- 23° W Roku 1768. Urodzony niegdy General Baar w Książności Sieraczynie Urodzonego Korbuta Starosty Krowickiego Porucznika na ten czas znaku Canevengo Wielmożnego niegdy Oginskiego Hetmana Wielkiego Wielkiego Księstwa Litewskiego Sieraczynie w ruchomościach y Splendorze na trzy Tysięce talarów bitych nie mniej zabral. Należy aby ta szkoda Urodzonemu Korbutowi Starosty Krowickiemu do racznie kom. znaku Canevengo restituantur Wielmożny Woiewoda Mazowiecki instabit.
- 24° Książności Chazbikow, niegdy od Urodzonego Tomasza Janowskiego Dziedziczyńcy Prasnym, przez Urodzonego Jana Dombrowskiego nabyta w Woiewództwie Kujawskim nad Stuhnią, Łachą, przez Siołę i Siołę y Dziedzą, y Siołódka nad rzeczką Kawałką, Łachami, gruntami Wasiłkowickimi granicząca, ponieważ nullo Jure do Panstw Jego Cesarskiego Wieliczeństwa Młohowskich przytaczona jest, która na Łukaszow, a mianowicie Urodzonego Marcyana Józefa Dobrowskiego Podkomorzego Wielkomorskiego Jzwoski powinna, aby pomianiony Chazbikow cum affinentis Łukaszowi przyniesiony był. Wielmożny Woiewoda Mazowiecki starać się będzie.
- 25° Pamięć Bachowicki nie tylko że jest odemotiwowany, ale że wszystkich Dział obrany, których znajdowało się więcej niż osiemdziesiąt sztuk Armat. Nie mniej Książstwo Cereyckie Książkami, y rewarantami, y przez Łokaję Wojsk Jego Cesarskiego Wieliczeństwa penitui zmniejszone, instam merentur Compasjionem, za czym będzie promotorował Wielmożny Woiewoda Mazowiecki u Jego Cesarskiego Wieliczeństwa Dział restitucyi; a za pozajmione szkody należące y niedostateczny satisfakcyi.
- 26° Dobra Dziedziczne Urodzonego Wawrzynca Świdzińskiego w Ławskim y Sandomirskim Woiewództwach Cereyckim y Ładomskim ziemach leżące, to jest Świdno, Michałowie, Stryków, Młaski, Świdzińskie, Młaski, Michałowskie Świdzińskie, Połonnay, Sorki, Skarbnikowa Wios, Łubna, Kłopotay, nek, Michałowie, Olszowie, Łacharzew, Łacha Jurano, Łosiańsk, Świat, Dombrowka y Kamień ko Kłaskarę, przez Wojska Jego Cesarskiego Wieliczeństwa w Polsce subsystujące 2500 Kommercy Urodzonego Kapitańa Jazowora, y Wielmożnego Księcia Wołkowskiego, funditus zmniejszone y zabowane, iako Reagaty w Środku Ławskim przez tego Urodzonego Świdzińskiego na Dziedziczyg Tysięcy Dłotych po przyznanym testatur, pod który czas y osoba Jego wzięciu y worym aggrawacyom od Łachow y Kłaskow podlegała, merentur, aby Wielmożny Woiewoda Mazowiecki, o Satisfakcyę, zate szkody u Jego Cesarskiego Wieliczeństwa upominał się.
- 27° O Eliberacyi Urodzonego Władysława Książstwa Porucznika Jego Królewskiej Mości Pana Na szego Młohowskiego pod Arzydencyą w miarola wiążącego, y dotąd in vinculis na Holicy Młohowskiej zostającego Wielmożny Woiewoda Mazowiecki starać się będzie.
- 28° Differencya między Działami Cereami Manastera Miedzyhorzkiego, o Młyny na Rzece Serpin, które należą do Kłaskar Kłaskarowickiego Dobra Dziedziczyńcy Urodzonych Łachow, God kancelaryom Litewskich, które to Młyny Cerey pomianieni violenter sobie przytaczali y przez gnalt od brali, aby cum restitucione onych do finaliter upokoiona była, W. Woiewod Mazowiecki starać się będzie.
- 29° Ponieważ mimo dante in commoda, które Miasto Jego Królewskiej Mości Sdanek ponosi od wry zey wspomnionego Urodzonego Wille Boy Kapitańa Jego Cesarskiego Wieliczeństwa wryzo accensit, y to z tenże Wille Boy dwa Kłasky Młohowskie Kłaskarowickie, Młohi, do Portu Sdanckiego przyspyżone, pretextem znajdujących się na nich Szpiż y Dział Jego Cesarskiego Wieliczeństwa w Sdancku zwracając, pod Władzą zabranę: który to metal dante cum minus brivatorum, violenter zabral, y dotąd satory muie zniemala tychże okrytow ruina, y zaniżaniem liberi commercii god dany, Panstwa Jego Królewskiej Mości zabywaciami Kłaskow pogranicznych, iako to iasniey morymoryaty, od tegoż Miasta Sdanika Jego Królewskiej Mości podane opiewia. lubo tedy w Artykulmorym tego Supplementu namieniony jest młw alia staranie o libertacyę, przeczczanego elbiasta Sdanika od Blokady tegoż Wille Boy, y ten jednak szizm, nie Słuszny postępek Jego Wielmożny Woiewoda Mazowiecki od niego Jego Cesarskiego Wieliczeństwa y przy powinney naganie za taka emaloiu o Kłaskar Jego z Ludami, ktoromi Kommanduie upodł Sdancka rewokacya instabit.
- 30° Doniesiono jest Jego Królewskiej Mości nominu Miasta Ublaga, iako podczas blisko przesył Wryny z Słuszami Urodzony Brigadier de Balck garnizonem Jego Cesarskiego Wieliczeństwa w Ublagu na ten czas Kommandujący przy musil tamcany Magistrat do wyliczenia summe na zapłate uściu tysięcy Słuszow dla Wojska Jego Cesarskiego Wieliczeństwa oprowadzonych, lubo iednak tenże Brigadier askurował z imieniem Wrygo Monarchy, że summa przez Miasto Ublag na sprowadzenie pomianionych Słuszow ewogowana z skarbu Jego Cesarskiego Wieliczeństwa wprzede miasta exolui, że to iednak dotąd non subsecutum Wielmożny Woiewoda Mazowiecki podług memoryat hac in parte Jego Królewskiej Mości podanego przez Sekretarza tegoż Miasta o realna Satisfakcyę in rem ukrywido nych Ublagow u Jego Cesarskiego Wieliczeństwa requirit. dla wrydłmoryy zai pramisso rum eliberacyi, tenże sam memoryat Ublagki wpiatim tu in scriptur ktorogo tenor jest.

takowo.

*Copia Literarum Civitatis Elbingensis ad Sacram Regiam
Majestatem. Serenissime ac Potentissime Rex Domine ac Do-
mine noster Clementissime*

Indefessam sollicitudinem, qua Sacra Regia Majestas Vestra do-
minus Noster Clementissimus innumeras inter Regni curas afflictissima Civitati suae Elbingensis, plus
quam paterne curare nunquam designata est, prefata Civitas submississima adorans devotione veniam hu-
miliissime expetit, quod hoc Ipso tempore, quo Sacra Regia Majestas ac Respublica ad Sacram Caesaris Ma-
iestatem Magni Ablegati Illustrissimi et Excellentissimi Domini Palatini Masoviae Supplementum Interven-
tionis suae transmittendum est, submississime in sinet, quod humiliter plurimorum militum Elvenerum,
quam ad conficienda pro Militibus Moschovitici Rex militum palliorum sub asservatione restitutionis, Domine
Sacra Caesaris Majestatis a Seniore Brigadie de Batek Elbinge in Præsidio Moschovitico tunc locum tenente in
scriptis facta prænominare coacta fuit, ad hunc usque diem nec dum recipere potuerit. Suppliciter postulare rogando
ut Sacra Regia Majestas Dominus Noster Clementissimus eidem Illustrissimo Ablegato repetitionem prefata sum-
mae recomminare Clementissime dignetur. Cedit hæc Regia a posteris etiam non satis deprecanda clementia, non
tantum in maximum charitatorum Ipsaque debita Istorum palliorum causa contraria nec dum solvere valentium
solatium, sed minimis a Deo Optima beneficiorum remuneratore cum felicissimo Regimine quam constantissimam Ma-
iestati Vestrae Regiae Eundem Domini adducit valetudinem, ut potest quam Civitas, tam publicis, quam privatis precibus di-
uiper implorare nunquam desistet, id quod de eadem festatur. Sacra Regia Majestatis Vestra Domini sui Clementi-
ssimi Humilissimus ac subiectissimus Servus Daniel Conradi ad Aulam Regiam nunc commorans Secretarius Elbin-
gensis.

- 37ª Mie mney na Instancya Poriatu Rzeczyckiego Donio Wielmożny Wojewoda Mazowiecki, iako wyszłkie awulsa
do tego Poriatu Rzeczyckiego, to jest kishadziast Wsi przez korakon na Pograniczu bzdajych zaichane, a przez Pakta An-
donowickie Poriatu y Rzeczypospolitey, przywrócić deklarowane, do tych was nie na wrucenie. Aż y tacy
Rgo Caricki Wilianstrowa terystkie awulsa do Poriatu Rzeczyckiego przywrócić każat, Wielmożny Wojewoda
Mazowiecki instanci sume wpraszat bzdaj.
- 38ª Ponieważ mienym Louisem Traktatem Exeritum Religions Catholice iat w Panstwach Rgo Carickiego Wielmożny
stwa postanowione, zacyt aklaborabit Wielmożny Wojewoda Mazowiecki, aby zagomani z Panstw Moskiewskich
Wielmożni Oycostwie Jezusci byli na moie mienica przywrócić.
- 39ª Doniożone na przedytym Regimie Grodzickim Tyrankie zabici Wrodożnego Sirkanta Towarzysza Petyhorickiego
Wrodożnego Referendarza Wielkiego Xistwa Litewskiego przez dudu Wrodożnego Hugniawa, Putkownika Rgo Carickiego
Wielmożnictwa, z okazyi Samiego homienionego Wrodożnego Hugniawa, który bzdaj u Wrodożnego Nowosidskiego Poruca
nika Wrodożnego Holnika Wielkiego Xistwa Litewskiego, y Samiego Wrodożnego Nowosidskiego Starostę Lubanickiego, do
ciszkich eistych, razm przyprawadzi, ale naten aas Wrodożnego Sirkanta zabito, aby krowa Mahecka y Lotnicka nie
ula wpraszat dołoy Starawia Wielmożny Wojewoda Mazowiecki.
- 40^a Zagazone Rozboymkow Kacdych w Woiewodstwie Miastanskim skracenstwa, nie idychane Tyrannidaz, y zaboyitwa
kaizady Dworow Silechickich, Miastanck y Wiock zabunka, spaloma y rozu naduzycia, Ponieważ z Traktatu Roskarskiego
Rgo Carickiego Wielmożnictwa tam przybyraizkich Herstow y Rozboymkow, dacia iis, et dolendo exemplo pra-
cti cantus, cum summo metu obywatelow Miastanskich, praxto dołoy Operam Wielmożny Posol, aby wyszły Ukazy
do Wielmożnego Xistwa Zagary na Dica Subernatora Smolenska, y do Wielmożnego Wojewody Roskarskiego, aby zaboy
cow y Herstow, którzy do nomen et cognomine Woiewodstwa Miastanskim pretenduce onych wyzania y nagrodzenia
ukaz, aby indlate dazeni, y exchwoiani byli: skody ias aby nagrodzone bydy.
- 41ª Interas Wrodożnego Polockiego Starosty Belskiego wgladom zarobowania kowota w Kuyitynopolu y ucy mienica tam
z skody w samych apparatach na przedytym sici tyzicy Skotyck, okrom depozytow Silechickich w gotowiznie au-
ni mobilibus na kuydzici tyzicy Skotyck, tudzieu wgladom zniszczenia wicli mienych Dworow, Folmarkow, a nanc
kowotow zrabiciem Vinawalis dla punki, y rozrueceniem grobu godnego hamisci Jazni Wielmożnego karskella na
krakowskiego Hetmana Wielkiego Koronnego Oyca Wrodożnego Starosty Belskiego, singularius Wielmożnemu Woi-
wodzie Mazowieckiemu recommendat, aby Rgo Carickiemu Wielmożnictwu przypomniat declarationem favorabilem
praz zamieniony oto ucyktom Nagrody perpenorum, probie Wrodożnemu Staroide Belskiemu factam y ucyktak is.
- 42^a Wpominasz Wrodożny Jony Januskowicz mienisty w Mienole, w Dychnie i Wrodożnym Sienickim na Stolice znyadu
sici kraz przy Sary Podchorskiego w Woyisku Rgo Carickiego Wielmożnictwa oclibacya y porwot Rgo Wiel-
możny Wojewoda y Senekel Mazowiecki instabit.
- 43^a Strugi Rgo Carickiego Wielmożnictwa z Panstw Moskiewskich po siedmdziesig y wiscy razem miedney gromadzie praz
Sicke Portowa Rykie dazeni z Towarami Kupcow Smolenskich, y Innych curoanie bez openiadania iis, y satisfakcyi
na Stad Rgo Kwolekicy Mosci y Rzeczypospolitey Wielkiego Xistwa Litewskiego armata main wyszłkie Komory
Skarbowa Wielkiego Xistwa Litewskiego pomiaracu, si quottannis przedto iedenaisi Tyzicy Falcow bitych uszczelku
wprawnicie Skarbownym dazni, takto iis y na komorach Londony Kupcy z Panstw Rgo Carickiego Wielmożnictwa praz daz
thro Imuickie z Towarami Sio madno, przechodacy praz kiska lat w drugiey nie mal takiey z summie Skarb pomie-
ntowy Wielkiego Xistwa Litewskiego dammificant, co zaffektacyi Administratorskiej zt pomienionych palat Wiso aby
tak maana uyma Proventow Rzeczypospolitey Ukazem Hukownym Rgo Carickiego Wielmożnictwa zatamowana byla, ex
tentu restituantur do Skarbu tegora, Starai is oto bzdaj Wielmożny Wojewoda Mazowiecki.
- 44^a Rg Woiwodstwa Bractanskiego tak ziemskich iako y Grodzkich przed Guntami Chmudnickiego do kioora mienio-
nych, ktorí y teraz reperiantur w Picarach ni dispositione Wielobnego Metropolity Kiomskiego, pod którego pieczat

- 43° Wykazę Rzeczy, któreby pomychodziły restitucijom Wielmożny Woiewoda Mazowiecki, upomni si.
- 39° Zeżai Wojaka Ręgo Carstkiego Wielmożentwa a Woiewodztwa Bractawskiego ludzi pospolitych na 60 opsiwiny w Bra-
nco. Janitw Monarchy wrego zabraly, aby tymi ludziom cum tota onych suppellectile mohl byt powrot ad propria,
y przez Hrazi na granicach, ieby niebyli trzdnieni serio instabit Wielmożny Woiewoda Mazowiecki.
- 40° Ludziom handlami si basiacym, aby wolno bylo z towarami przysposobionymi, albo tam nabytymi, tak w granicach Panstw
Ręgo Carstkiego Wielmożentwa przebyrac, iako tez do krajow Polskich powracac, o obwarowania in tey miewe commet
cyi Wielmożny Woiewoda Mazowiecki u Ręgo Carstkiego Wielmożentwa starai si bzdai.
- 41° Pomiesza to iest Publicum w całym Xystwie Litewskim, iako Wrodowny między Hycroni m Tyronhaus Wojaki Wile-
ński, Harasta Intuski Septuagenarius przez Parthya, Koracka w kommundie hatenwas Wielmożnych Xiziat Koplina
y Salsicyna bzdai, przy zabramu substancji na pułtorakroci sto tysięcy w domu wstawym mierzynie Tyrantko zamsgao
ny y naroznie upieczony zycia do konay, aby pro tam enormi eronine Patrafors Onegon Russanę Kari Oniebi, y
zabotwana substancja, Succesoribus, defuncti, ieby byla przyniesiona, instabit olo u Ręgo Carstkiego Wielmożen-
twa Wielmożny Woiewoda y Senarat Mazowiecki postara si.
- 42° Jak długa miewola Wrodownego krzyzstofa Rieńskiego Miecznika Wielkiego Xystwa Litewskiego, która dotąd
przez trzy naci lat na stolicy ponosi klusna w Lezacki nasynek at Conciwum ty Hycaypospolitey obudza kompanya
Instabit procto singularius Wielmożny Woiewoda Mazowiecki u Ręgo Carstkiego Wielmożentwa, aby pomiesio
ny Miecznik Wielkiego Xystwa Litewskiego wespół z Bratem swoim Hycaynym, znacna fortuna, która ce
bit si przedarę Wojaku Ręgo Carstkiego Wielmożentwa byt si libertatem restitutus.
- 43° Pomiesza od kalkumadu lat Powiat Orzanicki zostai bez żadnego Rządu Sadow, y ufundowania Grodzkiej Juris-
dykcyi, ile gdy Wielmożny Xizielmszyk, a nę daon według Prawa Rota, Harawinska przysigł, ani Wrodownow Bro-
dzkich Orzanickich postanowil, y aktualnie w Prowincyi Wielkiego Xystwa Litewskiego, a oiołwie w tym Powiecie
mieszkai nie mohl, do czego per legem Panstwa tego iest obligowany, Intekim zai via practicata kiedy kolwiek snaydu
ie si stamtym Powiecie licentia, y zai na nie iest si Administratione powinna sprawnidlnow, nawet y postano-
wienia Hycaypospolitey w sprawie Regularney w Wojaku, snaydu nie si confusio, racaym ad Instantiam Prowin-
cyi Wielkiego Xystwa Litewskiego et ex mente tamego Prawa Harawinska Ręgo Krolestkiy Hłoci si dispositi-
onem takiemu dai musi, kłoby przy utamiana Imigrancya, y bytnosi swoia na Sadach tamtego Powiatu mi-
lig Prawa co mienai od prawowai si powinnych, to co skłuby sprawnidlnowci Hłoci wypadło, w naderstuy poran-
dek redukował. Quym Wielmożny Woiewoda Mazowiecki Ręgo Carstkiego Wielmożentwa domi si omieska.
- 44° Miasto Thorun Wojaku Ręgo Carstkiego Wielmożentwa przechodzącemu Anno 1712. wsi Prussy do Pomierania, przyay
to dwadziestcia tysięcy kucy zytą przy realney obligacyi Wielmożnego Xizwa Salsicyna, iak nayprzdecy mialo
byd raplaron, co gdy ioraw non subsecutum, kedy Wielmożny Woiewoda y Senarat Mazowiecki przy piewocyi In-
nych desiderium, subie zalewonych, y ten interes dla utrzymania realney za pomienione dyto satysfakcyi Ręgo
Carstkiemu Wielmożentwu restitutorai bzdai.
- 45° Wrodowny Mikolaj Thomasz Bilezontkiewicz Podkomorny Parnawski Podkomnik Ręgo Krolestkiy Hłoci i Fortecy
Bychowskiej post Capitulationem Juramento firmatam do Batarajny i Woli Ręgo Carstkiego Wielmożentwa w Roku
1702. a stamtąd na Hłoci w Roku 1703. zaprowadzony, y tam ex tota Suppellectile tak si Mobilibus, iako tam nigoto-
mimo y w Munimentach do Fortuny Ręgo naciaych przewo dwakroci sto tysięcy Salsow bitych exultus, bo to mnytko
do Pruskam zabrano, tandem do Fortecy Harawinskiej przeniesiony w kaydany zedane okuty, gani ad Aprilum Roku 1711.
w miewoli, contu meliorissime trzymany na konie w Jednym korunku, tytko do Wyayny wypuszczony, Rusine Ręgo
Krolestkiy Hłoci y Hanow Caley Hycaypospolitey razkuiy politoranie, azatym Wielmożny Woiewoda y Senarat
Xystwa Mazowieckiego o restytucya ablatowum onomusi iako regutrem speciptuie, y nów grode, miewinnego Xizie-
nia u Ręgo Carstkiego Wielmożentwa starai si bzdai. Ad Mandatum Sacre Regie Maiestatis Domini Nostri Ch-
mentissimi proprium. / Lud. Magnus Dux Lithuanie Maioris / Subscripsit Secretarius.

*Copia Literarum Civitatis Gedanensis ad Sacram Regiam Ma-
iestatem scriptarum in materia navium bellicarum circa Ca-
zaroe Maiestatis in portu Gedanensis cu.*

Paternas Sacre Regie Maiestatis Vestre do-
mini Nostri Clementissimi pro Sentium Eidem Subiectionum Contatiguc huius salute gloriosissime
exultantis curas, humilissimis interpellandi Literis ad Clementissimam Eundem opem humilissima ani-
morum devotione implorandi necessitatem Nobis ea imponunt, quae atrium Navium Russicarum, hic pro
dolori ad huc dum commorantium Praefecto, cui Nomen Franciscus Ville Boy est in ipso Civitatis huius For-
tis, contra duas Nacti Belgicae praeter omnem spem ac expectationem Nostram aliquot ante dies suscepta fue-
re. Temporalis minus faventis minia, venterumq; hanc secundum vi accidit, ut praefata Navis Belgicae hi-
teris committatur Mustissimis et Excellentissimis Domini de Ouwmannia, Generalium Federate Belgii Ordinum
in Suecia Aula Legati instructae tormentisque bellicis ex Suecia in Belgium transportandi, ad unus vero bellicos prov-
us ineptis, graves, in Portum Civitatis huius se recipere, obsequentionibus, ventis destinatum itatim Patriam prosecutu-
ra. Nos praedictus Navium Russicarum Praefectus Ville boy, contra manifesta Portus Inva, et in summum Commer-
cium Civitatis huius, per temporum praesentium calamitatem satis languentium parti additus perlineat, ut in ami ta-
mum praefecti, qd tormenta in commissa olim cum Suecia ad naviam accipienda, adeoque ad Severissimam Cezaru-
am Maiestatem pertinencia, quae tamen a privatis in solutionem data fuisse certo conitat, viderent in ipso Civita-
tis Portu non tantum per milites suos delinere, verum etiam ablato Clavo, abscisis funibus, velisque per loca uliginosa

tractis, et ad ea, quae in bonis spiritualibus sibi et militi suo sumptis stativa tranquillitatis proximis afflicti damnis
curant, non debemus eiusdem summae harum in portu nostro commissarum violentiarum iniquitatem ac
qualis praedicti Praefecto Russico demonstrare rationibus, eundemq; permoveere, quo adductis a Nobis momentis acem,
praedictas Naves sua quantocumque restituere libertati, et ab inferendis eius modi ulterioribus praevisionibus abstinere
vel. Verum frustraneus labor inutiles opera fuit neq; alias responsum tulimus, quam expectanda tibi in omnem
partem momentis, quantumque animos nostros tot adversitatum mole depressos, commovere debuerit, maledicta,
atq; ac in solita eius modi Portus securitatis, ac libertatis inter turbatio metuenda haud varie exterorum Principum
sentiamq; amicorum Offensionem, cum certissimo commercii reciproci intuitu innocentissimi Civitati huic
consiliatura, Clementissimo Sacra Regia Maiestatis Vestrae, Indulgentissime permittere, quam longiori dedu-
ctione molesti esse malimus. Nihil addimus quam devotissimas preces, quibus Sacram Regiam Maiestatem
Dominum Nostrum Clementissimum suppliciter vogamus, dignetur humillimas Civitatis huiusque gentes elementis
humis respicere oculis, et hoc exuberantissima erga humillimam semper Civitatem hanc Gratia Regia commemo-
rum aequae ac Portus Nostrae securitatem ac libertatem benignissime tueri atq; Clementissima apud Severissimam
Cesaricam Maiestatem interpositionem eo res dirigere, quo securissimis eundem Cesaricam Maiestatis mandatis
hodie Naviarum Russicarum Praefectus Ville Bois non tantum praefatis Navibus Belgicis minutissime ha-
tenus detentis, velis, lumbis, et clavo spoliatis plenissimam indulgentiam Libertatem, verum etiam ab omnibus
impetuerum Inimicis Inimicisq; portus violatione abstinere, et quod etiam atque etiam humillime contin-
dimus, tandem quam primum tempestatis rationem fieri poterit, Portu Civitatis huius cum Navibus, qui-
bus praest. excedere iubeatur. Erit hoc navum et non satis deprecandum Regiae in Nos et Civitatem hanc bo-
nificatis documentum, quod gratissimis aequae ac humillimus recolere animis et in violabilis fidei nunquam
interrumpenda constantia, devotissimaeque humillimorum obsequiorum promptitudine promovere nunquam
intermitteremus Sacrae Regiae Maiestati Vestrae Domino Nostrum, Clementissimo continua Regiarum prosperita-
tum incrementa, et felicissimos rerum ex voto succedentium eventus totis pectoribus apprecari. Habantur
dedam die 26. Mensis Januarii Anno Domini MDCCLX. Sacra Regia Maiestatis Vestrae humilli-
mi et fideles subsidia Praeconsules et Consules Civitatis Gedanensis. *Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad San-*

ctissimum: Varaviae die 2. Mensis Martii Anno Domini MDCCLX.

Widmożemy Uprawy Nam miły. I Argumentem Instrukcy dancy Uprawy mości Waszcy
do Hego Carskiego Wielcecielnia ex desideris Stanon Rzeczypospolitey na Chisko przestym Sygnie, zgroma-
dzenyeh uformowanym posyłaig Umyślnego do Uprawy mości Waszcy Emisariusum odprawy w On-
czym uroczystości Naszymi, Panickimi. Jako pierw iustymy zis tam Uprawy mości Wasza w loci sta-
namy razad Naszynie u Hego Carskiego Wielcecielnia promokionem Comminorum do Skutku pomys-
lnego, tak ad eundem finem wyprobowaney totis aplikacy Uprawy mości Waszcy w Interesach publicanych.
Contenta Supplementu pomienionego w poparcia partykularnie zalicamy, usilnie zadaję, aby Uprawy-
mości Wasza w zis ergo Patriam, jako nayporządniejszą wignę w wignę wignę. Doyru tego Expressyja w
cunstante do nas powracat, którego porym Saskawość Sercem przestolando Dobrego na ten nas onemiar
od Pana Boga zycemy zdrowia. Dan w Warszawie dnia XXII. Miesieca Marca Roku Panickiego MDCCLX.
Panowania Naszego XXIII. Roku. Paszport do Petersburga Urodzonemu Piotrowi

Janickiemu Podczaszemu Rzeczyckiemu. August II.

Wiem trobec y każdemu osobna,
komu ofym mi dacie nalezy wszelakiego Dostoięstwa Urzadu, y Stanu ludzom w Koronie y Wielkim Kis-
stwie Sileńskim, Łódzkiej y w Panstwach Hego Carskiego Wielcecielnia zostajacych, do których by ten list Nasz
wiadomości natural, przy starowaniu Sanki Naszcy Krolowskiej, respective każdemu oznaymionym. Jcis my z
Supplementem Instrukcy Naszcy Jasnie. Widmożemy w Stanistawowi Krabi na Chomentowie Chomen-
tonickiemu Woiewodzie y Generałowi Księżu Mazowieckiego, Radomskiego, Drohobickiemu, Potopyskie-
mu Janickiemu Starosie, Wielkiemu Postowi Naszemu y Rzeczypospolitey w purnych Interesach Pa-
stym w Warszawie uformowanym ekspedycy do Petersburga Urodzonego Piotra Janickiego Podczaszego Rz-
eczyckiego Emisariusza Naszego. Precto aby tak tam, gdzie jest destynowany iadq; iako y nazad zdesponsem do
nas powracaję wzdzie miały ludzmi, konmi, Wozami, y wszelka asystencya swoia wolna, y bezpiernie pracy
zais Podany Panstwu Naszemu przy karuiemy, y otom samo z wysilnych obywatelow Panstwi Hego Carskiego Wi-
elcecielnia Saskawość rekwiirujemy, a dla Wiary lepszy y Wagi ten Paszport Wasza Roka Nasza podpisany. Pias
cia Koronna, Księżdzio rozkazujemy. Dan w Warszawie dnia XXII. Miesieca Marca Roku Panickiego MDCCLX.
Panowania Naszego XXIII. Roku. Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad San-

ctissimum: Varaviae die 2. Mensis Martii Anno Domini MDCCLX.

Post oscula pedum Sanctitatis Vestrae meae Regniq; et Dominorum meorum humillimam commen-
dationem. Fuit a prima mea per divinam Providentiam ad Thronum Regni Poloniae in inaugurationem
ad studia et cultus meos impendi, quatenus exaltatio Sanctae Romanae Ecclesiae et cultus orthodoxae fidei in
ditionibus nostris promoveretur, ita pariter hodie, dum nihilvrum intermitto, quae ad prosperitatem incremen-
tum, et gloriam Religionis ordinantur. Hac etiam de causa supplico desiderium Religiosorum Patrum Ordinis

Sancti Pauli primi Eremitæ Conventus Clarimontis Cystochoviensis, quos ad vitæ integritatem laudabilem in Regulari observantia, et pietate celum servatam continuo et dispublica fidelitatem, et ob alia prædara eorum merita, singulari prosequar benevolentia, dum ex reumundatione Illustrissimum Regni mei Procerum in tellectu, qualiter honorem Divi Pauli primi Eremitæ Patriarchæ sui promoventes, Intum eius sub supplici ritu per universam Romano Catholicam Ecclesiam celebrari cupiant, libenti animo hac in parte mea interpono Officiū pro et cum dictis Supplicibus Patribus, Sanctitatem Vestram exorans, quatenus pro maiori gloria Divina et præfati Sancti veneratione suis votis Intorum Sanctitas Vestra clementer velit annuere, ac demper Apostolicam indulgentiam gratiam. Quod dum a Sanctitate Vestra obsecro peto, in simul me, Regnumq meum benedictioni eiusdem Sanctitatis Vestre in stantem commendo. Atq felix diuturnumq Orbis Christiani Regimen ex corde Sanctitati Vestre apprecatus maneo Sanctitatis Vestre.

Copia Literarum Sacra Regia Maiestatis ad Cardinalem Protectorem Regni Augustus Rex.

Illustrissimo et Reverendissimo in Christo Patri Domino Annibali Sacra Romana Ecclesia Cardinali Albani Regni Nostri Protectori, Amico Nostro Charissimo, et Honorando Salutem, et omnis felicitatis continuum Incrementum Illustrissimo et Reverendissimo in Christo Domino Amico Nostro Charissimo et Honorando. Postquam Religiosi Patres Ordinis Sancti Pauli primi Eremitæ Conventus Clarimontis Cystochoviensis exemplari zelo in Animum induxerunt cultus Divi Pauli Eremitæ primi, Patriarchæ sui augmentum promovere, mirum et Intum eius sub supplici ritu per universam Romano Catholicam Ecclesiam celebrari possit, quod ipsum ex recommendatione Illustrissimum Regni Nostri procerum intelleximus, eandem gratiam a sua Sanctitate concedi literis Nostri conomine datis instantes Illustritatem Vestram peramante requirimus, ut ad effectum huiusmodi dictis Patribus, in Curia Romana valido auxilio assistere dignetur. Simulq Illustritati Vestre optimam a Domino precamur valetudinem. Dabantur Varavio die XXI. Mensis Martii Anno Domini MDCCXII. Regni Vero Nostri XXXIII. Anno.

Copia Sacra Regia Maiestatis ad eundem Cardinalem Augustus Secundus Rex.

Illustrissimo et Reverendissimo in Christo Patri Domino Annibali Sacra Romana Ecclesia Cardinali Albani Regni Nostri Protectori Amico Nostro Charissimo, et Honorando Salutem, et omni felicitatis continuum Incrementum. Illustrissimo, et Reverendissimo in Christo Patri, Domini Amico Noster Charissimo, et Honorando. Expositum est Nobis desiderium Supplicis Religiosorum Patrum Ordinis Sancti Pauli primi Eremitæ Conventus Clarimontis Cystochoviensis, qualiter ad promovendam gloriam Dei, et fidelium salutem in nova fundatione Cystochoviensis obtenta a suo fundatore Beneficii Zarceensis collatione, et super hoc loci ordinarii Consensu, Apostolicum hac in parte beneplacitum ex possant, cum igitur præfatos Patres, ob Religiosam vitam Regni Nostri præteritis revolutionibus, cum Claremontano Fortalio fidelitatem, speciali prosequamus favore, Idcirco Illustritati Vestre Negotium hoc obnoxie commendamus, quatenus voti sui compotos effici mereantur. Præstitum in hoc desiderio effectum grato animo, et qua pars ut et benevolentia Nostri Regia Illustritati Vestre perspeturi. Eodem optimam a Domino deo valetudinem appreciamur. Dabantur ut Supra.

Copia Literarum Sacra Regia Maiestatis ad Sanctissimum.

Post oscula beatorum Sanctitatis Vestre mei Regni, ac Domini meorum micorum humillimam Commendationem. Cum causa Beatificationis Venerabilis Servi Dei Iosephi a Matre Dei Scholarum Piarum Institutis pro qua Prædecessores mei Vladislavus IV. Ioannes Casimirus, et Ioannes Tertius Apostolicam Sedem solennibus literis exoraverunt, ultimum coram Sanctitate Vestra super virtutibus eius examensit subitura, ad quod opportuna per prædicti Ordinis Religiosos Notitia, atq scriptura perspecta, expedita que jam sint. Ego tum ut prædecessorum Meorum votis inhæreant tum ut mihi porrectis per Universis fere sub tempus modernorum Comitum Magnates precibus, amplam fidem de proficuo ac in ditionibus Nostri nuchario Scholarum Piarum Instituto exhibenti bus, satisficiam, tum denique ut eos Labores, quos dicti Venerabilis Servi Dei Filii per totam Poloniam, ac Regnum Ducatum Lithuania, Ducandis dignis Patria, Civibus, et Magnis Ecclesiæ Præsulibus impendunt. Intis promoveam conatibus, Sanctitatem Vestram etiam atque etiam exero, ut inter huiusmodi causas, que Apostolicam Sedem pulsiat causas, Beatificationi prædicti Venerabilis Servi Dei primum dignetur locum tribuere, et pro ea, qua me meumque Regnum amplissime prosequitur benevolentia expedire Quod Adquum est felix ac diuturnum Orbis Christiani Regimen Sanctitati Vestre ex animo apprecor et maneo. Dabantur ut Supra. Sanctitatis Vestre.

Copia Literarum Sacra Regia Maiestatis ad Cardinalem Protectorem Regni.

Literis Nostri Instantialibus ad suam Sanctitatem datis pro causa Beatificationis Venerabilis Servi Dei, totius Ordinis Scholarum Piarum Patriarchæ, benigniter, atq celerius expediri præsentos ad Illustritatem Vestram adnectimus. Considerant, atq defecerunt Scholarum Piarum Religiosi scripturas omnes, quibus Sacra Congregatio, que super virtutibus dicti Servi Dei coram Summo Pontifice est instituta in eo de quo agendum est, Negotio plenius instruat, nihil aliud Illustrissimum necti, quam ut citius expediat, atque primo inter huiusmodi causas loco donetur. Qui quidem iusto Voto Animum Nostrium ad Prædecessorum Nostrorum Regum Poloniæ normam intendit Illustritis Vestre operam hoc in parte desideramus. Neque vero soli Nos in hoc votum accedimus, p.

ad omnes iere nostri Regni Proceres, in idem conspirant, Nosque in presenti concessu exstant. Evidens est, utiq; quantum ad proximorum utilitatem Scholarum suarum. Religiosi laborent hic Variavia, quam tam in toto Regno, et Magni dux lithuanie, ubi illorum in dies augentur Collegia et schola cum frequen- ti multorum hereticorum conversione distendantur. Dignetur Illustrius Vestra efficacissima apud beatissi- mum Patrem opera sua efficere ne ulterius hoc deificationis Venerabilis Servi sui Scholarum suarum fundato- ris negotium, qui Christianam Rempublicam Instituta suo moderne iuvit et iuvat protahatur. Ceterum Illu- stris Vestra optima a Domino deo precamur valetudinem. Dabatur Variavia die XXI. Menis Martii Anno Domini MDCCLXX. Regni vero nostri XXIII. anno.

*Copia littere Regi Mexi Pana Kanderza
Nieskiego Karennego do Jego Mości Pana Wojewody Mazowieckiego z
Warszawy dnia 22 Miesiaca Marca Roku Pańskiego MDCCLXX.*

Honorable.
Odsyłaę publicana Expidycya Wasz Mości Pana moia oraz partykularna, a zarsze ycaliwa Wasz
Mości Panu rasytam unisono. Includowanych tych oryginalnych Instramentow iednych iako tak z ko-
piii drugich y sprzydanych. Skryptow biesia Wasz Mości Pan informowany owsy itkich tulczynych oku-
remeyach. Do ktorych Ja to przydaie ie univiersale wszytkich iest iestum miedzi iako nayprzedy resolu-
cyi. Kara Jego Mości na propozycy oraz Wasz Mości Pana Onemur uymione, cum satisfactione. Jego Krolesticy.
Mości Pana Moiego Miłosierdnego y Arcypospolicę. Pro 2de To kommunikui Wasz Mości Panu, ze Onig
day w Antykamersz Krolesticy, Jaz. Jego mości Dothoruki. Poit Kara Jego Mości, i Ablegatem Krola
Jego mości Angielskiego me prasente, z Okazyi Memoriatu pica Illustrii Kara Jego Mości w Londynie prasento
manego, a oraz z Okazyi responu o Dworu Angielskiego na tenzi Memoriat danego, sobolne ci Illustrii mo-
iaki maczy Monarchow swoich do utrzymania wraicmney przysazni misdy joba, ex Interese communi cym
li prasentacy, y iako Ablegat Angielski o wuelkicy Pana swiego, do Traktatu z kowna Szwedzka. i skontentowa-
nem Kara Jego Mości, upewniał pomocy, tak y Jaz. Jego Mości Dothoruki namieniaie owsenty mienic pica
ko wuelkicy mgroskom wlym desponsie, ktora dot. pisknie explikowat, y dot. skowat Jego mości Pana Ablegat
Angielski, oimadnat si z Kara Jego Mości misdy misdy, y nie iat daleki od pokoiu. Sam racht nato, i statym fun-
damencie tak dobrych Intencyi moglaby pzedko stanga struktura porzadnego Generalnego pokoiu, ale to naycis-
za, ie Arcmiestnicy do tej struktury naypotrzebnicyi, to iest te obadwa Dwory daleko od siebie, trafia si zai cegla.
ze Ministrowie poslani, albo nie mairze supedney Plenipotencyi, y Instrukcyi y nie mogze misy na za chodzące In-
tencyoncy potracbney tak pzedko od Monarchow swoich resoluuy, albo i ten zrazeni od Ministrow drugich Potm
epi pray Dworach przytomnych Interessa Pryncypalow swoich promouuacych, et proptes fines illorum przysazni
misdy Innyimi Monarchami miazaiacych, y spazane Informacy, et miazurationalis dextre miazaiacych, ci moicie
Ministrowie pica rlaque swoi bardzicy miazaiacy, aniazi conciliant animos Principum, y Interessa ich a. Na co
Jego mości Pan Ablegat Angielski racht te formalia. Ja tak rozumiem, ze gdyby Jaz. Jego Mości Dothoruki, lat o-
mick tak godny y rozumny mogl misy Plenipotencya od Pryncypala swiga, a Ja takze od moiego, tobyimy mogli
w omia dmac wszytko skonczy, ie przytomny Wasz Mości Pan do mairze si obciowazy. Na co Ja resoluui. Sdy
byto mozna, aby Monarchowie sami mogli si z soba miazai, albo przy naymniey blisko siebie byci dla lacniuy-
go porozumienia si, y dania pzednego resoluuy potrzebnych na za chodzące trudnosc, Jatem pociem ziby si to dale-
to facilius et felicius skonczy. Supervenit na ten Diskurs Jego mości Pan Jeldmarszałek Fleming, y niemi-
daje ciomy morili, to wszytko sentu suo et voto confirmavit. Sdyimy si potym rozumi, y Ja sam porotalam z Jego
Mości Panem Ablegatem Angielskim, to mu winui, ze Wasz Mości Pan circa summam Activitatem, incomparabilem
prudenciam et experientiam in rebus gerendis, ktora Pan Bog dat Wasz Mości Panu, y przytym krytyce, ktory mair u
Kara Jego Mości, nite merito y Ministrowi Onegom, nie tytko pica malayta estymacya Osoby swoicy godney, ale
taz pica sprawiedliwa rekognyca, za tak mieldke przyslugi osiadacone Caroti Jego mości pod czas tej Woyny, y
Ministrowi in Augustus S. W. Miszoniem in Turach biazym, ze Wasz Mości Pan moicie mozez aride do pomocy ad
reintegraciyonem przysazni misdy tymi Monarchami, y do Pokoiu. Co on przysaznat, y mial to donieci wszytko Dm
sowi summu. Pro 3de Ito defero Wasz Mości Panu, ze Jeldmarszałek Panowie Hetmani obuyga Narodow rozicchali
si atd upowinieniem Jego Krolesticy Mości Pana Moiego Miłosierdnego, o nico dmiennicy swoicy Kę Panu ycali-
moici, y oprawdzimcy ad monumendam tranquillitatem internam applicacyi, y w dobrey bardzo z Jego mości Panem
Jeldmarszałkiem przysazni, y z wszytki racy zostana nieporozumie ni statu, iako prasie data po sy mi y Tra-
ktacie Warszawskim spowiszednym zostawaly skontentowaniem. In reliquis referuis si ad annexa, wygladaię
tadionimie iako nayporzadanyel od Wasz Mości Pana miado moia, nitimo onemur vato y ergo prosperos rerum
succesus, y przyzalecenia do takti Jego Mości Pana Pod danego zostaię na zarsze uro cultu et affectu.
P. S. Copie Responsov danyel od Jego Krolesticy Mości Cesarzowi Jego mości, Krolowi Jego mości Angielskiemu
y Krolowi Szwedzkiemu communicabatur tu Jaz. Jego mości Dothorukiemu.

*Copia Literarum
Sacrae Regiae Maiestatis ad Sanctissimum.*

Post visita pedum Sanctitatis Vestrae mi
Agnoramq; meorum humillimam commendationem. Aequali studio, et in promovenda Sacra Religio-
ne, et in praeficiendis conservationis illius personis sumptu mihi placuit, adeuq; facta nuper dignitatum spiri-
tuum Regni mei distributione contraxi abbatiā Clara Jumbae, ud maxime Rectori pio et prudenti
indigere, qui res angustas illius loci reparare infelicitate temporum, et praecipue ignis subitanei vicibus do-
solatas vutabiliter defectus Religiosorum, ad pristinum statum reducere possit. Quare cognovimus paves Virtutes

et merita ac in particulari priorum locorum amorem Reverendi Patris Michaelis de Stupow Szembek Episcopi Paphensis, et suffraganei Cracoviensis mihi et Regno meo optime meriti. Tandem Sanctitati Vestrae pro Abbate loci praememorati nominaveram, postquam vero adhaerens Reverendus in Christo Pater Dominus Episcopus Pomeraniensis pensata Indigentia loci pro dictam Abbatiam Clarae Fumba, resignaverit, officii mei partem in locum hunc implevando Paternam Sanctitatis Vestrae benevolentiam, quatenus Nominationem meam elegiam et memorari. Ultimi Pomeraniensis resignationem benigne Confirmare dignetur. Quod reliquum est felix ac victoriam Orbis Christiani Regimen Sanctitati Vestrae ex animo apprecior, et maneo. Sanctitatis Vestrae.

Copia Sacrae Regiae Maiestatis ad Cardinalem Praefectorem Regni Augustus Rex.

Illustrissimo et Reverendissimo in Christo Patri Domino Annibaldi Sacrae Regiae Ecclesiae Cardinali Albani Regni nostri Praefecto, amico nostro charissimo, et honorando salutem et omnes felicitatis continuum incrementum. Illustrissimo et Reverendissimo in Christo Pater Domine Amice. Noster charissime et honorande. Omnis iustitia ratio exigat a nobis Reverendum Patrem Michaelis de Stupow Szembek Episcopum Paphensem et suffraganeum Cracoviensem non solum Ecclesiae Dei, sed etiam nobis solis Regno nostro multum facie meritum particularibus Sanctitati tuae minuire favoribus, ut venusta tibi sponte impri ob lata, Senatoria dignitate, modestiori praemiaretur honore, qualem tibi propria virtus, exemplaris pietas, et optime nobis cognitus priorum locorum amor comparavit. Itaque cum Reverendus in Christo Pater Episcopus Pomeraniensis Abbatia Clara Fumba modestius Pomeraniensis, recamendato nostro tanquam digno tuo successor non expectata sua translatione ad Vladislaviensem Cathedralam, de eadem abbatia cedere statuerit. In reliquo ad Illustritatis Vestrae officia spectabit, efficaciter cunctis nostrum tuae Sanctitati representare, ac opportune consulere, ut commendata nostra Regia, quam primum optatum vicinat complementum. Interim Ipsam de Constanti nostro et immutabili affectu, securam reddemus, optimam valetudinem et prosperum rerum curam ex animo precantes. Dabantur Varaviae die 20. Mensis Martii Anno Domini MDCCLX. Regni vero nostri XLIII Anno.

Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad Cardinalem Sacripanti Augustus Rex Poloniae.

Illustrissimo et Reverendissimo in Christo Patri Domino Josepho Sacrae Regiae Ecclesiae Cardinali Sacripanti Datario Apostolico, amico nostro charissimo et honorando salutem et omnes felicitatis continuum incrementum. Illustrissimo et Reverendissimo in Christo Pater Domine Amice. Noster charissime et honorande. Paterni Sanctitatis tuae affectus reciproca semper recognoscentes documenta recentem Epri porrosumus petitionem pro confirmanda Nominatione nostra Regia ad Abbatiam Clara Fumba, in favorem Reverendi Patris Michaelis de Stupow Szembek Episcopi Paphensis et suffraganei Cracoviensis, quem tibi virtute propria, et conspicuis domus tuae meritis contribavit. Hoc ipsum Illustritati Vestrae flagrantius insinuamus, non alio fine, quam ut copervante exactissima tua activitate iustum desiderium nostrum plenum affectum et merita recommendati nostri iustam estimationem inveniant. Optimam Interim valetudinem cum prosperitate huius animatus precamur. Dabantur Varaviae die 21. Mensis Martii Anno Domini MDCCLX. Regni vero nostri XLIII Anno.

Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad Regem Prussiae. Varaviae die Mensis Martii Anno Domini MDCCLX.

Postquam innotuit nobis Maiestatem Vestram, explicationem quorundam terminorum in Literis nostris Frankfurtio die 16. Mensis Martii Anno 1749. datis desiderare, pro studio sincere amicitiae nostrae, quam fovemus erga Maiestatem Vestram non possumus contrariam intentionibus nostris interpretationem ductius dissimulare, quare eandem plene de vero sensu nostro, in quo scriptis nostris informatam certamque reddamus. Non diffitemur, modum acerbiorum procedendi contra Sedanenses, expressionem contra eosdem asperiores, pro quodam ex Ministris Maiestatis Vestrae adhibitis nobis duplici, reddiditque ansam explicationi, et remonstrationsi seriae, nihilominus per huiusmodi passum nostrum antiquis pactis et foederibus cum Antecessoribus nostris, Regni Polonae intercedentibus ultatenus, in quo primum praevideamus, vel in dubium vocare Supremum Dominium Maiestatis Vestrae super Terras olim Ducalis Prussiae, nunc Regni sui non intendebamus: imo quem ad modum inviolabilem praedictorum Pactorum et foederum mantentionem, et conservationem Condi habemus, ita plane mentem nostram explicamus, et etiam pro nunc declaramus, quod Idem derogare nequaquam intendamus. Nihilominus speramus quoque Maiestatem Vestram sicut memoriam, et observantiam habituram eorum stipulatorum, quae iura Regum Regumque Poloniae concernunt, ita omni conatu ex parte sua incrementa vicinae amicitiae, ac perfecta cointellectu pro bono communi promoturam. De cetero Maiestati Vestrae omnigenam prosperitatem cum optima valetudinem apprecamur. Dabantur Varaviae die 27. Mensis Martii Anno Domini MDCCLX. Regni vero nostri XLIII Anno. Maiestati Vestrae Bonus Frater et Cognatus Augustus Rex.

Rescriptum Sacrae Regiae Maiestatis ad Magistratum Elbingensem, in negotio obtento per Sanctiones eiusdem Civitatis Praefectus in praevideam Civitatis. Augustus Rex.

Nobilibus, et spectabilibus, Burgravio, Praefecto Prae Consiliis, Consiliis, Solique Civitatis Nostrae.

Elbingensis Archiepiscopi Nobis Dilectis, Gratiam Nostram, Legum, Nobiles, et spectabiles fideliter Nobis dilecti, Perce-
pimus ex Relatione certorum Consiliariorum lateri Nostris assistentium, quo modo quidam Civitatis Nostrae
Elbingensis Cives et Incolae praesertim vero Janiones Veteris Civitatis Elbingensis litterarum salvi conductus Pro-
tectionum, aliorumque Rescriptorum Nostrorum praetextu, a solvendis collectis pro necessitate et cum Civi-
tati publico consilio, et consensu utriusque Ordinis sanctis, tum et ab aliis oneribus, censuris Civibus communibus
circumferant et accipere conentur, consociationibusque eius contra Juramentum Civitatis praestitum, ad ipsum mun-
gant, protectionemque contra Magistratum Praesidiarium implorent. Insuper in convulsionem Jurium, Pri-
vilegiorum, et Constitutionum Divorum Antecessorum Nostrorum, Conventicula Legibus, Scribisque prohi-
bita instituant, et eorum Conficiorum assistentiam contra Magistratum promoveant, falsas delationes ho-
noris, et Authoritatis Magistratus maxime derogantes in publicum spargant, inculpationes frivolas Personis
in Magistratu, et communitate. Representante existentibus irreverenter obiciant, eoque ipso, non nisi
in Magistratu, et communitate. Representante existentibus irreverenter obiciant, eoque ipso, non nisi
turbas, noxasque animorum scissiones, et in publicum odia excitent. Quod cum in derogationem Authori-
tatis, et diminutionem Jurisdictionis ordinariae Magistratus eiusdem Civitatis fieri, multasque noxas e-
digende consequentias exoriri pone, animadvertimus, providere declarandum esse duximus, quod littera salvi
conductus, et Protectionis Nostrae illis imposita, a contributionibus, oneribus, Civilibus, ac debita obedientia
et honore Magistratus praestando, ipsos non exsuptant, et sese in contrarium sub praetextu eandem littera-
rum Nostrarum opponant, velius modi quid praestant, tunc in refragarios animadvertendi fidelitatis
Vestris potestatem permittimus. ac.

Relacya Ceremonii oddawania Bivetu-
kardynalskiego dnia 2 Miesiaca Aprila Roku Panskiego MDCCCLII
w Warszawie od prawioney

Jegomości Pan Marzalek Miński koronny poczyniwszy kłótkami
mi i przed naleyte do tego Aktu dyspozycje. Wziadłszy kardynał z Ich Mościow Oficyalistow koronnych
y dilerstkich, tudzież Dworskich kto co miał czynić, y iako to sprawić. A niemniej y Ich Mościow Panow
Senatorow y Ministrow Status, aby karaty swoie ad assistendum introductioni na Zamek kardynała, na
godzinę dwunastą wspaniały. Aże Dwor po Cesarzowej Jasole nowi, wice na ten Akt Ceremonii
zaposmit Jasole, y wszyscy Ich Mościowic w dworskich dukniach na Pokojach Jego krolestwiej Mości
comparuerunt. Wziadłszy potym Batalion Swardy koronney z Chora gniami na Zamek, et maxima pars
ichm transia przy schodach krolestwych. Druga zaś potowa osobliwie Granadierow poszli cassida na
Banki od Pokoioi krolestkich do kosiola wozu, cziad na Wchody y Banki z obramy tu Senatorstwiej
Jabie wozu. Drabanci zaś w Senatorstwiej Jabie, a daley Chevalier de Grande mi Armis stali. A przed Zam-
kiem Biachota Marnatowika z Chora gnia lokonana była. Krol Jego mości destinavit po kardynała Jego
mości Księża Biskupa y Wojewode Plockich de domo Łaskich braci rodzonych w pospolitney karcie krole-
stwiej, mi Assistencia karmakaty przed karcia krolestwiej wozu, tudzież Haydukow lokaiow y Paziow z krole-
stwiej, pichota przed karcia wozu, których wysłanych prowadził Pan Jurier krolestwiej, Waleński, maigaz w
przednie ciarce do karcie pospolitnych roznych Ich Mościow Panow Senatorow Ministrow y Hradnikow
koronnych y dilerstkich do CC. Theatinow, gdzie stał kardynał poichali y tranystency karmakaterow y Prata
tam sili do Pokoioi kardynała Jego Mości który ich w pokoi do studencyi destynowanym przy drzwiach
przyjął y niedzieli, prosil. Trzy krzesla były pod baldachinem, pod którym obracy Papiezia, y krola Jego mo-
ści Naszego Misiały. Jedne krzesło na lewey stronie obracy Papiezijskiego dla kardynała, a dwa krzesla przeci-
wko obracom, na których Ich Mościowic Panowie Senatorowie siedli, y komplement wgrzali. Interca karaty sy-
kowały si: Pretendat Marzalek Dworu kardynalskiego, aby dwi karaty pospolite kardynalskie sily imme-
diat przed karcia krolestwiej, y w tym Disceptatum, bo mu repositum, ię nigdy eiam Legatorum Magorum
reprezentacych Osoby krolow Panow karaty nie pretendowali tego, a raty y teraz kardynał Jego mości pre-
tendował tego nie powinieli, wozym dubo owerolucya powalo si do Pana Marzaleka Mińskiego koronnego, ied-
nakie miedzi ta supervenit, kardynał Jego mości zezwolil, ięby karaty Jego sily za krolestwiej, wuzdy si
potym karaty mo Ordine, kardynał Jego mości kładł do karcie krolestwiej, przed którym stęga karcie Ich
Mości Delegati Senatores na przedzie niedzieli, lokai kardynalskie przed karcia z lokaiami krolestwiej sili
a za karcia krolestwiej, karaty kardynalskie. Idy wiedział do Zamku kardynał, ani w szobny nie było, ani
muryki nie grały, tylko Kmerowata Kunkiety Pichota. Przy samcy karcie w bramie u schodow przyimo-
wała kardynała Jego mości z. Karmei Sun krow krolestwiej, na surze przy schodach Senatores od Swardy,
y Obis Oficyerowie, którzy przed kardynałem sili, w Senatorstwiej Jabie, gdzie mi Armis Drabanci stali, Senegal
sili y Inni ober Oficyerowie od Drabantow, którzy takie sili tranystency kardynałowi Jego mości. Daley gdzie
Chevalier Grande Hara, Oficyerowie od Chevalier de Suarde. W pierwszym, zaś Pokoi Jego krolestwiej Mości,
gdzie budy Dworcy krolestwiej wliberzy byli. Przy samcy Drabach Jego mości Pan Podkarbi Nadkorny y
gent koronni z dwiema Chambella na mi krolestwiej, w dalzym zaś pokoi Jego mości Pan Podkormory
dilerstkie mi Assistencia karmakaterow, a w marmurowym Pokoi, gdzie Ich Mościowic Ministri Status y Senato-
rowie, tudzież Jego mości Księża Nuneyna Piotr Moskiewski, y Inni inagrowali si. Jego Mości Pan Marza-
lek Miński koronny, maigaz wstąpił Jaske Marnatowika przyimował kardynała Jego Mości, y do Pokoioi
krola Jego Mości wprowadził. Do krolestwiej komplemente mi Assistencia całego Dworu wuzdy si krol, Je-
go Mości do kosiola na nabosienstwo, za którym niby po lewey stronie stał kardynał Jego Mości a niy.

Jego Jego Mości Książę Nuncjusz, Dość Mochowski, y Inni. Sili Sankami, na których Granadierowie.
 od Szwadry Koronnej seregim stali. Gdy przed Oltarz Wielki przybyli, król Jego Mości w kolo którego c-
 imin Chevalier de Suard z Szwadry sio, y przez całe Naboznistwo miey Gradusow Hojce tej furcy na pla-
 mieniach trzymali, a pod czas Ustawy, idigmy kapelusze z Słowy, przy kółka, Hana pod Baldachinem no-
 wissime, na ten Akt sporządzone, Kardynał zai na przeciwko Jego, maie dla siebie przygotowane krzesło
 królewskie przy Słowie Anamitem czerwonym złotem galonowany obitey, przy Kardynale zai na boku,
 polowcy rze był Holtek okragły adamaszkim czerwonym pokryty, y krzesło dla Prata Papieskiego
 Kł. Morenda, przy którym, ubrawszy si tenie Prata w Zakrystyi w Dze Bonowa, y Mucet ad mufas Kapu
 Bronostwami niczekem wyłożony, po ucywionej Jego Królewskiej Mości adoracyi Hana, maie przed sobą
 na stole nakryty lakci Adamaszkim czerwonym brwet Kardynalski. Maie wielka spiewana mied
 Książę Biskup Poznański, karamie Polkie Jego Mości Książę Brzozowski, Societati Ksi pod czas którego
 tak król Jego Mości, jako też Kardynał, y Kł. Biskup Morenda siedzieli. Po Kłóceney Mości Swistey prze-
 wicoway Prata Papieski ucywioney Maientati trinom adorationem oddał Jego Królewskiej Mości przy-
 obecnosci ad stanki Senatui List od Oycy Swistego permodum kartki złożony. Apotym Jego Mości Książę.
 Auditor Munitatur a cytat publicanie Brue Oycy Swistego declaratorium za Kardynala Jego Mości Książę
 Jalernego. Po przeczytaniu Brue Kardynał Jego Mości ex Halko nie ponadł do Jego Królewskiej Mości, a król Je-
 go Mości nakrywmy wpród kapłanem Słowe Moie, włożył biwet na Słowe Kardynałowi, który on zawa idigł.
 a król Jego Mości kapłan. Po tej tedy Ceremonii ruszył si król Jego Mości na Zamek, gdzie iak przeko Hana
 przysto do Obiadu bi w kółki, a potym Trzbasz trąbiki. Stul był dla Jego Królewskiej Mości podługowaty pod
 Baldachinem na druch gradusach Suknem czerwonym pokryty, tak z obadna konca Jego z pod Bal-
 dachim wychodziły, a niżej Szwadry na boku drugi Hol takie ceterogranistay podługowaty, dla Ich Mości
 Panow Senatorow y Ministrów Status. Potrawy do stołu Jego Królewskiej Mości nosili Drabanci, a do Inni
 Hołotr Granadierowie. Przed Potrawami do stołu Królewskiego szedł z Łaska niy Marzałkowika, ale mi
 mniysza nia Marzałkowska Jego Mości Pan Regent Koronny supplendo vices kuchmistrza Koronnego ma-
 ię na lewoy rze Szwadry niysza. Na stole Królewskim ustawił Potrawy Jego Mości Pan Czesnik Koronny
 de domo Biskupski reprezentuie Holnika Koronnego, maie takie na lewoy rze Szwadry niysza. Szwadry
 z masana, na Tacy, od kamu Jankiera trąsta, Jego Mości Pan Marzałek Wielki Koronny podał kró-
 wi Jego Mości do Ustawy rze, Kardynałowi zai Jego Mości podobna serwetę podał. Jego Mości Pan Sud-
 mna Harosta Subochi, iako Chambdan Jego Królewskiej Mości, a Jego Mości Książę Nuncjuszowi Jego
 Mości Pan Drabowski, a iako Dworzanin Jego Królewskiej Mości. Szedł potym król Jego Mości wpródku Ho-
 lu pod Baldachinem. Jego Mości Książę Kardynał poprawy Hronie a Jego Mości Książę Nuncjusz po lewoy przy
 kóniach stołu Idem paracit drugiemu, na krzesłach, które extra Baldachim były. Jego Mości Pan Czesnik
 Koronny reprezentando Officium Holnika maieł Chleb we wzyttach Potrawach, y publicanie kontował o-
 nyd. Jego Mości Pan Przebendowski Krayay Koronny, maie takie w kolo rze obwiniona Szwadry Hana
 wpródku stołu, y potrawy napród Krolowi. Jego Mości na Talerzu drugi nad nim, trzy maieł noil, a dla
 Książę Kardynała, Jego Mości Panu Duninowi Chambdanowi Królewskiemu przy nim Hoiacemu takie na
 Talerzu podawał, który on kładł przed Kardynałem, a dla Jego Mości Książę Nuncjusz, Jego Mości Panu
 Drabowskiemu, a ten Nuncjuszowi oddawał. Za krzesłem Jego Królewskiej Mości Jego Mości Pan Podkomo-
 ry Litewski y Jego Mości Pan Podskarbi Nadworny Koronny y Inni Urzędnicy Stali, którzy od Jego Kró-
 lewskiej Mości odbierali talery y Papiom Królewskim oddawali. Po prawey Hronie Krola Jego Mości stał Je-
 go Mości Pan Podnasy Koronny Jamianski y Jego Mości Pan Kiatki General Podolski reprezentuie Czesnika
 Koronnego Officium, do którego Butelki, Szklanki y Kucharki Panie przynosili. Mon. Szklanki wy do Pinem,
 cy Winem nalani oddawał zausse na Tacy Jego Mości Panu Podnasemu Koronnemu, ten zai ustawy wpród
 z szklanki tegor likworu na tace, kontował go, a potym Krolowi Jego Mości podawał. Kardynałowi Jego Mości
 szedł do Krola Chambdanowi Królewskiemu Jego Mości Pan Sudomina y Dunin, maie sobie przydanego Camu
 Jankwa Królewskiego Jego Mości Pana Ostranckiego Czesnika Wołyńskiego, który odtych Podkomorzych Ja-
 kerze odbierał, y Papiom Królewskim oddawał. Jego Mości Książę Nuncjuszowi Sam tylko kamu Jankwa
 Jego Mości Pan Drabowski szedł odbierał od niego. Talerze y podaje mu Pina y Wina. Jego Mości Panu
 Krayacemu Koronnemu podawał, y odbierał od niego Talerze Jego Mości Pan Seipis Harosta Szaki, iako Ka-
 mier Jankwa Jego Królewskiej Mości. Ich Mości Panowie Senatorowie, ci Ministri Status, a wpródku Ich
 Jego Mości Pan Marzałek Wielki Koronny z Łaska Marzałkowika przed stołem Jego Królewskiej Mości
 zpo naktu Stali, ale skoro król Jego Mości pierwszy raz pira napil si, poszł do stołu dla siebie przysto-
 wanego, przy którym po prawey Hronie Jego Mości Książę Książę Poznański, Płocki Chłminski Biskupi,
 Płocki Chłminski Woiewodowie, Prata Papieski Kł. Morenda, y Karatdan Wawrowski, a po lewoy Ho-
 ni Marzałek Kancelarz Wielcy Koronny, Książę Podkanclerzy Litewski, Jego Mości Pan Podskarbi Wiel-
 ki y Referendarz Koronny Siedzieli. Wstawy zai ex post poszł przed Hol Jego Królewskiej Mości, które
 mu Jego Mości Książę Biskup Poznański, iako pierwszy pro tunc Senator podał na Tacy Wielka szklanka
 z Winem, która za zdrowie Oycy Swistego król Jego Mości ponitawny z Krzesła wyszł do Kardynała z-
 go mości przy Resonancy Kottow Trąb y Strzelaniu szedł na Oksie blisko Zamku stojącym b-
 dzaych. Kardynał Jego Mości do Książę Nuncjusz a Książę Nuncjusz do Jego Mości Książę B-
 kupa Poznańskiego mi przy stole z drugimi Ich mościami Panami Senatorami siedzącego tej dwo-
 nia propinawit. Idy zai ex post Kardynał Jego Mości pił za zdrowie Jego Królewskiej Mości do Książę

Nuncjusza, Jch Mości Panowie Senatorowie ruszyli się od stołu swego y przed stołem Jego Krolestwiey Mości. Hojacy też zdrowie kolejno spełniali. Interca Picanyte na stołach dano, Trzecie zdrowie król Jego mości państwu do Hiszpa Nuncjusza za zdrowie kardynała Jego mości, Czwarte Jego mości Hiszpa Nuncjusza do Jego Mości kardynała za zdrowie domus Regia, Piąte Jego mości Hiszpa kardynał do Jego mości Hiszpa Nuncjusza za pro Incolumitate Reipublice, y te wszystkie zdrowia kolejno Jch Mości Panowie Senatorowie przy stole swoim piły, Poty zaś konfitury na stołach Jch Mości Panowie Senatorowie piły, Krolowi Jego mości, ale też mości mości. Trzecie zaś dano, a czwarte konfitury na stołach Krolowski mości. Te trzy zaś król Jego mości, kardynał y Hiszpa Nuncjusza za zdrowie piły zarsze z aromat przy Trzaskach y kottach ognia dano. A muzyka Instrumentalna przez cały czas obiadu grała. Były także dwa stoły warty kamercie jeden dla Duchownych, a drugi dla Świeckich, Przy pierwszym Hiszpa Auditora Phintiatura, y Pralatów kardynałskich y Nuncjuszowskich, a przy drugim kawalerów ich y wianych traktowano. A o obłobnie zaś kamerdinerowie Krolowskiej kamercie nierów kardynałskich y Nuncjuszowskich, a lokajów Krolowskich lokajów kardynałskich, którzy chcieli do. aż do upoienia asystowali. Fraktament Krolowski przy którym Officjalistowie, y kawalerowie Sancy muthis fungebantur Officiis, a namcy nie asystowali do stołu Jego Krolestwiey Mości, trwało aż do wpół do dziesiątej godziny. A po tym Jego Mości wzięły do Pokoju od prowdziwisy, kardynała Jego Mości z delegatami Senatorowie, a także anistencja jako na zamiek przywiezli, od miasta do Stancy.

Dzie 4. Aprilis. Lokaj Sanckiego MDCCL. Czystował na obiad Jego mości Pan kancelerz Wielki Koronny kardynała Jego mości Salerna z innymi sołtami w Tabeli wyrażonymi, gdzie też y specyfikacya potawienia stołu, y potraw kładzie, et quidem No 1. znaczący się pierwiec dani. No 2. Picanyte. Oprócz tego przy Picanytym trzymieniono na talerzach czterech delikatnie pieczono Pastus, jakoby konieroty, smiguly, kuruputry y kurucsta, których nie stamiazę podawali, sońce w koto, y robicinali, pierwszy raz dopiero kardynał Salerno iadł smiguly, y nie mogli ich się wychowalic. Kurucsta także w tym czasie były, za wielki specyal. Innych potraw specifice opisać nie umiemy, bo nie mogliśmy doświadczyć, doświadczyć też nie mogliśmy na chwalę nie mogli dobrego gustu. Przy wielkiej myśli, y racynym. Wino tak u Jch Mości Mariami deivotos dawać in cheras arlus. Muzyka była z kapeli Krolowskiej, miasta to. Czwarte trzydzieści Hojacy konfitury składał także krucencera Krolowski, któremu dano 64. Salern. Trzecie kanclerzy szły do stołu kardynałowi. Obiad trwało aż ku Czwartej, a opiaty posili wszyscy asystowali Krolowi Jego Mości na komodya mitalulam. Andromaca.

Dzie 5. Aprilis. Czystował tegoż kardynała Jego mości Pan Marszałek Wielki Koronny piśknie y wspaniały przy prestronności Pałacu swego Nowego, były estere kredensy w czterech rogach, riedem z szklami drugi z szklami y kryształami, a dwa z farfurami slenderkiemi. Stoły były dwa, riedem na 12. osób drugi na 6. Pierwszy był 3. obrusa mi nakryty, a drugim zaś za każdym daniem obrus y serwisy, a do stołu Salerna farfurami dano. Na stole nie było nic, tylko srebrne serwisy na kształt małych krn, albo pignatów, na potaż między teraznycy modły, Jch było bardzo smaczno, y miło dobre. Muzyka także była Krolowska.

Dzie 6. Majum. Deni kardynał był asystowany od Jego Mości Hiszpa Biskupa Plockiego. Ten morria strasny wyitał kardynał z szklami aż do stołu. Nastole abundantia winyńskiego, ale kuchara nie dał tego gustu, co upierwizył Ministrów. Wino było także racne, non impar pierwszym. Wonomia były dwa, Pierwsze na okrągłych wyrażonych piśmiskach y talerach, Picanyte zaś wszystkie na rogatym serwisy, tak iż soba stykającymi się między piśmiska gotego nie dotykało. Muzyka także Krolowska była. Jego Mości Pan kancelerz Wielki Koronny nie był natym obankiecie.

Dzie 9. Majum. Fraktował onegoż Jego Mości Hiszpa Nuncjusza piśknie, y kuchara bardzo chwalono, a obłobnie podobaty się konfitury w kwiatach wielkich piśknie Miorone, et mi abundantia wino racne. Porzobili sobie gotać schoty, y sam Jego Mości Pan kancelerz, co mu z taki Boskiej miłakodito. Muzyki nie było.

Conformement a l'ancien Ceremonial qui s'est passé l'an 1718. a Varsovie.

Atlas de l'Orateur, doivent recevoir Mgr le Cardinal. Les Gentilshommes de la Chambre, c'est à dire Messieurs Micecki, Olizanski, Szipion Grabowski. Aupres des degres devant la garde le General Major, et les Officiers de garde. Dans l'Antichambre premiers les Chambellans Messieurs le Thesaurier de la Cour, le Regent, Comte Mariani, Chevalier Grabowski, Comte Rembek. Dans la seconde Antichambre Mgr le Grand Chambellan de Lithuanie. Dans la dernière Anti-chambre Mgr le Grand Maréchal avec des autres Ministres. A Table Mgr le Grand Maréchal presentera la Serviette au Roy avant, et apres la Table de même, et cette Serviette sera donnée au Grand Maréchal par un Gentilhomme de la Chambre. M. Rodomina presentera la Serviette au Cardinal et le servira à table. M. Podczany de la Couronne fera sa fonction, M. Krayay la Sienne, M. Casnik de la Couronne fera celle de Stojnik, M. le Regent fera celle de kuchmistre, et M. le Comte Katski celle de Casnik. M. Dumir le cadet prendra les Assiettes avec le ragoiti de M. Krayay, et les presentera au Cardinal. M. Olizanski servira à table le Cardinal, et M. Grabowski prendra les ragoiti de M. Krayay, et les presentera à M. le Roy. Au retour on conduira Mgr le Cardinal avec les mêmes Ceremonies, qu'au paravant.

Sur le Sujet du Ceremonial

- 1re M. Grand Ambassadeur en premier lieu, enverra son Secrétaire au Grand Maréchal de la Couronne, par luy notifier son arrivée, et son Caractere, en luy communiquant en même temps les copies de ses lettres de Créance, ainsi bien pour le Roy, que pour le Primat, et pour les Etats de la République, s'il y en a.
- 2de Le Grand Maréchal aura soin d'avertir la Majesté du Roy, et les Sénateurs de l'arrivée de l'Ambassadeur, en leur notifiant son Caractere.
- 3de Le Grand Ambassadeur se fera annoncer par le Grand Maréchal de la Diète, et au Grand Chambellan de la Couronne.
- 4de Ensuite les Sénateurs, et les Ministres d'Etat luy rendront leurs Visites.

- 5e Après le Grand Ambassadeur leur rendra la devotie, ou il n'est pas besoin d'observer le rang.
- 6e Pour ce qui regard le Ceremoniel des Nonces, et les Ambassadeurs; lorsqu'ils reçoivent les premières Visites des Sénateurs, et des Ministres de l'Etat, ils viennent à leur rencontre jusqu'au Carrouse, et ils les reconduisent de même. Lequel des Sénateurs observent paraitement, à leur tour. Mais le Primat ne rend point des Visites, mais il les reçoit de Premier. Ensuite le Grand Ambassadeur fera connaitre, quelle Audiance, qu'il voudra demander au Roy, sera une particulière, ou publique dans l'appartement du Roy, ou bien dans le Senat? Toutes ces trois especes se faisant de la Maniere différente.

Copia Literarum Serenissimi Regis Polonice ad Serenissimum Regem in Prussia. datum Varaviae die 3. Mensis Aprilis Anno Domini MDCCLXX.

Quam Magna et plane indubia spe nobis pollicebamur, ad iteratas Nostras Instantias, et repetitas Illustrum, et Magnificorum Senatorum, et Ministrorum Status utriusque Gentis Traustadio factas representationes, ratione, certorum Senatorum denunciorum, et abolendorum gravaminum Civitatis Nostrae Regiae Elbingensis, omnem meliorem resolutionem, et congruam a Maiestate Vestra, ubi Principe perpetuo Imperato Socio, et Amico, satisfactionem de facili tractandam fuisse, tam volentium. Nobis evenit, ex Responsoris Maiestatis Vestrae data, die 20. Mensis Aprilis Anno proximo elapso perscripsit, nullum Nos ponne colligere effectum, imo graviorem animi commotionem, Maiestatis Vestrae, ac expressam verborum acerbitatem, contra innocuum Magistratum Elbingensem, ac si inguis laboraret delationibus, et querelis, legere. Quae exaggeratio eo Magis praeter spem evenit Nobis, quod probe noverimus, Herceio Maiestatis Vestrae Factori, tam excellenti animi Magnitudinem, quam Iustitiae sanctae, congeneram esse culturam. Nec Civitati Nostra Elbingensi ullam in eo culpam imputari, quae, quod ad nos tanquam directum Dominum suum supplicat recursum fecit, in humillimis suis hostibus, quae mani festa equitate nituntur, et quae toti Provinciae Pruthenae, ac Proceribus Regni per famam publicam abunde conitant. Nullominus in signiorum, acceptum in partem vel diversam aliquam interpretationem, quod Praedicti Proceres, ex vinculo iuramenti sui Senatorii, praestando acivis indemnitati Iurium Reipublicae, hanc provisionem coram Nobis inter ponerint manifestationem. Perse si Maiestas Vestra, afflictissimam conditionem praefata Civitatis Elbingensis, pro prius considerare velit, cuius Dona propria, a prima va Foundatione, videlicet Patronimicum Territorium cum solito unfructu, post tradita imprimis Clenodia ex Thesauris Regni Nostris accepta, Iure Solennis depositi, olim gloriosissimi memoriae Serenissimo Domino Parenti Maiestatis Vestrae, ad huc dum possidetur, et praedicta Civitas nris perinde Proventibus ditata est, pro fecto miserandam potius, quam accusandam iusto suo Iudicio censuit. Quod vero memo rati Senatores Regni, et ad praesens ad latus Nostrum existentes, firmiter inhaerant fundamento Factorum retradita Elbin ge, praesentim articulo quinto, nimirum, quod hocce Territorium, sine quavis tamen innovatione aut quocunque volente, portatitae constructione, utrum in statu, in quo una cum Clenodiis Reipublicae tam diu possidendum sit, donec summa Pri centorum Milium Imperialium realiter exoluta fuerit, cuiuslibet aequo animo Arbitrio iudicandum relinquimus, utrum Praedictum Territorium eidem Territorio Elbingensi imponi potuerit, de quo nulla mentio in eodem Tractatu facta est, nec ra tione custodiendi Territorii eiusdem, ubi Nobis, comperta est necessitas, siquidem Idem olim Serenissimus Pater Ma iestatis Vestrae, ita exactam cum defuncto Rege Suecorum observant neutralitatem, ut flagitata a Nobis et Republica mi gulis hostis ferenda subsidia, vigore perpetui foederis Lidgostensis ultro excusarent, et declinarent. Neque ad percipiendos Annuos census, requirebatur Legio Pedestris, vel turma Equestris, quae graviter incumbit Colonis, ubi ultra solitum utrum fructum scortivam summam efficientem quinquaginta Milia florenorum bona monetae, pro sustentatione eiusdem Militiae, quotannis conferre tenentur. Et quod maius est, quod nullam habeant securitatem domesticam propter violentam abductionem, non tantum filiorum, et servorum, sed etiam opiorum Colonorum, diu ultra antea eva attentata exempla, novissime certus Avendator ex villa prope Civitatem Elbingensem sita, nocturna tempore ex lecto levatus, et multis Militibus stipatus, Pruechollandiam abductus, in eodem adhuc dum detinetur. Quod vero ad inundationes Territorii Elbingensis, ac si aliena de causa factas, quibus alienae culpae imputare potest, quod tempe stas Caeli, et violentiae glaci, ac quarum causaverunt, quae similiter Reonomiam Mariae burgensem bona Men tas Caeli, et violentiae glaci, ac quarum causaverunt, quae similiter Reonomiam Mariae burgensem bona Men tas Caeli, et violentiae glaci, ac quarum causaverunt, quae similiter Reonomiam Mariae burgensem bona Men

Postquam prefata Civitas Elbingensis armis Suecicis insensa, et quicquid intollerabile perperam, cogente duro belli necessitate, recedere suum inferri necesse habuit, in illis extremis Angustis, a Serenissimo tunc Rege in Borussia certum multum, senore, et fructu Sexti inter conventionis accepit videlicet: quod Magistratus etiam ad reduendam summam illam, quam Civitas ratione Contributionis Suecice, quae non tantum Civitati, sed et Territorio eiusdem, quem attedidit Serenissimus Rex in Borussia non ita pridem occupaverat, iam imposita erat, contrahere debuit, statum erit a Colonis et Subditis suis partem illam, quam hi contriungere, pro illo tempore tenebantur, successive repetere. Ne tamen solito usui fructui, qui Sacrae Regiae Maiestati ab iisdem Colonis vigore Tractatus Redacti Elbingae competeat, quidquam propterea decedat, hinc luce meridiana clarius patet, certum fundum velutinde eiusdem Summae intra spatium Octo Annorum, videlicet Quinquaginta Stylum Imperialium expresse reservatum et stipulatum fuisse. Cui articuli Conventionis prefata Civitas inharendo Annorum 1708. 1709. 1710. et subsequentes olim Serenissimo Regi in Borussia supplices Instancias continuo fecit, et devotissimum proposuit modum, iuxta quem Coloni Territorii Elbingensis praeter ordinarium censum singulis annis Triginta sex millia florenorum bonae monetae, ad rationem eiusdem Summae solvere potuissent, si quidem Liberi, et Immunes existentes, ab Ordinariis, et extraordinariis Contributionibus nullum aliud onus subiebant, neque agrorum Sterilitatem, nec pecorum luem, nec agrorum inundationes, ad huc passi fuerant, ex quo prefata mala domum post decursum illorum octo Annorum nempe Annorum 1713. 1714. et Anno 1715. et aliis subsequentibus Annis evenire. Atque defunctus Serenissimus Rex in Borussia non quidem propositum a Civitate modum receperat, neque eidem exequendo egestatem Colonorum tunc opprimerat, sed solummodo per Dominum Consiliarium suum Braun Magistratui denuntiari fecerat, quod illam collectionem sine praedicti et damno Civitatis ex certa ratione aliquantum ad huc suspensam manere voluerit, quod cum praedicta Civitas mature praevidens, de se hac interveniente mora in termino praefixo restituendi, nullum haud solvendo futuram esse, rursus medicamentis litens instanter, et instantissime supplicavit, solenniter precavendo, si circa expirationem octennii aliqua mora minueretur, ne sibi ad iuxta Regiam declarationem, ut supra datam, indignationem aliquam, damnum, vel periculum facere queat. Inapropter Idem olim Serenissimus Rex in Borussia per eundem Dominum Consiliarium Braun iterato declaravit, ac verbo Regis firmiter spondit, quod suspensa ista a Colonis facienda collectio, Civitati neque praedicti esse, neque ad alium inde dispendium, seu damnum sentire deberet, sicut hoc Ipsum memoratus Dominus Consiliarius Braun adhuc in civis existens, fide bona testari potest. Quibus verisimilibus circumstantiis absque partium studio consideratis, nullus profecto iudicaturus est, quod Civitas Elbingensis iniquum quidquam petat, infundamento stipulae conditionis, submine implorandi, ut ab usuris, quae post decursum octo Annorum cum ratantes praetendantur Libera declaratur, cum illa omni modum diligentiam suam pro praestanda satisfactione et exolutione Summae 50^m Imperialium super impenderit. Quantum attinet laudemiam ex locis tunc primum ad culturam datis, cum tantum solutus unus fructus per praefatum Tractatum olim Serenissimo Regi in Borussia concessus fuerit, et Civitati prefata laudemiam sive proprietatis competierint, atque ex Iustitia, et aequanimitate Serenissimi Regis in Borussia eidem relicta fuerint, ne uligiam tamen id Ipsum obstat, quo minus Civitas ab usuris, quae ad huc dum praetenduntur, de se iustius ex allegatis rationibus liberam promittiari, quam ad eadem solvendas adstringi possit. Quoad multa ista superius allegata, et calamitates publicas, omnibus notum est, quod non nisi post Annum 1712. sique post terminum, quo restitutio Capitalis Summae, et consequenter repetitio Summae 50^m Imperialium ab Anno 1708. usque ad Annum 1712. levanda minus obstitere, et certe illis retroactis temporibus facile extraordinariam hanc Contributionem solvere potuissent, si ad praesens post tot calamitates, inundationes agrorum et alios impropros casus, post Annum 1712. non tantum ordinarium censum solvere, sed nimis in alimentationem equitatis quod Annis Summam 50^m florenorum bonae monetae impendere tenentur. Porro cum evidenter pateat, quod praedicti Coloni iuxta articulum Sextum Conventionis, 50^m tamque olim Serenissimi Regis in Borussia concessionem, ad solvendam prefatam Summam 50^m Imperialium obstricti sint, eo clarius est, quod non in contrarium in propria causa testari, nihil prorsus probare possint. Inscriptio autem obligatoria non simpliciter, sed conditionate, ut superius deductum est, nempe praecavisse. Inscriptio autem obligatoria non simpliciter, sed conditionate, ut superius deductum est, nempe praecavisse. Civitas Elbingensis saepe memoratorum 50^m Imperialium a Colonis Territorii Elbingensis concessa, nequaquam Civitatem ex toto onere gravare potuit, siquidem olim Serenissimo Regi in Borussia prefatam collectionem suspendere, Civitatem Elbingensem a securare placuit, videlicet quod mora ista prefata Civitati nec praedicti, nec damno esse deberet, unde optima infutur Consequutio quod Idem Serenissimus Rex eandem Civitatem, quam vis non a Capitali Summa post decursum Octo Annorum stipulaturum, attamen a cursu Usurarum Libera esse voluerit, quod autem Dereliquis 20^m Imperialium non sunt stipulae usurae, non ex alia quam ratione factum est, Antequam antememoratus Serenissimus Rex Territorium Elbingense Anno 1703. occuparet, terminus, quo Coloni, censum Ordinarium solvere tenentur, iam advenerat, et cum Civitas eundem censum necdum a Colonis realiter levasset, Idem Serenissimus Rex illum censum jam suo Iussu concessit, et vendicans, nullatenus eundem levare concessit, donec Civitas in illa urgentissima necessitate constituta, se obligaret, quod censum illum, qui cum antea accepta 20^m Imperialium esse ut non aliter, ac si Idem mulatio sibi datus fuisset, una cum Summa 50^m Imperialium post expirationem Octennium restituere vellet, attamen quia Ipsa solius census proprietas, ante apprehensam possessionem maturata, hostiori sive ad Civitatem pertinet, Idcirco eo respectu prefata usura a praedicta Summa 20^m Imperialium remissa fuerunt.

Quod ante Annos 1792. olim Serenissimus Rex in Prussia nonnullas concessionem remissiones seu dispensationes quibusdam Colonis indulgit, quos vel contagio, vel inundatio afflixit, hi sunt casus fortuiti, qui ex pruritis sione Divina accidere solent, et christianam merentur pietatem, accompanionem. Quod vero spectat proponendos modos praedictae Summae Capitalis pro Imperialium a Colonis Territorio Elbingensi colligenda, fuisse adhuc talia media adinveniri, per quae Perpetui Regis in Prussia Annuis censibus hisce destrahatur, dummodo in eodem Territorio Equitatus quam primum eductus, et evacuatus fuerit. Porro questio ista super locatione Equitatus in eodem Territorio Elbingensi facile resolvitur. Cum in Specie retractata Elbinga nulla extet mentio, Pedites vel Equites inibi locandi, et qui dubitet Pacta servanda esse iuxta contenta ceterum cum fides Factorum sit fundamentum iustitia, nec aliter eadem interpretari possent, quem ad modum enim Clavodia Regni insignis sunt tradita, et Territorium Elbingense solum modo pro percipiendo soliti usu fructu, atque ad faciendam forsitan executionem unus vel alter Miles sufficeret, contra compellendos reventores, nebulquam tamen per continuum Anni spatium de quo Pedentis, minus vero Turma Equestri necessaria esset. Verissimum enim est, quod sustentatio praefati Equitatus, Territorio Elbingensi per quem habet Annum pro Florenorum donec moneta contineat, hinc adiacens demper facta computatio exacte probat, atque evincit. Cui adhuc addendum est, quod praeter illas imbiidem Specificas impensas, menses pro officialibus istis, qui nomine Haab veniunt ratione hospitiorum, quibus absentes in natura nisi non sint, certa summa sub germanica Nomine Quatergetdt dicta, seu didic. 2 Decembis Anno 1780. usque ad diem 1° Decembris anni proxime elapsi 1784. restans ad praesens exigatur, eaque de causa Militaris executio in varios Pagos immessa sit. Quod autem attinet rationes publicas, quae undem Equitatum in Territorio Elbingensi locandum persuaserint, illas iam omnino cessare, vel unicum Istud demonstrat Argumentum, quod modernius Serenissimus Rex in Prussia per sabeditum Consiliarium suum Braun die 25 Mensis Augusti Anno proxime praeterlapso 1784. Magistratus Elbingensis pro bono curaverit, ut liberando Territorium ab istis Hostibus pro Tabernis Militaribus vulgo Casernem circa Civitates Marienverder, et Alsenburg edificari faceret, Idque summam Imperialium 6000. Item loco hostionum, rationum, et Hospitiorum pecuniam vulga Quatergetdt summa Imperialium 6000. Item loco hostionum, rationum, et Hospitiorum pecuniam vulga Quatergetdt annuo mense solveret Imperiales 160. Item ad Instruendum lectum pro binis Equitibus pulvinar. Inferius ac quovismense solveret Imperiales 160. Item ad Instruendum lectum pro binis Equitibus pulvinar. Inferius ac quovismense solveret Imperiales 160. Item ad Instruendum lectum pro binis Equitibus pulvinar. Inferius ac quovismense solveret Imperiales 160.

posse intrinsecum. Nulla autem circa Tractatum Astrucis Elbingae summorum paucitium
mens fuerat veluta nota, quæstio, ut proportionata usura summa Capitalis 300 Imperialis ex Ter-
ritorio Elbingensi levarentur, multo minus et eorum causa idem Territorium per gravaretur, imo per ex-
pressum adiecta cautela, ut nulla unquam humanitas iniret retur difficultas. Quo ad fides Proventus
eiusdem Territorii, nullum est dubium, quod Collectionem eiusdem sicuti unus fructus neque Magistratus
Elbingensis unquam denegaverit, neque officialem eum excludere præsumpsit. Novit enim bene Ta-
bulas Tractatus Astrucis Elbingae, quas sacro sancte observare viduit. Quod generalem accisam cer-
tum est quæ fides Elbingenses, qui Regionem mercis suas, tum eorum panem pipervatum, linteum vendide-
runt eandem solvere teneantur. Item Negociosæ ac Officines Elbingenses, qui præterito Ulina Nundinas Vici-
nae Civitatis Preuscholandi dictæ visitant, de omnibus mercibus, quas ibidem vendiderunt, unum et dimidi-
um floreni pro centum, nec non et Laniæ Elbingenses de Nobus in Masovia emptis, quas tantum per præfatam
Civitatem Preuscholandi egerint, a quovis sive Novem grossos bonæ monete solvere debuerint, prout hoc
quidationibus diregentibus facile probari potest. Quantum attinet exactionem Thelonii Fluminis Strom-
geldi dictam, quando quidem Thagelot nunquam, in fluminibus, sed solum modo in Portibus solvi consuevit,
hinc eo minus Stromgeld in locum Thagelot Regionem censu dici poterit, quo verius est, quod præfata Exactio
Stromgeldi primum Anno 1642. Instituta sit, in ista transactione non nisi Severissimos, olim Vladislavum quartum
Regem Poloniae, et Electorem ac Ducem in Prussia Fredericum Vilhelmu ad triennium initam et confectam, videli-
cet, quod supra Regia Maiestas Poloniae benignè protulit assensit, ne Thelonium Pilauiense Maritimum defrau-
daretur, ut sua Severita Electorali durante præfata transactione, ad repagula Præfata semissem Thelonii, ab eis dun-
taxat mercibus, quæ per Statum, vel ex Lithuania, Sedanum devenerunt, vel Marii invecitæ, Sedano Regionem
mittuntur exigeret. Unde loculenter patet, quod Istud Thelonium, quod Regionem in hanc usque diem ad Præ-
fatum exigitur, et Stromgeldi nuncupatur, primam suam trahat originem a præfata transactione Anno 1642, et
nequaquam tam antiquum sit uti asseritur. Alterum est, quod Ista exactio Stromgeldi non generaliter, sed re-
strictive tantum concessa sit, quodque perinde Elbingensium merces omnino libere esse debeant, ex quo Istud
Thelonium duntaxat ab iis mercibus exigenda est, quæ per Statum, ex Lithuania Sedanum, et vice versa vehuntur.
Qui iustissime pro parte Elbingensium libertationi ab eodem Thelonio Stromgeldi, etiam hæc est addenda ratio,
quod eadem merces, quæ Elbingensis inter et Regionem tantos Mercatores, distrahantur, et mercantur, aut per Por-
tum Pilauiensem invecitæ sunt, tunc iam Thelonium Pilauiensem persolverint, aut etiam si eadem merces per Pi-
laviam non fuerint invecitæ, attamen quoties Transmare mittuntur, non per alium, quam Pilauiensem Portum
transnavigari debent, eaque de causa Elbingensium conditio duplici solutione Thelonii prægravari nequeat.
Mansi etiam Civitas Elbingensis iniquitate, hac libertatione, ab Ipsa Thelonii Stromgeldi Introductione donec
Anno 1684, sub prætextu, quod quidem Mercator merces suas, quas Regionem Elbingam mittendas denuntia-
verat, directæ Sedanum miserat, itaq; adigebantur Elbingenses ad solvendum hocce Thelonium, Postea vero ad in-
dus factas remonstrationes Anno 1690, iterum hæc exactio intermissa fuit, et sic eadem immunitate Merces Elbi-
gensium usque ad Annum 1716, liberrime fruebantur, et ab illo tempore contra superioris deducta Jura, in hucusque
ad solvendum supra dictum Thelonium Stromgeldi Elbingenses adiguntur. Licet si vero in Tractatu Varsoviensi de
tradita Elbinga articulo 6. stipulata committitur pro faciundo examine, si et in quantum eadem exactio Strom-
geldi dicta Sacris publicis contraria foret, eum effectum non dum sortita est, nequaquam. Idipsum Elbingensibus
computari potest, quos in possessione eiusdem immunitatis relinquere, vel denique restituere iustius erat, quam om-
nem præter culpam hoc onere solvendi Thelonii illos angari caru. Cum autem hocce vethigal ab Elbingensibus Mer-
cibus ad 500 tantum florenos reducatur, et extenuetur, Non agitur de aliqua utilitate, sed tantum de advertendo
præiudicio, tum ut Civitas Elbingensis ab arata et ex hausta ex præscripto præscriptæ transactionis 1642, plena sua
gaudeat immunitate. Quod concernit tam summam Capitalem, quam et usuras olim Magnifici Liberi Baronis
Dobrynski Consilarii, quod Severissimus Rex in Prussia certam summam de Capitali et usuris remisit, de vota
mente et veneratione Idipsum agnovit Civitas Elbingensis, et adhuc dum agnoscat, et quam eis proventus suis
destituta, attamen nec privatorum perperit localis, ut pro demerenda gratia Severissimi Regis in Prussia singula-
riter pro data eiusdem cautione, nulla amplius lisiones contra Civitatem Elbingensem suscipiendi, imo firmi-
ter manutenenda, quot annis certum quantum in exolutionem præfate Dobrynskianæ summae exolverit. Mi-
hilominus non obstante præfata cautione, rursus evenit, ut Severissimus Rex in Prussia lensionem a Nobili tur-
chenstein in se assumeret, et tam Capitalem summam, quam et restantes usuras in continenti persolvi postularet.
Converso Civitas Elbingensis periculis diligentissime facultatibus suis, Ipsam impossibilitatem solutionis de-
prehenderet, Salutaris et æque et convenientius eadem Civitas duxit lensionem istam submissis deprecari preci-
bus, quam varia tpe solutionis moras necere, et in Clementia eiusdem Maiestatis incurrere.
Quod concernit lteras Moratorias, quas sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus, non sua cul-
pa sed Reipublicæ debiti causa ad extremas inuitas reddacta Clementissime indulgere dignata est, non ad felicio-
ra, siueque infinita, uti nifertur tempora, sed saltem ad certum terminum, nempe qua ad Territorium Elbingense
non fuerit liberatum, et profecto Iste moratoria æque iustissimo quam quæ ad quinquennium dantur, nituntur
fundamento, siquidem eundem intendunt finem, nimirum ut debitor probabile vires colligendi tempus habeat,
quam felicitatem Civitas Elbingensis ante rehabilitationem Territorii sui, nequaquam sperare potest, et hoc inuitu vi-
tum est, Regia Clementia benignissime iustum temporis spatium concedere. Ultimam pro ut anteriores Remon-
strationes nullam in se iniquitatem querimoniarum continebant, et longe absuit Civitatis Elbingensis intentio, ff

ut per factum recursum suum ad Sacram Regiam Maiestatem Dominum suum Clementissimum pra-
impetrandis Instantialibus ad Serenissimum Regem in Prussia aliquam vel in minimo offendendi occa-
sionem contrahere potuerit, quod Ipsamet Maiestas in Prussia probe agnoscat, Principibus subditos suos iuvan-
di, ac protegendis, et salutem eorundem promovendi primum munus a Deo impositum esse, quomodo igitur
mirum cupiam videri potest, quod Sacra Regia Maiestas Polonia Dominus Noster Clementissimus, cuius
Thronus Regius, tam Iustitia quam Clementia, bonitate, et amore Populi firmatur, hanc Ipsam regnan-
di regulam, pro celebri tua gloria a primis diebus Regiminis tui sancte observet, et custodiat, cum eorumque
supplices preces pro paterna tua pietate consolari studeat, tum quod Illustres et Magnifici Senatores et Mi-
nistri Status utriusque-Sentis pro nexu iuratae fidei, et in eum bene sibi munerum suorum obligatione, pre-
caveant, ne quid detrimenti Republica aut Populi tui patiantur, vel Iura Regni, Pacta, Fœdera, et quavis
publicae transactiones in quopiam labefactari possint, ne illa inde quovis imaginabili colore potum obtin-
di iniuria, quod Iura volunt, et praescribunt.

Genuina Specificatio Expensarum, quas ob di-
midiam eorum officialium partem, qui vulgo Haab dicuntur ac duas Equitum lo-
hortes Regiminis Serenissimi Regis in Prussia sic dicti Schlippenbachiani die 2. Martii an-
no 1710. per totum Annum usque 1719. Mensum Martium Territorium Ellingenense fa-
cere coactum fuit.

Quovis die dandum

Pro quovis equo	
1. Modum avenae a 24 gl.	f. 6.
Pro stramine longo, et scisso	
quod die a 3 gl. fuit per Mens-	3
Pro feno quolibet ab gl. fuit	
per Mensum	6.
Pro canetharo Circaria. a 4 gl.	
et cibo a 12. gl. quovis die cuique	
Equiti in natura succedendo	
fuit per Mensum	16.
fuit pro uno Equite et equo pello: f.	31.
Pro 170 Equitibus eorumque equis a f.	31.
fuit per Mensum	f. 5270
Pro 12 vacantibus equis sub officialium	
vulgo dicitur officiarum a f. 15 gl.	90
Pro 12 Equis curiosis vulgo ordinantibus a f.	72.
Pro 30. rationibus a f. 15 gl.	205.
Pro vacante Portione Episcopiorum	13 gl. 15.
Pro praecipua Vigilantium Domo	
vulgo Haab Quartier quovis mense	12.
Pro hospitio 2. Rott Magist. a f.	12.
2. Subdecurionum a 4 fl.	8.
1. Signiferi	3.
Pecunia lignorum pro Dno Maiore 2. Plotto 24	
2. Rott Magist. a 12.	24.
2. Subdecurio a 8 f.	16.
1. Signiferi	3.
Vigilia Equitum	10.
Pro candelis	3.
Portorium pro Equitibus flumen	
Hogath Duo bus in loco	
Clementhe et Robbach transve	
hendis quovis mense solvendum f.	3.
fuit p. Men. April 5848	15
pro 3. Men. Martii 1949	15
	7790

Transport f. 7790
Inhibu populi durioris pro 170 equis
supplicati a f. 6. per Mens. quod per Mens. April 1710
per 3. Mar 1710
f. 1360
restituendi fuissent, quia vero pro colligendis quibus-

vis f. 6. sub no. Receptur	
Sedit qui busvis eq. diducuntur fuit	60. 13 fl.
hinc tantum repta cultu	1299. 17.
qui a superiori Summa sub tracti	
fuit pro 13. Men. nra 22. Mar. usq. ad ult. April f. 6490	13
Regulamine postea constituto mensibus	
festivalibus dandum et quidem	
Mense Maio	
Pro quovis equo	
5 Modum avenae a 24 gl.	f. 7.
Pro stramine longo et scisso	2.
Pro feno et gramine	4.
Pro prandio quod in natura	
cam 2. gl. loco cerevitiae ap	
ponendum per mensem	10.
loco cane quolibet 4 gl.	4.
fuit pro quovis Equite et equo	24 fl.
Pro 170. Equitibus et equis	f. 4080
Pro vacantibus 12. equis sub	
officialium a f. 15 gl.	90.
Pro 30. rationibus a f. 15 gl.	205.
Pro mercede praecipue Vigil. Domus	f. 12.
Pecunia lignorum pro Dno Maiore	10.
2. Rott Magist. a 10 f.	20.
2. Subdecurio a 6 f.	12.
Pro hospitio 2. Rott Magist. a f.	12.
2. Subdecurio a 4 f.	8.
1. Signiferi	3.
Portorium in Robach et Clementhe	3.
Provocante Portione Episcopiorum	13. 15.
Pro Mense Junio	4540. 15.
Julio	4540. 15.
Augusto	4540. 15.
Septembri	4540. 15.
fuit usq. ad ult. Septe	29241. 20
Pro Hospitio Dni Rott Magist. Meyz in Pago Maior. Ho	
bay commodius aspicando	260. 23.
Pro avena et Jugo Patacorum per Dnum Conularium	
Praem Dno Maiori Plotto offerendo	32.
Circa migrenum eidem Domino Maiori, avena	
fœnum, et stramen traditum	40.
Mensibus hyemalibus, et quidem octobri	
Pro quovis equo	

5 Modii avenae a 20. gl. f. 3 gl. 10.

Portramone longo et scisso 2.

Pro feno 2.

Pro cibo et curia quotidiana 12 gl. 14.

23. 10

Pro 170. equitibus et quis a 23 f. 10 gl.

Pro 12. vacantiibus equis sub officiali. a f. 7 gl. 15

Pro 38. Stationibus a f. 7 gl. 15.

Pro vacante Portione Episcoparii

Pro mercede praecipua Vigiliarum domus

Pecunia lignorum pro dno sub Colondlo Plotto

2. Rott Magistr. a 12 f.

2. Subdecur. a 8 f.

1. Signifero.

Vigilia Equitum

Pro Hospitiis 2. Rott Magistr. a 6. f.

2. Subdecur. a 8 f.

1. Signifero

Pro Landelis

Portorium in Clementsthor et Robad

4473 : 5.

Intuitu Populi ducioris pro 170. equis

Suppeditati a 6 f. per Ann. quod faceret f. 1020

restituendi essent. quia vero pro colligendis

quisibus vii 6 f. deducantur off. fuit 45 : 10

tantum restituti et subtrahendi 974 : 20.

3478 : 15.

Pro Mense Novembri 3498 : 15

Facit usq. ad ist. Nov. 36578 : 21.

At Decembri Numerus Equitatus usq.

ad 130. Equites. 12. Officiales 5. Sed et

Sibici dimi natus est

Pro mense Decembri.

Pro quovis equo et Equite

5 Modii avenae a 20. gl. f. 3. 10.

Pro Stramine longo et scisso 2.

Pro feno 2.

Pro cibo et curia 14.

23. 10

Magis ad ultimam Novembri 36578 : 21.

Pro 147. Equitibus et equis a f. 23 gl. 10

Pro 12. vacantiibus equis sub officiali. a f. 7 gl. 15

Pro 38. Stationibus a f. 7 gl. 15.

Pro vacante Portione Episcoparii

Pro mercede praecipua Vigiliarum domus

Pecunia lignorum pro dno Vice Colondlo Plotto

Pro Landelis

Pecunia lignorum pro dno Vice Colondlo

Vigilia Equitum

Rott Magistr. Meyer

Subdecurio Heinrich

Pecunia pro hospitio dno Rott Magistr. Meyer

Subdecurio Heinrich

Subdecurio Stahn

Pro vigilantibus in Robach et Clementsthor

Pro mense Decembri 3498 : 15

Pro mense Januario Anno 1719. 3498 : 15

Pro mense Febuario 3498 : 15

Signa Pro dno Subdecur. Hahnst.

Pro mense Martio 3498 : 15

Ligna pro dno Subdecur. Hahnst.

Pro lignis et hospitio pro dno Rott

Magistro Aderskata f. 10.

Pro lignis et hospitio pro dno Signifero 10.

Hospitia duorum officialium in

Insula Ulbingensi melius optanda 130.

Summa a 32 Martii 1719 usq. Marti 1719. in Equitatum

Brandenburgensi erogata 32424 : 21.

Intuitu populi ducioris pro 147.

Equis quovis mense a f. 6. restituendi

pro Anno Decembri. Jan. Feb. Mart.

efficiunt f. 3520.

A quibus Receptus Seld detracto 156. 24.

remanent 3371. 6.

Quia ad huc solventur a Summa

erogata subtrahendi essent.

Copia Listu Jego Mosci Pana Kancelerza Wielkiego Koronne
go do Jego Moste Xisra Prezydenta Michow skiego. 2 Warszawy
dnia 3. Miesiaca Aprilis Anno Domini MDCCLX.

Wierze i nadziei, wgladem ochotnego, praca mis pravitia. Concluzji pod Imie moie dostynowanych:
Ale trzymam si bardziej bym byl kontent, mi za Pania qui domoni mojemu ac terista geby Memory
aly w szymie Imieniem konwentu Wasz Moste Panow podane innocentu bractwie temusi Jego moste
Xisra Kontraponi Bratus memu napomieno inuicem mis prachis tyngentibus veritatem aque ac
honorem Jego moie radaty byty tak biezacy rany seruu. Iuzie zatym do te prugotowane circa Conclu-
sionem encomia cum vero affectu egadaty mi, y obicunze do sobie przygodney Prezydency Wasz Moste
Pana non vane, y dajis kuzie za pominszowanie pravitij Uroczystosci zynalim, vota volis reponendo
zestymacya nadsyta dostawam &.

Copia Listu Jego Mosci Pana Kancelerza
Wielkiego Koronnego do Jego Moste Pana Woiwody Marawiechic
go. Warszawy. Dnia 3. Aprila Anno Domini MDCCLX.

Odebralem spartykularna
Satisfakcyja przydana wiadomosci o nasztynym Wasz Moste Pana do Petersburga przybyciu, z Adlacya
Wiaadu, y Audyencyi Jego. Spodziewam si, prout cessere prima fore universa ad satisfactionem pu-
blicam, et ad cumulum gloria Wielkiego Wasz Moste Pana Imienia, Ja droga cara Jego Moste do Wod-
zatryma mi du szym Wasz Moste Pana, ultra expectationem, et exigentiam iako nayprsdney resolucyi.

Day Dnie, aby ta sarditatem ukertat iako naybornybyney sicy. Expedyeyi nagrodzita. Wzgladajcie sin-
 tia konferencyi naenacronych donosac Wasz klosi Panu, i. Emissariusz Hgo mozi Pan Jananski Podca-
 iey. Hgoayeki prachitkhanasta Dni wyiekat do Wasz klosi Pana i Supplementum Instrukcyi, a oraz zkom-
 munika cya wryutkich, ktore pomychodity Expedyeye. Do ktorych przydaje teraz perny skrypt, m. casum
 aby tam otlych Interesach i Dmowem Gherhinstum eo modiono consumata Wasz mozi Pana prudentia po-
 trafi. za rzy tego przydawuy, odmiemiruy, co uidebitur, a nawel, ani ni w dajce, ani w dajce emierm
 iach byi Wasz mozi Pan nie widziat tego potrzeby. Odpratrioney Wzoray Ceremonii relacya posylam Wa-
 sz mozi Panu, oraz dystem i. wredka obierwaney, y ryali mozia.

*Copia Listu Hgo Mo-
 zi Pana kancлера Michiege Jeronima i. Michieruch Jhmossion
 na, zymitach bzdacych i Waszany dnia 20. Miesiaca Marca roku Pan-
 shiego 1700.*

Donierasi ebhiazis termin seymiku Relatorem i. dy mitylko z partykularna
 moia Wasz mozi Panu, odzygram si ucyli mozia, y unizonozia, alen kommunithui nie ktore potracbni
 pro scientia Wasz mozi Pana, y Innych Jch moziow publicanich Instrumentow Copie, a oraz y partykular
 ne pro ratione terazniacych publicanich Kolicernej Refere, et naznac k perstam Wasz mozi Pa-
 nu Copie ditych a principibus, Externis, y Reponson na nie. 2. Donierasi w Upisrac, a iach, ktorych
 takie Excmplarze przydaje, Hgo Krotka Klosi Pan May Hstosiny referuic si ad contextum Traktata
 the Wiedenskigo, posylam Excmplarze Onegora i. Copie Ordynansow Hetmanskich. Rozumien
 ras pro Jenu meo porro unum necessarium, rebysiny diffidenci mter Status sabrigali, y ten Potoy
 wrenstrany, ktorym si cierem, nieporuszony ufry myrali, ilo x. manay Seym bliski, a ratym
 rozumiem ex re Domi publici nie poznatai, na tych Seymkach Relatorem na nietakowega, co by mia-
 to alterowai Jera Panstie, mienai konfidenca mter Status, y warussai ten mity Potoy, referendo wryut
 ko do seymu blisko przyntego. Nie wazpie bynaminy, i. iako Wasz klosi Pan, tak y wryuty bene sen-
 hientes bda m hoc voto et sensu, ktory Ja seregulnie ex re Domi publici m omni confidentia wy-
 raram Wasz mozi Panu ita expressya, i. em iest prandim i.

*Copia Literarum Sacrae Re-
 gie Maiestatis ad Sanctissimum.*

Post oscula Beatorum pedum Sanctitatis Vestrae
 mei, Regnique, ac Dominiorum meorum humillimam commendationem. Gratissimae profecto mi-
 hi fuerunt testificationes paterni amoris Sanctitatis Vestrae, quas percepi non solum ex Summa
 Pontificii Brevis, verum etiam ex ore Venerabilis Abbatis Merenda Beati tudinis. Vestrae
 Celsitudinis, quem Ipsa cum purpurea Birreto ad Illustrissimum et Reverendissimum in Christo Pa-
 trem Joannem Baptistam Sacrae Regie Ecclesiae Presbyterum Cardinalem Salernum huc allega-
 vit, cui Summa cum delectatione manibus meis solennique ritu tradi di primum hocce Insigne me-
 ritae dignitatis, quam cum Sanctitas Vestra etiam mea causa tam praedaro Viro conferre digna-
 ta fuerit, facere non possum, quin et de hoc novo erga me Pontificae Dignitatis, non obscuro ar-
 gumenco immortales gratias rependam. Eundem vero Venerabilem Abbatem Merenda, qua har-
 est humanitate, et benevolentia excepi omniague ab ipso mihi exposita. Nominie Sanctitatis Vestrae
 gratis Auribus audiui, ita enim exigit, tum obsequium filiale meum erga tam tum praefati Vene-
 rabilis Abbatis animi dotis et virtutes, quibus mihi, totique Aulae meae Ornatum meum se praebuit. Inte-
 rim diuturnum ac felix Christiani Orbis Regimen Sancti Vestrae apprecatus perenni cultu maneo. San-
 ctitatis Vestrae Obsequissimus Filius Augustus Rex Poloniae.

*Copia Literarum Sacrae
 Regie Maiestatis ad Archiepiscopum Pragensem Varsaviae die 10. Apri-
 lis Anno Domini 1700.*

Reverendissime in Christo Pater, gratiae Nobis dilecte. Ex alligatis
 Literis, quibus a Sanctissimo Domino nostro amice petimus, celebrem ac favorem expeditorem
 Cause Canonizationis viri Joannis Nepomuceni, olim utriusque Metropolitani Ecclesiae Canonici, non
 obscure intelliget Tractatus Vestra, tum devotionem Nostram erga tam Illustris Christi Martyrem,
 tum Regiam Propensionem, qua Tractatorem Vestram ex corde prosequimur. De caetero Tractatorem
 Vestrae prospera cuncta et bonam a Deo valetudinem apprecamur. Dabantur &.

Post oscula pedum Sanctitatis Vestrae mei Regnique, ac Dominiorum meorum humillimam
 commendationem. Cum Inl Mexirim gloriosum Martyrum, virtutes, et miracula Beati Joannis
 Nepomuceni, quondam Metropolitani Ecclesiae Pragensis Canonici, quem una cum Christi Fide-
 bus Regimini mea committis vehementer colo, supremo ac infallibili Sanctitatis Vestrae Iudicio,
 quam primum subicienda esse facere non possum, quin ab ea suppliciter petam, ut praedara merita, qui-
 bustam Illustris Dei Servus ab immemorabili et indelenter vno cum pretrebrentia in Univer-
 sa Ecclesia, ac praesertim in Regno meo resulet, quantoque expendi iubeat, quo per solenne Canonizatio-
 nis Decretum a Sanctitate Vestra ferendum huiusmodi Christi Athleta, qui gloriosus regnat in Coelo.

meritum cultum in toto Orbe obtineat, et ut Beatitude Vestra in me, ac fidei omnium christi-
tate solatium, atq; ad maiorem gloriam dei, qui in eo mira bis est, dignetur peculiare de illo offi-
cium et utilitatem approbare, atque Universae Ecclesiae benigne indulgere. Etenim cum Sanctitas Ve-
stra humillime Applicationi meae elementissime annuere dignabitur, ubermorem a deo bene-
dictionem, mihi Regnoque meo Eiusdem Divi Joannis patrono pro lecto sperare licebit. Ego vero
tanto beneficio auctus duntaxat ac felici christiani Orbis Regimen Sanctitati Vestrae appropriari, non
breve mittam, ac interim filiali cum observantia maneo.

*Copia Listu Jego krole-
skiego Kasia do Wielmoznego kaszellanu Wilenskiego Hermana
widzkiego Litewskiego z Warszawy. dnia 12. Miesiaca Aprilis Roku
Panskiego 1720. 28. August. Wtorek.*

Wielmożny Uprząmi. nam miły, Domieński, aley
y konystencyi Dobr. Nęburkich, Drabantów Naszych sprowadzić umyśliłimy, ażebyci Dobrą i ludzi
y Samozonow ogotowane niczostanali, po Uprząmości Waszej pilnie zgadamy aby na Ich miły
interer kompanie z Regimentu Szwadry Wielkiego Dzierżawy Litewskiego naznaczą, y odygnowal. Swo-
we onymie przydarszy Ordynansie, aby sprawuie si wiede Artykulow discipline Militarnej z Co-
nungow swoich, ktori oznaczonych sebie od Naszej pospolitey Antawci trybienvai pominnif tamoz
li, y boznaymnięcego obczazenia z ludami si obchozili. Wazym Jesteśmy permi, z Attenencya Imier
dnosci Uprząmości Waszej pilnie mied obo bzdzie. Ktozemu Dobrego od Pana Boga użamy z dromu.

Datum ut supra. *Responsum Sacrae Regiae Maiestatis ad desideria et pun-
cta Illustrissimi Domini Ducis Curlandiae et Semigalliae die 7. Mensis Ja-
nuarii anno 1720. per S. S. Ablegatos porrecta. Datum ex Cancellarius Regni
et Magnus Dux Lithoaniae die 26. Mensis Aprilis Anno Domini
1720. 28.*

Sacra Regia Maiestas, ut benigno animo Generosos Ablegatos, et Plenipotentes Illustrissi-
mi Domini Ferdinandi Curlandiae et Semigalliae Ducis suscepit, ita non intermisit dare operam, ut pro
sua erga Illustrissimum Dominum Ducem benevolentia commisit, Magnifico Palatino Masovia Legato
apud Curiam Maiestatem curare, et promovere totalem Copiarum Muscoviticarum ex Curlandia Evacuatio-
nem, restitucionemque bonorum, bonificationem Contributionum, ac reddituum perceptorum. Qua in re Illu-
strissimus Dominus Dux eundem Magnificum Palatinum Masovia Legatum literis suis melices de dam-
nis patris, suisque desideriis promovendis informare poterit. Cui Magnifico Legato iterum Sacra Regia Ma-
iestas hoc Negotium committet sedulo pertractandum. Quantum Atque minuvias a Corona Suecia Ducali-
bus Curlandiae et Semigalliae illatas has futuris Legatis ad Congressum Pauc Brunsvicensium Sacra Regie
Maiestatis promovendas pro obtinenda in illis satisfactione committet, et commendabit, iuxta Informationem
ad Cancellariam porrectam. Quod concernit Homagium, hoc equidem iam suum eventum, et finem habuisset,
nisi Comitibus, a quibus dispensatio personalitatis Illustrissimi Ducis dependet, rupta fuissent. In futuris tamen,
quae proxime imminet, desiderium hoc Illustrissimi Domini Ducis poterit suum sortiri effectum.
Munera ut calamitoso tempore ad equitatem, et practicam in Regno observantiam, nempe ad dimidium mo-
derentur. Bonioresque bonorum Avendatarii, et obligatorii proportionata ad ferunda, onera Contribuendi concur-
rant. Oppignorationes quoque bonorum Ducalium absque Consensu Sacrae Regiae Maiestatis fieri valide non
possent, quamvis nuntum esse Sacra Regia Maiestas arbitretur, tamen decurionem horum tantisper ad cogniti-
onem commissionis suspendit. Doul, et Rescriptum ratione obedientiae Illustrissimo Domino Duci per Nobili-
tatem Ducatum praestanda, ex certis rationibus, et reflexionibus differre Sacra Regia Maiestas dignatur.
In summo Conventuum Provincialium ad anteriorem declarationem drasda datam Sacra Regia Maiestas ac-
cepit. Decretum cu.

*Copia literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad Illustrissimum
Curlandiae et Semigalliae Ducem. Datum Varsoviae die 26. Mensis Aprilis An-
no Domini 1720.*

Illustrissime Princeps gratae Nobis dilecte. Nihil unquam Nobis magis in votis fu-
it, quam ut Illustritatis Vestrae in omnibus, quo ad recte fieri posset, benevolentiam doctam confiteremur. Et
certo in proximis praeteritis Comitibus a quibus dispensatio personalitatis Maiestatis Vestrae in pucto Homagii,
per Ablegatos reddendi, dependebat, ea quae sibi Illustritatis Vestrae exoptat, praestaremus, nisi Comitibus eadem ru-
pta fuissent. In futuris tamen proximis Comitibus, pleno affectu Illustritati Vestrae promissa nostra, et ea, quae in
Responsio nostro depuncta, sub data die 7. Martii Anno nunc currenti, Nobis per S. S. Ablegatos Illustritatis Ve-
stra porrecta, dato continetur, expleturos pollicemur. Negotium vero Polinense ulteriori tempore reservamus.
De cetero optimam valitudinem, prosperoque rerum succum Illustritati Vestrae apprecamur. Datum ut su-
pra.

*Prescriptum ad Consiliarios Curlandiae datum Varsoviae die 26.
Mensis Aprilis. Anno Domini 1720. Augustus Rex.*

Generosis, Supremis Consiliariis
Regentibus Ducalibus Curlandiae, et Semigalliae fideliter Nobis dilectis, Gratiam Nostram Regiam, Generosiss.

Fideliter Nobis dilecti. Cum ex rationibus suis Illustrissimus Princeps Ferdinandus Carlandia et demigallie
dux extra hos Ducatus hucusque suam continuet Residentiam. Ideo ut condignam statui suo Ducali ex bonis
et seculis Ducalibus Subsistentiam habere possit, mandamus. Fidelitatis Vestris, quatenus de pro-
ventibus Bonarum Ducalium commodi et necessitatibus eiusdem Illustrissimi Ducis pecuniaris Sub-
sidio prospiciant. Quod in rationibus calculi suo tempore peragendi computabitur. Factura sunt Fidelitates
Vestras pro extendendo particulari zelo erga Illustrissimum Ducem et pro Gratia Nostra ac Officiarii in Suo-
rum debito.

*Copie de la Lettre du Roy a la Princesse Sobieska endate de
Warsaw le 9. d'Avril 1720.*

Ayant vu par votre Lettre du 22. du dernier mois, passé, qu'on vous avoit
appris, que quel ques Regiments de mes troupes Saxonnaises étoient entrez dans l'Economie de Savel, j'ay a
vous dire la dessus, qu'il n'y a pas des Troupes Saxonnaises dans tout le Royaume hormis les 1200 hommes,
qui s'y trouvent en vertu des Constitutions, et que tout ce qui a été envoyé a la dite Economie, ne consiste
qu'en trente chevaux, qui ont été commandés pour y lever 1200. lymtes assignés sur la dite Economie;
D'ailleurs cette assignation ne sauroit vous paroître fort extraordinaire, puisque toutes les Economies du
royaume, qui toutes n'ont pas moins souffert, que celle de Savel, en ont reçues de parcelles, chacune à pro-
portion, et que par considération particulière pour vous, je luy ay relâché ce qu'elle auroit dû contribuer pour le
tems passé, ou on ne luy a rien demandé, quoique toutes les autres aient été obligées de payer. Sur ce priant Dieu
qu'il vous ait, Madame ma Cousine, en sa sainte, et digne garde. Je suis &c.

*Copia Translati Site
rarum Responsorium Magni Sultani ac Reverendissimi Patrum
Sacerdotum, et Cantuarum Regiam, carissimum, quemadmodum a magna
ac Portum Ottomanicam Imperatori Caesari Comiti Virmontis una cum Originali
bus extraditum fuit.*

Illustissima inter Magnas Principibus in Idem credentes, prestantissima inter
selectas et castas Matronas fidem Memia profitentes, Subnatrici negotiorum Christiana, Republica, mai-
gnificentia, et dignitate conspicua, ponesori Authoritatis et Potentia, ornamento Dominiarum, Africa, Gothia
Vandalica, Provinciarumque inde annexarum, Regine ac Dominatrici, Amice Nostra Ulrica, Eleonora,
cuius extrema Deus prosperet, concedatque eidem viam rectam et salutarem. Imperiali hocce, nobili que
meo signo notificatur, quod Maiestatis Divinae, quae exaltetur, et magni fietur, ab omni omnibus gratiam tur-
gentis clementia, et misericordia sua infinita, copiose mixtaurorum Summi Prophetarum, gloria utrius-
que mundi, dilecti Dei, Mediatoris, ac intercessionis Dei Iudicii ac Iustorum ante signati Muhammed Ali
stafa, super quem benedictio divina amplifietur, ad limina fulgida Nostra Porta, quae est refugium Po-
tentissimorum Regum et nobilissima Prosapia oriundorum ad fundandam, amicitiam corroborandamque be-
nevolentiam Epistola Vestra continens documenta. Sinceritatis per media Maiestatis, cui concedita fuerat,
pervenit, ac in Imperiali mea Venerabile Constantinopoli, a qua Deus avertat omnem eam, presentata,
unitatque Imperiali Nostra consuetudine translatio eiusdem per media primarii, Intimique mei Consili-
arii, Directoris Negotiorum publicorum, compositionis, populorum, et Moderatoris prestantissimi, conclusio-
nis, Negotiorum universi, recto in consilio, corroboratoris fabricae prosperitatis et Imperii mei Regula-
toris iusto moderamine graduum Celsitudinis, variis gratiis Regis altissimi Dotati, ac Supremi Venerii mei
et generi honoranti Ibrahim Bana, eius dignitatem Deus perennem et potentem reddat et augeat, ad Im-
perialis Vohi mei exhibita expositaque est. Ex cuius amicali tenore intelligimus, per Deum altis-
simi Dei Antecessorem et Fratrem Vestrum, Amicum vero Nostrum Carolum ex hoc vano ad alium con-
cessisse Mundum, Vos autem Iure Hereditario ad Thronum Regni Sueciae erectas esse, ac ad renovan-
dam confirmandamque Amicitiam, et benevolentiam quae inter fulgidam Nostram Portam, nominatum
que defunctum Vestrum Fratrem olim interceperat, pro meo corde et sincero animo Vos inclinari Signi-
ficatis, et declaratis, Vos ipsam firmam concepisse a parte gloriosi quod Imperii mei in confirmanda, cor-
roboranda, corroborandaque mutua Amicitia eandem futuram fore inclinationem. Qui cunque de huius gra-
tiae et clementiae Domui familia huius firmitati fundamenti pura intentione et conatu continuaverit, semper
grati et acceptabiles in conspectu Nostra Imperiali extiterunt, quos et copiosis Nostris gratiis / prout a glori-
osissimis Senioribus et Antecessoribus Nostris in Paradiso Locatis traditam accepimus movem / abun-
dantem circum dare dignamur, quod Idem expetit Ius amicitiae, quae inter Nos et defunctum Fratrem Ve-
strum viguit. Et cum certum sit, animum Nostrum obiectumque Imperiali impigre ideo Vos inclinari,
delicato Vestro blandiloquio tenore Epistola Vestra expressit Imperialis animus Nostrus, quem tristis et
mor defuncti Fratris Vestri afflicta, laetique mea nuntio erectionis Vestrae in Regale Vohum deposito
maiore reanuptoque gaudio solis instar effulsit, et inclaruit, voluntatemque Vestram ad modum No-
bis gratam et acceptabilem obiectoque Nostra benigno exposuit. Qua de causa hac alta Nostra Imperiali
Epistola extradita, perque media supra memorata Maiestatis transmissa est, quae postquam perveni-
rit inter fulgidam Nostram Portam memoratamque defunctum Fratrem Vestrum fluentis amicitiae
et benevolentiae dormae, cuiusmodi a Vobis observantia et cultus exhibitus fuerit, cuiusmodi et non ali-
simile quod quam a Nostra quoque parte diligenter observabitur, benevolentiaque et sinceritate mutua digna

Signisq[ue] gloriosi Imperii convenientia emanabunt documenta, inq[ue] communibus, privatisq[ue] negotiis Vestris Imperialis Nostri Consensus spe[m] Vobis porrigimus. Ceterum divina Maiestas decre-
torum ductum in longam annorum Seriem in Regio Vestra solio variis Vobis abundantes gaudiis,
Habitat, firmetq[ue].

Handwritten: Kopia Listu Jego Mości Pana Kanclerza Wielkiego
Hieronnego i c Jego Mości Pana Wojewody Mazowieckiego z Warszawy
dnia 14 Miesieca Apryla Roku Pańskiego 1800.

Two Irish Misses Mori Pania Dec 13. 71.

22. Marki wtych dniach zwykłą odebratem konsolacya cieszę się pożądana o dobrym zdrowiu, y po-
myślnym Wasz Mości Państwa powrodozeniu wiadomością. Zarazte pod pełną Wasz Mości Pana konfe-
rencyę, aby Plemiędinem y kontentowaniem Wasz Mości Państwa et gloria Wielkiego Amiraia Wasz
Mości Pana przyniosły, omnibus votis yvese. Jam dołgż praca Poczty Litewska piymat do Wasz Mości
Pana, ale umiarać nieprzyniktuatnoś y nierychtoś oneyże, tedy praca Sdaniśka piymat bśdę, że mi
misterium Wasz Mości Państwa przedy praxe te piyate, od Biera listy z Peteribniga od Peteribniga Igo
kroterkiy Mości. Iżad teraz to tytku occurrit ad deferendum Wasz Mości Panu, co mi annexis posyłam.
Iżo Mości Pan Marszałek Wielki koronny od piśmicy Igo Mości Pannu Pisanowi Polnemu koronnemu
yvese, aby w Responzie do listy Wasz Mości Państwa przy kom plemencie wyrazil, że kaźdemu Monarsze w Pa-
ństwie swoim, w dno czynić wypozycze, iakiemu się podobaić, że My Polacy nierozumiemy, aby Ca-
Iżo mości nie maigz radney przyczyny miał co przeciwnego Polszce zamysłać, y umiarać Trakta-
ty, tak z Nami, iako y z Portuż, zarazte, y że actualiter Wasz Mości Pan mi. Chwałę Wasz Mości Państwa z nay-
dniez się u tamtego Smoru. Iako też Iżo Iżo Mości Dothoruki u Naszego, y że się waczezy domodow
przyjazni od Cara Iżo Mości spodiuramy &. Piszę mi takie że Sdanska Wizja Iżo Mości. Normi-
nat krakowski do 6. presentis, że tam kapitan Ville Rey Cara Iżo Mości przykrzy się Miastu, et
impedit commercia, na brzegu Morskim, pod Oliva stoisć, bśdziemy My tu religyiem Iżo Mości
Dothorukiem seria oto ex postulatowali, ale y Wasz Mości Pan raca toz samo y tam uczynie, żeby temu
Importunomi kazano ustapic. Wiergim się zaty m bynaymniocy, że Iżo Mości Pan Braniski Eminari
usł uprzedzi ten list, tedy na postane praca Niego Expedyycy, a oraz napisane ex post listy do Wasz Mości
Pana refernyge się zostawam na ransze &. *Quantal de la Seine au Pape Phelippe*

Translat de la Lettre du Pasta Chetrim
écrite a Mr. Jean Polny de la Couronne Le 24. Mars 1720.

Les d'arches

me sont rendues, j'en suis fort obligé. Par le Capitaine de Votre Excellence qui estoit chez moy avec
votre Lettre, j'avois mande dans ma Lettre certaines nouvelles touchant les Moscovites, ce que je
confirme à présent; que j'ay appris ces jours cy par mes gens, que j'avois de pechie en Ukraine, qui
me disent, que l'armée Moscovite forte de 24. hommes se tient au de la de Dniepr tout prête à
Marcher, que les Cosagues demeurants au de la de Dniepr furent animés ainsi, que, qui conque d'
eux se nomme Cosague se tiennent prêt à monter à cheval au premier signal: qu'un Nombre in-
fin des Canons est amené à Kiow, qu'on a ordonné aux Salinques de se tenir prêts au premier or-
dre du Czar, qu'un Colonel nommé Tanski faisant de bandes avec les Cosagues de son Pulk, fut sou-
vant une d'avoir eu la santé pour les lutins, qu'il espere de faire en Pologne, qu'ils doivent passer
la Riviere et se poster sous Bialo Cerkiem. On fait de grands Magasins à Kiow, ou est attendu le
arrivée du Prince Menyikov. Mon cher Messieurs je me donne extrêmement, que Vous autres
dormez peut estre, ou que Vous autres me prenez cet Ennemy, et vous ne vous souvenez pas dece qu'il ve-
ut entrer en Pologne, que Votre Excellence envoie quel qu'un de sa part là, ou Elle le croira mieux
pour savoir ces Nouvelles, et qu'Elle me les mande aussy. Car j'ay soin de vous Messieurs, je suis prêt
à temoigner tout pour mes amis, et il ne me sera pas difficile de faire defiler quel ques Mithiers de l'Armée,
Car ma parole aura du Poids, après de la Porthe, encogue j'écriray et demanderay. Dans le Traité con-
clue il est contenu un Article, que les Troupes Moscovites ne doivent pas mettre pied en Pologne, ni se
mêler aux Intérêts en aucune maniere. Je suppose, qu'il se trouve la copie de ce Traité Encore une
fois je prie Votre Excellence d'avoir un soin exact, et d'envoyer un Express pour ces nouvelles et me les
communiquer. Je souhaite du reste à Votre Excellence une bonne santé, et toutes sortes des prosperitez.
Je suis. Votre amy, Alby Barza de Silistrie Seraskier d'Orahor de la Porthe la Sublime Porte à Chof-
im.

sim. *Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad Imperato-*
rem.

Quamquam ex anterioribus literis nostris 14. Octobris 1718. Maiestati Vestre datis, atque
novissime ex relatione Illustris et Magnifici Comitis a Königegg, cui specialiter negotium com-
mendatum fuit, satis superque animi nostri, et Reipublice sensus exprimotuerit, quo ad Moriales Con-
ventus Irabnicensis Ordinis Cisterciensium per Henricum Barbaturum Ducem Poloniae et Sanctam
Hedvigem eius Coniungem in Sylwia fundati, facere non possumus, quin ad repetitas, ac enixas

Ordinum Reipublice Instantias a Maiestate Vestra cuius Iustitia, et aequitati praecipue confidimus, iterum atque iterum commendamus ut Religiose Eiusdem Monasterii, quae non cessant laudare Deum, et pro Maiestatis Vestrae, totiusque Augustissimae Domus suae prosperitate preces offerre restantur, et manteneantur in omnibus suis antiqui Juribus, Privilegiis, et consuetudinibus atque ut omnia acta, et Decreta ad sinistram Informationem nuper lata, quibus eadem antiquissima Jura, et Privilegia, non sine gravi dolore Gentis Polonae laeduntur, revocentur, ita ut Moniales praepata absque ullo discrimine Nationis mutantur plena, et pacifica libertate a Jure, Constitutionibus, ac legibus Fundamentibus Ordinis Ipsi tributis. Erit id Nobis, totiusque Regno Nostra perquam gratissimum, magisque exinde fiet accessio sincera affectui Nostra erga Maiestatem Vestram, atque singulari desiderio, quo flagramus vicissim operam, studiumque Nostrum esse testificandi. Interea Maiestati Vestrae virtutem, in colu mitatem, et prosperos rerum omnium Successus a Deo Omnino illico ex Grae precamur. *Ex Libris,*

Copia Literarum Illustrissimi et Excellentissimi Domini Supremi Regni Cancellarii, ad Dominum Comitem Schlik Supremum Regni Bohemicae Cancellarium.

quas Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus dedit ad Sacram Caesaream et Catholicam Maiestatem non obscure intelliget Excellentia Vestra, quanti cum animi sensu tota Reipublica perceperit. Decreta, quae ad sinistram Informationem nuper lata fuere in noto negotio, Monialium conventus Trebnicensis, quamquam Regis officio nihil prorsus minus addere liceat, tamen pro debito muneris mei, ac pro spectata aequitate et humanitate Excellentia Vestra erga Gentem Polonam facere non possum, quin et ego ab ea e mixte efflagitem, ut Paternissimum Consilium, atque efficacissimam operam suam apud Sacram Caesaream et Catholicam Maiestatem impendere velit, pro restitendis Juribus, Privilegiis, et consuetudinibus, quibus ab immemorabili Idem Monasterium fruebatur, huiusmodi enim primum officio Excellentia Vestra non solum de serenissimo Rege Domino Meo Clementissimo optime merebitur, verum etiam me, totamque Poloniam Gentem divinebit. Ceterum fulta cuncta Excellentia Vestra apprecatur perenni cum observantia maneo. *Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad Sacram*

Cesarea Maiestatem.

Idem Ordinum Reipublice Instantias tam ex Senionibus Comitum ultimariarum, quam et in Senatus Consilio Postcomitatu ad nos reitatas, muneramus. Illius Status Regni Nostrum, quatenus Nostra publico quae nomine desideria quadam Ministro Maiestatis Vestrae Illustrissimi et Magnifico Comiti a Königsegg exponerent, eadem benevolentia atque aequitate Summa Maiestatis Vestrae etiam atque etiam minuenda. Ea sunt praecipue de terminandis nonnullis in Silesia differentis, resuscitando quae pristino bonae Vicinae atque tranquillitatis statu, non modo per coniungendam a Suprema Maiestatis Vestrae decisione satisfactionem Comitibus, Patatino Livoia et Capitaneo Bobruysensi, verum etiam per restitendam antiquam conventuum certorum in Silesia formam atque unum, primaeve Sandarum intentioni, atque pacifice in hucusque possessioni confirmari. Intuitu videlicet Reunionis horum Monasteriorum, quae a Provincialibus Polonis ab alienata causam demeriti sui ignorant, nec non ratione conservanda libera Electionis Abbatibus in conventu Trebnicensi, Sacra Hedvigis Sancti, monialium, in his differentiis informationibus apud Maiestatem Vestram et eius Ministerium praegravatarum. In his omnibus, estimando diffiteamur praedictam Maiestatis Vestrae Illustrissimi, ad aequatam mutua Domini Nostrorum, ubi ubi fuerit, representationem, Nihilominus, ut eo maiori documento pateat, tum Maiestati Vestrae sinceram Nostrum ad firmandam bonam harmoniam studium, tum Statibus Reipublice Nostrae emolumentum Ipsi, mantinendisque Coronae Nostrae prerogativas sollicitudo, desideratam hanc a Maiestate Vestra determinationem, iterum atque iterum patere, praestolamur, unde et Reipublica meliorum in modum argumenta strictiorum ad praesens cum Maiestate Vestra nexum Nostrorum explicare valeat, et nos optato fiducialis reversionis Successu gaudere. De cetero. *Copia Literarum Illustrissimi*

et Excellentissimi Supremi Regni Cancellarii ad Dominum Schlik Supremum Regni Bohemicae Cancellarium.

Post facti in antecum aliquot passus, Excellentiae Vestrae bene notos, intuitu certatum in Silesia differentiarum, nunc iterum Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus novissimis Statuum Reipublice Instantiis permotus, commiserat Nobis Minister Status eandem interuenientiarum facere expositionem, eamque dignissimo Sacrae Caesaris, Regiaeque Maiestatis Catholicae Ministro Illustrissimo et Excellentissimo Domino Comiti a Königsegg hic ad Aulam Regiam commoranti, tangim' oraculo praedictarum Instantiarum Testi confidere. Placuit Insuper Sacra Regia Maiestati Domino Meo scorsim' literis suis a Sacra Caesaris Maiestatem, quarum copia adiungitur, mentionem addere. Illi quoque pro Ministerii Mei incumbencia restat, haec eadem negotia Sacram Regiam Maiestatem et Reipublicam concernentia maiorem in modum Excellentiae Vestrae minuire. Et quo minus

dubitem, agnitas fore. Excellentia Vestra eas rationes, quae, et Sacra Regia Maiestas Domino Meo
Clementissime intra crebriores Comitiorum, et Congressuum recursus, ad procurandam in praemissis
satisfactionem urgent, et Ordines Republicae ex facili motivo in populari Cominio ad repetendas conti-
nuandasque expostulationes commovent, eo maiori cum fiducia, ab optimissimo Excellentiae Vestrae animo,
et officio eiusdem cooperatione desideratum successum sperare praesumo. Interim cum debita observantia
maneo &c.

*Copia Listu Jego Mości Pana kancлера Wielkiego koron-
nego do Jego Mości Pana kasztellana krakowskiego z Warszawy dnia 18.
Aprila Roku Pańskiego 1720.*

Magnitatem vobiscum Jego krolewski Mości contentorum Listu Wasz Mości Pana
atque posaty odebranego Łaskawie przysięcie konfidencyjalney korespondencyi moiej Wasz Mości Pionier gruntnie
tym barzeiuy te potrzebne konsultacji, ktorey kontynuować nie omisszam. Co Jego Mości Pana Wojewody Mało-
mieckiego, nie mamy wiezszey wiadomości, do którego wzmiał z Okazyi Listu Asyly Wasz pisanego do Jego Mości
Pana Piarsa Polnego Komornego, był tam pro seientia Wasz Mości Pana copiatim. Ktaz Jego Mości Doherkia w dyktu
sach z nami te wiadomości Ukrainskie ma zabayki. Posłanie do Porlhy, y Ja sadze nadze potrzebne, ktedy się natę
coś nie expedyowani z wiadomych Wasz Mości Panu racyi blisko przysięgo da Pan Bog Synu będzie skutecznicy
u. Jestem z atym debita cultu &c.

*Copia Listu Jego Mości Pana kancлера Wielkiego
koronnego do Jego Mości Pana Starosty Podczaszego chełmskiego z War-
szy dnia 10. Aprila Roku Pańskiego 1720.*

Jestem barzeiuy mam ementam prae Wasz Mości Pana gloriam, non
perthnam, tym sensibilibus abolewam nad tym, z y orluy nieproporcyonalney cali zasługom Jego, et summo hono-
ri Dyrokeyi Trybunalskiej, okturencyi, nie spodziana zachodu trudności. Ktaram si y spozieram przy kooperacyi
Jego Mości Pana Reficendaryi koronnego mego Widce miłostnego Pana uławni Ja, abym sobie vacacy orluy taki
prawniczkowy promocyi uszy nad satysfakcyi Wasz Mości Pami atthora pro dignitate Jego i y uzo zostawam na
zawaz. &c.

*Copia Listu Jego Mości Pana kancлера Wielkiego koronnego do
Jego Mości Pana kasztellana krakowskiego z Warszawy dnia 28 Aprila
Roku Pańskiego 1720.*

Commisiya przeformowana posyłam Wasz Mości Panu, Uniwersatow na dyrekti Sela
kierm pamistalem danej Wasz Mości Panu deklaracyi, co dowodnie padebit misu Wasz Mości Panu za zinchaniem si
da Jan Bog naszym, cason terazniayuy ch y przysięgach pamistie eximere portinna ab omni culpa innocentiam et mi
tegritatem. Ja pomistie exaurto na Krotki cas do domu, circa 20. Maii tu na rad videtur. Kgo mości Pan Marszał
tek Wielki koronny, ktoromu cyfrę zostawim, będzie kommunikował Wasz Mości Panu nad chozacy od Jego Mości
Pana Wojewody Małomieckiego Meo Miłostnego Pana wiadomości. Com miał sprawnicy posaty posyłam, to
miał &c.

*Copia Ordynansu Jego Mości Pana kasztellana krakowskiego Jego
Mości Pami Flemingowi tanguam Pułkownikowi nad Szwadry Jego krolewskiej Mo-
ści dancgo. Adam Mikołaj z Granowa, Siemianowski Krabia na Myzcy y Sanktomie Kasztel-
tan krakowski Hetman Wielki koronny.*

Jasmi Widmożnemu Jego Mości Panu Jakubowi Henrykowi
Grafowi Flemingowi komisarzemu Wielkiego Księstwa Litewskiego, z Woli Najpryncypalnego Króla, Jego Mości Pana
Najwyższego Generałowi piewnemu kommande nad Szwadry Jego krolewskiej Mości marceanu, dais ten moiy
Ordynans Władcy moiej Hetmanickiej, salvo pui opinia Juris, Authoritate et um Ony si portug, Pram dancgo
epolitycy, okolo porządku Woyska regularnego Cudziomskiego Authoremantu z punktualna, pkuca Approbo-
owanego dla pownicyuy hac ni parte Sanatorium Łachucy, aby za Ordynansu Odebraniem tego, obiad y przymat
generalna kommande Regimentow Szarych y Dragonickich Authoremantu Cudziomskiego, salva Authori inte-
Władcy moiej w kompucii, nowe łachonie Woysk Jego krolewskiej Mości y Księża polskitey zostawacych zawiace y
wrazem kommande z Jego Mościom Panem Generałom Pułkownikom y wadkim Officyerom, tracy powne
mionego Woyska, y łachonowu wszystkich Ordynansow moich, ktore do siebie necessitate argente, temporis et re-
nam circumstantia będzie miał wydane, Je ras Ordynansu moiej y dalsze nie bytko ex persona sua Jego Mości ile oblig-
dany wyzacy wyzaga Jam do skutku przysięgi będzie, lea y to uistnie stawai si będzie, iako y od Ich mości Pa-
nor mizych Generatow Pułkownikow y Officyerow do kommandy Jego mości nalezacych, tunc ulla interprestatio-
ne uoi protestatione byty exchowane, nie mizicy Regulamentu w Regimentach wadim Avyhułow Woyska li-
woziomskiego determinatum, tunc cum disciplina Militari, konformuie si ad mentem legis novellae, aby prac-
orzystkich Od najmnieyzy ai do ostatniy Szary y Hopnia Łudzi Woyskowych Cudziomskiego Jazagiu za-
chowane byty, mizic ras raporty od sylat. Ktaziech ten ras sobie zachowuie wadim Pram y Szary moiej Su-
prematu potestatem, w atym wszystkim probatam et exactam applicationem Jamie Widmożnego Jego Mości Pana
komisarzemu Wielkiego Księstwa Litewskiego amore Boni Publici obliguie, zawiataiy Obsequiis suis prae h jam
kupa na Łaske Jego krolewskiej Mości y Księża polskitey, tudzie na Wiskoponna Hawe Janienia y Łanego
domu swego &c.

*Copia Ordynansu tegozz Jego Mości Pana kasztellana kra-
kowskiego do wszystkich Officyerow Cudziomskiego Łaciagiu. Adam Mi-
kołaj Siemianowski.*

Jasmożnemu Panom Generałom, Pułkownikom Obisz Huitnantom, Maiorom,
Kapitanom, Porucznikom, Chorazym, y Inym Officyerom Woyska Jego krolewskiej Mości y Księża polskitey

Écrit à Stockholm le 24 Mars 1720.

Monsieur mon Frere. Votre Majesté ayant toujours pris beaucoup de part à tout ce qui me regarde, je ne saurois douter, qu'elle ne s'apprenne aussi avec beaucoup de plaisir, que les États de mon Royaume à la requête, que je leur en ay faite, d'un consentement unanime et avec un applaudissement general, ont élevé sur le Trône de Suède S. M. le Monarque mon Epoux. L'amour et l'affection, que mon peuple a fait éclater en cette rencontre, aussi bien envers moy, qu'envers le Roy mon Epoux redouble la joie que cet heureux événement me doit naturellement inspirer. Et comme les sentiments d'amitié et d'estime, que Sa Majesté le Roy mon Epoux porte pour Votre Majesté, n'en seront que plus agissants, je me puis promettre, que l'union et la bonne intelligence viendra au plus tôt entre nos deux États d'une manière, qui leur sera également avantageuse pour l'un et pour l'autre. Je le souhaite ardemment en confirmation de notre étroite liaison de sang et d'estime, me persuadant avec la quelle je suis Monsieur mon Frere de Votre Majesté la bonne Soeur Con-
sine, Voisine et Amiee Elvira Eleonora.

Copie de la Lettre du Roy de Pologne à la Reine de Suède, en date de Varsovie le 6. Juin 1720.

Madame ma Soeur. Après le plaisir, que j'ay eu d'apprendre l'avènement de Votre Majesté à la Couronne de Suède, rien ne m'en pouvoit faire d'avantage que la part, qui Elle me donne de ce, qui à sa requête, les États de son Royaume, ont élevé le Roy son Epoux sur le Trône. Il est sur, qu'après Votre Majesté la Couronne de Suède ne pouvoit jamais se donner à un Prince, qui fût plus digne de la porter, et à qui Je la souhaitasse de meilleur cœur, qu'à Sa Majesté. Je suis obligé à Votre Majesté de la notification, qu'Elle a bien voulu m'en faire, et de partager avec Elle la joie, que cet événement peut lui causer. Les grandes qualités, que Je connois à Sa Majesté le Roy de Suède, et l'amitié, qui il m'a toujours portée, me font espérer, que son Règne ne méritera pas moins d'applaudissement, que celui de Votre Majesté en meritait, et que l'exemple de Votre Majesté servira bien donner tous ses soins à faire revivre la paix dans le nord, et sur tout, entre les Couronnes de Pologne et de Suède. De mon côté, Je ne man que ray pas de faciliter tout ce, qui pourra contribuer à des vœux si salutaires, ni de rechercher les occasions, où Je pourray donner à Votre Majesté des marques de l'estime par faite, avec la quelle je suis.

Copie de la Lettre du Roy de Suède au Roy de Pologne en date de Stockholm le 24 Mars 1720.

Monsieur mon Frere. Les États de Suède assemblés presentement, m'ayant élevé au Baron de ce Royaume par un consentement unanime, sur la proposition, que Sa Majesté la Reine mon Epouse leur en avoit faite. Je n'ay pas voulu tarder de faire part à Votre Majesté d'un événement si avantageux à mon égard, étant persuadé qu'Elle y prendra toute la part, que je me puis promettre de l'amitié sincere dont Elle m'a toujours honoré. Les Marques que Votre Majesté m'en a bien voulu donner dans les occasions m'en convain qu'ont eues, aussi puis je assurer Votre Majesté, que rien ne me sera plus à cœur, que de pouvoir bien tôt rétablir l'amitié si long tems interrompue entre nos deux Royaumes. Le Baron de Horn Major General de mes armées, que j'ay dépêché pour en porter à Votre Majesté la première Nouvelle et dont le mérite distingué lui a attiré ce choix, aura l'honneur d'en dire d'avantage à Votre Majesté et de l'assurer de l'estime très particulière avec la quelle je suis Monsieur mon Frere de Votre Majesté le bon Frere Cousin Voisin et amy Frédéric.

Copie de la Lettre du Roy de Pologne au Roy de Suède.

Monsieur mon Frere. La Lettre, que le Baron de Horn Major General des armées de Votre Majesté m'a rendue de Votre part, et par la quelle Votre Majesté me notifie son elevation au Trône du Royaume de Suède, m'a été d'autant plus agréable, qu'il y ay trouvé l'accomplissement de ce que Je luy ay souhaité par celle, dont J'ay chargé le Baron de Horn, lors qu'il retourna d'icy en Suède. Votre Majesté a raison d'être persuadé, que Je prens beaucoup de part à ce qui lui vient d'arriver. L'amitié singulière, que J'ay en de tout tems pour Votre Majesté, les noeuds de sang et de fraternité, qui lient nos maisons, et les parances, que J'ay, que Votre Majesté sera par là d'autant plus en état de faciliter de son côté, comme me le fera certainement du mien tout ce qui pourra contribuer au rétablissement de la tranquillité du Nord, et de l'ancienne amitié entre nos Royaux amis, rendent ma joie parfaite à cet égard. Je félicite Votre Majesté de cet heureux événement, et me remettant d'ailleurs au rapport que le Baron de Horn luy fera des sentiments, que J'ay pour Elle, Je la prie de l'assurer, qu'il ne se peut rien ajouter à l'estime sincere, avec la quelle je suis.

Copia Listu Jego Mości Pana kancleerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Wojewody Mazowieckiego dnia 7. Junii Roku Panickiego 1720.

Porządkowy tu do Warszawy po dawniejszym z Kancelaryi od Warszawy Pana, na kłóci Jego Mości Pana Marszałek Wielki Koronny, Mój Młodszy Pan ex mente Prinsypis.

Informatica in Causa G. de Thien ex processu verumjota.

Anno 1718. Die 18. Augusti. G. de Thien citari fecit ad Iudicium Sedanensi S. Offenbergh protunc Incolatum ibidem agentem, ratione cuiusdam calumnie et Eristola. Die 20. Augusti Vxor eius pro marito suo cautionem plenariam fecit, et iterum eandem die 6. Hbris confirmavit. Die 9. Hbris. Sententi S. Dani Liti S. Offenbergh inceptit. Berolinam, protectionem contra S. de Thien querendo, et obtinuit ibidem Titulum Consiliarii illius Aulæ, quo ipsum secutus erat S. de Thien. Die 30. Hbris Reversus Sedanum S. de Thien prosecutusque est suam causam, et S. Offenbergh per suum Plenipotentem comparendo Sedan. in Iudicio, Contestando litem opposuit rationes nonnullas incompetenti acti actioni. Die 17. Hbris, sub secunda in Iudicio Replica duplici datumque est Decretum in prima Instancia Sedanensi quatenus S. Offenbergh iuraret se Epistolam non contra Actorem scripsisse, nec ullam intentionem sive animum Actorem S. de Thien in iniuriandi habuisse, hac sententia erat contentus S. de Thien, sed S. Offenbergh appellavit ad Nobilem Magistratum Sedanensem. Die 16. gbris. In Magistratu approbata Sententia et terminus prestandi Iuramenti prefatus erat duarum septimanarum et iterum postea prorogatus. Sed S. Offenbergh noluit iurare, contumacem se præbuit. Itaque in contumaciam ipsius Actor ulteriorem processum usque ad diem 19. Hbris in prima Instancia formavit ad declarationem honoris Actoris faciendam, et ad certam pecunie summam ad pias causas applicantis et refundendas expensas. Appellavit ad hoc Decretum Actor ad Magistratum ubi Sententia approbata fuit; a qua Actor appellavit ad Sacram Regiam Maiestatem eratque ei admissa. Anno 1720. die 5. Januarii. Ad hanc Appelationem aditavit S. Actor S. Offenbergh, et eius Consortem ubi Caudicem ad Iudicia Sacra Regia Maiestatis. Et Decretum in contumaciam am obtinuit, revocationis in iura præscriptis verbis, refusionis damnorum et Litis expensarum ad S. de Thien. Interim satis cecit S. Offenbergh, et Magistratus Sedanensis ex Bonis defuncti et ex Uxo S. de Thien. Superstite, quoad expensas denegavit ex actionem, facere decessi Sacra Regia Maiestatis. Itaque Rescriptum Sacra Regia Maiestatis unum est alterum S. de Thien ad Nobilem Magistratum ex Cancellaria Regni exportavit, sed utrumque non est attentum. Tandem extradita litatio contra Magistratum ratione denegatæ executionis decreti Sacra Regia Maiestatis.

Hinc Terminus

Cum itaque S. Offenbergh calumniando Actorem, ipsum coegit ad vindicandum Iure honorem et per Processum protractum Sedani Actorem, tum et Berolini diutius detinendo, aliisque diffugia querendo, in expensas Magnas Actorem induxit, easque causavit, quas de Iure refundere tenebatur atque ex præmissis clare apparet, quod prædictus S. Offenbergh ex Incolatu et Domicilio Sedani forum solutus sit, eidemque Foro cautionem præstitit, Honorumque Civilium medietas, Maritum Iure Admensi concevit, ex quo bus Civilibus Bonis Viçua pro satis actione Decreto Sacra Regia Maiestatis, quod expensas convenitur, Idcirco quatenus Nobilis Magistratus Sedanensis ad exequendum Decretum Sacra Regia Maiestatis sub gravi animadversione stringatur supplicat S. de Thien. Ad hoc vero posse morte evanuerunt.

*Copia Listu Jego Mosi Pana kancelerza Wielkiego koronne-
go do Jego Mosi Pana kasztelana krakowskiego. z Warszawy.
dnia 29. Junia Roku Panskiego 1720.*

Wtem odpisał Wasz Mosi Pami. praci Poiale Ody-
narynia dla czego wyszedl Snt. przypominani na Choragier Pancerna post-fata Jego Mosi Pana Starosty
Wlodi mirstkiego favore Jego Mosi Pana Starosty Bialocerkickiego. Zafnis ratym, ze stey okazyi przyslo
do kontrowersyi, do ktoroy ulatwienia przy Interpozycji Wasz Mosi Pana. Ja z mietyka mego, wreszta
appli kacya, concurre meo miarkam. Postais przetym midermentu kultu.

*Copia Listu Jego
Mosci Pana kancelerza Wielkiego koronnego do Jego Mosi Pana Seu-
chowskiego. z Warszawy dnia 29. Junia 1720.*

Zafnis trictie, ze z Okazyi Choragier Pancerny po
michosary ku Jego Mosi Panu Starostie Wlodi mirstkim przyslo do tych kontrowersyi miedzy Jego Mosi
Panem Starosta Tymbarckim a Jego Mosi Panem Starosta Bialocerkickim. Pierwiec byt Jego krolezka
Mosci Pan Moy Mitosiny nie dysponowal tsi Choragier, favore Jego Mosi Pana Starosty Bialocerkickiego,
a consequenter Cancellarya Koronna Listu przypominaniego nie pieczytorata, gdyty przerwiona Choragier
milen vacantes Jego krolezkiy Mosci Pana (Jego Mitosiny) nie hoiana byla. Jako za: zacnois godnois y zna-
mienite ni Publicum zastugi Jego Mosi Pana Starosty Tymbarckiego. Jego krolezka Mosci Pan moy Mitosiny
nadawcie estymnie, tak byle by ty podata okazyi do upokojenia tsey kontrowersyi do zupelnego obicy Strony
ukontentowania pormia chstnie Jego krolezka Mosci wreszta zastanowit stroie pokaz do czego y Ja nicomiar-
kam wreszta appli kacya moia concurre, aymnie zadosyc Interpozycji Wasz Mosi Pana. Postais przy
ty m es.

*Copia Listu Jego Mosi Pana kancelerza Wielkiego koronne-
go do Jego Mosi Pana Starosty Tymbarckiego. z Warszawy dnia
29. Mienigca Junia Roku Panskiego M.D.C.C.XX.*

Wie bez osobliwego zalu mego, adbiiram Informacya, o zachodzący między Wasz Honor Panem a Jego Honor Panem starosta Białocerkiewskim controversy, mianitu Choragwie Pancerney po Wiebozayku Jego Honor Pana Starosie Włodzimierskim. Nicu yponowalby był Jego krolewski Honor Pan Młody Mitosiński ta Choragwia favore Jego Honor Pana Starosy Białocerkiewskiego, gdyby był niemiał sobie specyfice podany inter carantes, y natym fundamencie podpisany od Jego krolewskiej Honor list Trypomiedni Kanclaria koronna zapieczęstowata. Jako zaś Jego krolewski Honor Pan Młody Mitosiński wiecey ethymie sobie godności y anamienite Jego ku sobie y Cyryaznie zastugi tak perenne do uipokoienia tej Interromencyi ochetnie wyslytke uzyjni, do czego y Ja z skłycsia mego wszelkicy applicacyi przy Interpromocyi Jego Honor Pana kvałonskiego Wasz Honor Pana przytozji nie omieszkam, aby ta zachodząca kontrowersya uypoкоїć się mogła, o czym upewniam się Forais cu. *Caria Sicut. Jego krolewskiej Honor*

da upokoić się mogła, o czym upewniam się Jostais etc. Kapia Sisku Jęgo krolewski Mo
sia do Jęgo Mosi Pana Helmana wielkiego, wielkiego Nisłwa
litewskiego m jaworem Jęgo Mosi Pana Papielny Piłarza Polnego
litewskiego.

Nielmożny sprząć nam miły. Subożni nie miżać pragniemy punktualna wzyſtkim
Podanym naszym in quovis Subſellio ſprawnieſzonoſci adminiſtracya, iadnak wrodzoney ſkłonnoſci
ad Clementiam. życiemy baroſicy zaſwze, aby wſzelkie inter Cunctas diſidia non per uirgia Eſti, ale
przez Pruiſkięſka Kombinaçyę akkom modowane byda mogły. Ida tego m. a. i. oſobliwy wrağd na
zycaliwe wrodzonego Japielny Biawra Polnego Wielkiego Xiſztwa liſenſkiego. Nam y ſzery poſpolitey
ſmadoſione zaſlugi, unie nie po ſprząćmoſci Wawcy iadamy, aby za cho d. a. g. a. m. i. d. a. y. p. r. a. c. a. z. o. n. y. m. i. n. ſ. t. r. o.
d. o. n. y. m. Biawrem Polnym Wielkiego Xiſztwa liſenſkiego a wrodzoney ſucholceami Konſerwacya
non per ſtrentum et rigorem ſadu, ale raſezy Powaga ſtroia y Pruiſkięſka mediacya wypoſkoi ra
czy. Co pilno ſprząćmoſci Wawcy zaſe wzy, onem w. z. d. o. b. r. e. g. o. d. P. a. n. a. B. o. g. a. życiemy z d. r. o. m. i. a.
August Krola. S. a. n. c. i. a. S. i. e. d. u. T. e. a. r. o. ſ. l. o. i. c. i. P. a. n. a. k. a. n. c. l. e. r. a. W. i. e. l. k. i. e. d. o. k. e.

14. *1790 roku*

14. *Mem. H. C. K. K. K.*
Po ekspedycyowanych pocztach do Wasz Mości Pana, w przeszłym tygodniu odebrałem
Relacyę konferencyi 17. Maju od prawniczej, która komuni kartałem zaważ przetrzymać ona Jego krole-
stwu Mości. Panu. Memu Miłosierdziemu. In Supplementum dawniejszych Informacyi ad diligendas vete-
res suspiciones, i któremi znornu Ich mości Panowie Ministrowie Jego Carskiego Miłosierdzia wypadli;
Dostajam Wasz Mości Panu Respons w Sądanku dany na gramażni na od Ministrowi Cara Jego Mości na or-
cas podane. In reliquo nic mając na ten czas miścić od deferendum Wasz Mości Panu, mi expectatione
dalzych od niego, iako najpomysłniejszych wiadomości do
Wojciech Lisowski Jego Mości Pa

na kancclerza Wielkiego Kierownego do Jego Mości Pana Woiewo-
dy Chełmińskiego.

Wszystkie uniesienie Wasz Mości Panu rozmaitych affekt w sprawach moich, upominając o powinney obligacyi. Doniosłem Jego Królewskiemu Mości Panu Młemu Młodziemu w tym wyrażeniu w dacie Wasz Mości Pana przestrogi. Wduszen Jego Królewskiego Mości tuż wyrażeniem Wasz Mości Pana, ale unaważając wszelką drogą z strony Jego Mości Pana kasztelana krakowskiego punktualność, że zadnego kroku w publicznym komunikurach nie chciał czynić nieprawy communicatione, że Jego Królewskiego Mości Panu tuż Młodziemu ani więcej ani mniej temu więcej żeby mieć pastur miał czynić, nie doniosłem Jego Królewskiemu Mości mi o tym. Słuchamy z tym iż ogłosił Jego Mości Pan kasztelan kamieniecki, na ten czas że Continuum będzie. Względem tedy mi koło przed Symonem, przy ekspedycyi, o kato ktorey aktualiter krąży tamże, nie omieszkać w wszelkiej poufałości i noże mi z Wasz Mości Panem. Interca Posyłaćmy Cozia Smia z tego listu Jego Mości Pana Wołoszdy Maronickiego i ostem na raz z c.

Jego Listu Jego Mości Pana Wołodzy Marotwieckiego iestem na zawiesz. *Cepia Listu Jego Mo*
ści Pana kancleza Wielkiego Koronnego do Jego Mości Pana Satacki i Księ
go Srodzkiego Łomzenskiego. z Warszawy 18. Junii 1720.
May niźli do mnie rekurs Jego mości

go Grodzkiego Pomieńskiego. W Warszawie 10. Sierpnia 1807.
 Maryni! tu do mnie rekurs Jego Mości
 Pan Wojskich Solyński o Exekucya Dekretu Trybunałskiego y przydanie Strzelców pro Assistentia Officii
 Wzajem dobytej uyniżę Prawu y Pominności moicy ratceam Wasz Mości Pami. aby i takowa exekucya observa
 tis Juris gradibus uyniżę, y iedzi tego potrzeba wnię pro Assistentia Strzelców, silnie przestrzegając, aby
 ni żadne przeciw Prawu y Służności wioleny nie działy, a iedzi by miała być fortis oppositio Patris
 Jurisdicta, tedy Rumian, solita praxi do Trybunału Koronnego uyniżę. Co iako nayspilniy zalecamy
 Wasz Mości Pami. Zostać. es. Pami. De la lettre de sa. Marietti. Se Rou a Mon-

Wasz Moji Pann. Został. 28. Copie de la Lettre de sa Majesté Le Roy a Mon-
sieur Le Palatin de Masovie

Monsieur le Palatin de Masovie. Vous savez bien, que depuis plusieurs années j'ay establi aux environs de Varsovie des chasses réservées pour les livres et perdus avec beaucoup de soins, et de dépenses. Vous savez de même, que tout le monde, et les principaux Seigneurs Polonois, se faisant un plaisir de couvrir ma satisfaction ont toujours respecté très exactement ces chasses. Mais Mr le Prince Docteur de l'Ambassadeur de sa Majesté Carienne depuis quelques années ayant commencé à y chasser m'a causé beaucoup de dommage, et quoiqu'il ait été exhorté de ma part par Mr le Grand Maréchal de la Couronne de s'en abstenir, il continue à chasser par tout sans aucun égard. Il m'est impossible de le plus souffrir et dissimuler. C'est pourquoy Je souhaite, que vous informiez de tout cela sa Majesté Carienne, et que vous obteniez un ordre précis, et rigoureux au dit Prince de ne plus chasser dans les endroits réservés pour moy, et de se défaire promptement de Chiens de chasse, qu'il garde en bon nombre pour cet effect. J'attends cela dell'équité de sa Majesté Carienne sur vos remontrances de ces attentats ne donne occasion pour prévenir tous les accidens facheux. Au surplus Je prie Dieu, qu'il vous ait, Monsieur le Palatin de Masovie dans sa sainte garde fait a Varsovie le 2. Junii 1720.

Copia Listu Jego Mości Pana kancelerza Wielkiego Koronnego do Jego Mości Pana Wojewody Mazowieckiego z Warszawy dnia 2. Junii 1720 r.

En communication avec War. Mości Pana kancelerza Wielkiego Koronnego z Warszawy dnia 2. Junii 1720 r. au presentem pocztami Listy krolewska Jego Mości Samodzielnego y krolewskego Jęz. Mości, jakie Respon- da dat Jego Krolewska Mości Pan Młuy Mitowski posyłam Wasz Mości Panu, przydażcie Mu y okazy- cze teyże dostawam etc.

Copia Listu Jego Mości Pana kancelerza Wielkiego Koronnego do Jego Mości Pana Wojewody Mazowieckiego, z Warszawy dnia 22. Junii Roku 1720.

Przatem przez wojewodę poście, Gdanską, do Wasz Mości Pana, y Postatem mu kutekane occurrence. Odrzynam tu y przez dyfektu Litewską, y wyalina moja ku Wasz Mości Panu umozownia, posylajac dokument ad suffragandum przy mnych tak walnych racyach innocentia Jego Mości Pana koscianuski, ktoriego elevationem Wojewodina przez Poselstwa Jego krolewskego Mości Pana Jego Mitowskiego instancjiwne nalecaja, a ktol Jego Mości przezemnie aplikacyi Wasz Mości Pana jako nayskuteczney rekommenndie. List Wasz Mości Pana dnia 31. Maja o celebracim, mie zaluz y zabamie, byles tandem Wasz Mości Pan mogł spramie jako naypoz dany Stutek volorum pu blihorum, y tak chwalobney Negocyacyi Sroicy. Czego nitimo Affectu yzacz a.

Copia Listu Jego Mości Pana kancelerza Wielkiego Koronnego do Jego Mości Pana kasztella- na Matogoskiego, z Warszawy dnia 22. Junii 1720 r.

Donoszę mnie List Wasz Mości Pana de data 22. presentis zinkluowanym Ekstraktem Przywileju do Przyruchy Stuzacego, ktoriego mi Antecessum instanc- tu z Srodu Warszawskiego komunikacya. Wisc gdy kto maturus ten Przywileji zway, snadno osadzi, ze sub- sistere nie moze zmielu racyi, osobliwie jednak ze Jus Maiestatum usurpatum w nadamie tamtemu Micy- ten Prawa Magdeburckiego, w fundowaniu Jurisdikcyi, w Brigowaniu Cechow, y lubo Confirmatio Jego krolewskego Mości Pana Jego Mitowskiego zasita jednak ta non solidat takowego Aktu cum praedictio Jurum Regalium Ecclesiae et Reipublicae uoyumnego, aby tedy gruntownie quid constitui mogło, y takowra lokacya perennet, trzeba ieby Wasz Mości Pan one per contrarium adum w Srodzie Warszawskim kasowal, a nowy Przywilej od krole Jego Mości Pana Waszego Mitowskiego otrzymal, ktory y do skontentowania Wasz Mości Pann y conformiter do Prawa moze tu byci napisany, alia ta confirmacya, jako z kancellaryi Koronney wy- sła, tak musiataby revocari et cassari, confirmatum zai samo przez si iako, przeciwnie Prawu upadnie. Co tak ex presentis circumstantia wyrazisz, dostawam etc.

Media reducendi ad aliam formam Locationem Artificum in Przyrucha factam, Juri Regio, Reipublicae, Ecclesiae Catholicae conformem.

1. Aby Jego Mości Pan kasztellan Instrument smuy podany ad Acta Castrensi War- sawienti, y tam roborowany coram iisdem Actis comparando kasowal, vel coram Actis Vicinioribus, iocibq do Warszawy ziclać nie mogł, y confirmacya Jego krolewskego Mości aby wrocił do kancellaryi Koronney.
2. A iadaby mi chwal tego uoynie tedy moze byci porwany do Arsenowy Koronney ad Instanciam Fiscalis Spiri- tualis pro reponendo Privilegiis Confirmationis Regiae canoniceque Locationis pratensa ubi Juri Regio Rei- publicae Ecclesiaeque Catholicae praedictiose.

Copia Listu Jego Mości Pana kancelerza Wielkiego Koronnego do Jego Mości Pana Wojewody Mazowieckiego, z Warszawy dnia 28. Junii 1720. r.

List Wasz Mości Pana dnia 10. presentis zinkluowana Relacya partykularney konferencyi z Jch Mościami Panami Ministrami Cara Jego Mości, na Gdansk Ordynowany punktualnie mis dorzedł. Respons Mozy zaynam od zalu Wasz Mości Pana, mi Levamen ktoriego to tytko teraz namieniam, ze Jego Krolewska Mości Pan Młuy Mitowski kanaie exactam prudentiam, nigentem rebum, et sum- mam dexteritatem Wasz Mości Pana wtey Jego Negocyacyi, a iako posledniyze Relacye znalazły plautum etc.

approbationem a Jego Krolestwiej Mości Pana Jego Młostwiego, tak doniesione. Stąd Panstwie Jego ukon-
fessowanie, przyniosły mi dotąd Lenimentum dolori Wasz Mości Pana, y w tym upewnieniu Onego, moge, że Jego
Krolestwiej Mości Pan Młostwiego nie byłoby Wasz Mości Pana tribuit Regias laudes, ale pragnie przy podziękach
si okazyach w skutkach. Tamtych Respekta moie Panstwie młodej Wasz Mości Pana, Oczym particularitates
ustnie da Pan Bog Wasz Mości Pana opomim. Kontent był wielce Jego Krolestwiej Mości y z tej ostatniej Relacyi, z kłom
iżadtem do Hiszpańskiego Młostwiego exposubliuque z nim obo, co tam donosił dworowi wremu, w zgodom
rozumowy Jego Mości Pana zeld ekharzaka Fleminga z onymże. Odpoowiedział mi nato że tak rozumiał, y że tak
rozumiał napisał, y że kiedy mianem Jego Mości Pana zeldmarszałek, mi miał na ten czas łopis, łuchac, propozycy
cyi oświadczył, które z mianem komuniu kował Jego Mości Pana zeldmarszałek tym bardziey rozumiał, kiedy ja
potym wyexplikowalem contrarium, y z Informacyi Samogosa Jego Mości Pana zeldmarszałka, Hiszpańskiego Mości
Doktoru ręk. że ich Mości Panowie Ministrowie Cara Jego Mości: maie odemnie postana łopis, tych propozycy
także, własnie iaką miedzi iaką inąd, a nie oświadczył w nich podpisu żadnego z Ministrów Króla Jego Mości, mogli
tano znayci, iakoi imio Wasz Mości Pana przedstawił me wyszło, że to byłoby propozycy od Korony Szwedz-
kiej, a nie żaden umowiony. Traktat, y bide komuniu kowany, o tym obiecał pisać do Dworu, zalecając iako naypo-
myślnieysza ad vota Jego Krolestwiej Mości Pana Jego Młostwiego y Cielej Arcypospolitej Wasz Mości Pana
Cierpięcy: Deklarował także pisać y za Jego Mości Panem Kossirakiem, Hwarze i młode, iakoi y ich Mości
Panowie Ministrowie, że o tym nie nie wie. Względem Jego Mości Pana, Daszkowa y Hiszpańskiego Kurakina, oddał
mi Excerpta listow onych, które posyłał Wasz Mości Pana. Do mi finaliter pomiedzał, że za powrotem Cara
Jego Mości z kłom, po odpranioncy z Wasz Mości Panem konferencyi miała być dana Wasz Mości Pana reso-
lucya. Dajeć Bóg iako naypomysłniejsza pro Justitia ad satisfacionem Jego Krolestwiej Mości Pana Jego Młostwiego y
Arcypospolitej, et ad Honoriam Wielkiego Imienia Wasz Mości Pana, którego nicodniemy odwaia-
ni dase zostaniamy.

Extrakt z Listu Jego Mości Pana Daszkowa do Hiszpańskiego
Doktoru Młostwiego, pełnomocnego Posła Cara Jego Mości z Konstantynopola dnia
25. Marcia 1720.

Miejsiny tu rozne wiadomości o przewrascach. Szymu w Warszawie agituącego się, y zci Ma-
na Hiszpańskiego Mości z ich mościami Ministrami Polskimi miał konferencya, na której był przytomnym y
Jego Mości Hiszpański Biskup prymas krakowski, który miał prezentować, Wasz Mości Mości smysłona Kopia
moby z Mojego Memoryatu per extractum wista, iakobym ja Doru miał podać, żeby Dorte, hodbudu y Woyka
do Polski wprowadzić, żeby Króla detronizować, y na Thron Polski Hiszpańskiego Rakocego foritelować, czego u
Mnie nigdy y w myśli nie było, nadto y Hiszpański Rakocey tego nie pretenduje.

Extrakt z Listu Hiszpańskiego Kurakina do Hiszpańskiego Mości Doktoru Młostwiego Posła Cara Jego Mości z
Hagi dnia 11. Junii 1720.

Comalezy do propozycy, Jego Mości Hiszpański Biskupa krakowskiego, a o
raz strony komuniu kacyi, Skrypta do niego; przy umiżonym za to Wasz Mości Mości podziękowaniu
cznawomnie. Tem ja nie miał od Dworu żadnego Ordynansu, żeby mi się mieścił do Interesow Stanisła
na Leszczyńskiego, ani też żeby mi iakie miał cymie propozycy; a nie maie Ordynansu nie mogłem
si kroczyć w diela Wielkiej konsekwencyi, ale moie było, że te przewrascie relacye stąd pochodzi. Dzed piz
cia Hiszpański panny Francuz prosić mnie cymie propozycy, że Dorte dla przejazdu do Dworu Waszego, pomadaie
że chce być w Carstwie Wielceństwu, y tym si oświadczył, że siunął w Woytku Polskim był komendantem
w Eklęgu, y znał dobrze Wasz Mości Mości Kłomem ja paszport datem. Nadto na nie pomiedzał, że on ma mi
commis: od Stanisława, żeby Jego Carstwu Wielceństwu pod czas Generalnego Traktatu dat mu protekcyja y
do pomocy, a żeby Jego Krolestwiej Mości y Arcypospolitej obmyślił mi iaka peniya dla subistencyi. A opro-
kgo mi więcej nie mawiał, y bide u mnie dwa razy odjechał.

Copia Listu Jego Mości Pana
kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Dhorzkiego, krakowski
go. Warszawy dnia 29. Junii 1720.

Miałem Relacya od Jego Mości Hiszpański Biskupa Przemyskiego
go, cum quanto zelo et studio utrzymywałeś Wasz Mości Pan na przyslym Trybunale Ławomskim novel
tam legem, instytutu Deklaracyom przyslych Trybunałom. Co wzystko doniesłem Jego Krolestwiej Mości Pa-
nu Młostwiego, czego iat bardzo wdziżem, y przy podziękach si okazyach uznas Wasz Mości Pana w
skutkach samych Regiam gratitudinem. Ponieważ zaś Expedycyja Seymowa nie moie być żadna miara
tak przidka, trygotowana, y na tego Umysłnego długoby uka: kedy maie mna pewna okazy, nie o mie
złam przez mi adrestraci tezy Expedycy: Natencas y względem innych Ministrów pi camm zwrta
mia pierwszego Seymiku, maie exploratorem mentem Principis, od pisać Wasz Mości Pana nie omieszkam
pragnac zawsze kontentować vota et desideria Wasz Mości Pana. Applikacya moia, y omiadacy mi iakom
iut: i wistka estymacya.

Desideria Woytika koronnego utrinque Authorem
si podane Jasnie Oświeconemu Trybunałowi skarbowemu Ra-
domskiemu. Dnia 7. Miesiaca Junii Roku Pańskiego 1720.

Przedtak wiel. Trybunałom skarbowym i Antecum o prawnymch w sprawie deinde Nasse ustnie
y na Dzierze podawany nie chcemy republi oram bi tadum prawnos. Jasn. Wielmożnym Wielmożnym
Jch Mościom Panom Kommissarzom Naszym y Dobrodziom, którzy ich wta, kilka punktów uem molesu
tego virbo w miasa us, mich ma reflexya Jasn. Osmicow Trybunał, że icheli Jch Mości Panow nieg uspry
krona Nuchai Naszych Expostulacy, y iak nam daleko triskira uispric to za kren Nasz, byczymy po
mieszona, bezprawnia.

- 1° Subskrybowato Woytko utrinque Autho ramentem wpo dany od przedym od siebie punktach o starc zastugi,
gultem wypisaliemy porządnie likwidacjom, michi komoranc przyznane przez Sejm y Rade Warszawską, lu
iia zamieszane do dalszej Rzeczypospolitej decyzy, wybrani przez Jch Mości Panow Dobrocov, y na swoje potu
by obrowne Amira, aleimy nato radney mienisli od po miedzi stym caszym nicu kontentowaniem, że orzecz
a sprawniecznie prozacyjny narzet słow ratowano. Przenia od mianu cyzyszy et hunc contemptum ciępli
mie y analizya moiasz moiestya, prociemy Jasn. Osmicowego Trybunału, abyśmy y na przyszle expostu
lacye Taskawa michi republi, y naterazniyze desideria skuteczenie byli iść, iak.
- 2° Wszak to iak Wielkiy powagi Jasn. Osmicowego Trybunału nawet y samego Pana Dozyna, że nieg
omni potestas / niemnicy na uraia, że niektóre Woiewodztwa, ziemie y osoby absolute Deklaracjom Kommiss
y Nuchai niechca, iedni tybo doinierzy iako latosi Rzeczypospolitej kaszaycaia tak mławsa dy, wia, dępe
postulacjom ni rigore otrzymala. Nakazano płać Ciężki dnie tanto motu na Sejmie Warszawskim.
na którym iako uimorie niegodnie, tak tym bardziej przeciwno postanowieniom Jego. Co nato niektór
a iusac piernac in ordine Woiewodztwa, oto poriadcia, Sumik nie stanął nie miaz oaym płać. A dla do
ga usy moia iedno Woiewodztwo laty Rzeczypospolitej, Jedni uparty silachie zgromadzonym wzytkim
stanom sprzeciwicis. Supplikujemy o skuteczenie usprahos abimus remedium, bo prazie rigores casu nie nie
pomogly. Poriadali, że moie us pana peculatus piulio retento bonifkowi. Jedli zai Excutio Milita
ris y Dekrecie condempnationis xedepuyami wzytkich fortuna, abo imiennoia piernacych wyrazona
bzdzie. Prociemy, aby nam Regulamen był napisany, iak mamy razay y prosknowai Excutya, azai
do Ws od granicy, usy do piernacych Wzytkich ma byda sprowadzona, nam us zai za naylony spozos,
aby Jasn. Osmicow Trybunał napisal Deklaracya, że które Woiewodztwo y ziemie niechce obedić legi et
Decreto, aby za Cidy nansum, Kletmanikim wazet tam Regim młara xatku naita Choragiami, y
noty miał bez zapłaty instancya, poki nie od dady uim supphci pufione sum contingens.
- 3° Dekreta Jasn. Osmicowego Trybunału sacro sancte obserwuemy Supplikujemy tytko po łacinie nato
rozumiemy opzetto maczenie punktow w Dekrecie tak roanem między Choragiami, a mi ktorym starostwem
napisanego w ten sposob za zatrzymana płać, nie karano wyzdech usz iaką Ducha propotione brodom
ktorey doinierze iaymai bda pominni, azad realem Satisfactionem, przysla appendiem non prauidian
do quidquam futuro ex Justia distributiva sacre Regia Maiestatis Successori Humarano na trankto,
że kiedy starosta po odebranych Dobrach naraintr, lub w kilka dni umrze, lub iechi komu inuemu
starostwa tego naszym Cenya, wtylax dni, to doinierza Kyberna y zastugi, ludiech kosat na sprowadze
nie brodom Torone, na zapomozenie dla Entraty do danytr, y wszelka zginić reparacya. My tedy iako do
stiemu y ludzkiemu Przym sprzeciwiaicemu us Humaraciu nie mierzymy, bo cosby to za sprawnie
dłwoi byta, do tego onus Kyberny nalcay ponosi Mierzanom y Chłopotom, ktory nie praca Przy młacie
Jego krolskiej Mości ale Syn albo kweny bierze grunta y domy wisc ntychi pominaicemu us upomi
nai Kybern et Onera Fundi u starostow Quarty. Supplikujemy aby przez Deklaracya to nam obja
nio no bylo, bo non prauidicafu futuro Possessori, kiedy od dany co ludzgo, bdaie miał pacificam troim.
4° Obywateli Woiewodztw y ziem ludzich mializay in w Woytku doinierze upatryway sobie iakai protaick
dany do Choragii lub Towarzysza, zaraz przez Woznego y silachy punktualnie awentue płać. Dobr po
memorowic radzi bda tey okazy zatrzymnia piernidze, prociemy aby to nicu uimienis przez dekla
racya iustione bylo.
- 5° Supplikuje Woytko, aby mogli wchodzie per iudicium w aktoratu iudai, y pretensya Jch maiere
kontracya, bo us z Woznego nie do czeka Sprawy w pisu, a interim iustus patitur.
- 6° lubo mamy inigobliwy Dekret Jasn. Osmicowego Trybunału że karat płać Kyberni, na która iasita a
dekretacya, iednakie tak wielc inaydnie us podobnych, prociemy y generalna Deklaracya.
- 7° Ato i tam ent zastugi do Prus i skarbu Koronnego na wielc usz podidony, mie ze iedrac po niego zdu
skich kraion, wiscy by Towarzysza straci na droge, na wielc micykach zalega. Aprazna Woytko Jasn. O
smicowego Trybunału, aby iedney, ktorey dostal ai Choragii poblizszy lata Summa Pruska, aby Inne
nie miały w tym zawodu.
- 8° Jch Mości Panowie Obywateli Woiewodztw y ziem od Wzydon swoich płać nie chca, wisc prociemy,
aby Rzeczypospolita znafasla sposob, aby Jch przymusie ad praestandum satisfactionem.
- 9° Cyfaliiny wielka obserwaney Deklaracya Jasn. Osmicowego Trybunału o likwidacyach et rigorem
non practicum Juramentow, iakoz namy przysigai nato, że Towarzysztwo przytomnie iest u Chorag
gri, kiedy w ziemie dworjana siana y Orsa, teraz as w licie iako ustamićni bydi moga, kiedy Jch mo
Panowie Starostowie y Zierzaney Sospod dla ludzi, swoimi Jch osadziiny dworickimi, y Frany dla ko
ni nie pozwalaja prociemy aby hunc malo Przedwictna Zba lub uenire racytalas nie bydiu kon spo
sobny do listugi publiczney, kiedy go na bloke struda wypedia.
- 10° Aleneta ludie nie w kazdym miazym inayda iedna doinierzom idzie, bo miednych i Micykach
a soblinie w Prusich daia nam Ciernow po Woytko omnaisie, a waz Jami nie dla inigai tytko

Idem ut supra. Copie de La Lettre de son Excellence Mgr. le Grand Chancelier de La Couronne au Cardinal Salerno. à Varsovie 3. du Juillet 1790.

Données Les propriétés, y e bmis avec tout le respect de
Grand Chancelier de La Couronne à M^{rs} Le d^u de Marlborough de Blenheim. 3 au
Juin et 1720.

Kania Sisa Ng Maw Pama kanclerza Melkaga Leran
 nego do Ng Maw Pama Hancawa Macanichigal. Hancawa
 una 5 Mienka Zulu. Loku Samkaga 186.

[illegible]

*Copie de la Lettre de Son Excellence
Mgr Le Grand Chancelier de la Couronne a Mr de Massa Conseiller des Finances de
Sa Majesté Imperiale et Catholique, a Varsovie le 20 Juillet 1720.*

La Maesté Imperiale et Catholique, a Varsovie le 24. Mars 1744. J'ay bien reçu et l'avis, que vous m'avez donné, et le Chocolat, que vous m'avez envoyé de Li, par de Son Excellence Mgr le Cardinal Saverio. —

Je vous suis bien obligé Monsieur pour cette exactitude, et en vous assurant de ma reconnaissance dans les occasions
pour vous rendre service, je suis avec estime &c.

*Copie de la lettre de son Excellence Mgr
le Grand Chancelier de la Couronne à son Excellence de Louis d'Assin Général
de la Cavalerie du Roy en Pologne, et Electeur de Saxe à Vienne le 20. Juin 1720.*

Personne ne m'a rien dit de la demande de Votre Excellence, que j'ay apprise par la lettre du 6. de ce mois. Voyez les
difficultés au regard de cette expédition. Quant le Privilège sera changé, la confirmation de la Maîtrise sera d'abord
examinée. Je prie Votre Excellence d'être persuadée, que je suis véritablement

*Copie Liste Jego Mości Pana
kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Króla Opatów*

*Sit Wasz Mości Pana die 4. presentis pisany odebratem. Naktone by summy listu typiszy pamiata
W. a. Michajłowicz Jego Mości Króla Opatów Antecessorem Wasz Mości Pana miatem traktować y upokoić
Jego Mości, dla czego proze mielce Wasz Mości Pana aby mi dat was, iżby mi posłużyć karat między papierami ali
quod vestigium. Radzym takie miat ekstrakt zapisu summy od Wasz Mości Pana komunirowany. Co wy
razimny zostaję &c.*

*Copia Listu Jego Mości Pana kanclerza Wielkiego koronnego
do Jego Mości Króla nominata Poznanijskiego.*

Preraz y potworny list Wasz Mości Pana z
miejscem respektu odebratem. Jakom raz, ni antecessum equalitatem, moim Wasz Mości Pami miadany pryncipe
z ułtira spem tuam otrzymat opadno, tak y daley teze przylugi kontinnować mi omieskami. Mamy z roane
za chodzą tridnosc, tady y z Jego Mości Króla Opatów Nuncjussem y Jego Mości Panem Marzalkiem Wielkim koron
nym znosić z tym listem, tak aby Jura Marzalkis menaruzone zostaly, y Sumienie moie mietyło onerowane, a
Wasz Mości Pan zostalby compo votis bez radney umioli, a miastkie Expedycya dla Wasz Mości Pana nie moze byc ier
cio tak przeko, y wiazylko stamie z na was. Mamy referuic z na to co pisze Jego Mości Pan Marzalek Wielki ko
ronny. Jatem &c.

*Copia Listu Jego Mości Pana kanclerza Wielkiego koronnego
do Miasta Poznania.*

Doniela mi listownie Jego Mości Panna Pryoryza karmyltek Bitych. Kommitu
Poznanijskiego iako od Basty, która jest przy kosiele y klasztorze Ich Mościow bardzo ex voluntate, et penuria
temporum do upadku nachyloney. Kosciol y klasztor Onychie wozynistym quibuscumque zostaly, y z to
Wasz Mościom po tak miedze rany remonitronaty, y tranzakcyja Strony tego uozynisty, która do skutku prazni nie
anoze, a one mi continuo zostaly miedze et periculo, dla czego particularissime obligui Nobiles et Spectabiles do
minationes Vestras, abyście, co tytko pro pietate tua, et securitate Missionum Chrystusonych, ni daverendo ewindu
ti periculo uaynie moziecie, o chotnie uay niki, praz co mnie Nobiles et Spectabiles Dominationes Vestra ad pro
movenda comoda Civitatis obligowai bydlacie. Interca zostaję &c.

*Copia Listu Jego Mości Pana
kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Galski. Warszawa dnia
25. Julii 1720.*

Podat tu Memoryat Jego Mości Pan Ablegat Dworu Berlinijskiego, donosząc iako
koby w Łomżyńskij y Ostrołskij puszy miat z anay dowai miciaki. Rydek niarwany o zabiciu lesniacego
Kansberskiego obrimiony, którego, aby Wasz Mości Pan inwetygowai rozkarat, y iereli z tam anaydzie ad sequi
trum Castrense miogruy. Inguisycje iako nalezy wyhoditay pro Justitia osadit, instanter rekomenduis
y Jatem &c.

*Copia Listu Jego Mości Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jego
Mości Pana Sędziego kolinjskiego.*

Donio tu przez podany Memoryat Jego Mości Pan Ablegat Dworu
Berlinijskiego, iakoby w sprawie, która od Starostwa Kaniowskiego do Brodu Kolinjskiego Jego Mości Panu Sędziemu
mikiem. Obywateloni tamencemu ratione violentiarum intentowano, miaty z duiac nie nalezyte, retardacye, miedze
rekomenduis Wasz Mości Pami, aby Sprawy pomionona, bez wielkich dilaui, za naypiernia partis actorae re
guizycy y poparciem pro Justitia rozadit &c.

*Copia Listu Jego Mości Pana kanclerza Wiel
kiego koronnego do Jego Mości Pana Starosty Ciechanowskiego sub datum
ut supra.*

Grz. Serenit. ranoit tu skarge w podanym Memoryale Dworu Berlinijskiego Ablegat na Jego
Mości Pana Wziernickiego Obywatela ziemi Ciechanowskiej, iakoby na Ho Wozowiana miat zabrac violento
w Prusick Brandeburskich, co iereli by tak bydl minto, tedy to donosiz y rekomenduis Wasz Mości Panu, aby iako
Starosta tamtey ziemi Srodoney, za naypiernia rekrucy, tego komu siano to zabrano y mioloney uaymiona
sprawek officio suo nicod mtozanie, et sine quibusvis diffugis osadit rozkarat &c.

*Copia Literarum Ill
trissimus et Excellentissimus Domini nostri Supremi Regni Cancellarii*

ad Celsissimam et Illustrissimam Herfordiensem, Bavariae die 25ta Julii anno Domini 1720.

Celsissima Princess. Cum Negotium Celsitudinis Vestrae ex praescripto Legum Curlandicarum, non alio tempore, nisi Mense Octobri vel Martio retractari possit, idque in Indivisiis Relationum propriarum sacra Regia Majestas. Extra vero Iudicia per Hereditaria Regia etiam in aliquis dissimilis praetensionibus, iudicialiter non recte nemini immixtio in Dogma per Alteros possessa concedatur. Itaque Commissarius Celsitudinis Vestrae extra tempus Iudicis designatum nunc veniens in Iudicis Celsitudinis Vestrae optatum finem ad praesens optinere non valuit. Sed consultum esse putarem si Mense futuro Octobri quo Iudicia Curlandica celebrantur, eundem vel quom placuerit Hemipotentem instructum ad promovendum hoc Negotium suum mitteret. Cui pro Iustitia assistere non intermitteram. De cetero manes cum omni venera tione ca. Intitulatio Celsissimae Principi Dominae Charlotte Sophiae in Livonia Curlandia et Semigallia Ducinae Imperialis Liberae Abbatisae secularis Herfordiensis Abbatisae sacra Regia Imperii Principi.

Universat Jego krolestkiey Mosci na Sejmiki Relacji
onis po Sejmie pierwszym Zernany m Anno Domini 1720

Wzajem wobec. Jakomuy niczytko własnym naszym, ale y Uniwersalnym całej Rzeczypospolitey zdatniem y doświadczeniem, za naugruntowniejszy wznieszeniego Dochoz y Stwierdzenia zupełney miszry Stanu namy kontendenci, sądziłi być fundament, chwałebne Traktatu, y Sejmu Warszawskiego postanowienie, tak wielokro Jego, całości Prawy y Swobód Rzeczypospolitey, bezpieczeństwo, Majestatu Naszego, wprowadzenie dobrego porządku, ustabilimentum Militaris disciplinae, y wiele innych publicznych pożytkow upatrując, propinisi paki pracowitey Naszey około dobra pospolitego aplikacyi rażonyłimy, obietco, iako najwzrostowniejsze Sanatorium pomieszczeniego Sejmu z mocowaniem, y utrzymaniem. Jakiż nie prz mogła ułtożmia w tym Naszego y powszechnego, zawisła na wywrócenie tej abarionney struktury Impresa, kiedy y smutna Sejmu Grodzkiego konstytucya, stany Rzeczypospolitey w tobo za iednostay na zgodę, et v. l. gis perpolitę, reasumowaty, y Stwierdziły, to tak potracone ułtożmi publicę Ducha. Nic stansła iednak na tym Honniu, zabiegająca malis publicis Vigilantia Nasza, ale ugruntowanie ab intra Legum praesidio Rzeczypospolitey, stawaliłimy si y od Postronnych ubezpieczy Ja insultow, y uwołnie od nicanomego cżaru respo tawiający si w wstę Nobis w Panistwach Rzeczypospolitey Wojsk auxyliarnych, y de tego nic tytko Emis sariarum z Sejmu Grodzkiego do Cara Jego Mosci, urgendo iako najprędza Wojsk praccezonnych wstrakuar cya wyprawiłimy, ale y Posta Wielkiego narnaczyłimy, Sejm ten na utrzymanie, y ugruntowanie publicy nych Interessow, tudzież na pomieszczenie, y ukontentowanie desideriorum Woierodost, Licym, y Powiatow, ex consensu Ordinum Limitowalimy, alioho Karanie Nasze y publicana Expectacya ułtożmi tej pożądaney, Wojsk Jego Carskiego Wieliczenstwa wstrakuar cya, ukontentowana zostata successu, lubo pax pissa per omnes et tranquilla quies Potulor cizyri porasła, eque prospera, et adversa z Wicnomi Podżanemi partycipiac. Opcowskie Serce Nasze, y gorzka przeszłych niezasładowiś Hożda bamiś, brzeziś nieczafygowana, y nigdy nie ułaiasza Nasza ad comoda publica aplikacya, plus ułtra postypniac, nie postrołita Nam Prawy, na znaconego, do dalszey Sejmu tego kontinacyi, transgredi terminu, na ktora gdyłimy posthabito cżu y Seria Naszego w Najasniayszym Synu Naszym, y Najasniayszy Małżonec Onego amoro, seposito, cżu młodego Niebe spicowstawa od gramaiego w Wielu miysach Potulora, iusto młu, z Diwiduanych Panistw Naszych, zicłali, y stangruy młu. Conitiorum a zastawu iako seminatrix diffi entiarum Malignitas, migratiam et emolumen lum ludryk, cum praesidio Rzeczypospolitey Interessow, na pomieszczenie Konfideney miszry Stanu, na zabrud nicie, y zupowanie potrzebnych Obrod, zlołim, y łatymie rozvucita Skrypta, nie od czego Jnnego chciłimy ti reasumowu Sejmu auspici, tytko od dołennego przed zgromadzeniem Stanami Rzeczypospolitey ośmiadac nia si z mamy, et sacrosancto colimus co Prawy y Inyquacion Rzeczypospolitey sominimim, z po umu wzonych prace Traktat Warszawski odiorum et dissensionum w ystamentach, wysłtych od Nas przyslych Oboriatkow dotrymalimy y dołzymaci chemy, y pokazalimy y w tym doł Sejmy doład nienaruszo ney Legum Patriarum observancy, kiedy w Negoacyi Wiednickiey przez Urodzonego Flemminga Koniusze go Wielkiego listra dicenskiego y uformowany ch proiective, et relative ad Hempublicam punktach, lubo ianna była puritas dobrych pro bono publico intency, ile miarkuic cżas gorzaczey a cizakicy w Panistwach Naszych y Rzeczypospolitey Wojsk Jego Carskiego Wieliczenstwa Subsyteney, y ocy mistego na Miasto Odansk młebic picaenstawa, tudzież aktualney Traktatu z Korona Sardak na Insule Alant Negoacyi, lubo potymy tny ch proiectowaney tytko Traktatu Wiednickiego Planty Skutki y cżas najlepszy rerum Ma gister, y sam naszt m lucem wydany oncy contextus ostrozmie, y z wstka na Prawa Rzeczypospolitey animad werya, y manetencya Swobód Sey Skoncybowany, pokazat bonam voluntatem et inno cium passum praerazonego Urodzonego Koniuszego ztemnickiego, y potym młatymie cżu mly, y zlołim zaryty, brzeziś nie dea aby albo hovor cuncta negans, albo suspicax libertatis amor, miał iaka kłobick, naymnieysza do pracim nych Impreny okazy, chciłimy przypaci na iak naykuteczniejszy sposoby, ktore kłobick stany Rzeczy po litoy użakiby potrzebne doformowania m hoc puncto, naywarow mępszego, Proiectu pro Securitate Pravi Oy aytych de m cundis Fedenibus, Siadkiem iat Bóg nayłaiom niczyre Skryptu prami kazy, w ktorego rsta cōda Legum, Siadkiem cżyte ab omni studio et partialitate optimorum Civium Summicia, zismy m ulteriois y

Litterae Universales pro Comitibus Generalibus Terrarum Prussiae.

Universis et singulis quorum Interest, praesertim vero, Reverendis, Magnificis, Generosis, Nobilibus, Spectabilibus, et Summis, Senatoribus, Dignitariis, Officialibus Nobilitati, Maioribus et Minoribus Civitatibus Terrarum Prussiae, Palatinatus, Sincere et fideliter Nobis dilectis Gratiā Nostrā Regiam. Reverendi, Magnifici, Generosi, Nobiles, Spectabiles et Summi, Sincere et fideliter Nobis dilecti. Quomodo experientia et voto non solum nostro, verum Universae Reipublicae propriis, Arbitrati sumus, firmissimum esse interea tranquillitatis et stabilis inter Status plenariae Confidentiae fundamentum, Tractatus et Comitiorum Regni Generalium Varaviaensium laudabilem Constitutionem, in eorum integritate, soliditate Jurium et Libertatum Reipublicae, securitatem Maiestatis Vestrae, introductionem boni Ordinis, restabimentum disciplinae militaris et alia permulta commoda publica praevidentes, pro principali obiecto Nostrae indefessa circa Bonum commune applicationis, concurimus penendum Tractatus et Comitiorum eorundem Sanctionem, quam firmissimum robur ac mantentionem. Nec hac in parte Nostris et Universales conatus praevaluerat Studium, ad subvertendam Eiusmodi salutarem Structuram praecceptum; Ordinibus Reipublicae ad Comitibus Regni Generalia Grodnam congregatis recentis Constitutione, in toto, accedente unanimi consensu, et vi legis perpetuae actum huiusmodi utilitati publicae pernecessarium, reassumentibus, atque ratificantibus. Non tamen in eo constitit gradus, maioris publicis occurrenti aeterna vigilantia Nostra, verum solidata Regum praesidio ab intra Reipublica, conabamur etiam ab externis multis eandem liberam, atque ab insupportabili onere, nobis inuis diffusis, per Provincias Reipublicae auxiliariis Exercitus praestare munim. Quam obrem non solum Commissarium ex Comitibus Grodnensibus ad eam Ceraream Maiestatem, urgendo quam citissimam Copiarum praefatarum evacuationem, expedivimus; Sed legato quoque Magno ibidem destinato, pro efficaciori mantentione ac stabili mento publicorum Negotiorum, ne non satis factione desideriorum Palatinatum Terrarum, et Districuum, Comitibus praefata Generalia ex consensu Ordinum limitavimus. Et licet Nostra sollicitudo atque publica expectatio votivo, successu desideratae dictarum Cerareae Maiestatis Copiarum Evacuationis, gavisa est, licet pax missa per omnes et tranquilla quies populos Paternum eor Nostram eaq prospera et adversa cum fidelibus subditis participans, acerbam praesentiarum calamitatum sentiendo memoriam, letitia compleverit, in fatigabilis tamen, et continua commodis publicis Vigilantia Nostra filius ultra procedendo, non permittit Nobis transgredi terminum circumscriptum Legi, ad ulteriorem dictorum Comitiorum Generalium continuationem ad eam itaque proseguendam, amore oculorum et cordis Nostris, in personis Serenissimi filii Nostris, et Reverentissime Consortis Eius posthabito, suppositoq; aucto metu evidenti periculi a grassante per plurima loca peste, ex Dominis Nostris Hereditariis, hic in loco Comitiorum tempestive contrarius, ubi protinus eo conspecto, qualiter diffidentiarum seminatrici malignitas, in gratiam et emolumentum externorum, cum praevicio aeternae Reipublicae commodorum, ad inter turbandam Ordinum Regni Confidentiam tum ad difficultanda et subvertenda necessaria consilia, in vulgus malitiosa eaque falsa disiecit scripta non aliunde volumus hanc reassumptionem Comitiorum, nisi a sollemni coram Ordinibus Regni congregatis Mantentatione Nostra; Nos videlicet cognoscere, et sacrosancte colere, quid quid a Nobis ex Legibus et Consuetudinibus Reipublicae debetur. Et quod sublati per Tractatum Varaviaensem odiorum et dissensionum irritamentis, omnibus his, quae acceptavimus obligationibus, plene satisfecerimus, ac easdem mantentere volumus. Et quidem hac etiam in parte demonstravimus in Nobis documentum sat evidens inviolata Regum Patriarum observantia, cum licet in Negotiatione Viennensi per Senecorum Fleming, Magistrum Stabuli Magni Ducis Lithvaniae Supremum, per manifestaque prolixive et relative ad Reipublicam articulis, manifestissima patuerit intentionum Nostrarum pro Bonopublicis puritas, signanter, considerata reali, eaque gravissima in Dominis Nostris et Reipublica, Copiarum Cerareae Maiestatis subistentia, in super, palpabili periculo imminenti Civitati Grodnensi, nec non in Insula Aland actuali cum Corona Suevica Tractatu. Licet praeterea proposita duntaxat Eiusdem Tractatus Viennensis planctus, votivo effectus, terminusque omnium rerum Magister, quinimo ipsomet luci publice datus eiusdem planctus contentus, caute satis atque cum omni super Leges Reipublicae animadvertione, Immunitatumque illius mantentione formatus, rectam voluntatem et innocuum passum dicti Generosi Magistri Stabuli Magni Ducis Lithvaniae Supremi demonstraverit, ac simul falsas suspensiones et malitiosa obiecta irrealtatis convicerit. Parendo tamen ne aut Livori euncta neganti, aut iusticiae libertatis amori remaneret inde aliqua vel minima, contrariarum impressionum occasio paratissimus accipere quolibet efficacissima media pro idoneis ac necessariis ab Ordinibus Regni adinventis, ad formandam in hoc puncto de securitate Regum Patriarum dovineundis Federibus Constitutionem. Iustus est Deus, abscondita quaeque secretissima penitens, in cuius Marm corda Regum existunt, testes purae ac immunes ab omni studio et partialitate optimorum Civium Conscientiae, Nos in ulteriori Comitiorum Tractu nullum, qui salva Dignitate Maiestatis Nostrae et in demnitate Jurium Nostrorum ac Reipublicae praticari poterat intermississe modum. Comitibus eadem ad optatam conclusionem deducendi, solo et unico publicae utilitatis motivo. Et quamvis fueramus, plus quam persuasi, Commendam Exercitus Lithvanici Authorem, Sincero Fleming, Magistro Stabuli Magni Ducis Lithvaniae Supremo in virtute Computus Copiarum Regni, Tractatu eodem per Nos et Reipublicam, in Comitibus Generalibus, unanimiter constituto et approbato, ordine primum in Lithvanico Authorem loco letum putandis, praticato in simili militia move, veterique consuetudine ac usitata huiusmodi, praecisito ditto potestatis Ducalis assuratione et circumscriptio, ab eadem Authore Ducali provide concessam per illum adhibita omnia a mandatis Ducalibus, dependentia nec non competentis Regiminis atq; militaris discipline attendentia esse administratam, eo tamen praec oculis habito, quod eandem ipsam Commendam obtentus summebat, et pro lapide Offensionis minime ponebat, studiosa quorundam abruptendis Comitibus animositas, fontavimus omnia possibilia media, datis oratenus et in scripto declarationibus, assopiendo huiusmodi materiae. Quae siquidem licet innocenter ansam controversiis in publico

Preliminaria de Traktatu inter Regem Poloniae et Regem Sueciae tam per stricam sanguinis obligationem, quam per utilitatem reciprocam, quam

Coronae tam Sueciae, quam Poloniae omni tempora et sedere, et unione, mutua habere solebant a principio Regni sui, verum desiderium terminandi pace solida et durabili bellum, quo ita bona intelligentia et unio, tanto tempore interrupta fuit, cum Maiestas sua Suecica animadvertisset, Regem Poloniae non minus esse dispositum in favorem tam salutaris operis, sua praefata Maiestas Suecica credidit, quod in coniuncturis presentibus, et ad citius terminandas turbationes Nordicas multum debent tempus intermittere, ad afferendam hoc in negotio omnem a se dependentem facilitatem qua propter convenit et consentit, ut Traktatus preliminaris inter se, et Regem Poloniae super articulis sequentibus concludi possit.

- 1° Maiestates sua hoc preliminarium Traktatum conveniunt, de amicitia et cessatione omnis generis hostilitatis, ut hac mediante, succedat presenti bello pax solida et sincera amicitia.
- 2° Ad istum finem utraque Maiestas renuntiant omnibus pretensionibus quas seu directe, seu indirecte una super alteram formare possent, et obligant se omni possibilitate sua, emolumentis et interis suis omnibus allaborare.
- 3° Maiestas sua Regina Suecica recognovit pro solo et legitimo Rege Poloniae Augustum Augustum, actualiter est super Thronum, et post illius mortem, illum, quem Status, legitime congregati, congruum iudicabunt, eligere.
- 4° Sua Maiestas Regina Suecica reservat sibi in Pace futura salagere de Congrica Regis Stanislawi Subsistentia.
- 5° Sacra Maiestas Regia Poloniae appromittit concedere Amicitiam Generalem, et sine ulla exceptione omnibus subditis Polonis, qui hucusque partes defuncti Regis Sueciae secuti sunt, et Regis Stanislawi, procurando illis restitutionem terrarum, et Bonorum ad illos legitime pertinentium.
- 6° Sacra Regia Maiestas Poloniae omnem dans operam conservationi et Manutenitioni Libertatis et Constitutionum Regni Poloniae a Magnis Ducibus Lithvaniae, et sua Maiestas Regina Suecica interveniens habens considerabile in eorum manutenzione. Maiestates sua sibi pro mittunt contribuere in omnibus iis, quae a se dependent ad manuteniendam praedictam Libertatem, et praedictas Constitutiones, contra eos, qui possent velle eas derogare.
- 7° Maiestates sua obligant se mutuo adhaerere conditionibus supra expressis, sive aliter inter Federatos Nordicos, si similiter pacem incant eum Corona Sueciae, sive non, interim appromittunt servare secretum, donec aliter evenitum sit, et impendere omnia media necessaria, ut Nordica turbae bellicae cito terminentur.
- 8° Traktatus sollemnis in eundem in fundamento istius Conventionis preliminaris concludetur sub mediatione variae Maiestatis Imperialis et suarum Maiestatum Regum Galliae et Magnae Britanniae, et Traktatus Olivensis confirmabitur, in omnibus suis punctis et articulis. In cuius rei fidem ex mandato praefato Maiestatis sua Regina Suecica, Nos Senatores Sueciae, et Secretarius Status hac Acta manu propria subscripsimus. Datum Stockholmiae die 1^{ae} Mensis Januarii Anno Domini MDCCLX. Cave Justam Ducker / 2^{ae} Justam Adam Janbe / 2^{ae} de la Gardie / 2^{ae} Johan Liemsted / 2^{ae} Mikaspo Aulsehm / 2^{ae}.

Copia literarum Reginae Sueciae ad Sacram Regiam Maiestatem Poloniae.

Nos Illustri Eleonora Dei Gratia Suecorum, Polthorum, Vandalorumque Regina et Serenissimo, et Potentissimo Principi, Fratri, Consobrino, Vicino, et Amico nostro Charissimo Domino Frederico Augusto, Regi Poloniae, Magni Ducis Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Molotiae, Severiae, Caermichoviaeque, Sadoriae Ducis, nec non Angriae, et Ostphaliae, sacrae Regiae Imperii Archi-Marchallo, et Electori, Landgravi Thuringiae, Marchioni Misniae, nec non Superioris, et Inferioris Lusaciae, Burgravio Magdeburgensi, Comiti Hennebergae, Marchioni Rheni, et Palatino, salutem, et prospera quavis. Serenissime, et Potentissime Princeps, Frater, Consobrino, Vicine, et Amice Noster Charissime. Ex literis Maiestatis Vestrae die 8^{ae} Mensis Decembris Michovae in Maiori Poloniae datis intelleximus, Navis nostras bellicas hostilia Moscorum Navigia in Mar Baltico, et eius Portum inque Mandensem per sequentes, turbatae libertatis commerciorum multique in Regnum Poloniae, et civitatem Sedanensem redun datis inde damni in eusari. Vestramque Maiestatem desiderare, ut pro restituenda in praedicto mari tranquillitate, agendi iste modus in eundem interdicatur. Valde Nobis ingratum est, hac talia Maiestati Vestrae non esse narrata, et de vera hoc in negotio intentione nostra eundem parum recte conitare. Item Navis nostrae bellicae hostilia in mari Baltico Navigia persequentos, adeo non ad turbandam commercandi libertatem, damnumque aliud quod Civitati Sedanensi asserendum emiserunt, ut potius ad tranquillitatem et securitatem in Mari ad eundem, atque Civitatis Sedanensis commoda, et commercia procuranda, revera destinata sint, idemque opere etiam ipso declarant. Cum enim Curia Moscorum, qui, siquis unquam, libertatem commerciorum dici nimis gravissime turbat, et tantum non penitus opprimat, hostiles excursions faciendo, mare reddat in festum, et cum nostras, tum aliarum Nationum huc destinatas Navis capiat, atque praeterea Sedanensem portum, ut accepimus. Navis aliquot clausum teneat, ne liber inde exitus, reditusque concedatur. Certe fas, et equum omne, imo belli, ac sanguinis iura, de libertate commerciorum data fides, ac Nostra eundem vicinorumque Regnorum qua hac agitur, res non permittunt modo, sed et graviter nos hortantur, et impellunt, ut pertinacissimum hostem ubi in mari hese- quamur, eumque iis imprimis locis, ubi maxime nocet, et libero commerciorum cursui viam praecudit, petere, et exacere nitamur. Et quum hoc uno, sed non alia unquam mente Navigia Nostra Sedanensem Oram adierint, non dubitamus, quin Maiestas Vestra conceptam deus opinionum facili mutet, imo magis convenit sperare, eandem in- stitutos, et saluberrimos conatus probaturam potius, et quacunque ratione ad iuram fore. De cetero Maiestatem

Vestram Divini Numinis Intele amicitia commendamus. Sabantur Holmia die 11. Mensis Januarii Anno Domini MDCCLX. Mariestadii Vestra Bonae Soror, Consobrina, Vicina et Amica Ulrica Eleonora. Hæken.

Wspomni od Jego Królewskiej Mości Pana Mezo Mitkiewicza na Instrukcyę Wielcebnemu Dyktynskiemu Vice Prezydentowi y Urodzonemu Franciszkowi Czapskiemu Miecznikowi Dniem Pruskiej Postom Tchnego Trybu natu koronnego danu z kancelaryi Wielkiej Karonney dnia y Miesiąca Roku Pańskiego 1780.

20210
Zornais, Jego Krolewska Mości Pan Muiy Miłosińwy z non dum Terras Austriae reliquit, kiedy
zaeony Trybunał Koronny doś iawnym dowodem chwalebna, sprawiedliwosci prakarnie obserwanca, albowiem
nie tylko pragnacum oncy przykładać ić administracii, ale też y temu Panu, o którego Najasnięcego Maie
Halu lucem derivat, tribuit, quod suum est, omniadaciac ić z pomina, Miernosci y wyobowiazosci przez godnych Postow
demonstracja, która iako effuso Dobroci Swoicy smu przysiać wazyc. Jego Krolewska Mości Pan Muiy Miłosińwy,
iż bynajmniej nie wstąpi, iż ta Subalterna Jego Krolewskiej Mości Potestas przestrzegać zawsze bōdąc Jurium Ma
iustatę immunitatem y pełną, nunc ius animadwersę, ne confundantur Jurisdictiones. A lubo dosta wiadomosci
Jego Krolewskiej Mości Pana Jego Miłostwego z tam podniebysłności Wiernego Woiewody Chłopińskiego tegoż
zaeony Trybunał Dyrektora, y godnych Postow ić niemnożano do regum Potestacy Magistra tu Gdańskiego
pro tutamine Transito Miasta, et Supremi nad nim Dominii, et Jurisdictionis uayniona, iednak Jego Krolewska
Mości Pan Muiy Miłosińwy suspendit stwary swoy ślad resentment do dalszy od zaeony Trybunału w tym expli
kacy. Intercał wniemiona za Międnymi, Krolewskimi, Referendarzem Koronnym y Galowickim Regentem
iñi (którego Kustwa ditenkiego, iudiciu za Wroclawem Zaleskim Podstolem Łyżmierskim, y Micielskim. Podw
kiem Sieradzkim Instancja valudo znakomitych, et in hoc Sacratio Iusticie, y w całej Rzeczypospolitey Zarług
Ich wiparta auxilio attā mēte reponit Jego Krolewska Mości Pan Muiy Miłosińwy, a bōdąc sam non in gratia meri
torum iudex proportionalną godności, et Clarissimis Onych virtutibus praemiare sechet rekompensac, a lubo
zaeony Trybunał Koronny vocalem famam wiśkich ku Maistatowi Jego Krolewskiej Mości Pana Jego Miłostwego
go y Rzeczypospolitey in Sago et Soga, wyprobowanych Zarług godnego Dyrektora Jego Wiernego Woiewody
Chłopińskiego nie wipamina, wiedząc, że virtus non in iuga laudis, przeciż Jego Krolewska Mości Pan Muiy Mił
osińwy nie tylko wdziscana one prosequitur pamięcia, ale y dalszy munificencji swoicy pleno alveo cumulac
pragnie. Wniemioncy nieci bōdąc konzyderacyi y pamięci Jego Krolewska Mości Pan Muiy Miłosińwy, za
eony sobie od zaeony Trybunału Interes Wiernego Woiewody Łęczyńskiego, y kiedy dalsza Rzeczypospolitey
dyspozycja resolut ten Acces o Dobrach Stanisława Łęczyńskiego, dopomoc Jego Krolewska Mości Pania pona
ga swoia, pomienionemu Wiernemu Woiewodzie Łęczyńskiemu ad vindicationem Duguna Dobrach, przeze
onych zaległego. Aż nie tylko do Maistatu Gdańskiego, ale y do Saby Pafelskiej dosta queremonia o d
rodzonych Postow Kijowskiego, Wołhynińskiego, Braclawskiego, y Cerniechowskiego Woiewodztw, iakoby Wroclaw
Deputaci Woiewodztwa Kijowskiego, bōdzący ut testantur pomienionych Woiewodztw Postow Kontradycyi
rite et legitime obrani, byci mieli ex hoc Subseffio rugowami; Wisc aby ta Materya nie trudniła tu Obrad pu
blicznych cunctum zgda Jego Krolewska Mości Pan Muiy Miłosińwy, y załca instanter zacniemu Trybunałowi Ko
ronnemu, aby ciż Wroclaw Zaeony Woiewodztwa Kijowskiego Deputaci, munerē Charakteru swego bez dals
zych trudności fungi mogli. Międnego Działynińskiego Vice Prezidenta Trybunału Koronnego, y Wroclaw
nego Kapitskiego Miecznika Diem in Pruskich Postow zaeony Trybunału Koronnego iako cum iusto bene gesto
Provincia Testimonio dimittit Jego Krolewska Mości Pan Muiy Miłosińwy, tak pernie non iterit iact w Dobroliwego
Pana Sereu, wniemiona za Nim Zaeony Trybunału interpozycja, y własnych Zarług Domon, y Osob. Ich claritudo,
ale poziagnic Jego Krolewska Mości Pan Muiy Miłosińwy do omniadaciaci Skonney ad munera Łaskawosci Paw
skicy, która y Innym in hac Iusticia Vinca ić chwalebnie pracującym dobroliwie deklarować wazyc. Na własne
Jego Krolewskiej Mości Pana Jego Miłostwego rozkazaniu.

Status Cause

Statut Casca.
O Dobry Chotyweł y Ostrom kroleniskie obrocone w ziemskie De-
kretem Trybunału Koronnego. Anno 1543. Hrabstwo kroleniskie od krolowey Bony

Kretom Trybunału Koronnego Anno 1543. Starostko kowelskie od Krolowej Bony
hrzcia Damian za wnie Dobra z Kiguscim Sanguszkem nabyte, miało y ma, wielu boiaron, ktorzych
tamże Kigie Sangusko wszystkich oddał Krolowej Bonie z ich powinnościami, tylko sobie jednego exyponat.
Powinności zaś tych Boiaron w Inwentarzu Starym Skarbonym są opisane, aby wojny, służyli, granic Staro-
stwa bronili, one obce dziali, z listami y z piwni, dzmi Zamkowemi Kowelskiemi aby iedenieli, Jurysdykcyi
Zamkowey aby podlegali, a w Słynkach y Młynach aby przeszkody nie czynili Staroście Kowelskiemu.
Anno 1548. Jeden Boiaryn nazwany Procsko trzymał ten Chotyrd y Oltrom, otrzymać sobie Confirma-
cyę od Krolowej Bony za która Succedanci Potomstwu tegoż trzymali, y trzymają, um onere służyć y
Boiarskiey. Ten Boiaryn Procsko jako y inni, pokarmie się y tego, że Krolowscy kiedy krzywdę iaka sta-
rosta kowelski któremu uaynił w gruntach, tedy się za Dworem sądzili y na sądach Apelacyinych, iako
Decreta Anni Domini 1600. et 1602. edocent, ferowanu.
Anno 1616. Wzeli w Listważy z Słymu naznaczone y potym consequenter w posledniy raz listważy

usq. ad Annum 1663. iako takze: apparet ze Dobra te Chotyrel y Ostrow sa krolewskie iusta Constituti-
onem Anni 1598. folio 609. & Dobra ligunski Juris Regii tesa. Na ktore venicie, y lustracye Tandy al-
bo Tayda, iako y nate rascly. Notandum dasi ze takowe Dobra Boiarskie moga byc krymiane per suc-
cessores tak iako Soltyskie, ale przedawane byc nie moga sine Consensu Regio, y iako Soltyskie nie
ida per donationes Terrestres, tytko per Cessiones previo consensu Regio, tak y Boiarskie. Dla tego na Cho-
tyrel y Ostrow nabyta danacya od Jasnici Wielmoznego Jego Mości Pana Kasztellana Chetmickiego y
consequentu Prawo Jasnici Wielmoznicy Jy Mości Pani Kasztellanowej Chetmickiej iest nullitatis bo
sine Consensu Regio kupione. - Oco zapoznał byl do Assenoryi Koronney Jasnici Wielmozny Jego Mości
Pan Woiewoda Kaliski, iako Starosta Konecki Jasnici Wielmoznego Jego Mości Pana Kasztellana Chetmickie-
go, ale ze pendente lite falsis censet. Wiso po tego Smierci strygnął Privilegium od Krola Jego Mości na ten
ze Chotyrel y Ostrow y per Intromissionem Officiorum odebrał one kaszice.

Anno 1716. Jeymowi Pani Kasztellanowa Chetmicka poszła do Trybunału Koronnego Jasnici Wiel-
moznego Jego Mości Pana Woiewode Kaliskiego o te Dobra Chotyrel y Ostrow ewdicatorie, y Trybunał Ko-
ronny wysłuchując in cognitionem Jurium Regalium pisał Dobra Chotyrel y Ostrow za ziemskie ktore sa krole-
wskie, ale nie nalezalo Trybunałowi Vetante lege Constitutione 1598. folio 609. & 12. kłomickie, Notu-
mickie y Boiarskie Woiewodstwa miaz prawe maie y pod prawe Koronne racione sadow niepodpa-
daja. Procto Instigator Nasz Sam albo z Delatorem, iadaby kogo o Dobra Szlacheckie ziemskie rozmie-
cie ie byc na zemi krolewskich poszła, tedy hominon heurac na Sam. - Wiso tak wydany iest Mandat
na Jeym ex instantia Wrodoznych Instigatora, y Vice Instigatora Koronnych przeciwko diemni Hronowi to
iest przeciwko Jasnici Wielmoznicy Jy Mości Pani Kasztellanowej Chetmickiej y przeciwko Jasnici Wielmoznicy
Jego Mości Panu Woiewodzie Kalickiemu, Oto iest Sprawa w Trybunale przypisana, iest praeiudicium Ju-
ris Regii et Reipublice Dobra krolewskie w ziemskie Dekretum przemienie is postarali. Ztego Mandatu Ter-
mini.

Supplementum Status Causae. O Chotyrel, Ostrow, dobra Boiarskie, krolewskie, nie ziemskie.

- 1° Z Listu Jazyscia Sanguska na ktorym is iunowie. Jy Mości Pani Kasztellanowa, y z Confirmacyi kro-
lowey Dony, pokazanie is ze Chotyrel nie byl darowany y renegowany ziemskimi prawem, ale tytko prawem
Boiarskim dany do uzywania ze Taby Boiarskiej, nie szlachcicom albo ziemianinom ale Boiarynomi.
Dlatego lubo mogli ten Boiaryn z Successorami swymi tych Dobra zainiac, ale ich nie mogli sprzedac extra
suam Familiam bez pozwolenia Pana swego Jazyscia Sanguska, a potym bez krolewskiego Consensu, tak
iako Soltysi, Wybranci, Lemanowic moga zainiac, ieracimie, z Successorami swymi Grantow swych, ale
przedac mkomu nie moga bez Consensu krolewskiego: Statut is Scultetus non vendat Castellum suum
Potentiori absque Consensu Domini. folio 445.
- 2° Pokazanie is takze z Listu tego Jazyscia: Na zamiane Krola danego, ze tytko jednego Boiaryna w Cho-
tyrel, sobie zachowal, a ten z Chorla Boiaryn z innymi w szlachcimi krolowey Dony oddany iest, nie
miaz o nim zadney exceptii, y tym poddany krolowa Donya go mianowic, nie ziemianinom ani
szlachcicom.
- 3° W Przecie Koronnych Boiarynowie porownani, y razem sa posoiemi z Soltykami, przy Constitucyach
Koronnych w Uniwersalach podatkowych, a w Statucie Litenskim porownani z ludzmi prostego Stanu, y z pod-
danymi, y ze Boiaryna zbiedzego wolno mindykowac, gruntu swego nie moze sprzedac y bez asystencyi Pana
swego, w Prawa nie moze czynic iako to obszerwie Statut opisat w Rozdziale 9. artykule 3. Item w Ro-
dziale 12. artykule 12. Item w Rozdziale 11. artykule 39. Item w Rozdziale 4. artykule 102. Soc y gruntu
ich nie sa ziemskie, szlacheckie, ale Boiarskie. Chlopiskie do uzywania dane iako Kugom mlyni Boiarskiej
consequentu de od nich nabyte, bo bez Consensu krolewskiego.
- 4° Dzialy y Reformacye Chotyrela ktore stona pro fundamencie Territorialitatis zaklada, nieodmieniala, na
tury gruntu Boiarskiego w ziemski, bo y Soltysi, Lemanowic, y Wybranci diela is, y Conitytacya Koron-
na Anni 1646. ieden Pan poszala im misdy soba dielici. Kiedy is woiewoda na ceterch gospodarow, y
Cerkom albo Siostrom zapisnia na tych gruntach posagi, a przez to grunt krolewski nie obraca is w ziem-
niany, ziemski, szlachecki, ale iako byl, iest krolewskim.
- 5° Ani uwolnienie od Podatkow Boiaryna ucynta tego gruntu, gruntom szlacheckim, bo ta wolno is w
zgodem Sluzy Boiarskiej nadana iest, y wybranci y Soltysi sa wolni od podatkow, a przez to nie sa szlach-
ta y ziemianinami, ale poddanymi y granta ich nieodmieniala, naturom, sa razem krolewskimi.
- 6° Ani danacye misdy soba ucynta Boiarynow tak iako Soltysov directum dominium Panow y Krolow nie
znosza, y w ziemskie nie przemieniala, bo iako abusive ucynta sa nullius valoris gdy takowe grunta bez
consensu krolewskiego extra Familiam Boiarynow, y Soltysov, Alienari nie moga, y kiedy Consensu Kro-
lewski zachodzi, to per Cessiones, a nie per Donationes przedawane bywaja.
- 7° Dzialy krolewskie za Hanrysem Niczestowem y innymi Boiarami do Starostow pisane od Krola, aby onel m
posiunione gruntow nie miguchowale, nie ucynta tych gruntow Boiarskich ziemianiskimi y awisem z nich to pa-
tot ze sa krolewskimi kiedy is do krolow Panow swych uciekali, y w Assenoryi, y na sadach Relacyjnych isdzili
is, dla tego podobno od Starostow bywali miguchowani, ze Boiarskiej poslugi zpienowia nieodprawowali.
Wiso dy Mości Pani Kasztellanowa Chetmicka cum Successoribus zotengrunt krolewski Boiarski ad Jus Terre-
stre pociagnac przez Dekret Trybunalski postarala is, powinna podpadac pod Prawo de abusu bonorum Regalium.

pro semper huiusmodi. Ego Krolska Moja Pan Nasz Mitosiny urgentissime instare vacat. - Nicolomytomy
na Ostatnim Seymie certus fundus tak na reparacya, Artyllery, Obroya Narodow, w Ceykhausach, Arsenatich,
Ludwismach, Brochowniach y innych regimintach, fundus aruynowanych, aby w czasie rabiezi ni moglo
millionowey rekodie, iako tez na obrumanie Fortei Pogranicznych, mianowicie kamienca Podolskiego y drugich
Ukrainskich, requirit promptam et infallibilem od Stanow Rzeczypospolitey provisionem et assignationem. -
Zachodzące z Dworem Berlińskim Interveniencye, mianowicie ratione Tituli recognoscendi, tudiaz ratione loca-
phonis Hornagii Aventalis, aby na Seymie przyszlym finaliter mogly byc akkomodowane. Stanom Rzeczypos-
politey Ego Krolska Moja Pan Nasz Mitosiny zaleca vacat. - Liberationem Territorii Elbingensis Ego Krol-
ska Moja Pan Nasz Mitosiny przypominai non intusmitit, aby to Miaro tot saeculorum opus prae se mianpadlo,
ze bona sua Patronymica w ciuych izkach wrocie musi, y ze nullum procentum ex illis percipit, y ze corok tra-
ci ultra dimidietu ceteris tytisy Taffrow Intvaty zastupia. Omnis caluy Rzeczypospolitey Korony Polskiej y
Wielkiego Xistwa Litewskiego. - Xistwa Kurlandzkiego y Semigalskiego cegerrima conditio, nietylko externis,
ale et internis in eum modis Hugo laborans, providam promptamq na Seymie przyszlym analisi potminna
medelam, iakoby Iura Maiestatis et Reipublice ullum non patiantur detrimentum. - Tak damna contro-
versia circa Iura Patronatus cum Curia Romana, tota niuopokoiona, meretur reflexionem et applicatio-
nem Rzeczypospolitey, aby ex integro mogla byc akkomodowana. - Potop niegdz przez Smislen pamiotat Krola
Ego Moja Pana Kazimierza, lirozonym Gratom zastamiony, ktory polym przez Constitucya za Panowania Krola
Ego Moja Michala, Podskarbiemu Wielkiemu koronnemu z podatkom publicanych wykupic Rzeczypospolita in-
minxit, aby tak piskna antiquitas pro decore Rzeczypospolitey nie ginela, zeby mogl byc wykupiony, providere
interest Rzeczypospolitey. - Montanaska seipia propter assecurandam Navigationem do Sdanskia z caluy Pol-
ski, potrzebnie promptam reparationem, et magnum nato sumptum, gdyz summus metus, zeby ni meatus Wi-
sty kedy induey nieobroci, y ten zloty Salannus calu marginat. A zotym ten powizeczny caluy Rzeczypospolitey pe-
daie interest, z cyconskicy swiecy praeeronoii. Ego Krolska Moja Stanom Rzeczypospolitey, podacie ad reflexionem,
ut quam citius sumptu publico subveniat. In simili periculo consistit Navigatio na Cyptum z vanni, gorie takze
temporarie occurrere nalezy, zeby ni meatus sey Azeki nie razzorowal, cum ingenti domi, publici damno. -
Kommisya Menniana Ego Krolska Moja Pan Nasz Mitosiny sadzi byc bardzo potrzebna, inistatis Vicinis, et convo-
catis illis Civitatibus Prussiae, ktore sus euidenda moneta maria, y z Ich Swardecy narni, zeby ni na tey komisyy mogli
convenire super certum pedem, ligam, pondus, et intrinsecum valorem novae euidenda monetae Argenteae, zeby ni ni
tandem mogli porownac ni valore monetae cum vicinis Nostris, tam propter faciendam a Commercii, iako et propter tam-
bia, ktore ni immensum exeresunt, propter inaequalitatem monetae, et propter pretia rerum, ktore za tym diminueren-
tur. Litaby prae se accresceret publico, cooby y stipendia Militararia, y Hyberna byta ummityzona ad proportionem bonae
monetae, gdyby zastugi Woysko, Bona Moneta odwieralo. Zaleggon monu iakaby byta valvaki, stany Rzeczypospolitey
na Seymie convenient. Inaleziliby y Privati summi commodum, gdyby intrat z Dobro moich bona monetae ni zalegami
perceperent. - Nie bez srebra Mennica otwarta byda niu moze, defest Ego Krolska Moja, ze oproca Okusaa, i eozae
ni anaydnia, w Policie niu srebrne sory, bardzo bogate, ktore ad perfectionem przymiut dladie. Ludzoiemsey Artis hu-
ius gnari podczynnia ni, conditione adiecta, aby im od Rzeczypospolitey obwarowana byta wszelka securitas, y dani-
Privilegia, zeby Swarkornie more aliarum Nationum tamao osiedli, y tego Skarbu dobywali. Waym aby Urodzeni Po-
stowie Instruchi byli, praeavet Ego Krolska Moja. - Miasta koronnie y Wielkiego Xistwa Litewskiego ni visceri-
bus Regni bsdge, iako tezi Pogranicane masyttie, gdy propter continuas bellu calamitates, per impositiones et ex-
tortiones Arbitrarias ultra mentem Legum Caponego y Zelsinego, y inne nieliorone gravamina, pryzaly ad uti-
mam et abominabilem desolationem, tak dalece, ze nie tytko kupcy, ale tezi Artifices, Opifices, tekiennicy, iedni po-
gineli, drudzy potychodili za granice. Jedz aby ci ludie, albo inni na ich mietyke znornu narad zwabieni, y zachce-
ni byc mogli, nie moze ni analisi aliud expedientius medium, tytko zeby per reanumptionem Antiquarum Legum, secu-
ritas et indemnitas od inueltich, ciszarow nad Panu tychie Miast, assecurowana byc mogla, tudiaz zeby per Constitutio-
nem caveatur, aby iadna Melna za granice niuychodila, chooby tei certo constituto pretio, zeby ani drosza ani tanza
niebyta, secundam distinctionem gatunku Dwoiakicy y iedny stryzy, y zeby z Polskicy Melny w Policie fabrykowane by-
ly inkna y inne manufaktury, prae eo by ni Armiicilniy uchodili y Miasta napelniali. - Skarb Ego Krolskicy
Moja y Rzeczypospolitey per protectiones indebitas, et varias na prywatnych mytach, ktore ni nullis concessis legi-
bus ragsiitly, depactionis, uolentias, aliasq licentias, iako y prae raxpaniay y rozboie kupcom, wielkie wprowen-
tachi ponosi detrimentum, bo ani kupcy tantis oneribus sufficere moga, ani handlu swego securitatem nie marze, toza
iory promadai. Co et vicini Principis querulantur, aby zaty ni abusus tollantur, zeby commercia reflorescat, y cali-
nie upadly, providere nalezy Rzeczypospolitey. - Redintegrationem et Reinductionem ad pristinum florem, Dobro-
torny w koronie y w Wielkim Xistwie Litewskim, per auuka y inne gravamina, et prauidia praeter leges, penitus imi-
tionych, Ego Krolska Moja curae et sollicitudini Rzeczypospolitey rekomendui. - Ekonomia Brandzka prae
Francyz, Ego Krolska Moja curae et sollicitudini Rzeczypospolitey rekomendui. - Ekonomia Brandzka prae
stany Wielkiego Xistwa Litewskiego, iako ni per binas Constitutiones obligoraly, aby wykupiona, et ad Mensam Re-
giam restituta byta, urget Ego Krolska Moja Pan Nasz Mitosiny. - Ze zas ta potminna byda wszytkich Narodow Ma-
xyma, y ze natym consistit Conservatio universi, zeby tego co niuodzi w Paistwie ktorym, za granica, nie szukai
aby pieniazie extra Regnum niuychodily: Miso ze Bog Naywyiszy obdaruy. Polike tak Wielkim kleynodem
solnym, ze Samoy Wody naydnie ni w Wielce y Bochmi taka qualitas et bonitas niuinsca, iakicy lata Lu-
ropa nie ma, y ze moze byc tak dostatek soli, iem tytko w Wielkim Xistwie Litewskim providere moze, aliter y
za moze uidieli by ni jey moglo. Miso iada Ego Krolska Moja Pan Nasz Mitosiny po Stanach Wielkiego Xistwa

pokorze ugruntuowanie, a miedzi abutendo ad irritamenta obiorum wrenstranych diffidenci y demowych
niezgod, fatalne za soba zruina y zguba krajow ciagnouych consequence. ktory to Uniwersal nasz, aby
do wszystkich wiadomosci oym przedy przysio mogli, po Srodach, Parafiach y miejscach swyrazaynych publicko-
wazgo zlecamy. a. Datum w Warszawie die 8. Julii 1780.

*De Wiernoznych Senatorow tak
swieckich iako tez duchownych. August Wtorey z Bozey Laski
Krol cz.*

Wiernozny Wprzymie nam miły. Wistytko dawniejsza, ale y nasza własna experienca tak wiel-
Nam przed ocy staria przykladow, ze w naymiskazy ch Rzeczypospolitey potrzebach Wierna Rada y appli-
kacya Interwini Ordinis sekundum Majestat Krolow Panow swoich, w unilnym okolo dobra Rzeczypospolite-
go Stawianiu, pomyslne zarzadz publico przynosia skutki, y dla tego chwalebny, y nader potrzebny jest swy-
czay ten, ze przed następnym Walnym Seymami, iako explorare Sensus Senatus, tak y na dygnitach
Iste Comitialnyh onego zadai cooperacyi w utrzymaniu Interwini publicanyh, y Intencyi swoich. Do iedy-
ney Uniwersalnego zarzadz miedzi zmiennosci, Regnantes wytkli. A praeo maiar wyprobowana, wielai
dowodami Wprzymosi Warrey ku Nam yzaliwoi. ku Ocyzynie Miodu, tudzież enariz comminamam.
Jego prudentiam, y Wistki inter Concives kredyt, obliguemy Wprzymosi Warre, aby powazna swia, perwa
iya y mianuaya do tego weasy na przytym Seymiku Przedzymowym prowadzi chial, aby Punkta w
Instrukcyi od nas danej in candore Paterno Wyraione, otrzymaly exoptatum pro bono publico effectum, a
by zaradne serwaniem przez tego Seymu Serce Nasze, et conturbata Reipublice facie, poizdanym prawi-
go sukcesum tolar moglo. Pomozymy praeo Wprzymosi Warra u nas Paniski respecty y consideracya, u
Ocyziny nalezyta wzdzianoi, u terazmowuich y potomnych Wiekow proporcjonalna zaslug swoich, y
zarliwosci estymacya, oraz stwierdzonej Jure Jurando adimplendis legim obligacyi. Co sobie po Wprzymo-
si Warrey obiecuiar. Omemur Dobrego od Pana Boga yzaliwoi zdrowia. cz.

*Ad Equestrem Op-
Dinem od Jego Krolestwiey Mosci Circulares. August Wtorey z Bo-
zey Laski Krol cz.*

Wrodzony Wiernie Nam miły. Lubo nie wstawach, ale skutkiem tamym pokaz-
iemy, intantum Studium przywocenia ad antiquum decorem tey Rzeczypospolitey, y ugruntuowania Sey-
w bezpiecznym, trwalym y przytymym ab intra et ab extra Pokorze, ktory y teraz deponia dziedzinnych
Panstw Naszych cura, nec indulgendo uiam na ratunek własnego zdrowia ktore Saluti publice postpominus.
nieubylizimny prezencyi Naszey inuigilando momentis Interwini Krolstwa tego, y Seym Ordynaryi
ny ad mentem Legis stozylimny w opisanym czasie, praeisiz niemozemy zis spodziewai poizdanego uul-
nych prac, Dobrey Woli, y Intencyi Naszych sukcesow, iedzi racny stan Syceitki firmisimum robur
et praeidum Krolstwa Naszego non conuerrit et uiaz anami ad perficiendum hoc opus felicitatis publice rgo-
dna yiednostayna. Sensus harmonia, supelna, et dimistis interpretacionibus niezalterowana do Nas y
Przymietnego Senatu kontenduyar, y Staropolika ku Ocyzynie miodu. Do tego i summe interet, aby na
Seymiku Przed Seymowym disponantur Cuium animi, miedzi maiar wiadoma rectitudine Conitii, ku
diaz Wistkiego Kredytu achuitalis et prudentie Wiernosci Troicy efficaciam, uulnie po Wiernosci Troicy za-
damy, aby conformuiaz zis do Punktow w Instrukcyi Naszey pro Obiecto przytym Seymu proponowanyh.
y one wszelka promouiaz aplikacya, sekundoral Regios conatus nostros, y zabawnie pro bono publico za-
myly. Wazymydy skuteczna Wiernosci Troicy uznamy kooperacya, oraz staterna ku Majestatowi Nasze-
mu yzaliwoi y niepowiszona, ullo studio ku Ocyzynie, Prawom y Swobodom icy zarliwosci, ni comieska
my alta mentu reponere Wiernosci Troicy merita, y one w podaiacych zis okazyach premiare. Dobrego za-
tym Wiernosci Troicy od Pana Boga yzaliwoi zdrowia. cz.

*Expositio pro Conuentu
Generali Terrarum Prussiae ante comitiali. Sine Univer-
siles pro Conuentu ante Comitiali Augustus II. dei gratia Rex
Poloniae.*

Universis et Singulis, praesertim vero Reverendo in Christo Patri, Magnificis, Generosis, Nobi-
libus, spectabilibus, et Famatis, Senatoribus, Dignitariis, Officialibus Terratribus, Castrenibus, Nobilitati,
maioribus et Minoribus Civitatibus, Terrarum Prussiae, Palatinatus. Sincere et fideliter Nobis dilectis
gratiam Nostram Regiam. Reverendo in Christo Patri, Magnificis, Generosis, Nobilibus, Spectabilibus et Famatis,
Sincere et fideliter Nobis dilecti. Super vacancum fore arbitramur longos revolvare factos, aut prolixo dedu-
cere, quomodo primi et providi Conditores Reipublice posito internee securitatis et libertatis suprema
et inuicibilis muni mune, in Generalibus Comitibus Regni, videlicet in communistatuum Reipublice consi-
lio, non solum limites Patrios longe lateq dilatarunt, verum etiam apud universum Orbem gloriam et existi-
mationem legibus et sancitis suis comparaverunt. Quandoquidem id ipsum innumera ad invidiam usq aliarum
Sentium testantur. Vetera monumenta, simulq in futurum ominari iubent, quamdiu hocce inexpugnabile

Libertatum, Jurium, et integritatis Regni huius Praesidium integra in publicum fide, praesens Polono-
rum erga Patriam amore, plena inter status confidentia et harmonia, remoto ab omnibus factionibus et
nocturnis machinationibus aelo, uti vitali publico Consilio robore firmabitur, quamvis condita in exitum
licentiae, speciosa imagine Libertatis veram Libertatem velare et violare non permittet, tamini Rempubli-
cam fore certam et securam perfectae ac firmae felicitatis tranquillitatisque suae. Conservationem igitur et in-
crementa eiusdem, felicitatis et tranquillitatis publica pro unica intentionum Nostrarum et Paterna erga
bonum publicum, vigilantia et cura meta terminos habentes, tum etiam demonstrare cupientes Nos velle cum
tanto studio et exactitudine, Legum impio regi, cum quanta bonitate et clementia conceditur Nobis a Deo
et Libens Suffragiis Regnum, regere dederamus, Comitia Regni Generalia ex praescripto legis in diem XX.
Mensis Septembris Anno praesentis 1720. Varavia indiximus, ac simul Conventionem Generalem Statuum et
Ordinum Terrarum Prussiae Sinceritatis et Fidelitatis Vestris Mariaburgi iuxta Alternatam pro die XXVI.
Mensis Augusti Anno currentis designamus et determinamus. Spe in dubio, huius sinceritatis et Fidelitatis Vestras
Conformaturas sensus suos ad mandata Nostras in Instructione, expressas, et Nobiscum melius concordantes
ad unam salutis publicae, tales Nuntios electuras, qui praesens probitate, depositis studiis Patrium, unicum commu-
ne bonum praesens oculis habeant, illudque emissa promoveant, utendo magis iure vetandi ad solidanda vincula cha-
ritatis, tum ad defensionem vere Libertatis, perfectissimamque Patriarum Legum firmamentum, quam abutendo
ad irritamenta adiorum, internarum differentiarum, et domesticarum discordiarum fatales post se cum rui-
na et interitio Provinciarum trahentes consequentias. Quas Universales Nostras literas, ut eo citius omnibus
et singulis innotescant, in locis solitis publicari, mandamus, pro maiori vero praemissorum fide, manu No-
stra subscriptas, Sigillo Regni communiri iussimus. Datum Varavia die XX. Mensis Iulii Anno Domini
MDCCLXX. Regni vero Nostrum XXXIX. Anno.

*Credenciales Nuntio Regio pro Con-
ventu Generali Prussiae. Augustus Rex.*

Universis et singulis quorum interest, praeser-
tim vero Reverendis in Christo Patribus, Magnificis, Generosis, Nobilibus, Spectabilibus, Tamatis, Senatoribus,
Dignitariis, Officialibus Universae Nobilitati, Nec non Civitatibus Maioribus et Minoribus in conventu Generali
Terrarum Prussiae Mariaburgi congregatis, sincere et fideliter Nobis dilectis, praevia testificatione gratiae, No-
stra Regiae ad Nobilitatem dedimus. Licet sint continua in aperto documenta, qua cura et sollicitudine Nostra
Regia invigilamus momenti Negotiorum Regni huius, ut eo tamen melius sinceritatis et Fidelitatis
Vestris intentionem Nostram conservandi in pristino decore hanc Rempublicam, solidandamque eandem in se-
cura, firma ac decenti ab intra et ab extra pace studium innotescat, ad remonstrandas optimas hac in par-
te Intentiones Nostras, et promovenda Puncta Instructionis Nostrae, sub Nomine et Charactere Nuntii No-
stri Generosum N. N. Cognitis eius bene qualitatibus, et ex genito in publicum zelo ac egregiis Animi
et ingenii Attributis expedimus, qui pro munere suo agenti dum plenam tribui fidem exposuimus, Sincerita-
tis et Fidelitatis Vestris prosperissimam huius Generalis Conventionis conclusionem a Deo Authore om-
nis boni Consilii et Concordiae, animatus, exoptamus. Dabantur in Regia Nostra Varavien. ut su-
pra.

*Ad Generosum Nuntium Regium pro eodem Conven-
tu Generali Prussiae. Augustus Rex.*

Generose Fideliter Nobis dilecte.

Insignes Fidelitatis tuae qualitates, maturam prudentiam et cognitam civis gerendo Muneri capacita-
tem, Gratias et favoribus Nostris Regis prosequendo, designavimus Fidelitatem tuam in Nuntium No-
strum Regium pro conventu Generali Terrarum Prussiae ex Alternativa vice Mariaburgi in die XXVI.
Mensis Augusti Anno currentis proprio, pro cuius termino ut Fidelitas tuatempestiva ad esse, et imbi-
dem Puncta Instructionis Nostrae omni meliori modo promovere, cunctaque Negotia ad votum, et de-
sideratum finem dirigere annitatur, obnixae tandem requirimus, elucescet per hoc Activitas Fidelita-
tis tuae, gratam sui apud Nos habitura memoriam, quam primis datis occasionibus testificari non inter-
mitteremus Fidelitati tuae. Cui interea optimam adeo valitudinem precamur.

*Instructio Sa-
cro Regiae Maiestatis Domini nostri Clementissimi Generoso
in Antico Sacrae Regiae Maiestatis Nuntio ad Conventionem Generalem
Statuum et Ordinum Terrarum Prussiae Mariaburgi pro die XXVI. men-
sis Augusti Anno praesentis designatum in Cancellaria Regni Maiore data
Varavia die XX. Mensis Iulii Anno Domini MDCCLXX.*

Ignota sunt illi perfecta
solatia et fructus vere felicitatis tam publicae, quam privatae, quis quis inter primas ad ministranda An-
publicae curas non deponit promotionem et conservationem stabilis pacis tam ab extra quam ab intra, ha-
bens pro comperto, quod illibatus publicae quietis vigor omnem sortem boni publici et particularis su-
perat, Pax optima rerum, quas homini novisse datum est. Ad quid enim prodessent prima ex disper-
sis et segregatis Familiis societatis humanae stabilitamenta, civitates, Provinciae, Regna, aliaque coadunato
rum dominiorum Subemia? Si congregatus in iisdem Populus dulci et secura pace gaudere et conservari non

Deberet. Ad quod Suprema Imperia, Magistratus Subalterni, Consilia, Iudicia, Leges, Constitutiones, et alia Prædicia Securitati publicæ constituta, si non studio et causa Pacis, ut non solum inter Status et Inco-
 las proprios, sed etiam cum Vicinis Potentibus integra quies inviolabiliter manuteneri possit. Unde felici-
 timè illæ Nationes reputantur, quæ plures dominos et Monarches suis pacificos numerant, et quæ tem-
 pore Congressuum et Consiliorum publicorum, cordibus Annuig suis penitus infixum habent pacis Amo-
 rem, nec provocantes, nec himentes Bellum. Quod si cuiuslibet semper Pax accepta et proficua est, eo dulcio-
 rem, et utiliorem in moderno rerum statu, post tot acerbos fructus gravis et longioris Belli, desolationum, et
 ruinarum Provinciarum, Regio suo Iudicio Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus for-
 asbitratur, ac simul pro Paterno affectu commendare dignatur Statibus et Ordinibus Terrarum Prussie,
 ut in Conventu Generali Antie Comitatu, ea quæ Pacis, securitatis et utilitatis publicæ erunt, Puncta et Deni-
 deria Instructioni miscere, Nuntiosq; suis in imminentiis Comitibus promovere committant, removendo
 tempestive quosvis obices interturbantes facultatem et felicitatem Consiliorum, et commoventes iraq; ui-
 litatem universorum, præhabito in reflexione abruptorum proxime præteritorum Comitiorum prætex-
 tu, acsi commenda super Exercitum Eastici Authoramenti, quæ cum plena dependentia a potestate Du-
 cum Exercitus vigore Computi Tractatusque Varsaviensis de Consensu Statuum Reipublice constituti, in
 fundamento mandati ab Illustrissimo Castellano Cracoviensi Supremo Exercituum Regni Duce, ipse, provi-
 de, et legitime ex usu veteri dati, pro commodo Reipublice debite exercetur, et per consequens atq; ultra cau-
 sa et nulli questioni, disquisitioni, ac sinistra Interpretationi subici debent. In qua materia Sacra Regia
 Maiestas Dominus Noster Clementissimus probacitate non tititur, referendo sese ad reales et convincentes
 Declarationes suas Regias, hoc in puncto in præteritis Comitibus datas, Palatinatibusq; Terris ac Districtibus
 in Comitibus Relationum insinuat, solummodo hoc iterum, atq; iterum commendat, ut huiusmodi et
 similes pretextus ad conciliandam invidiam et fomentandam diffidentiam inter Status non suscitentur,
 pro perturbanda et disruptenda inter eisdem Status Reipublice unitate et confidentia, a qua non solum
 felix futurorum Comitiorum successus, Belli cum Corona Suecie exoptatus finis, verum etiam alia innum-
 mera emolumenta ac incrementa quietis et prosperitatis Reipublice ex determinio eorundem Comiti-
 rum infallibiliter emanatura dependent. Prout vero Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissi-
 mus non inani spe speratur votivi successus Legationis Magnifici Palatini Masoviae, cuius exitus ex relati-
 one ipsius in futuris Comitibus patere Statibus Reipublice debebit, ita ex amore et provida cura boni publi-
 ci exoptat, ut Generosi Nuntii sufficienter sint instructi ad capiendas resolutiones conformes exigentiae
 publicæ. Cum autem propter limitationem Comitiorum Grodenentium, alias feliciter in puncto securitatis
 internæ determinantur, ultimariæ vero abruptorum, Reliqua Puncta in anterioribus Instructioni
 bus Sacra Regia Maiestatis Domini Nostri Clementissimi expressa, sortiri effectum ferendarum Le-
 gum non potuerint, eadem Puncta Sacra Regia Maiestatis Dominus Noster Clementissimus immuta-
 bili zelo et tenore proponere recommendareq; dignatur. Præfensionem omnes Exercitus Anteriorum Comi-
 titum ratione veterum stipendiorum, non solum per Tribunal Radomense Anni 1699, Comitibus Lu-
 blinensibus, Generali Consilio Varsaviensi et ultimariis Comitibus assecrata, verum etiam in Tribunali
 Radomensi proxime celebrat et commissione Lucorivensi liquidatæ, ac simul per repartitiones assigna-
 tæ, hucusq; vero in toto vel in parte non exolutæ, tam successibus illius Exercitus, qui in limitibus tempo-
 ri Belli Iuvæi pro Reipublica excubabat, et de proprio vivebat, quam etiam illius, qui ex post in visceribus
 Regni cum aggravatione populi subsistebat, deducta liquidatione damnorum per mutuam compensatio-
 nem pro iustitia, et pro salvando honore Fidei Reipublice, ut in futuris Comitibus, per Nuntios a Palatinatibus,
 Terris et Districtibus sufficientem facultatem ad comprobationem damnorum et iniuriarum per Exercitum
 causarum habentes, secundum iustitiam et proportionatam repartitionem, accommodatæ et anopite de-
 mel pro semper esse possint, Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus argutissime instare
 dignatur. Non pro vitis in ultimariis Comitibus certus fundus, tam pro reparatione Arto Merice utriusq; Sen-
 tis in Armamentariis, Arsenalibus, Odibus fusoris, molendinis nitratu pulveris, aliisque requisitis funditus rei-
 natis, ut tempestive multorum Milliorum Damno obviari possit, tum pro mantentione Fortalitorum
 in Confiniis, potissimum Carnucei Podolie, et alius Ukrainensibus requirit promptam et infallibilem a
 Statibus Reipublice provisionem et assignationem. Interuenientie cum Aula Berolinensi intercedente
 potissimum ratione huius recognoscendi, tum ratione receptionis Homagii Eventualis, ut in futuris Comi-
 tibus finaliter accommodari possint, Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus Statibus Reipu-
 blicæ commendatum habere cupit. Liberationem Territorii Elbingensis Sacra Regia Maiestas Dominus
 Noster Clementissimus Denno in memoriam revocare non intermitit, ne civitas illa, tot seculorum opus
 per hoc collabatur, quod bona sua Patronymica in alienis manibus videre cogatur, et nullum proventum
 ex illis percipiat singulisq; Annis sufferendo omnis totius Reipublice, Regni et Magni Ducis Lithvanie,
 ultra viginti, quatuor Millium Thalerorum Proventuum perdat. Ducatum Curlandice et Semigallie ager-
 rima conditio, non tantum externis, sed et internis incommotis diu laborans, providam promptamq; in
 Comitibus futuris medelam invenire debet, ne Iura Maiestatis et Reipublice ultum patientur detrimentum.
 Jam antiqua controversia circa Iura Patronatus cum Curia Romana, nec dum hucusq; composita meretur
 reflexionem et applicationem Reipublice, ut ex integro anoperi possit. Peristromata, Potop nuncupato

*Reverende Memoriae Reverendissimi Regem Casimirum, apud Generosos Gratta oppignorata, quae exposita
 Respublica per Constitutionem Regnante Reverendissimo Michaeli Rege Supremo Thesaurario Regni ex
 Proventibus publicis veluere misunerat, ut redimantur providere interest Respublicae, ne tam pulchra
 pro decore eius Antiquitas pereat. - Quam summum et evidens periculum angitur ratione de huiusmo-
 di per Fluvium Vistulam ad Civitatem Sedanensem, supervacaneum est pluribus enarrare; Notorium
 enim est, quod Fluvius Vistula ad Mentum Album praecipue Angulum seu Apicem Montaviensem dic-
 tum, in dies maiori et vastiori impetu antiquum sub viat munimentum, et tantam molem undarum in
 Fluvium Mogat dictum exoneret, ut omnes Impensi Insulariorum, aliorumque conatus minime sufficiant,
 nec aggeres Oppositi tantam aquarum sustinere queant magnitudinem, sicut aliquoties iterata Minori-
 ris Insulae Mariæburgensis tum Elbingensis et aliarum, circumiacentium inundationes tristi et luctuos-
 so comprobant eventus. Idcirco praefatus Nuntius deferet Statibus et Ordinibus Terrarum Prussiae, quod
 Civitates Prussiae ad requisitionem Sacrae Regiae Maiestatis Domini Nostri Clementissimi per particu-
 larem Eiusdem Commissionem Magnifico Palatino Mariæburgensi et Reverendo Abbati Sienichov-
 iensi datam, laudabili applicatione ad occurrendum Maioribus periculis, media necessaria ex parte sua
 anticipando subministrarunt. Ne itaque Opus iam saluberrime ceptum aliqua retardatione inevita-
 bili obsequium exponatur, vel quod merito metendum in nihilum redigatur. Idem Nuntius ulte-
 riori maturae Statuum et Terrarum Prussiae reflectione, iterum atque iterum proponit, ac instantis-
 sime commendabit. Nam licet si res haec opem et operam totius Respublicae requirit, nihil tamen Sacra
 Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus censet intermittendum, quin similia interim adhibe-
 antur expedientia media donec in proximis futuris Comitibus congregata Respublica coniunctum huic operi
 manum admoveat possit. Simili periculo subiacet Navigatio ad Ostium Fluvii tam, Appel nominata
 tum, cui tempestive quoque occurrendum, ne meatus huius Fluvii arena applicetur cum ingenti do-
 mi publici damno. - Commissionem monetariam Sacra Regia Maiestas Domini Noster Clementissi-
 mus summe necessariam esse iudicat, invitatis Vicinis, convocatisque illis Civitatibus Prussiae, quibus
 Eius evidendae monetae competit, cum eadem hominibus peritiam evidendae monetae habentibus, ut in
 hac Commissionem convenire possint super certum pondus, ligam, pondus, et intrinsecum valorem novae
 evidendae argenteae monetae, quatenus tandem eoquevari possimus, in valore monetae cum Vicinis Nostri-
 tam propter facilitanda commercia, quem et propter facilitanda commercia, quem et propter Cambia, quae
 in immoderatum excreverunt propter inaequalitatem monetae, et propter pretia rerum, quae per hoc medium di-
 minuerentur. Multum inde accresceret publico, Nam etiam stipendia Militaria et Hybernae diminueren-
 tur ad proportionem bonae monetae, si Exercitus demerita stipendia bona Moneta acciperet. Quali ve-
 ro solidorum de novo possit esse valvatio, de eo Status Respublicae in Comitibus convenient. Invenirent
 etiam privati in hoc solum commodum, si proventus ex Bonis suis bona moneta, non solidis perciperent.
 Quoniam autem Officina monetaria sine argento aperiri non potest, Sacra Regia Maiestas Domini Noster
 Clementissimus deferat, quod praeter Olkusz, ad huc alii Argentei montes ditiores inveniantur, quos Extranei
 homines Artis huius periti ad perfectionem perducentes in se recipient, conditione adiecta, ut a Republica ip-
 sis omni securitate prospiciatur, Privilegiaque concedantur, quatenus Cultores Argenti fodinarum more aliarum
 Nationum ibidem eodem figant, illamque Thesaurum eruant. Quo in puncto ut Reverendi Nuntii instructi sint, pra-
 cauet Sacra Regia Maiestas Domini Noster Clementissimus. - Civitates Regni et Magni Ducis Lithvaniae in
 visceribus Regni existentes, nec non reliquae finitimae, cum propter continuas Belli calamitates, per Impositio-
 nes et Exactiones Arbitrarias ultra mentem legum duellantis et solidariae Contributionis, et propter alia
 innumerabilia Gravamina, ad ultimam et abominabilem desolationem pervenerit, eoque ut non tantum
 mercatores, sed etiam Artifices, Opifices, Pannifices, partim emortui, partim extra limites sese receperint; Idcirco
 ut vel iidem homines, vel alii in locum illorum ad reditum afficiantur, aliud expedientius medium inveniri non
 potest, nisi ut per reanumptionem Antiquarum legum, securitas et indemnitas ab omnibus Oneribus ultra Jura
 Eiusdem Civitatum Asservari possit; tum ut per Constitutionem caveatur, quatenus Nulla lana extra limites
 ducatur, etiam certo constituto pretio, ne carius aut vilius vendatur, secundum distinctionem dupliis speciei et uni-
 us tonnae; utque ex lana Polonica, in Polonia panni fabricentur et aliae manufacturae, per quod medium Opifi-
 ces conveniant, et civitates impleantur. - Thesaurus Sacrae Regiae Maiestatis et Respublicae per protectiones in
 debitas, et varias in privatis Vectigalibus, quae nullis concessis legibus sese comularunt, depactiones, Violenti-
 as, aliasque Licentias, nec non per depactiones et depredationes Mercatorum, magnum detrimentum in Pro-
 ventibus publicis perferat, nam neque mercatores tantis Oneribus sufficere possunt, neque merces ex quo securita-
 tem Commervi sui non habent, advehunt, de quo etiam Vicini Principes queruntur. Interest itaque Respublicae,
 ut hi abusus tollantur, quo commercia reflorescant, nec in totum cadant. - Redintegrationem et vindicationem
 ad primum florem Bonorum, Mensae Regiae in Regno et Magni Ducis Lithvaniae per avulsa et alia grava-
 mina ac praevia, praeter leges penitus deteriorum, Sacra Regia Maiestas Domini Noster Clementissi-
 mus curae et sollicitudini Respublicae commendat. - Ut Aeronomia Traulensis per Status Magni Du-
 ci Lithvaniae, prout binis Constitutionibus sese obligarunt, velutatur, et Mensae Regiae restitatur, urgat
 Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus. - Cum autem omnium Nationum hoc ma-
 xima in qua etiam consistit conservatio universi, esse debeat, ne illud, quod in proprio Territorio nascitur,*

extra limites querere cogatur, ne pecunie extra Regnum exeat. Egitur cum Illis Per Optimus
Soloniam tam in genti Beneficio salis dilarent, ut in ipsa Aqua Melica et Bochna talis qualitas et Bonitas
intrinsicca reperitur, qualis in tota Europa non invenitur, et quod possit tanta esse sufficientia salis, ut non
tantum Magno Ducatu Lithuanie provideri, sed etiam ultra mare aliis communicari possit. Hinc Sacra
Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus a Statibus Magnus Duci Lithuanie regunt, ut more
elegni solarium sal non abunde, quam nonnulli Samboria, nonnulli Melica et Bochna sumant, quod The-
saurus Sacra Regie Maiestatis pro commoditate loci et conventionis cum Magnus Duci Lithuanie providebit.
Pro hoc vero, ne sal extraneum importetur, Status Nobilitatis participabit sal quartale, taliter pro ut Nobili-
tas in Regno, Maxime cum humana Industria secretum detulerit, quod hocce sal habebat in se durabilita-
tem, et nunquam ei aliquid decedat, ex quo non liqueat, super atque hanc experimentatio omnia alia salia
cunctatam virtute intrinsicca, quam albedine. Quoniam vero ad effectum executionis sancitorum Tractatus
et Comitorum Regni Generalium Varsoviensium Anni 1717, in Ordine proportionis Contributionum
publicarum pro stipendiis Militariibus adinveniendae, Statibus et Ordinibus Terrarum Prussiae certam
Saryffam ex praeferitis assumere vim est, unde loco speratae pro iustitia onerum publicorum moderationis
bona Mensae Regia mirum praegravata esse, liquido constat. Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Cle-
mentissimus praefatis Statibus et Ordinibus Terrarum Prussiae singulariter commendare dignatur, ut in eodem
Congressu Ante Comitibus bona Aconomya quantoque ab impositis ultra aequitatem eiusmodi Oneribus pu-
blicis relevare velint, atque in futurum immunitatibus per Leges et Constitutiones eisdem effective concessis, gau-
dere permittant. Similiter etiam Civitati Sacra Regie Maiestatis Mariaeburgensi in exolvendis Contribu-
tionibus publicis magna pra aliis Prussiae Civitatibus in aequalitate aliquot retro ab annis onerata, quatenus
per iustum debitum moderament, a dictis Statibus et Ordinibus Terrarum Prussiae subveniat, Sacra Regia
Maiestas Dominus Noster Clementissimus eisdem insinuat. Ad extremum cum Civitas Sedanensis sicut
et Reliquae Civitates Prussiae in propriis Relationum Sacra Regie Maiestatis et Aenorialibus Indiciis Forum
ex lege et iure veteri tantum habeat, interim vero eadem Civitas in Tribunalibus Fiscalibus Radomienibus, ali-
is Indiciis, in Continuatione variis luctis et condemnationibus innodata sit, Proinde indemnitati Jurisdictioni
Regie, Iuribus Civitatum consulendo, tractando. Nuntius omnimode curabit, ne obitu praefatarum Condi-
tionum, aut alio quopiam praetatu oneratae Civitatis Sedanensis Activitas, in publico illo Generali Terra-
rum Prussiae Ante Comitibus Conventu disputabilis, vel dubia reddatur. Cetera Activitati et Dexteriori Generosi-
tatis committuntur. Id. P. An. Ad Mandatum Sacra Regie Maiestatis Domini Nostri Clementi-
ssimi praefatum. Subscripsit. Idem Generosus Michael Mauritius Luski Venator Terrae Pommerani Secreta-
rius Regius.

*Copia Circularium Iego krolestkiey Mosci do Senatorow u
Urzednikow Diem Pruskich. sub datum ut supra. August 22 Bozey la
ski krola.*

Wielebny w Bogu Uprzymie Nam Mily. Niczytko daw niczyta ale y nasza Wasna expe-
ryencya, tak wiele Nam przed ocy Staria przykladow, ze w Naymiej kszych Rzeczy popolitey potrzebach
Wierza Rada y Applikacya Intermedii Promis sekundumia Maiestat Krolow Panow swoich w unitny m
Krot Dobra popolitego Starania, pomyslne sarnie publico przynosi skutki, y dlatego Chwalebny y nader
potrzebny jest sarnia ten, ze przed Nastypaniacy mi Walnymi Seynamy, iako, explorare sensus Senatu,
tak y no Seymich Ante Comitibus Onego iadai cooperacyi, w utrzymaniu Interconow publicanyh
y Intencyi swoich do iczygany universalnego sarnia mity imieraiacyh, Regnantes zwykli. Aprako-
maiye wyprobowana tak wiele dowodami Upracy mozi Waszey ku Nam zy ulitroci, ku cy cy emie mto si.
tudieie zaiaye consuatiatam Iego prudentiam y Wielki inter Concives kredyt, Obliguiemy Upracy mozi Wa-
zey, abyj powaina, swoia persmaiya y imieraiacya do tego racy na przytym Geniale Przed Seymomy
Provincy Pruskiy, ktory na diem XXVI. Mieraiacya sarnia w Krotu terazniacyym, z Alternaty Malborku na-
anacyh siny, promadnicia, aby Punktai w Instrukcyi od Nas danej, w Candore Paterno wyraione stry-
maiye exoptatum pro bono publico effectum, aby zaialone sarniam prentego Seymu serce nasze, et
on turbata Rzeczy popolitey facies poiadanyh przysitego sukcesum solari mogta. Pomnoiyz praeto
Upracy mozi Wasza u Nas Panstki respekt y consideracya, u cyacyh nalezyta wduisano, u terazniacyh y po-
tomnyh Krotow proporecyalna zastug swoich y darlimosi estymacya, o raz stwierdioncy iurisdictione ad
implebis legem obligacyi. Co sobie po Upracy mozi Waszey obiecniac, Onomus Dobrego ad Pana Boga zy-
comy edrovia d.

*Ad Civitates Maiores Terrarum Prussiae sub ea
fa eadem. Augustus Rex.*

Nobiles et spectabiles Fructu Nobis dilecti. Non verbis sed ipso effectu
commonstramus intensum Nostrum Studium restituendi pristino aetori hanc Rempublicam soli damdigne
Laudem in secura, firma, ac decanti, ab infra et ab extra pace, dum seposita Hereditariorum Dominionum No-
strorum cura, nec indulgendo tempore curandae propria valetudinis, quam saluti publice postponimus, invigi-
lavimus continua momenti Negotiorum Regni huius, Comitibus Ordinaria ad mentem legis in praescripto
tempore indicimus. Praefiximus quoque Conventum Generalem Statibus et Ordinibus Terrarum Prussiae ex

Altera vice Mariaburgi in diem XXVI. Mensis Augusti Anni Currentis. Pro quo Conventus Generalis termino et Fidelitates Vestrae per Internuntios suos viros prudentia et virtute praeditos, boni publici amantes compareant, impensisq; conatibus suis ad id concurrere velint, quatenus Funda Instructionis Nostrae in candore Paterno, expressa exoptatum pro bono publico sortiantur effectum. Eno afflictum hoc abrupta superimma Comitum Regni Generalia Cor Nostrum, et Conturbata Respublica facies prospero futurorum Comitiorum successu solari possit, presentibus requirimus Fidelitates Vestras. Quas de caetero bene valere iubemus &c.

Id minores Civitates Ferrarum Prussiae sub eodem data Augustus Rex &c.

Spectabiles Samati fideliter Nobis dilecti. Incidente ex praescripto legum futurorum Comitiorum Regni Generalium termino in diem Trigesimam Mensis Septembris Anni presentis indicimus Habitibus et Ordinibus Ferrarum Prussiae Conventum Generalem Mariaburgi ex Altera vice, pro die XXVI. Mensis Augusti Anni presentis MDCCXX. Pro cuius Conventus Generalis termino ut Fidelitates Vestrae perfuncta prius officii sui in particularibus Conventibus per viros probos, Prudentes, boni publici Amantes e medio sui deputatos compareant, et per eosdem ad mentem Instructionis Nostrae salutem et tranquillitatem publicam commodam Provinciae promovere consentur, easdem presentibus commendamus. Quas de caetero bene valere iubemus. Ad mandatum Sacrae Regiae Maiestatis Domini nostri Clementissimi principum. Subscripsit Generatus Michael Prucki Venator Terra Lomazini Palatiae Regiae Maiestatis Secretarius.

Uniwiersal Jego Krolestwiej Mosi na Seymiki Ante Comitalne powtorne poderwanie ch Piotrowskich. August 11. 2 Bozey Jaski Krol.

Wazem w obec a. Im a mizkora punktualnosia y uisnosia Seym nastepniacy stozysimy, y Seymiki Emperayne Ante Comitalne timpeftiwe naanaylisimy, tym bardziej ex Paterna cina Bonum publicum sollicitudine ubolewamy, nato, ze Seymiki Trzej Seymow y pro die XIX. Augustia Woiwodstwu H. Determinowamy jest zermany. Chcey zas iaka, zalowi naszemu ex hoc cam lenimentum, tak y publicanym casey chreay pospolitey, a oiaz y partykularnym Morzey mosi y Woiwodstwu Wazych In teresem fulimentum przywieci, powtorny Seymiki Ante Comitalny Wprzeymotiom y Woiwodstwu Wazym nadzien Aleniacia H. w lokiu terazniyzyrn na miayseu amyraznym w H. skladamy. Na ktorym to Seymiku, aby cie Wprzeymotiom y Woiwodstwu Wazem storniac is do Instrukeji Naszey concordii assensum bono, publico consulere ranyli, milosia, spolsney Dyaryay, Onychai goraco obowiazujemy. Sen zas Uniwiersal aby tym przedy do wiadomosci kaidego przyzed, on po Sirodach. Parafraiz. Datum ut supra &c.

Copia listu Jego Mosci Pana kanceliera Wielkiego koronnego do Jego Mosci Pana kasztelana Malogoskiego.

Niewiadomym nam nada nris pitorium ranyta, mteres Waz Mosi Pana upokorita, kiedy bez pozwolenia Jego Krolestwiej Mosi Pana Jego Aleniaciowego Juridykcia sadowa propria authoritate fundonai in causis etiam simili-bus Waz Mosi Pana dispensowata y nira Ecclesiae Romanae Catholicae nre salomonata. Bo lubo Bona terrestria sa in disp tabilia pzeiciz zaden Hares ze Woi Miastewaka erigere ani iurisdictionem dare iudicialum niemozie tytko za Prymiliem Krolestkim, ktorzy ze non precesunt in malure to factum, cois stato, y niepotrzebny reursus do Woiwodstwu, ani tamten Prymiley do Kancellaryi nic oddany, ani Krol Jego Mosi Pan Alay Aleniaciowy nie byl ieniac rogabus do Waz Mosi Pana post recensum a priori erectione, aby dal byj Consensum locandi, Miastewaka erigendy Jurisdictionem comim, y perimie iako Krol Jego Mosi tak y koiol Pristiy circa Jura Maiestatica et Ecclesiae, ni tytko Przewietny Senat, ale y lacny Stan chycenki przy nalczytych Informacy ach mied by na przyzlym Seymie ex factis Waz Mosi Pana Pantriantes. Zyay byrn kdy Waz Mosi Pan in Konformowai is do Prawa y wryczam, Prawa Jego Krolestwiej Mosi Pana Jego Aleniaciowego, ktori hazi on parte nalczy non sedere et Ecclesiae Romano Catholicae non preindicare, a puzic is super Jussus ktori cum chendes Waz Mosi Pana cum lege zgodic is moga, y ktori ia w liscie moim piewmym pro sentia expa xi, pro realtate, et pro affectu wroky Waz Mosi Panu wyrazi Tom. Interea odebrawiez nre w drodze list od Waz Mosi Pana niewiadomym nam nre omnem diligentiam u Waz Mosi Prymasa Dobrodzicia, aby do przyzlym da Bog Seymu ob spem satisfactionis za dalszym porozumieniem is z Waz Mosi Panem, rozkazat proce sum satisfactioni nre piewmym. Niewiadomym nam nre Waz Mosi Pan z Kroy Woi cy nie daz okazy do po mierzania rany mizkarego y do zrazenia skutku moiy Inflacy y Interpozycyi do kombinanycyi. Nam Honor zastawai &c.

Centrakt Miedzy Krolesem Jego Moscia a Jego Mosi Panem Starosta Spiskim o Czerniakow.

Miedzy Hronami mizy wyrazonemi, to iut ex parte Waz Mosi Krola Jego Mosi Augusta Woiwego szasliwie panmiego, Jaznie Woiwo.

Wielmożnym Jego Mości Panem Mawymilianem Krakia z Tey na Wschodnim Podkarliem Nadwornym
koronnym, Brzemielnym Jego Mości, z dalem Krzyżofem de Mantuffel Kiepskim Pisarem Nay-
wyższemu Karku Jego Krolestwy Kłoti, Sebestyanem Rybrynskim Pisarem Dekretowym koronnym a Ja-
śnie Cesarzonym Jego Mości Panem Theodorem Lubomirskim Jasn. Romani Imperii Krasztem Starosta Spi-
skiem staną kontrakt dobrowolny y nieodmienne postanowienie. Za przeżecony Jego Mości Pan Starosta Spi-
ski maże dobra swoje własne dziedzićne działem wiecznym z ich Kłotiami Rodzonemi bracia, swymi ucy-
nionym y Władomnie roborowanym etiam quo ad alias omnes exinde promanantes pretensiones Dekretom
Kłotu Compromissarskiego utwierdzonym na siebie przypadło: To jest Władow z Jamkiem, Ciermiakom, Gar-
nion alias, Piekierki, takie czści, wion Rakowa y Hancsteria w Ziemi Warszawskiej leżące a dogadujące
potrzebney wygodzie przy Rezydencyi Warszawskiej Jegoi Najwyższemu Krolu Jego Mości Pana Namię-
Kłotowskiego, ten same wion mianowane dobra wyszkie nie sobie nie zostawiają, szeregut nie tylko Kłotów
z Kłotowem y Szpitalem mawowanym oraz y grantem peprnym według exdyngy osobney Kłotami tychże ich
Kłotom Jego Krolestwy Kłoti Kommissarzom, et ex Parte Jasne Cesarzowego Jego Mości Pana Starosty
Spiskiego vska Wielmożnego Jego Mości Pana Franciszka Łoskiego Podkomorzego Warszawskiego iako Ple-
nipotentia specialiter Actis Terrestribus Lublennibus Feria quarta post Dominicam Misericordiae proxi-
mam Anno presentis ad hunc Actum Zapisanego podpisanej wydzienonym w Wł. Ciermiakowie zostające
sobie exchyng. Summa wrealtia Aktualna ex nunc temia Najwyższemu Kłotom Panstwu
Possenya. Ato per commutationem legitime firmamam et ratificandam. In vim ktorey Commutaci
Dostają si pomimionemu Jego Mości Panu Starostie Spiskiemu Dobra nie które Wielkorządow Krakow-
skich. Jako to Łobow z Nowa Włia y Pałacem Krolewskim, do tego przytężają si, nie które Kłucze Dobra
Wielkorządowych z Hiberna, co roczna iaka do presens od poddanych exigitur, to jest Kłucza Ciermiachow
Kłucze cum attinentis. Idem Kłucze Stomnicki z Kłostem Kłotem, Solwarkami, y Włiami do niego należące-
mi. Idem Włie Inkowa, atak gdy Strony obiedwie ucyngiwszy w przed do stateczną eo noimnie In-
tenspekcyę y wawywszy takie pomimionych, ab utrąg Dobra, tak Wielkorządowych maiori emolumen-
to, iako przeżeczonych ziemskich meliori commoditate et complacentia ac contiguitate loci przy wta-
wiceney w Warszawie Rezydencyi Paniskiej ewidenter przyntężających wzajemna rekompensacja one Dobra
wolne per commutationem sobie puszczaia tedy in od tad każda Strona tej Dobra iakiem sposobem za-
mienione, et in utramq. Partem opisane cum omni Jure ac Dominio z Pałacami, Ogrodami, Dworami
Solwarkami, Poddanymi, y ich daninami powinnościami y wszelkimi pożytkami Stawami, pola-
mi, Łakami, borami, lasami, alias z wyszskimi in genere et specie przyległościami oraz inaydującymi
si ad presens ex utraq. parte Inwentarzami trzymać y zaięwać maig. Inwromiły Władownicy wzajem-
nie sobie Strony dopuszczaia. A iako Jego Krolestwa Kłoti Pan Namię Kłotowskiego naywyższa Dostęga szroia
do naleztego tej transakcyi ugruntowania dopornow Deklaracie, tak Jego Mości Pan Starosta Spiski gene-
ralem ac omnimodam de bonis suis quibus vis ac omnibus Emendamentis initionem et Evictionem se-
muse Najwyższemu Kłotom Panstwu wawnie y zaięwać excepto dwóch sum jedney Cyron Bernardy-
now Ciermiachowskich dziwizcin tyngy Kłotych, drugiey Janien Karmelitanek Donych Warszawskich
Kłotych szroia tyngy, które iako wyderkauffem są na Ciermiakowie zapisane, tak natych z Dobrach
ad transportationem in alia bona munda et libera, zostawia maig y nie powinno ad Personam et alia
bona Jego Mości Pana Starosty Spiskiego vigore huius compacti regulari, porzeczając Jego Krolestwy
Kłoti in recognitionem et regrantationem okazanej sobie łatwości id oneris na tych z Dobrach Cier-
miachowskich pro sua Munificentia abhinc ponosic raay z zaturmone. Kto preterito promize. Jego
Mości Pan Starosta Spiski circa traductionem, Honorum uspoioie pomimien. A z tenz Jego Mości Pan Staro-
sta Spiski zostawia sobie particulam fundi Bonorum Ciermiachow ut primum est tedy contractu pre-
senti obligatur, ab y sam radney Rezydencyi sobie nie zakładał, szynku y inaydując pożytkom inwromiściom
proventor tej Maiestatosi nie pretendował, ale razzy tak iako si teraz in sua qualitate cokolwiek in ibi
dem anayduie for samo in eodem ex inawtenci powinno, wszem ewitando rozney Contracyi nui Temuse
Najwyższemu Kłotom Panstwu de Manu et consensu eiusdem Heredis modo Arende trzymać wolno bi-
wie. Naostatek terawiecznym kontraktem caveat, ażeby a. ktorey w pomimionych Dobrach Wielkorządow-
nych terawieczney Commutacyi podległy, maig szroie iura ad vitalitia przy spokojney posenyy ai
wita temhora byli zachowani. Apruty y to praewstodituz ażeby Wronarowi y Młynom Krakowskim
Krolewskim przez si commutacya radnego preindicium y przeszkody nie było ani si godziło szamiać na
Łobowem Młynom y karzem, tylko si tego trzymać bszcie powinno, iako si teraz in sua quantitate et quo-
litate te Dobra Wielkorządow wyżej opisane podają. Intrata iednak wszelka wtych Dobrach pro industria-
Jego Mości Pana Starosty Spiskiego servata nihil omnis in quos vis actus huius eventus et ex re iusticie
tam Bonorum quam et subditorum omnimoda conservatione ponemur per militur. Co sobie Strony obied-
wie szroie y dotrzymać we wyszskim przyrechaia subdamis Terrestribus. Oco w niedotrzymaniu. Forum quu
vis Regni competens sobie nazaczają y ten kontrakt eorundem Contrahentium szkami podpisany,
Actis authenticis Regni robornia. Dział si dnia 29. Mierzica Kwidnia Roku Paniskiego MDCCLX.

Copia Literarum Illustrissimi Cancellarii Regni, ad Reverendissim.

inim Patrem Heyerer Confessarium serenissimae Rc
giae Poloniae.

Ea est devotio, qua prosequor divum Joannem Neupomercenium Martyrio et mi-
 raculis Clarissimum, tantog studio Mandatum Serenissima Principis observo, ut nihil mihi gratius,
 nihilq; iucundius mihi accidere poterat, quam operam meam quam diligentissimam impendere, favore
 Sanctionis tam inagnis Christi Athleta apud Serenissimum Regem Dominum Meum Clementissimum,
 ex cuius admonito exemplo literarum ad Sanctissimum Dominum nostrum datarum non obscure intelliget.
 Reverendissima Paternitas Vestra, quanta cum efficacia Sacra Regia Majestas, pro sua spectata pietate ac
 peculiari Devotione, qua erga eundem Divum Joannem pariter flagrat, Officia sua Regia apud Sanctissimum
 Patrem interposuerit. Interim operam meam imparioculari Reverendissima Paternitati Vestra, quacunque
 inere ex animo deferens, perenni cum observantia me subscribo, etc. Reverendissima Paternitati Vestrae
 addictissimum et obsequiosissimum servitor. Carolus Lilius, Reg. Maj. P. n. con-

additissimum et obsequiosissimum servitor. *Copia Listu Jego Mości Pana kan-
clerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Njędza Prezydenta
Trybunału koronnego*

Wszystko namu kierownictwo
 subo sobie dobrze ominentur Ich Mosi Panowie Depulaci Płoccy, ze sub au-
 spiciis Prezidenccy Wasz Mosi Pana / ktoray uprzej rzecem sercern winowic / statka tua w Przemiennym
 Trybunale pacifice otzida. Precisz in tam iakiey trudności admissiomis Ich Mosiow Wnosu za Ich Mo-
 siami Instancya, aby iako legitime clech pod dyktando Jego Mosi Pana Chorasgo Płockiego / o cacy m-
 tu prasens beda fidele dat Testimonium / Protectione et manu ductione W M Pana eadem statka
 tua pacifice osiesi mogli. Wacym mie bytko Ich Mosiow aley mnie do kazdy ch sobie obligabis uslug kto-
 rego sis fasce na ten cas addaisc Zostate ch.
 Peria. Listu. Jego Mosi Pana kancle.

regu sis fasce na tenoras addidisse. Post hoc c.

Actia Listu Jego Mości Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Xięcia Vice Prezydenta Trybunału koronnego.

Niewątpliwie że Ich Mości Panowie Deputaci Płoccy Aleksey swoie documentaliter
Legalizowali będą. Ieżeliby iednak w aliquam disputationem przychodzić mieli. Ktorym tu Jego Mości Pan
Chorazij Płocki praesens bzdacy publice dał testimonium że pod dyktando. Jego Mości Legitime są sławami.
Że dyktando bzdacy. Wasz Mości. Pana abyś raczył ony mi suffragari. aby iuxta electionem suam in gre-
minum Wasz Mości Panow pacifice przypuszczeni być mogli. &c. *Scripsit Sibi Ille. Mości. Pana*

minum Wasz Moji Panow pacifice przypuszczai byda mogli. *Copia Listu Jego Mości Pana
kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Członika Lubelskiego
Deputata Trybunału Koronnego.*

deputata Mykunałi Koronnego

Kiedy będą tu przytomny Jego Mości Pan Chorąży Płocki M. M. Pan,
dać to testimonium. Jako pod dyktando Jego Mości. Ich Mości Panowie deputaci Woiewództwa Płockiego legi-
time są obrani. Wice i z ichby i jako otyczy Ich Mościom Elcecy kontrowersya zachodzi miala, upraszam
mielec Wasz Mości Pana, abyj taskarnie stanic si Ich Mościom chiał, utrudnosci i z ichby i akcie ad Conclavi
ingressum Ich Mościom tamowatay, ufacilitować raay? Co iako naypilniey Salveaz goztajis Wasz Mości
Pana Ch. Płocki. Z. J. K. Mości Pami Kanclerza Wielkiego Koronnego

Pana a. *Copia Listu Jego Mości Pana kanclerza Wielkiego Koronnego
do Niaszcia Jego Mości Mszyka.*
Sil Wamien Kanclerz Mości Króla Die 14. Mensis aprilis.

do czasu era Jego Mości. Onzey m. c. List Waszey Książcey Mości z Miłyna die 14. Monii apri-
pisany ze wszelkim doobratem respektom: Dziśkusi umiowanie Waszey Książcey Mości ze mnie wparmiści
troicy konserwowaw racyzu, o ktora dalsza iako upraszarn Wasz Książca Mości, takto wraiemney miocy ku
Waszey Książcey Mości. Życzeli mości upomniarn. Żyćch krajow to tytko teraz mam do oznaymienia Waszey
Książcey Mości. M. W. M. Panu ze osobliwey łaskiocy. Szpatrzności y zastaraniem Jego Krolestkiocy Mości. Pana
Mego. Miłosińnego miłym wewnstrnym ciarzem y z upokoieniem wygladamy zelskniemiem poradanego An
ktu Negocycacy. Jego Mości. Pana Woionody Marowickiego. Posta Jego Krolestkiocy Mości y Raczy pozpoli
tey u Jego Carskiego Wieliczenstwa maieć dobra nazićis ugruntowana na sprawiedliwosti y pracowności
Najjasniejszego Cara Jego Mości. Żet en ze Jego Mości Pan. Duseł pomyślna ad Vota Jego Krolestkiocy Mości y Ra
cy pozpolicity przywiezie expedyeya. Do czego nie natnis ze y Wasza Książca Mości wielkim u Jego Carskiego
Wieliczenstwa kredytem moim z miłosi ku Jego Intervenom a oraz y z przychyłney chci ku Jego Krolestkiocy
Mości y Raczy pozpolicity przytożyć mi zechcesz. Grobie upomniarn ze bsdac zawnie pamistny Łask Najjasniej
szego Cara Jego Mości. Sobie zmiadownych, ni czego bardziey nie pragns nadto aby m. ni diał na zawnie stateca
na y nigdy nieporuszona przyiazi y cointelligencya między Monarchami y Panitrami Państwa y do
utrzymania onczyi wszelka applicacya. concurre. mionniaskam. etc.

utrzymania onczy wszelka aplikacya concurrencie mionniaskam. etc. *Copia listu Jego Mości Pana*
Kancelarza Wielkiego Kierownego do Jego Mości Pana wojewody
Sieradzkiego. Datum lit. Łyska.

Że nie miał przykroć Wasz Mości Panu mojemu umysłowi, o expedycy, a tym samym nie dajcie mu aby był Wasz Mości Pan magi omiatać instrukcyam contenta listu mojego cum inclusis, które dla tym zupełniejszej Informacyi u tym latwiejszej resolucy postatem Wasz Mości Panu chęć tedy doświadczenia sadom użycie Korkałam Pańskiemu powtornie expremum wysyłam. Proponowania od Jego Krolewskiej Mości Pana Mego Miłostiwego com mutacya nie może być tylko cum satisfactione przerażonego domu Wasz Mości Pana, co mi licentia po każdej intractu negocyacyi, która nie inaczej tylko relative ad examen Wasz Mości Pana od prawowai się będzie gradibus usitaki, to jest przez obmyślenie equivalentis sufficientis z pomiarkowaniem Dobry Intra ich, tak aby ist- tum et proportionatum było ichyż samych Dobry Wielkorządowych, czego insyńskiego wprawd Wasz Mości Pan odbiereu graphicam descriptionem zproiektami transakcyi nim przyjdzie do konkluzyi, która dependebit abe- neplacito, et resolutione Wasz Mości Pana, a takim jako Wasz Mości Pan zechce mieć upewnionego Jego Krole- sko Mości Pana Mego Miłostiwego ze strony Wasz Mości Pana, nie będzie żadney trudności, tak nie miedzy co by miało retardare pisanie listu od Wasz Mości Pana hie et nunc do Jego Mości Pani Kancelaryny koronney M. W. M. Pani wyrażający consentum Jego do tej transakcyi, ile będa plemniom securus zę ia sam pro candore et affectu meo, który mam do Osoby i Wielkiego Imienia Wasz Mości Pana szczerze dopilnuie żeby się nie takowego nie sta- to, co by miało być anayamiey sygn. fortuny Wasz Mości Panu szczerze, chyba awantazem. Upraszam tedy Wasz Mości Pana aby raczył przysłać na moie, rze list do Jego Mości Pani Kancelaryny Wielkiej koronney M. W. M. Pani odmienionym ca. u. Wasz Mości Panu będa, dać, tak abym mógł Jego Krolewską Mości przyjąć z sobą do kument latwości Wasz Mości Pana o której bynajmniej nie wątpię y to iżcie przydać zę Jego Mości Pani Wo- ierodziną Poznańską M. W. M. Pani iakom iui na mienit wpiernym listie chce się takkomodować y Jego Mości Pana Starosty Opoczyńskiego M. W. M. Pana do tego dysponować aby podobną osmiatęgi latyosi ad vota Prin- cipis. In hoc fundamento zacięć się może zaktowotem moiem ta negocyacya y przy poście będa mogły być komuniowane Wasz Mości Panu wżycytkie gradus do dalszego onegoż resolucy, ale porro unum necna- vium, żeby Wasz Mości Pan raczył explicować mentem suam Jego Mości Pani Kancelaryny Wielkiej koronney M. W. M. Pani żeby ona pro Interesse suo stante uita sua traktować mogła, tym łaciej y tym gruntem niey, a oraz y Jego Krolewską Mości nie tylko pro presenti dla siebie ale et futurum dla P. W. M. y y Jego Krolewskiej Mości Pana Mego Miłostiwego similiter mógł mieć eandem securitatem tejże transakcyi, iaczkoby będa zado- Wasz Mości Panu zaraz przez tego umyślnego pisać y do Jego Mości Pani Woienodziną Poznańską M. W. M. Pani to- bym ia sam ten list edał, abym y od tej M. W. M. Pana y od Jego Mości Pana Starosty Opoczyńskiego M. W. M. Pana podobny z Jego Krolewskiej Mości przyjął consens. y w przyszły da Pan Bog. wtorek wyjadę, czekając na pomyslną Wasz Mości Pana resolucy y zostając uero Affectu et cultu etc. P. S. Aska Pańska Supplikui Wasz Mości Panu uniżenie, abyś hanc diligentiam meam in executione Woli Pańskiej miał pro importunitate y raczył być pewien, zę ia będa żadnego Interu chęć abym dogodzić y Intencyi Pańskiej et omni moda securitati et utilitati nawet zacięgo domu Wasz Mości Pana.

Copia listu Jego Mości Pana kancle-
ria Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Woiwody sieradzkiego.
dat. ut supra.

Żecham się tu na czas krótki, wyżniem sobie bardzo przyjeść ad coram in amplexum Wasz Mości Pana czego gdy mi absencia Jego nie pozwolić, więc per presentes odwynam się Wasz Mości Panu z ży- alizma moim unioznościa. Ponieważ zai Jego Krolewską Mości Pan Muiy Mościowy tak dla moiej, iako też dla następcom moich, królów Polskich, tym lepszej in Regia Varsaviensi wygody, zyczę sobie wtamtey blisko- ści nabyć Dobr pro Mensa Regia, sub iust habitatione calcy Rzeczypospolitey, tak iako mi na był od Jego Mości- Pana Starosty spiskiego Władowa y Czerwieka per Commutationem za Dobra swoje stotone tu w krakow- skim lażce, dośi z dobrym ukontentowaniem y awantazem pomienionego Jego Mości Pana Starosty, ozym nie wątpię, zę Wasz Mości Panu bardzo iest wiadomo, czego iżcie rozpraszanie illam possessionem przez nabycie od Wielkiego Imienia Wasz Mości Pana Majestności chorwackiej która subest Juribus Jego Mości Pani Kancelaryny Wielkiej koronney M. W. M. Pani, ależ miedzy Jego Krolewską Mości mieć się z Wasz Mości Panem, iako cum primo lapite domu mego Naturalnym oraz dla wiadomey racyi Opiekunem Jego Mości Pana Starosty Nowotarskiego, po którym iżcie by miał steribiter decedere, spaciaby sukcesya na rane Potomstwo Wasz Mości Pana y na Jego Mości Pana Starostę Opoczyńskiego; dmedis przez któreby o Dobra pomienione secu- re mogła być użymiona transakcy. Namienilem mi tu otey Intencyi Jego Krolewskiej Mości, Jego Mości Pani Woienodziną Poznańską M. W. M. Pani, która upewnia mi zę z strony Jego Mości Pana Starosty Opoczyńskie- go żadney niebędać trudności, byleby tylko Wasz Mości Pan raczył dać na to suum Consentum, według kopii któ- ra ad iungo. Iako zai Wasz Mości Pan moze być securus zę ta commutacya nie tylko nie będzie cum detrimen- to Fortuny Wasz Mości Panu, ale y ożciem uniewylna satisfakcy y awantazem za Dobra stotone propory- cionalne, tak moze Wasz Mości Pan ufać, tym którym negotium hoc ależ, iako to Marszałkowi Wielkiemu Koronnemu nawet y mnie który prawdziwie dobrze zyczemy Wasz Mości Panu, zę byśmy pomienionej transak- cyi sincerissime doyrzeli, y co kłmicki hoc in passu zrobiliśmy to wszystko per copias byloby komuniowana Wasz Mości Panu ad bene placitum Jego nimby się transakcy konkludowała, dla ukontentowania tedy woli.

Janistey upraszam umiżenie Wasz Mości Pana opomieniony Consens którego czekając zostaniam. Pż. Żska Pani
 ska. Posyłam Wasz Mości Panu w wszelkiej poufalsosi projektu in claudorane, nie racz zas Wasz Mości Pan mie
 illum terupulum w tej mierze supplikuie, bżda plenissimo persuasus, et securus z y iā gotumem dopilnować z
 drugimi Ich Mościami których Jej Mości Pani kanclezyjna Wielka Koronna M. S. Pani y Wasz Mości Pan sobie o
 bieracie y naznaczenie, aby ta transakcyja zwarantem y bezpieczentrem wszelkimi zainego domu Wasz Mości Pana
 perfici mogła. Supplikuie, oraz nieodrocany respons, ponieważ w tych dniach porracam do Warszawy. Posyłam
 Wasz Mości Panu kopia kontraktu o Książdow y Czerwiakow dla tym doskonalszey Informacyi y tym tajemny
 szey rezolucyi.

*Copia listu Jego Mości Pana Wojewody Mierzejskie
 go, do Jej Mości Pani kanclezyjni wielkiej koronnej datum ut
 supra.*

Domostwa M. S. Jego Mości Pan kanclezy Wielki Koronny M. S. Pani Intencya Jego krolestki Mości
 Pana Jego Miłostyżnego zē sobie zycay nabył maistności Oborskiej Prawy do y trotniemu M. S. Pani pod
 ległej, przez zamianę za Dobra swoje stolonę proporcjonalnie, tak iako te nabył od Jego Mości Pana staro
 sty, Biskupiego Książdowa y Czerwiakowa. Rekrutował mi oraz tenże Jego Mości Pan kanclezy Wielki Koronny
 M. S. Pani, abym iako pierwszy w domu naszym nie tylko sam z Głoby mojej Jaktosi pokasał, ale też y należa
 cych do mnie do tej transakcyi dysponował. Wic zē te Dobra są w Posessyi M. S. Pani y Prawy Jej podlegają
 dla tego Interes ten referować do M. S. Pani zdanie moje onyż otnieram, y iako sam pragnę do gōdnie Intencyi
 Jego krolestki Mości, tak też zycay Wasz Mości Pani, abyś ten Interes poufaly m Przyjacielom moim zlecił racyla
 traktować i wszelkim Prawu swego, y Jego Mości Pana Starosty Nowotarskiego warunkiem, tak abyś Wasz Mości
 Pani Intracie Maistności Oborskiej mogła mieć korespondencyę z proporcjonalnych Dobra Jego krolestki Mo
 ści stolonych zamiane, która permiaby nie była zkrzydła y zszoda M. S. Pani y domu naszego onym M. S. Pani
 tentonamiem y Awantazem, ile zē to nie bżda bez approbacyi całej Rzeczypospolitey. Ja iako chętnie na to zezwa
 lam tak zmięysca mego proxi Ich Mościom wymienie do traktowania tego Interesu, y zycay M. S. Pani abyś był
 zē Ich Mościom do traktowania i moicy także strony prosiła, którzy permię do y z zezwaz y zycay tamtey tran
 sakcyi. Co wyrazimy w Stanam.

Consens albo Plenipotencya.

Ponieważ Jego krolestka Mości
 Pan M. S. Pani zycay sobie nabył maistności Oborskiej per Commutationem za Dobra swoje stolonę
 valori et fructui Dobra Oborskich korespondencyę, tedy chęć dogōdnie Intencyi Jego krolestki Mości, do ułozenia
 stopniow potrzebny ad hunc finem transakcyi, y zwarantem onyż znalezytym utriusq; partis bezpieczentrem
 in Ordine ad ratificationem Stanow Rzeczypospolitey uprosiłem y proxi Janie Wielmożnych Ich Mościom Pa
 nom M. S. y Strony domu moiego cum plenario Consensu aby zkommissarzami Jego krolestki Mości Pana
 Jego Miłostyżnego, którzy ad illud actum wysładzeni, y charakterizati bżda opomieniona Dobra permutacya trakto
 wali, tych Dobra które w zamian proponowane bżda proporcya y Intracie uwazyli, nalezyć rozstrząsli ex agro
 et iusto bez krzywdy obu stron pomiarowali omnimodam securitatem, Prawa tak Jej Mości Pani kanclezy
 ny Koronney, stante vita Jej, iako post era fata ony Successorem obmyśliłi. Co iazyli Officiose pro rato et grato
 przysięg submittur, y nato zē podchmisi.

*Copia listu Jego Mości Pana kancle
 rza Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Podstolego Koron
 nego.*

Miałem dziś u siebie na Obiedzie Prezenya Jego Mości Hiszpa Biskupa krakowskiego, Jego Mości
 Hiszpa kustora krakowskiego, Ich Mościom Hiszpa Biskupa krakowskiego Jordana Szembeka kanonika krakowskiego,
 a którzy po obiedzie omniem w Wielkiej poufalsosi de Interuenientis inter Reverendissimum Capitulum Cra
 coviense, a między Wasz Mości Panem co wypisywał zezwazem minus necenarium, to by M. S. Pani zycay zē Ich Mo
 ściom permutacyi deklarowali zē Wasz Mości Panem per media amabilia upokoić, cymiać mi ten
 honor y zycay ten Interes na Dobra moje, iako zē gdybym nie wyjechał za raz do Warszawy, miałbym być za oso
 bne zezwazie uslugi hoc in partem tak Reverendissimo Capitulo, do którego zmiu relacyi, y racyi należ, iako
 też y Wasz Mości Pana, i którym podobnie zachodzi obowiazki. Proponowałem zaym finaliter Ich Mościom, to ex
 peditens do kombinacyi z Wasz Mości Panem, aby Reverendissimum Capitulum wysładziło e medio sui do tej tran
 sakcyi deputatos, a Jego Mości Hiszpa Archyepiscopus z Jego Mości Hiszpa zaym kanclezy, iako Executores Testa
 mentu Niebożczyka J. P. Hiszpa Jego Mości Biskupa krakowskiego, oraz y confratres byli Intermedi utriusq;
 partis Amici, miarhuia wszystko iako najlepiy y prowadząc racya do pomyslnego konca. Acceptorali tedy Ich
 Mości Panowie proponowane, to odczynnie medium, y deklarowali po intrac da Pan Bog za przybyciem Wasz Mo
 ci Pana uaynie zē Deputacya ad Interpositionem meam y pusciłi na te mdyacya Ich Mościom Hiszpa Exekuto
 rom pomienionym. Czym donosząc Wasz Mości Panu y nieratując de facilitate Jego, ile pamiatając Dobra
 wymiona mi zē dany przez Wasz Mości Pana deklaracya wszelkimi takności do zgody cum Reverendissimo mo la
 titulo, iatem plenus votorum et non dubius spoi, zaym sposobem nacyi namienionym wszelkie aspera

wykierować się wias planas, yto co kholmick Wasz Mości Panu y zycalnym Jmieniowi Jego mogło być sensu-
bile zupełna satisfakcyja umorzy się y upokoi totaliter. Non restat tedy tytko aby Wasz Mości Pan na chode przy-
wstał ziechający z drugiej strony ad praemia concurrere, vacuū uero animus iurare Jntem na zawzięcie
monerayę.

*Excerptum contentorum revisionis Janego Jęgo Mości Pa-
nu Wojenodzie Rawskiemu die 8° Mensis Julii Anno Domini
MDCCLX.*

Jednias których Seymikon jehciorem et faciliorem exitum, tedy przysłył ante commicjalnych
spodniaraję nalezę nietytko ex necessitate utrzymania narkmiejego Seymu, ale też z Instrukcyje Woje-
nodzie Janem y Poriatom, niebądę dla iennanego Seymu uciobrowane ad requiescentum se gotowce. In-
nezas materye pendēt od relacyi Jęgo Mości Pana Wojenody Mazowieckiego, y od conuincitur iako to re-
spektem Traktatu Brunickiego, Aliazym resolutiones corformis pro exigentia publica. Nimoga determi-
nari tytko ex universali sensu et assensu Caley Rzeczypospolitey y dla tegoż wstakowych y tym podobnych ma-
teryał, które musza być wprawdę dobrze rozstrazagnione y zarazone. Najlepiej się referre naszym adanienm ad
determinationem omnium ordinum. Jest tak wiele po Wojenodstrach Ziemiach Poriatom Jch Mościom Braci
godny ch, dycażne kochajęcy ch, do których Wojenodstra będą miały tyle ufnosć zę im dadya, facultatim ra-
zem zdrugiemu consulendi et statuendi, co tempora, Respublica securitas et tranquillitas onęyc, a nie mniej
fidei samych Jch Mościom Panom Poriatom postulabunt pilnujac nequid detrimenti Respublica patiatur a-
tak y w Instrukcyach Unikna Wojenodstra irritamenta y Jch Mości Panowie Poriatom, nie maia pun-
ktor do tamowania, gtoron et cursum consiliorum prospere da Pan Bog procedent wonychac pro bono
Respublice wiadomo dobrze Jasmie Amicconem Wasz Mości Panu ziby y przysłył Seym zakonczył by się
był rozstraznie y rozstraznie obstacula upragnione by były zdyby było monie y radie postolono, boe kto chce
piem kacza komicconie chęć et media, ad finem atę ni moga, byda be porozumiania się obmyślone y detenni-
nowane. Wszytko tedy studium pomimno byda na tym, ziby odwrócić podobne iako na przysłyłm Seymie
na wolny głos następowanie y to wzytko cokolwiek mogłoby mierzac Confidencya inter Status Jch Mościom
Panom Poriatom takowe daci Instrukcyje, któreby ad promovenda Consilia publica, y Jm samym y drugim
libertatem sentiendi et dicendi niodymowały co tak m. Confidencya wyraziwszy.

*Copia Listu
Jęgo Mości Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jęgo Mości Pana
Wojenody Mazowieckiego. z Warszawy die 13. Mensis Julii Anno Do-
mini MDCCLX.*

List Wasz Mości Pana de 23. Junii, z kronsztu przy nagłym atamtać wyprzedzie, pi-
sany przez powiatę Jdaniskę odebrałem, wygladając non sine sollicitudine przyobiecanej przez następu-
jąca powiatę o tamowaych okucenycach y konferencyach Communi kacji. Uniuersatu oraz y Kopię In-
strukcyi na przysłyłm Seymiku Ante Commicjalne posyłam Wasz Mości Panu. Inrdiguo referntę zę na pre-
sile listy moie przy umiżonym podziękowaniu Wasz Mości Panu za honor Tarkanuy Jego pamiści circa reuer-
sum Jmieniowi moich vota votis refundendo. Fortnam debito cultu et affectu.

*Copia Listu Ję-
go Mości Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jęgo Mości Pana
Miecanika koronnego z Warszawy. dnia 12. Miesiąca Julii Roku Panskie-
go MDCCLX.*

Miałem przez ostatnią powiatę od Jęgo Mości Pana Wojenody Mazowieckiego, posy-
tam Wasz Mości Panu przydając Uniuersal y Copię Instrukcyi na przysłyłm Seymiku Ante Commicjal-
ne, które aby się mogły odprawić sine irritamentis y Instrukcyach od Wojenodstr conuinciendo racę
non turbando Confidentiam inter Status, azatym solidando, frāguillitatem internam iako omnibus
Votis iuraz z miysca mego tak y Wasz Mości Pana Authortatem et activitatem do tego mivoco. Jaszak
z Wojenodstra obligowanay Jch Mościom Panom Poriatom ut attendant, nequid detrimenti Respublica
patiatur, mogaję chęć y podcirości poufaję y pozwolę aby ex Communi sensu et assensu Ordinum de-
terminowali m occurrentibus Materijs, to co c. Respublica et fide onęchaję samych będzie się adasto statu-
endam. Niech tytko monie y radie nie zabraniaia, wzytko moie się ulacnie y determinowac pro
securitate, dignitate et utilitate Rzeczypospolitey za dowiadczoną y samę Wasz Mości Pana
appli applicacya. Co ex zelo in publicum me wzytki poufaję zę zotawam na zawzięcie y winna
Honoratia u.

*Copia Listu Jęgo Mości Pana kanclerza Wielkiego
koronnego do Jęgo Mości Pana Podkomorzego krzemienieckiego.
die 24. Julii 1720.*

Przy odjeżdżającego stąd Jęgo Mości Pana Chorazycę Wołyńskiego odzywam
się Wasz Mości Panu zycalną moia Uniozonaję. Expedycyę do Seymiku Prawieckiego Wojeno-
dstra Wołyńskiego należęca Posyłam Wasz Mości Panu, któremu tantorum meritorum claritudinē

et experientia zelus innocendi et agendi conspicuus, cunctis iactis Inimicitie y reflexe test superfluum. Nihil lepicy nie zna nad Wasz Mości Pana statum rerum, habitum animorum, causas miseriae publicae, atque bzdur Wasz Mości Pan miedzial, iako zabiegai wszelkim Interwencyom, ktoreby iako Seymiki przysile mieszac tak y przyszlemu Seymowi obstacula aut discrimina przywieci mogly, ac cum finem rzeczy kieruiaz, aby coraz bardziey confidentia inter Status Conciliari, a ratym tranquilitas publica solidari mogla. Wszystko przytasce Boskiey y przy dozwiazoney Wasz Mości Pana skutecznay Applikacyi sadziec us moglo utacnie y determinowac, byle by tylko morie y radziec nie abraniano ex communi assensu et consensu ordinum pro Securitate, dignitate, et utilitate Rzeczypospolitey, Czego omnibus votis zycasz, y Wasz Mości Pana auxiliatricem Praesentiam na przyszlym da Bóg Seymie wygladzaiac. Jostawiam debito cultu.

Copia Listu Jego Mości Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana kasztellana Woynickiego 29. Iulii 1720.

Kiedy uzbliia ciaz y termin Seymikon Antecypacyjnych tedy przywyrazanie zychliwej miacy Wasz Mości Panu umoznosci nicomieszkam przestac na lece. Jego expedyca do Przemietnego Woiwodztwa krakowskiego nalezacey. Cynic zai iakie Wasz Mości Panu tanto viro Inimicitie y reflexe, idalo mi us superfluum, nikt boniem nad Wasz Mości Pana lepicy nie zna statum rerum, habitum animorum causas miseriae publicae, atque bzdur Wasz Mości Pan miedzial, iako zabiegai wszelkim Interwencyom, ktoreby iako Seymiki przysile mieszac tak y przyszlemu Seymowi obstacula aut discrimina przywieci mogly ad eum finem rzeczy kieruiaz, aby coraz bardziey confidentia inter Status Conciliari, a ratym tranquilitas publica solidari mogla, byleby tylko morie y radziec nie abraniano, a wszystko przytasce Boskiey y przy dozwiazoney Wasz Mości Pana skutecznay Applikacyi, sadziec us moglo utacnie y determinowac ex communi sensu et assensu ordinum pro Securitate, dignitate et utilitate Rzeczypospolitey Czego Omnibus votis zycasz. A poniewaz kommu nikowal mi Intencyi swojej Jego Mości Pan Podkomorzy Koronny M M Pan z bzdur na Seymiku Proszowskim zochota podziac us funkcji. Poselskiey, ktory iako generis et miritorum claritu dinc conspicuus godzien jest wielkich respectow y favorow, tak lubo iest superfluum, abym moiz wnosil za Jego Mości Panem Intencya, iednak obtemperando poufaley Jego Mości Pana requiryci uprazam Wasz Mości Pana aby y sam suo suffragio Jego Mości ad eum y Innych Ich Mościow in partem Jego powaga y krdytem swoim supponowai nicomieszkam. do tegoz affectu y respectu Wasz Mości Pana uprazam y Jego Mości Pana Woyckiego krakowskiego M M M M Pana, aby z nim takie, na funkcya Poselska promowowai y na niey utrzymai Ich Mościow, oraz Przyjaciol swoich przyzyskai swois kooperacya do tegoz samego skutecznie poizagrac racy. Co ia za niama moiz przyizwazy obligacya zaslugowai tej Wasz Mości Pana iakie nicomieszkam. Interca zaitais ex.

Copia Listu Cara Jego Mości do króla Jego Mości.

Wasze królewskie Wieliczenstwo. Wprzyslaney do Nas przyjacielisko Braterskiey Kramowic swojej die 30. Maju 1719. urzadomnie nas raczyliac u Wasz Wieliczenstwo Extraordynarynego Ablega Lepa naznaczyliac swoim Hoffmannem y na miysce Jego wizego Ministra przysleci. Dla czego My Wasz królewskie Wieliczenstwo w przyjacielisko Braterskie responcie prozili. Poniewaz negotia o ktorych My miszdy soba traktowai mamy wiszcy do Nas y do Korony Polskiej y Wielkiego Xiastwa Litewskiego naleza, aby Wasze Wieliczenstwo dla tego do Nas przyslac uchodzi, iednego znanego Ministra z Narodn Polskiego, ic zai potom od Waszego królewskiego Wieliczenstwa y od caley Rzeczypospolitey Expedyowany Extraordynaryjny y Pełno mocny Posel Stanislaw Graff na Chomentowic Chomentowski Woiwoda ziem Mazowieckich Sladomski, Drohobycki, Larnienicki Starosta u Dworu Naszego stanal, y negotia in fundamento rawnostey miszdy obicma Państwami dobrey y stateczney przyiazni pochodzace y postanowiony ch. Traktatow y Aliansu inprzekogomnego, oprocz kto od Waszego Wieliczenstwa y od Rzeczypospolitey do tego naznaczoney traktowane byci moza, a per consequens od Waszego Wieliczenstwa do tego czasu zostawiony tu legacyi Sekretarz Frondorff uchodzi nie dacta nie moze tocz daremnie y cale nie potrzebnie bybylo iczeby mu Wasze Wieliczenstwo tu dacta zostawiac rozkazali. A ratym rozsadziliemy za rzecz potrzebną Waszemu królewskiemu Wieliczenstwu Przyjacielisko y Bratersko o tym oznaymic y prozie Waszego Wieliczenstwa pomienionego swoiego legacyi Sekretarza Frondorffa od Dworu Naszego odeprai ciego od Waszego Wieliczenstwa opodienamy us. Przy tym bez watpie nia pewni iustoiemy ze Wasz Wieliczenstwo na miysce tego widlug pierwszego Naszego przyjacielisko Braterskiego zadania iednego in Charaktere Polskiego Ministra do Nas przyslac uchodzi. Ktoreby od Waszego Wieliczenstwa y od Rzeczypospolitey przy naszym Dworze ustanowienie zostawal y miszdy nami y Waszem Wieliczenstwem y Rzeczypospolita Polska gruntowna Przyiazni utrzymwai y dacta do obu Państw saszidekich nalezace traktowai, y Waszemu Wieliczenstwu y Rzeczypospolitey od Naszey prawdziwey y iedynney

76
do nienaruszonego utrzymania i Waszem Wielceciństwu y Rzeczypospolitej zawartej dobrej Przyjaźni y do bliższej naderającej Intencji zawsze prawdziwa relacje czynić mogt, żeby w przyszłości niepotrzebnie nie przyszło y przeciwnie relacje in futurum całe uprzędić y one anihilować. In reliquo Ignac Waszemu krolowskiemu Wielceciństwu dobrego y czerstwego zdrowia y szczęśliwego Panowania życzę. Dan w Sankt Petersburgu die 26 Mensis Aprilis Roku Pańskiego M DCC XL. Panowania Naszego XXXVIII. Waszego krolowskiego Wielceciństwa Wierny Doradca Przyjaciel y Samiada Piotr. Gruffo Tomlin kanclerz.

Copia Responsum Jego krolowskiego do Cara Jego Mosci.

Odbieramy List Waszego Carskiego Wielceciństwa de data XVI. Aprilis, w którym gdy zachodzące tu et nunc spólne negocjacje Nasze z Wami Rzeczypospolitej sprowadzają Interes Waszego Carskiego Wielceciństwa sobie wyrazić, abyśmy Wrodzonego Brendendorffa Legacji Saskiej Sekretarza rewokowali, a na Jego Miejsce Ministra Nacione Polaka do Dworu Waszego Carskiego Wielceciństwa naznaczyli. Ze nas zaś wyraźnie Rzeczypospolitej konstytucje, osobliwie Traktat Warszawski ostatni obowiązujący, abyśmy Schlick Ministrow do Dworów Cudzoziemskich tutej Consensu ordinarium Rzeczypospolitej nieposyłać niecommisiamy Im przynależącemu Sejmie Wam Waszego Carskiego Wielceciństwa komunikować y spólnie pro tunc z Wami skutecznymi środkami sposobem do Chanceryi Statewney y mierzonym między nami Przyjacieli. Co się zaś tyje rewokacji Wrodzonego Brendendorffa, będąc do tych czas z Waszym Carskim Wielceciństwem w kolidacji nie tylko iako krol Polski, ale iako Elektor Saski; o czym nie tylko frequentes supplicia, ktorymi non desinimus Wasze Carskie Wielceciństwo ale y subsistentes między nami wasze niedowolaia Traktatu; gdy w wyżej mianowane Rzeczypospolitej konstytucje zakazują, wiasnym Polakom do dalszych mieszać się Interesom, iako y Sasom do Polskich, niemiedziemy iako byśmy mogli w tym satisfacere Waszemu Carskiemu Wielceciństwu potki trwające między nami do tych czas eodem modo subsistent kolidacje, tym bardziej że Nas Beznomocny Waszego Carskiego Wielceciństwa Posel upewniam że pominiemy se kwietar ani z Osoby swojej ani z negocjacji non displicuit Waszemu Carskiemu Wielceciństwu y relacji Jego uznaliśmy szczerą ochotę y aplikacya do utrzymania dobrej między nami kointeligencji. Albo nam przed kolidacją domieniono że Wasze Carskie Wielceciństwo miał karać temuz Sekretarzowi instantanee ode Dworu Waszego odizolować, iednakie temu fidem adhibere nie chcemy nie mogąc sobie i imaginować aby Wasze Carskie Wielceciństwo miał sobie postąpić tak przeciwnym nie tylko muribus sententum trybem, ale y poirinnym w zaiminie obserwacji między równą godności y w dobrej wyjącej Intelligencji Monarchami, chyba by tenie Sekretarz aliqua enormi culpa na tę miał zasłużyć karę. I tych te dyracji et ad elucidationem facti instantanee mu do Dworku Waszego powracać rozkazujemy, aby się z Swoich ipravit postempkow Ignacym przytym Waszemu Carskiemu Wielceciństwu wszelkich pomysłnych od Pana Woga przy dworku Waszym Saksyon Dan w Warszawie dnia 2° Miesiaca Augusti Anno Domini M DCC XL. Panowania Naszego XXXVIII. Roku.

Copia Listu Jego Mosci Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mosci Pana kasztellana Łódzkiego.

Okończoności blisko następujących Sejmików Ante Comunalnych dać mi okazja odzwania się W. M. M. Panu z wyjątkiem umiarkowania moia, aby się zaszle Sejmiki odprawić mogły sine irritamentis w dnu strukcyach od Woiewodztwa conciliando, racyey non turbando Confidentiam inter Status, a zatyżm soli dando inter nami tranquillitatem, iako omnibus votis, y us emicysia moge tak y Wasz Mosi Pana auctoritatem et auctoritatem do tego in vivo. Wszakie Woiewodztwa obligowaliśmy Ich Mosciom Panom De Pon ut attendant nequid detrimenti Republica patitur moge ich. Enocie y podziwoci podusai y pomoci, aby ex communi sensu et assensu ordinum, determinovali in occurrentibus materiis, to co e Republica et fide vraychac sa: onych bzdac się edato statuendum, med tylko morrie, y radzie mierzabramia, moze się w wszystko ułacnić, y determinować pro Securitate, dignitate, et utilitate Rzeczypospolitej za co miadać y samego Wasz. Mosi Pana aplikacya.

Copia Listu Jego Mosci Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mosci Pana woyskiego krakowskiego.

Wnieprzeppominam się ip particulari y samego Wasz Mosi Pana amore Patriae obligować y uprząć aby się podiał Summy Poselskiej na Sejm przyszły, nie tylko dla Honoru racnego Imienia Waszego, ale też dla pomniejszenia meritorum in publicum. In omni Confidentia wyrażamy.

Copia Listu Jego Mosci Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mosci Pana Podkomorzego krakowskiego.

Mając potrzebe wybić z Draktu krakowskiego do kruszyny do Ich Mosciom Dobrodziejstwa Rodzicom Zony Moiej, zaśni bardzo że przed następującym Sejmitom przed Symonym niebzd miał szcassa widzenia się z Wasz Mosi Panem przećciż umyślnie. Jego Mosci Pana Woyskiego.

Chętnie szkiego M. H. Pana uprosiłem, aby mi zalecił drogę do Przedborza gdzie, viva voce obligatorem Jego Mości Pana aby na przyszłym Sejmiku zmieścił aplikację, służąc Wasz Mości Panu ad vota Jego, mia-
łem y de innych Ich Mościom M. H. Panom, nie tak dla Instancji potrzebnych, wiedząc dobrze emiribini
ma et dignissima Personae Wasz Mości Pana każdy na tamtym miejscu służąc onemix bzdzie, miał
za honor iako dla za doświadczenia rozkazom Wasz Mości Pana, którego nie od mienney oddaiać mi
takie wstawam. a

*Copia Listu Jego Mości Pana kancлера Wielkie-
go koronnego do Jego Mości Pana Generata Wielkopolskiego z kru-
szyny 6te Augusta 1720te*

Przy Expedycyi Sejmowej, która do Wasz Mości Pana Ordynatorem, y kto-
ra nie ma pisać do niego jakiego Jego odwołaniem się Wasz Mości Panu z wyjątkiem moim unizonosia, te-
raz zaś Responz na list publiczny Prześwieconych Woiewodztw ostatniego Sejmiku Relationis do
Mnie pisany posyłać mienna moim zasylam Wasz Mości Panu obserwancya, y wszelkiy oraz poufalo-
ści donosze, zaś moim, który tenże list od Prześwieconych Woiewodztw causaui Serca mojemu, Ojczyźnie
Prawa y swobody Jej Kochaiaćemu a oraz iako Prześwieconym Woiewodztwom mi uniwersum, tak y ka-
żdemu wnyknie mi particulari zycalnic sprzyiaćemu et singulari licet or mielu Osobach godnych Dobrze
zasłużonemu. Do pewna cenię zmykłym nigdy tak kochać mi mi partim meo zebym za rzeczą racinicya y
chwałobniczya nie pozostawiał prompthus errorem fateri amittitur, wiedząc dobrze iż homu sum, et nihil
alienum humanum ante seputo. Alas sam tenor Uniwersatu na ten Sejmiku Relationis mydanego, dale-
ki bardzo a supposito praelentia censura pominiem był obronie innocentiam Canecharyi intuitu expre-
sis terminos ad invidiam et Centuram pouagiony et impressionis damny iessae ante Ministe-
rium practicae oraz subministrare vires iusta tucibus y taskawym na Mnie ad resistendum tył
Ich Mościom, którzy znieukontentowania iakiego, particularnego do którego z Dłoby moim nie dalem
okazy quanto preterit, intima rerum penetrare zaniechawszy verba superficialia mi sequiorem Sentim
trahere nieczniechali. Jednak kiedy na przeszłym Sejmiku mi miał tego sergicia zebym Serca in-
stiam et intaminatum obsecrari pro publico ab infensus był defensu, recurro teraz ad auxilium
dominacionego Wasz Mości Pana Affektu y przyiacielskiej Asystencyi zebym na Sejmiku następnym
Ante Comicyalnym przy Responzie moim cum omni respectu et candore nie minnoić kancłery
explicitu, ym iustas vindicias innocentie daj y ratować Serce solatio gratiam remedium tenere ra-
cunt. Iako zaś miałem sobie zawiść za partykularną satysfakcyą skuteczną w podajacych mi okazyach
przytłuc moim wriadcy Wasz Mości Panu tak upemnie moge onego z co kolerick Wasz Mości Pan oracy
okazyacy mi wriadcy mi Affektu moiego pomnoży mi mi zycalnia ad usus Wasz Mości Pana na-
dalszy oraz ochote iktora wstawam. a

*Copia Listu Jego Mości Pana kancle-
rza Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Woiewody Per-
nanskiego.*

Obliżający się oraz y termin Sejmikom Ante Comicyalnych daj mi okazy, odeszrania
mi per presentes zycalnia moim Wasz Mości Panu unizonosia. Być mi zaś iakie Wasz Mości Panu tanto
Viro Inymacye y reflexe dało mi mi superfluum. Inas bowiem Wasz Mości Pan dobrze Statum rerum
habitum animorum causas inessensia publicane. Alatem bzdzie Wasz Mości Pan miedual iako zabic-
gac wszelkim Intervencionem, któryby iako Sejmiku przysię miessai tak y przysięmu Sejmowi obsta-
cila aut disorimen przysię mogły, ad eum finem neay, kierując, aby co raz bardziej konfidenca mi
Status Conciliari, alatem tranquillitas publica solidari mogła. Byłoby tylko morrie y radie niezabra-
niano wnykło przytłuc bostkiey y przytłuc domine Wasz Mości Pana skutecznay aplikacyi bzdzie
mi mogło utacnie y determinować ex Communi Sentu et assensu Ordinum pro Securitate dignitate et utili-
tate Rzeczypospolitey co ex rebo mi publicum naminiemy ore wszelkiy oraz poufalości donosze Wasz Mości
Panu zaś moim, który list od Prześwieconych Woiewodztw ostatniego Sejmiku Relationis do Mnie pisa-
ny, causa vit Serca mojemu Ojczyźnie, y Prawa y swobody Jej Kochaiaćemu, a oraz iako Prześwieconym Wo-
iewodztwom mi uniwersum tak y każdemu wnyknie mi particulari zycalnic sprzyiaćemu et si glori-
arii licet or mielu godnych Osobach Dobrze zasłużonemu Do pewna.

*Copia Listu Jego Mo-
ści Pana kancлера Wielkiego koronnego do Ich Mościom Panom u-
rzednikom.*

Obliżający blisko następnym Sejmikom Ante Comicyalnych daj mi okazy, odeszrania
mi Wasz Mości Panu z zycalnia unizonosia moim. Aby mi zaś ten Sejmiku od prawic mogły sine irri-
tamentis y instrukcyach od Woiewodztw conciliando racoy non turbando confidentiam inter Sta-
tus, a ratym solidando internam tranquillitatem, iako omnibus votis zycer a miessia mega tak y Ma-
sz Mości Pana auctoritatem et activitatem do tego mi voco. Wszakże Woiewodztwa obligatorem y Ich Mo-
ściom Panom Panom ut attendant ne goi detrimenti Respublica patiat, mogą ich Enocie y pod unioz

podjąć i pozwolić aby ex Communi sensu et assensu ordinum determinati in occurrentibus
matris, to co, e Republica et fide omnię samych bzdzie usadato statuendum byłoby. Byłko mowić y
radzić nie zabraniano, może uszytko usłanie y determinować pro securitate dignitate et ubi li tate
Raczypospolitey z adomniadrona y samego Wasz Mości Pana Aplikacya. Co ex zelo in publicum
namienimszy w Wzrostkię oraz poufalsia Donosze Wasz Mości Panu zał moję który list od Przesmitnych
Woiwodztw z ostatniego Seymiku Relationis do mnie pisany causałit sercu mojemu, wyrażns Prawa y
Swobody Jey kochającemu, a oraz iakia Przesmitnym Woiwodztwom in Universum, tak y każdemu do
nydnie in particulari żywotnie sprzyjającemu et singulari hiet w Wiedu godnych Ciobach Dobrze zastużo-
nemu. Soporna.

*Copia Listu Jego Mości Pana kancelerza Wielkie-
go koronnego do Seymiku Szlacheckiego z kruszynu dnia 12. Menis Au-
gusti Anno Domini MDCCXX.*

Odebrałem z wreszta obserwaney list Przesmitnych Woiwodztw
Wasz Mości Panow z przysięgo Relationis Seymiku pisany, w którym, z przypisanianu powinney do
brodliwemu Panu, za podjęcie na przyszłym Seymie o kolo dobra pospolitego prace y Starania. W dui
aności, y moicy surcey y uśilney ad usus publicos Aplikacyi gratam pokazać raczyłiście remi ni-
centiam. Unione Wasz Mości Panom oddam podziękowanie. Doczytawszy się zaś w dalszym potmi nio-
nego listu Wasz Mości Panow kontekście wyrażonego prudencko kancelaryi koronney resztem mentu
Wasz Mości Panow examinowalem znowu jako y przedtym, nie byłko zdanem moim ale y Innym
matura iudicio wzazone wszystkie terminy słowa wy drukowanego non nova metho do dea iazac an-
te meum Ministerium praktykowanym Dryzaiem na Seymiku Relationis Univerzalu y mianalau-
tom nie takowego, co by iuste Wasz Mości Panom offendić, albo strzeż Boże delicatissimi mam wolności pu-
blikam ledere miało. Pomiemaz vocabula pod censurę, nie minnie pocizgione, w tym Sencie w którym
na potłonię, nie mogą użatenu applicari ad praterita zezwanego Seymu publica damna, deffenda po-
tius quam cribranda, a dopiero nie mogą regulari ad rectum usum cyli obliquum ab usum wolnego glo-
tu, ale raczy kiazgaia us ad futura et consecutiva studia tych, którzy by pokoy wewnętrzny zdmiczać pra-
gneli reby przychyliego nie maletali ucha y kredytu. Wieratpis bynajmniey, zotenz Sentiment, iako u
wszystkich innych Woiwodztw ziem y Powiatow tak y u Wasz Mości Panow przewaleć musi którzy iako
primo in Ordine, tak fama et exemplo pociępi zarowno wolności, y centrum oney principale, to iest Pokoy
y bupieracinstwo wewnętrzne konserwować y praferę nad wszelkie bardziey porowne a miedzi ipmiedzi-
we Interpretacje bzdziecie racyli. A iako w dalszcie Wasz Mości Panowie, y w nayuiszzych Kon-
iunkturach y oślakanych czasow rewolucyach doię pernie vigilem, zaby moicy Praw y Swobod wy-
czytych custodiam, y nie naruszoney miary y miłosi tu by ożywanie ac iłlibatis candoris dowody tak
ierde us godzi go asitam racit's sumere gloriam, smiałbym sobie to zanaymiz kiza, prac moich den-
terossowaney usługi y sakryfikowanego usui publico zdomia holliceri reognięcia, aby iac Wasz Mości
Panowie Wypper swadomami byli, z pokoi Pan Bog ię pozwoli intaminata fide sluzię wyżywanie caley
y Wasz Mości Panom nie przestans dictis et factis pokazując, acm iest na Zawsze.

*Copia Listu Je-
go Mości Pana kancelerza Wielkiego koronnego do Jego Mości
Pana Rybozenkiego 12. Augusti 1720. z kruszynu.*

Dekrety popie wystawiane od dyktam W.
Mości Panu Interes Kuropew Warszawskich Katolików z Dysydentami, iakom na wyżej m ustrze za-
kał Wasz Mości Panu tak y per presentes to samo ponawiam obligując ut sit iura et cordi, ani walspię
y Wasz Mości Pan Marszałek Wielki Koronny. A W M Pan Wzaimny to in trutinam wielkiego roziażdu
mego, uważ, y przyzna iż tu dnie nie tylko o Prawa y Przywileje, excepta y Dekreta Sigiat Mazowieckich
opawaz indicatorum sądu Jego Krolewicy Mości Assessor'skiego, ale co nay miksza, e Boskie Bogo-
stawionstwo, a zaty nie zedce tego, aby pod rządyłami Imu M W M Pana Dm dntes którym prawa
y excepta Mazowieckie, etiam in colatum zabroniły um de pauperatione katolików z bogacai us miedzi, o
co nie tylko Collegium Episcopale, ale iustno Mazowieckie, tur nie by us uiaę m uiało. Napatryli
amy us na przeszłym Seymie zelum publicum, z lubo ni usm et ponsione activitatis Dm dntes
eguentis Ordinis byli aprzeis icy dysydentom zabraniano w uym rata pranie Raczypospolita była
anius labii. Dopieroz w Miesie w Warszawie, kłom ma po sobie tak wiele Praw y Dekretom, iak us mo-
ga dimidentes rozporazai et miedzi subistentie katolikom praripera. Nawstarek pariem iestem z Jego
Mości Pan Marszałek M W M Pan dla przyazni moicy, pomiemaz ia pro munere meo obligowany iest
stem stawai circa auctoritatem Dekretom krolewskich aby miały debitam observantiam, nie uoyymu
takowego co by inter iurisdictiones ipwarie mogło aliquam collisionem naybardziey. Jednak dla sia-
gniemia na siebie y na zacone potomstwo moie błogostanienstwa Boskiego, bez którego Nam nie po-
wysytkim. Prosz tedy wielce Wasz Mości Pana, aby miuchiał remorari wydania Dekretu katolikom,
yowsem aby tegoż Dekretu nicodmłozana stała us exekucya ite gdy dimidentes maię doię czatu doroz-
prawy consulto dali us condemnare. Jutem e.

Copia Listu Jego Mości Pana

Wojewody Mazowieckiego do Jego Mości Pana kanclerza Wielkiego koronnego dnia 11. Miesiąca Włsi. Roku Pan-
skiego 1122. z Pleskurgu piąty.

Int Wasz Mości Pana y Dobrodziecia de 5° Julii.
odebrałem w którym wielkie sensus pro bono communi myczytałem. Dałby to był Pan Bog zby pier-
ney takie Intymacye były mogły by si irradicata suspiciones pokoru prassumptios uti asserunt uoy-
monego wykhorzenia y wyrrocie. tenor zaś podobno magna ex parte negotium transferetur do Wasz Mości
Pana. Int Wasz Mości Pana zastał mnie u Jego Mości Pana Ablegata Dunskiego na obiedzie, gdzie by-
li Jego Mości Pan kanclerz Górowski y Jego Mości Pan Podhändlerz Szaffrow. zaraz kommuni koma-
tem Im contenta, y tak byli kontenci, że mnie okommunikacya Punktu Jego prosił, co y uoymitem, do-
łożył, że mieli ex parte y od Hiszpa Jego Mości Podhändlerzkiego. Wtych dniach Responz przyszedł od Admi-
rala Noris do Admirala Appa xima, w którym ut mihi relatum że kontent wielce, widać in climatio-
nes pacis Jego Carstiego Wielceznstwa nyciały, że Pami dwinu doniosł, a Krolowi Jego Mości
Szwedzkiemu kommunikował, którego znalazł dispositum co Pokoru y kule in uicinia. Per Jego Mości
naznaczył miejsce do Traktowania, tedy y on Ministra swego do shonowania naznaczył. Dał to, że prze-
cie miły medycacya chuc surde offert, ale ten Dwor wstąpi, żeby na nie pojmował nie bdać seuras, że in di-
ferentem tradabit, tucy mediatori expedir, bo y dnia onegdajszego kiedy z Jego Carstiem Wielceznstwem
expostulowalem, inter alia, tucy Pleni-potenten Swoich do Brunnska posle, pomiedziat, że bdać expostulo-
wany od Jego Carstiego Wielceznstwa do Traktatu, pisalem do wasz Jego Carstie Wielceznstwo mnie ase-
kurowac bdać, że radney Stromie jaworyzowac nie bdać, ale iak waszy Mediator Neutralista bdać na
co ty wrzutce Responzu epodienam / tedy Pleni-potenten posle. Namienimy tedy o morimiu z Jego Car-
stiem Wielceznstwem, które bylo die 11. presentis w Kalarzynie, tam tricolorom o dinstey przyicham-
szy, moritem z Jego Carstiem Wielceznstwem party kularnie, siłaby pisac racyi y morimiu, iudak krol-
stwo myrazam, dwa Punkta, kurlandya y Inflanly, rozbiwalismy, y w nich mozo moriti, co do Inflanly po-
długich z obu stron racyach, tak rzekl, że kiedy radney nie mialem o Traktacie Party kularny. Suspiacyi,
a przecie terminu Inflanly w domnie nie polożono iako teraz mam, kiedy o Traktacie zensad pedno mia-
domosia, nawet Cadagan w Wiedniu miał moriti, że dla tego krol Angielski niepospieszył, żeby przyorio-
ny pokoy Dunski do skutku, y Alzond odebrawszy, Moyska dawać nie prowadzisy, które atqaryszy ty
z Kastrie, Hanoweroziem, a podobno y Innemi chesniepisa. Polake attakowac, kiedy Hottle od moraa bda
ale żeby Akcepaspolita y krol Jego Mości permi byli oddania lyki, pisze iaka chesie assekuracya, że ia
przy potowiu oddam, nie maigę nigdy rateneyi y nie mogac Juy dinstom oddac. Na Interes Hiszney kurlan-
dyskiy rzekl, że ona przecie z nim iako z ona mieszkala, kowudy Juy uaynie mi mozo, ile że Innc Hiszane
maia morie Intranly. Je kdy byly Jego wtych Punktach resolucye y racye, y lubo moze si podobno co mollius
myrobie, ale podobno realiter hic et nunc wysytko przytrudnicy, co consummatum e Jego od dinstay pru-
dencie, sam iatem a.

Copie de la Lettre de Son Excellence Mgr Le Grand
Chancelier de la Couronne au Roy, de kruszyna le 14e d'Avril 1720^e

Ayant receu avec un profond respect la Lettre de Votre Majeste du 4. de ce mois, j'ay cherché avec tout l'empressement et un effort imaginable les moyens, les plus propres, pour secourir les soins Paternels et les bonnes intentions de Votre Majeste pour le salut publique, dans les conjonctures si dangeuses. Plus j'y ay pense et examine les circonstances de la situation presente, j'ay trouve d'autant plus de difficultes, et des obstacles insurmontables pour faire a present / tander, que le terme de la Diele est si proche / quel que pas. Il n'est pas necessaire, que je les expose a la grande penetration et experience de Votre Majeste. C'est pour quoy j'ay supplie tres humblement Votre Majeste d'aggreer mon petit avis, que j'ay donne dans ma reponse a M^{re} Le Comte de Manteuffel, voyant fermement d'ne, que Votre Majeste en prenant ce petit delay, saurera son Royaume d'autant plus surement et efficacement. Je ne manqueray pas de me rendre a Varsovie, avant le ter-
me de la Diele, pour concevoir de bonne heure le plan de la conduite des Affaires dans la meme Diele. En embra-
ssant cependant les pieds de Votre Majeste, je suis avec toute la soumission. Mre de Votre Majeste Le 14e d'Avril 1720.

Copie de la Lettre de Son Excellence Mgr Le Grand Chancelier
de la Couronne a M^{re} Le Comte de Manteuffel en meme date.

Je suis tres obligé a Votre Excellen-
ce pour la communication des Informations et des averhement necessaire, que Votre Excellence a bien voulu
joindre a la Lettre du Roy, vicy ma reponse. Je m'y remets, aussi bien qu'a l'entretien de bon chee avec votre Ex-
cellence, a mon arrivee. Il plait a Dieu a Varsovie. Je suis cependant avec toute la veneration a.
Copia di

Au Jego Mości Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana
Gorzonskiego die 11 Augusti 1720^e

Int Wasz Mości Pana die 2. presentis z Poznania piąty pro ostatria //

poate, na tym tu miejscu odebrałem, który gdybym był odebrał przy życiu Przewodniczących Woiewodów, nie miałem miałbym być z niego konsolacja, y lewamen w skutkowym moim żale, ale znać chciał Pan Bóg mnie i mordercy koronę, tanżepier nie winności Ministerium mojego. Jako zaś sam Wasz Mości Pan przyznać raczył, że list pomieniony z niektórymi expreymami inuitus, pod tymi musiałem, tak bynajmniej nie wątpię, że na blisko przyszłym da Bóg przed Sejmowym Sejmiku przy Responcie moim ultro zechce Wasz Mości Pan dać dowód affectus et candoris circa Iustitiam, et in aminalum obsequium meum pro publico, a Ja raczono Imienia y Dostęgi Wasz Mości Pana destincta estimatione porażając sobie w każdej okazyi, y na każdym miejscu i kultu samym chce pokazać, że jest na świecie. a.

*Copia Listu Jego Mości Pana
na kasztellana Rogozńskiego do Jego Mości Pana kancлера Wielkiego
koronnego z Szrody, Dnia 23. Augusti Anno Domini 1720.*

Dość mi, jako najumniejszej Wasz Mości Panu y dobrodziejowi za posłata, na tym tu miejscu in rebus agenda Informacya, według której pro poscaneo statum tu, iako by mi hoc de pravato reuultu statu mi praeiure in profundum lapsum incurere velus, ale diuine magis qm humane protestatis tak rozpisane in omne nefas, zatrzymać kota. Co kolwiek mogłem pro modo meo stradać przytęgi mojej cyprie nie omieszkam, utinam corpondeat exactione chae moia publice expectatione ora y samego Wasz Mości Pana iako najprzerwszego Brata y Szwoboda Oyczyzny Bractwa Desideria. Wszym plenimem Jarmie Wielmożny Jego Mości Pan Woiewoda kaliski dobrodziej mojej uciayni Wasz Mości Panu z listki twej relationem, Wznie przytęgi zarytam Wasz Mości Panu duki, że mi Wasz Mości Pan archum suum dolorem communi care raczył, który stosi privato- rum condi Wasz Mości Pana impressit, et Universis in odium podata, iest mi pars cordia flendi, iakoż y na teraz niecyum Kongresie exponetiam erino centiam kancellaryi, ani meretatur, iedno słowo ma- le interpretatum, ile do Woiewodów. Naszych nie regulując się, scia quosum Postum, nie mieli / tantam magni Nomimis Wasz Mości Pana impetitionem. Co zaś Ich Mości, którzy abusi sunt indebito stylo do Wasz Mości Pana erubescere in publica munieli et erubescere, iako się to temu teraz zabierało ex hoc dolen- do. eam, ię radnego na potym listu od Woiewodów ad Magna Nomina nie wynidzie, polki by in publica uytany nie był. A nadto in lenimentum doloris Wasz Mości Pana cum omni equanimitate et lenitate napisai eluio kogo, y przy tym Ich Mości Panowie Postumie, gdy w Warszawie Hana, ktamiai Wasz Mości Panu nmiżenie bida, Collegiation cum expressione zycielnych Woiewodów Naszych tu godney sobie Wasz Mości Pana chęci. Co wyraziwszy ch.

*Copia Listu Jego Mości Pana Wo-
iewody kaliskiego do Jego Mości Pana kancлера Wielkiego koron-
nego Dnia 25. Augusti 1720.*

Stanawszy wczoraj tu w Ruszowie pro Szczęśliwie Phono- mym we Szczęśliwie Sejmiku wypramiam umyślnie Półmowa mi, dając znać Wasz Mości Panu, że się Szczęśliwie za komay, nie brat, tylko brat, bom się oto starał wszelkimi siłami, prosząc Ich Mościom Szczęśliwych, aby mi długo nie barili, żeby mi miał wiecej czasu do przedniego przybycia do w- stęgi Wasz Mości Pana w kruszywie, multum contibuit, bytmoś moja we Szczęśliwie, że ten Sejmik sta- nał, bo gdyby tam był nie był to pochybnie zerwał, by się był, a najbardziej z okazyi Ich Mościom Panom dmi denton którychem przeciw umothli kował, że lubo za dnego i trzech Woiewodów za Posta niebrały, przeciż pokazałi or tym suam equanimitatem że tak potrzebnego Wyrażenie Sejmiku nie zerwali. Wasz Mości Pana duka nomien iest in duka ma recordatione apud optimos viros, y rozkaza- ty Woiewodów Jego Mości Panu Staroście ko pamiętkiem Marszałkowi teraznyciemu Sejmiko- remu, aby quam civilissime Excusatorias do Wasz Mości Pana napisal, y ory razit, quo errore factum, że ten list był napisany contra mensum Woiewodów do Wasz Mości Pana, gdyż y w kole nie był uytany a piores był pouagzał Jego Mości Pan Marszałek przesył, na co frem ebant uszyim optimi viros. Ja nie mogę być przedny w kruszywie, iako or przytęgi piątek da Bóg na południe, to iest die do presentis, y miżenie Wasz Mości Pana upraszam, aby mi tam do cekał, akym doskonała relacya Wasz Mości Panu o wszystkim uoy mi, czego nie podobna tak przeko na papierze wyписа, Tarce się przy- tym ch.

*Excerpt z Listu pewnego z Sejmiku Wielunskiego do Je-
go Mości Pana kancлера Wielkiego koronnego.*

Jako dawnie przy władzy Metmai- skiej intence pacis in Virtute prau dawnych trymani bywały cardines, tak y teraz żeby z promie- ronnego y danego sobie Ministerium dla utrzymania dobra pospolitego też władza zachowana by- ta, et in suo robore restaret, instabunt Ich Mości Panowie Postumie nasi lexionem admi Naszy or Poile legitime obranym na Sejm przesył, iako tej conservationem Sancitorum ab Antecessori- bus circa Iura dimidentium vindicare pomini bida. a.

*Copie de la Lettre de Son Excellence Mgr le Grand Chancelier
de la Couronne au Roy.*

La Dietine du Palatinat de Cracovie d'ill' Election du Chambell
ant s'étant since lui remeint sa medy paiss, et les suffrages a yant muni l'intention de Votre Ma-
iesté en faveur de mon Cousin, il est de mon devoir Sire d'en rendre graces tres humbles a Votre Ma-
iesté. Se en en acqute avec un tres profond respect et avec cette amvance, que ce surroit des bien-
faits de Votre Maiesté a ma Maison est un accroissement des obligations, et de la reconnaissance
avec la quelle je dois vivre. *ai.*

*Copia Listu kardynata Jęgo Mosci Pa-
lermo do Jęgo Mosci Pana kanclerza wielkiego koronnego z
Rzymu dnia 27te Julii 1720.*

Con somma consolatione ricevo la lettera di Vostra Exce-
llence 3. di Luglio, che ringratia innante da continuatione della tua amicitia e del tuo afet-
to, conassimvar la che vien corrisposta bendi cuore. Mi Muntio me partecipa licentimti di la
Maiesta, ma comme queste prime mie cerimonie mi tolgono tutto il tempo mi reservo all' ordi-
nario venturo, e scrivero a Vostra Excellence supponendo Mi Muntio in Russia, all' arrivo che
fara la mia lettera. Per ora supplico Vostra Excellence di assicurare la Maiesta che mi troveva
sempre pronto a tutto cio che riguarda il suo servizio reale, senza riserva veruna: havendo gia
sacrificato tutto me stesso a lui, et alla sua intercessi: comme survero poi in dettaglio fra tanto
prego Vostra Excellence a presentare alla Medina sua Maiesta, l'annessa lettera di participatione
del mio arrivo a Roma: e do mandare a Mi Muntio l'altra che contiene il medesimo ampliato l'
istius Mi Muntio sara destinato alla Muntiatum di Vienna; cosa molto buona, per miglior ser-
vizio da Maiesta sua *ai.*

*Copia Responsu na ten list a kruseyny dnia
25te Augusti 1720.*

C'est icy a kruseyna, que je viens de recevoir la Lettre de Vostra Eminence
du 27. du mois passé, avec l'enclose pour le Roy, au quel je l'envoie par cet ordinaire, avec l'
Extrait de celle, qui il aplu a Vostra Excellence de m'ecrire. L'autre Lettre pour Mgr le Nonce n'a
pas été mise dans le paquet; on l'aura apparemment adrese par une autre voye. Si Mgr le Non-
ce pouvoit rester en Pologne étant fait Cardinal avec d'autres graces de la Sainteté, qui il a assurément
meritées cela me feroit bien du plaisir, et cela seroit meme tres avantageux pour tout. j'espere d'être
a Varsovie / s'il plait a Dieu / avant le 20. du mois prochain, avec tout l'empressement pour executer
les ordres de Vostra Eminence, ayant une entière confiance dans sa grace, et étant avec toute la
sincérité et veneration *ai.*

*Copia Listu Jęgo Mosci Pana kanclerza wiel-
kiego koronnego do Jęgo Mosci Pana Starosty kopanickiego
Datu mi ut supra *ai.**

Będzie informowany episcopus od głom, że wice Wasi Mosi Pana dostala mi
virga directionis Seymiku Ante Comycalnego Przesmetnych Wojenodstw Wielkopolskich wrozytem y wy-
wrozytem felicem onegosa Succesum. Cuius vis tedy bardzo, y minuzis Cyrygenie ze mi illo Theatro publi-
canych Obrad bide miała auxilium et consilium Wasi Mosi Pana, ktory probata virtute, et experientia sua
do utrumque prapstego da bog Seym wiede dopomozia. Listu od prapstetnych Wojenodstw iuranc mie
odebratem, penion iednak Sestem ze epod vsti Wasi Mosi Pana bide ad vota. Subom rai iuranc nie dat, al pragne
ardentissime dai skutkiem samym dowod yqualitwy moicy Wasi Mosi Panu przystugi, y estimacya, ktora y
teraz Sestem *ai.*

*Copia Listow de Deputatow Trybunalskich favore Ichmosion
Panien Wozzyketa*

Pietas tu prietobliwemu Jęgo Mosi Panien Wozzytek zgromadzoma konwentu krakow-
skiego, gdzie Matki maiey sa ziorone ciurice, nie lytko partykularna relacya przez Osoby Kiostry moicy Ro-
dzoney w tymże konwencie bidecey, y nalezyty reputkt tu tak samym domoim ktorych kręw godna tam
si znayduis, ale tuż sama Sprawiedliwosci, obliquia mnie abym si do sprawy Jęgo Pannny Jarnowskiej
w tymże klastore Zakonnicy, a iatym. Catego Zakonu intercessor at, dla czego instantsima proce Wasi Mosi
Pana, abys w sprawie pomienioney ratione Poragu Jęgo Mosi Pannny Jarnowskiej nalazacego, ktora iest
unica Succesore, et heredis Cyrygetoy y Maionystey Fortuny. Sui natura tuvi racyt, Prietobliwemu
oraz y lacnemu drogonadunin Valido. Takte y protokuy swoicy auxilio do nalezyty pro Substia satisfi-
kacy pomogi Skutekanie praco uayniz Wasi Mosi Pan vem pietate plenam. Bozkie Błogosławienstwo
za goracy mi Waznion Chrystusowy ch modlitwami na orobis swois siaggnia, mnie rai do smiad cainia
Solie ochotney przystugi particularissime obligowai bidecie. Interea *ai.*

*Copia Listu Jego Mości Pana kancelerza Wielkiego
Koronnego do Jego Mości Pana Podkomorzego krakowskiego. z
Wielką dnia 9. g. 1720.*

Byłności mwa natym tu miewu daie mi okazy, oddawania
si Wasz Mości Panu per presentes i braterstwu y uniozym uktionem moim. Jakożai. 2. Ordynacy
Bosticy y 2. Aski Jego Krolesticy Mości Pana Jego Miłostywego dostapiles Wasz Mości Panu honoru
Podkomorstwa. tak nie wraips. bynajmniey. 2. Wasz Mości Pan in recognitionem Aski y dobrodziej-
stwa Pariskiego zechcesz si komportowai. 2. ludami Jego Krolesticy Mości Starborymi wzdług ustney
Nisza Jego Mości Biskupa krakowskiego M. A. Pana y moicy ni Antecessum mzymacy y M. A. H.
Pana deklaracy. mossa. si we wszystkich popyale 2. Jego Mości Panem Commissarzem Starborskim.
ktory Wasz Mości Panu kommuu korai bdiac przastych Podkomorzych vestigia. ad normam tli-
nych uaymicie Wasz Mości Panitro potrzebne. hoc in passu plante. wzdług ktorey mizdy Jurysdykcy
Wasz Mości Pana. a mizdy ludami Starborymi Jego Krolesticy Mości in variabilis bdiac mogta. conser-
vari ordinatio waym wzystkim. referuac si na pozmianego Jego Mości Pana Commissarza po-
trion iestem. 2. Wasz Mości Pan 2. strony droicy mizda zadeny okazy do Alteracyi Jego Krolesticy
Mości. onzem. Starai si bdiac. przez wzdług. Sposoby o honorazanie Respektow Pariskich. miz bytku
Dla siobie. ale y Dla zawnego Potomstwa swego. signanter Dla Jego Mości Pana Starosty Boronickiego
w aktualney usłudze Jego Krolesticy Mości zastajacego. y utrzymasz ten osobie kredyt. 2. Jego Krolestka
Mości slusnie Wasz Mości Pana preferowal nad Innych ad fastigium terasniety. 2. godnoti. Co wyra-
wizdy Jutem d.

*Copia Literarum Regis Preciae ad Serenissimum Re-
gem Poloniae die 15. Junii 1720. Holm.*

Gratissimum Nobis fuit ex Literis Ma-
iestatis Varaviae die 16. Martii hoc Anno ad Nos datis cognoscere. Sincerrum Nostrum pacis cum
Majestate Vestra et Indulta Republica Polona quantoque restauranda. desiderium. pari etiam. ani-
mi propensionem a Majestate Vestra et prefata Republica acceptum esse. - Quam obrem ut
salutare hoc Negotium eo melius promoveri possit. ut esse vultimus. ad aulam Majestatis Ve-
stae presentem habere Ministrum. ni quem finem nullimus Virum Majestati Vestrae iam
antea cognitum usque speramus. gratum. Nobis certe fide et prudentia sua commendatissimum
et sincere. Dilectum Seniosum hieum Baronem Johannem Renhold Trautvetter in Epist. Nostris
pedalibus Generalem locum tenentem et Primum Praefectum. Equie Negotium damus. ut sinceram
Animi. Nostrae Sententiam coram Majestate Vestra uberius exponat. atque utrinque tam salubre.
pacis Negotium. Nostra ex Parte rite procuret. Quam ad modum itaque non dubitamus. quere Ma-
iestas Vestra faulem et aditum concessu de hit. ita imprius rogamus. ut integram et omni mo-
dam et fidem tribuat. atque de amicis et pro benis Nostris erga Majestatem Vestram et Indultam
Republicam studius certissima esse velit. De cetero Majestati Vestrae fausta et felicia quavis
apprecamur. Eamque Divini Numinis tutela animatus commendamus. Datum ut supra etc.
Majestatis Vestrae Bonus Frater. Cognatus et Vicinus Fredericus Köpken.

*Copie de
La Lettre de Son Excellence Mgr. Le Grand Chancelier de la Couron-
ne. a S. A. Royale a Varsovie 20. de Mars 1720.*

Jay receu avec tout le respect la Lettre.
que Votre Altesse Royale m'a fait la grace de m'envoyer le 16. de ce mois. et j'ay entendu a que M. le
Staroste de Siva m'a dit par la Commission. Je n'ay pas manqué d'en faire d'abord le rapport a la Majesté
de Roy Mon maître. Je quel. n'ayant eu aucune part de la Majesté Imperiale de ce que Votre Altesse
Royale vient de faire. La Majesté. juge nécessaire avant tout. de s'entendre sur cela. aussi bien avec la
Cour Imperiale. qu'avec celle du Roy d'Angleterre. La Majesté étant d'ailleurs portée a temoigner le
egards possibles a Votre Altesse. Royale Elle me permettra cependant de dire mon sentiment a Votre Al-
tesse Royale. qui Elle fera bien de tenir son de jour en grandissime secret. que le bruit n'en soit pas repandu. car
cela pourroit être préjudiciable aux Interests de Votre Altesse Royale. et aux bons intentions de la Majesté
pour Elle. Je suis avec toute la soumission. etc.

*Kombinacya Miazg Ich Mościow
Wisniowieckiego y Czartoryjskiego. w Warszawie dnia 21. Octob-
ra 1720.*

Jego Krolestka Mości Pan Nasz Miłostywy chego przez Interpozycyą Posraży troicy
Krolesticy uspokoić casum. ktory si stał w. S. A. Nisza Jego Mości Czartoryjskiego Podkancelerzgo i
Krolesticy przez Nisza Wisniowieckiego Kancelerza Wielkiego. Miłostygo Nisza Biskupa krakowskiego Die 17. Lu-
rentis. zaiy do tego Ministrow troich applicacy. ktory nie bez pracy y Starania Oboyga Kron. wto przeci. po-
trafił 2. Nisze Jego Mości Czartoryjski odstąpić od Prosekucyi prawney. do ktorey si zabierał przeci. ko-
Nisze Jego Mości Wisniowieckiemu. 2. 2. jednak kondycy. 2. aby Pan Szore uderzony był ukontentowany.
y aby zadeny wiołency mizymiono Panu Straminiem. ale aby prawnie 2. miz postspowano. iako.

Jez y Jemni, aby zrobio było Prawem dochodzić smych pretenzji, na co gdy ze zrobił Książę Jego mości
 Wismioński, y słowo dał Ministrom, że te wszystkie wypadki konducy. Jego kroleśka Mości przy
 was raczył do siebie obudować Książę Ich Mościom, to jest. Książę Jego Mości Wismiońskiego y Książę
 Jego Mości Czarłortyjskiego rano dnia 24 tego Mieniąca, którzy na zawołanie. Panikie nie omissz
 kali stawić się punktualnie każdy z asystentia swoich Prujaciół swoich; Tam król Jego mości przy
 obecności wielu Senatorów, Ministrów Urzędników krolestwa swego, także do nich przez Jego Mości
 Pana Kanclerza Wielkiego Koronnego wyspiał, przemowę, po francusku. Wiedzieli dobrze Wasz Mości, jako
 Jego kroleśka Mości Pan Młuy Młosiński miał zawsze mi honoru owe mawie, divide et Impera,
 jako naymistrze Jego Stawanie było, doskonała w krolestwie smym ugruntuwać iedności nad utrzy-
 maniem, którzy do tych czas pracowali nie pracowali? Dlatego iedności y teraz tam nie curium in
 stitue, et rigorem legum które za sobą poiąga także drąca między Wasz Mościami Interwiniencyami.
 Nie wchodzi Jego kroleśka Mości w dyplakacya difflorentak's tej akcyi, albowiem trzymam, że choćby
 Mości Książę Wismioński nie znał tak Praw Czarłortyjskich, jako znasz, ponieważ Autos Ich iestei, tedy
 Jażnos krm Jego, y Serca wypaniałości naleciacie w tym obiasniając. Wasz Mości, y Jego kroleśka Mości
 iest powinien, że szczerze y szczerze y szczerze zatem załóżcie tego, co us stało. Co us tknie Wasz mości Mości Książę
 Czarłortyjski, prawda że iest, urazon, y że Prawo masz po sobie, abyć dana satisfakcyja, iednakże choć
 przy tej Książę, trzymam to Wasz Mości Jego kroleśka Mości Pan Młuy młosiński, że gdyby, obierai przy-
 udo, co by Wasz Mości wolał, czy urazić, czy Książę, ponieważ, obrałby nie wzięł ostatnia, Abo iest młuy
 my, że przytożnię Prawa Książę darował mi obrząci, oraz przez uwagę publicaney iedności która us
 funduje na iedności między Prywatnymi nie możesz Wasz Mości lepiej uczynić, jako gdy odstąpił od
 prosekucyi y Książę Wismiońskiego, wiede rygoru prawnego, y gdy us z nim pogodził, przywracaiz
 mu przyjaźni swois szczerze, byż Wasz Mości upermiód, że przez to Wasz Mości Jego kroleśka Mości ukoń-
 centowanie iako y Jego kroleśka Mości nie omisszkał wriadacyi onem us respecta swoie, z tym Książę Je-
 go mości Wismioński rekt; Młosiński król, wucam us do Nog Panickich Maiestat Wasz kroleśki
 Mości, y naymistrze oddać drżki, że przy kładem Wielkich krolow, którzy casto penitentia, non pona conten-
 ta, nie chcieli intrare in iudicium zemna Książę swoim, Młom Młosiński Panie Prawa, gdy Wasza kroleśka
 Mości straza smych potworył si pri, przyznać, że przez popędzoną, Alkaja, zgrawysłem przeciw Prawu,
 y Maiestat Wasz kroleśki Mości obratorem. Supplikus Wasz kroleśki Mości Panu młom Młosiński
 młom abyś mi to odpuszc raczył, oraz pokornie drżkuis, że młosiński przez Interpozycje Potrągi, Procey,
 Panickiey, do Książę Jego Mości Czarłortyjskiego Podkanclerzego Wielkiego Książę Litewskiego my mości na
 nim raczył, że młom od prawnicy ch wypuszcza prosekucyi; Upraszam tegoż Książę Jego Mości Podkan-
 clerzego, wespół z Książę Synem Jego Potem linstim, aby chiał za pominię Książę, która Jego mości
 uczynił, a młom dan na przyjaźni swois konsierowali, która danie utrymywać starai us bde. Na co
 Książę Jego Mości Czarłortyjski odpoowiedział: Młosiński król zawsze ta pominię w Serca moim tkwił,
 byż postawianym rozkazom Wasz kroleśki Mości, y za Stawie to sobie pożytałem nasładować przy-
 kład Wasz kroleśki Mości, iak wiele razy Młosiński Panie darował Wasz kroleśka Mości
 wypaniałości Książę swoie, y przez to poiągnął uszytlich Serca, do podumienia; rozkazm us młom
 Książę kroleśka Mości, iako król taskany, abym us pogodził z Książę Jego Mości Wismiońskim, a o
 ma iako król Sprawiedliwy, uznawać raczył, że mi satisfakcyja, że obrząci uwagmiona, nalezy przez
 Książę Prawa, Przyznawam us Młosiński król z mey strony do żalu y urażenia, zapanis ziem
 był w kroleśka młom wstępy, y przemieniony, ale leż Wasz kroleśka Mości znasz utomności wtey mierze ludz-
 ka Leziacim us pokazać Cłomietkiem, wpierszym młomiepliwosci Imperie, uwaga y remonstracya
 Wasz kroleśki Mości do tego sa oni powodem, abym wtey chęci potępował, iako dobry Chrzesciainin,
 iako dobry Compatriota, y iako młomny zawsze y szczerzy Książę Wasz kroleśki Mości. A pamiętam
 Książę Jego Mości Wismioński wyznał sam na us młom, ponieważ przyznać mi prawo, rebym us tu-
 żnie mogł udać ad rigorem iusticie, y gdy zał Jego, który ośmiadza Książę mości Innym na przykład
 Chrońmienia us bardziey podobnych potępkom, awżeli nasładować smych, tedy zapominam zupełnie
 młomiepliwosci co us stało, y sprawdziwa, y szczerem na Przyjaźnia Książę Książę Jego Mości tymczasem
 Najjasnięcy Młosiński król, Książę Jego Mości y Ja iako Dniestarc Jestei my obligowani reprezento-
 wai Wasz kroleśki Mości, oraz y Ministrom Jego kroleśki Mości, aby, iedno z nami starali us,
 y takie przed us brali sposoby, iakoby wszelkim podobnym inkonwiniencyom droga na potym zagro-
 żona byż mogła. Potym król Jego Mości Jam ze smych ust rzekł. - Nyszedziac Wasz mości co rekt
 Książę Czarłortyjski, że potrzeba wziąć przed us młomuraz, do zagrożenia, aby radne podobne nie dzie-
 ty us bezprawia na potym, co Książę młom y Ja iako us obiam aby iżyte na Clemencia młom
 była Książę powodem do stamania Praw tak Wasz mościom deklaruić, że tego niebde cierpieć, aby
 mi który z ministrów radził, rebym w podobnym razie potrągi Książę młom interponie miał. Przestrze-
 gam Wasz mościom Ministrów Książę, abyście dopilnowali, aby doskonała była, prawu obowiazania,
 y rebym sprawiedliwosci rigov. extendatur na tych którzy us tymczasem prawem na potym przeciwiac bde.

W tym obadwa Książa Winniowiecki, Całkowisty, ciwnicki Książa Jego Kłosi za nogi, a potem si da: mi z doba, samę, y przeprosi, extenieraa Dworaa y Dziatiele pomienionych Książ, kto: ny Hali wanki kamere krolwskiey wraiemnie si z Sena wienli y pogodzi li.

Respons od
Jego krolestwiey Kłosi Pana Naszego Miłosierwego na Instruk: cyę Wielebnego Kłoda Franciszka kobielckiego Proboszcza kra: kowskiego Vice Prezydenta y Wrodzonego Wiktoryna kuczajnskie: go Podkomorzego Brochickiego Postow Trybunału koronnego da: ny z kancelaryi Wielkiej Koronney w Warszawie dnia 26: osto: bra 1720^r.

Pokazanie oczywistym dowodem racny Trybunał koronny, ze na nim non sana lato: min Nomina zaniadaia, kiedy poczętki do osiadaenia pominnę Majestatowi Jego krolestwiey Kłosi Pana Jego Kłosiowego przez godnych Kłostow Wiernosci y Subiekcyi auspiciando, a przytym chwalebna nie tylko Dnia y Sprawiedliwosci obsermaney, ale też y projektowaney na niedolnym Symie abusu: um korektury przykładna animadwersya, tribuit, quod Regis Regi quod Legis Legi. Ma nadziis Jego krolestka Kłosi Pan Kłuy Miłosierwy ze gdy ta si herba dopiero będęca, et vote publico oczekiwana Try: bunału korektura, na terazniejszy daj doze nad przestę bezstannym Seymie crescet usque ad mensuram, odniecie palmarum wresztucy oney glorię Janey Trybunał, y si praktykowanych niedol: wick wdanienyszym czasie, nieradow dissolutas scopas, iaka Prezydenta dęgnę: Nafęca, tak Justitiam, et fortitudinem symbolizująca Wielmożnego Marszałka Alisa wykorzeni. A gdy ucy Jego krolestka Kłosi Pan Kłuy Miłosierwy, aby sprawiedliwosci Sięła sumi miała robur et vigorom nie umdzie pomnie na Pan: stam Jego Kłostu do si nalepienia z Stanami Rzeczypospolitey sposobom, aby y mieysca oney desty: rowane to jest Piotrkowski y Lubelski Ratusze, ieden poprawy dęgi do koncaenia potrzebniocy mogły byda proportionato opatrone subsidio. Interess od Wielebnego kanonika Poznańskiego rekomendowa: ny, ze ma iest zakonowany y uspołowiowy, tak miał relaię, Jego krolestka Kłosi Pan Kłuy Miłosierwy. In: reliquo iako wyystkim in hoc Astrea Saurario zaniadaigym, tak partykularnie, godnym Postom Jan: nego Trybunału, ktorych virtus non indiga laudis laskę, inois Paniska, y Sknapliwa ad premiando merita munificencya Jego krolestka Kłosi Pan Kłuy Miłosierwy ofiarowad racay. Nacrtam Jego krole: stkiey Kłosi Pana mego miłosierwego rozkazami.

Copia Assekuracyi Ich Kłosciow
Panow Sapielow y Pociela względem Dóbr meiburskich
Dne 15° gbris 1720^r

Kłuy nacy podpisami dajemy z Assekuracye Nasza Imieniem własnym Kłaym, y Conaktorow spólnie znami czynigeych, habendo pro rati habitione, onych, i z am my, am Conactores Nasz in processum intrantes radnych condemnat w Trybunale Wielkiego Kłostwa diten: skiego ex occasione Dóbr meiburskich, otrzymanych, do exekucyi przywodzie y radnych Officia na te Dobra meiburskie, y Ich Poddanych sprowadza niebzdziemy. A to do kombinaię Przyacielskiej mis: dy przyszlym Symiem, za medycay Jego krolestkiey Kłosi Pana Jego Kłosiowego sub nullitate attentatorum et ipso facto contrario tey assekuracyi. Condemnate te y proces wyystek iako nie wa: zny upadai pominnę. Naw dla lepszy wary rskami Kłaym pod pinnemę si, Działo us w Warszawie di.

Puncta pro Senatus Consilio in Anno 1720^r die 14°
gbris rozdane z kancelaryi Wlkicy koronney.

- 1° Po rozeslym dolendo cam Sey: mie wriekim laroem Publicanym Jego krolestka Kłosi Pan Kłuy Miłosierwy exquirat sensus przytomney lady, quibus modis Securitas interna et externa conservanda et manutenenda.
- 2° Sędzi Seymiki Kłaym, y na ktory czas maia, byda wy dane.
- 3° Chocim brzeinko wyystkim daznyszym Faktom Turkami osadzony, y ufortyfikowany, aagnie za: soba apista pericula belli, y corowanego pomietra, nalezy avertere hoc malum przy demolacya tey for: ticy, niem zaś ta nastapi traba providere Securitate Woiewodztwu Podolskiemu, aby przy ustami: cano ex utraque parte kradzieie, raboie, zabiegi, nie zaisi us Ogien Woimney pretextu repre: malium, cemu iako zabieci? porrigitur deliberationi.
- 4° Nawrograni cenię Ukrainy Polskicy od Panstwa Turckiego dana byta ex Archivo Regni Crai: wenski Skrynia z papierami ad Actum Notumatum, nalezycym, z Kłaym, z tymisz Papiera: mi przymiot teraz Wielmożny Woiewoda Podolski, komu ia zaś ma od dai tu pravia Securita: te mi, potrzebuie resolucyi.
- 5° Dobra meiburskie, aby iuxta novellas Constitutionis in sua tranquillitate zostawaty et stante liti: dentia w Sędach Seymonych Trybunałskimi kandenatami, y exekucyami zby aggrawamie: ni: były, media providenda. Wrozeni Postom od Woyaka koronnego aby solita pradi in vim tractamenti na: zmano na krote z Kłaym mi mogli zaleca Conilio presenti Jego krolestka Kłosi.

CONCLUSUM

- Æ. Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus pro paterna sua cura et sollicitudine erga bonum publicum, securitatem externam conservandam per continuationem officiorum ac bonae intelligentie cum Potentis Extraneis, secundum urgentiam temporum et utilitatis publicæ, nec non similiter exigente necessitate per obligationem ad serenissimum Magnum Cesarum Moscovice iterandam arbitratui, eoque intuitu tam ablegando pro mense quolibet Imperiales mille, quam Commissarios ad recipienda tormenta bellica, et rehabendos captivos destinandos, unicuique pro mense Imperiales ducentos per Magnificos Thesaurarios Regni et Magnus Dux Lithuanice solvendos assignat. Ad mantinendam autem pacem et tranquillitatem internam mediis et rigoribus in Legibus antiquis et novella prescriptis, contra quosvis Infractores et Transgressores Tractatus Varsaviensis, utitur. Conservando omnia in statu quo, tam in militaribus, quam in civilibus ad beneplacitum et occasionem Reipublicæ. Interia Sacra Regia Maiestas nihil omittet ex sua parte ad Conseriandam combinationem cum Magnificis Generalibus Exercituum Regni, minime volens praeiudicare tam Juribus Maiestatis suæ et Reipublicæ quam eorundem Magnificorum Generalium.*
- 2° Comitola Relationum pro opportunitate temporis et urgentia circumstantiarum, quoties opus fuerit Sacra Regia Maiestas ex re et commodo Reipublicæ, nec non alia Comitola ad instantiam recurrentium Palatinatum et Terrarum, præsertim pro eligendis Commissariis ad Tribunal Radomienſe indicere non inter mittet, idemque Tribunal Radomienſe sub eadem Præſidentia Reverendi in Christo Patris Christophoris Szembek Episcopi Præmislensis uni ex Legi practicato continuandum et expediendum censet.
- 3° Serenissimum cum Instrumentis publicis per Magnificum Palatinum Podolicæ apportatum, prævia gustatione, ad Archivum Cracoviense reddendum ac restituum, nec non erogatas expensas in usus publicos eidem Magnifico Palatino Podolicæ compensandas, et exolvendas, per Magnificum Thesaurarium Regni præmissa liquidatione Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus declarat. Magnifico quoque Palatino Cracoviensi Capitaneo Cracoviensi intuitu Præſidii in arce Cracoviensi conservandi ac sustinendi, donec in Comitibus futuris stipendium certum providebitur, ad interim summam duodecim milium florenorum polonicarum per eundem Magnificum Thesaurarium ex Thesaurio Regni exolvendam designat.
- 4° Erecti noviter Fortalitii Chocimienſis contra vetera Pacta cum Porta Ottomanica, desiderata demolitione, quatenus pacatis et amicis representationibus, per Officia quoque et interpositiones aliarum Potentiarum persuaderi et obtineri possit, Sacra Regia Maiestas omnem impendit curam. Inter ea ut Jura bonæ Vicinæ pacis et securitatis omnimoda inter Accolas utriusque Dominiis ex integro et inviolabiliter observentur, Magnifici Generales Exercitus Regni, nec non Magnificus Palatinus Podolicæ serio insigilabunt ac præcavebunt. Officiales vero Castrensium Catio necenses cum Burgrabio et Deputatis si electi fuerint a Palatinatu Podolicæ, unius vel plurium absentia non obstante, iustitiam rigorosam summario processu, et præcisa quavis Appellatione secundum Jura Gentium administrabunt, adhibito Brachio Militari, quoties opus fuerit. Respectu præsentiorum Magnificorum Palatini Cracoviensis et Capitanei Dobruysensis aliarum in differentiarum inter confinantes tam Expositiones necessarie cum Reverendissimo legato Sacre Cesarice Maiestatis instituentur, quam opportune Commissiones iuxta obloquentiam Compactatorum designabuntur.
- Ne delectus Militum sub quocunque titulo vel pretextu in Dominiis et Terris Reipublicæ a quocunque Extraneo usurpentur, Sacra Regia Maiestas Magnificos Generales Exercitus Regni et Capitaneos Castrensium finitimos ablegabit ad debitam vigilantiam. Summam vero Magnifici Thesaurarii Supremi Regni et Magnus Dux Lithuanice summas assignatas pro legatione tam Magnifico Palatino Masovice, tanquam legato, quam Generosis Præſona Notario Terræ Magni Dux Lithuanice tanquam Secretario, nec non Janaki verisilitero, Accoviensi, hucusque non exolverunt; ideo auctoritate Sacre Regie Maiestatis et præsentis Contuli ad exolutionem indilatam quam urgentissime obligantur ac obstringuntur. Generosis Munitionibus Exercitus Regni et Magnus Dux Lithuanice utriusque auctoramenti, intuitu soliti tractamenti, videlicet propriis Summa viginti milium florenorum Polonicarum, pro alteris summa quoque similibus ex Thesauris utriusque Gentis respective exolvende assignantur. Obviando proximæ ruine arcis et Acidentice Regiæ Varsaviensis, obligatur Magnificus Thesaurarius Regni ad indilatam reparationem eundem, præsentis Confilis, impensis Thesauri Regni perficiendam, salvis calculo et acceptatione in futuris Comitibus. Generoso Dux et Acidenti in curia Romana intuitu susceptorum sumptuum et laborum ultra ordinariarum pensionum, in vim gratificationis, et compensationis, mille Imperiales solvendi Thesaurio Regni assignantur.

Residendi do Roku Ilgo krolestiey Mosi ex Senatus Consilio narracem in Roku 1720. die 17bris anni 1720. ad ultimum Januarii anni Domini 1721.

Wielebny Jego Mości Książę Biskup Warmiński, Wielmożni Wojewodowie Austri, Lubelski,
Urodzony Chłopiński Kasztelanowie.

Na drugi rok w Cierce.

A Die 1te Februarii Anni 1721. ad ultimam Aprilis anni eiusdem. Wielebny Książę Biskup Łucki,
Wielmożni Wojewoda Wołyński, Połocki, Urodzony Dobruński, Kasztelanowie.

Na drugą Cierce.

A Die 1te Maii ad ultimam Iulii eiusdem Anni. Tenże Wielebny Książę Biskup Łucki Wielmożni
Wojewoda Połocki, Biały, Urodzony Potanicki Kasztelanowie.

Na drugie pułkoka na Cierce trzecia.

A Die 1te Augusti ad ultimam Octobris anni eiusdem. Wielebny Książę Biskup Przemyski Wielmożni
Wojewoda Smoleński, Nowogrodzki, Urodzony Przemyski Kasztelanowie.

Na czwartą, czyli Rok.

A Die 1te gbris Anni eiusdem ad ultimam Januarii Anni 1722. Tenże Wielebny Książę Biskup
Przemyski, Wielmożni Wojewoda Lubelski, Połocki, Urodzony Kiszyniński Kasztelanowie.

A die 1te Februarii Anni 1722. ad ultimam Aprilis Anni eiusdem. Wielebny Książę Biskup Łucki,
Wielmożni Wojewoda Połocki, Witebski, Urodzony Cuchowski Kasztelanowie.

Na drugą Cierce.

A Die 1te Maii ad ultimam Iulii Anni eiusdem. Tenże Wielebny Książę Biskup Łucki, Wielmożni
Wojewoda Biały, Czerwik, Urodzony Nakielski Kasztelanowie.

Na trzecią Cierce Rok.

A Die 1te Augusti ad ultimam Octobris anni eiusdem. Wielebny Książę Biskup Chłopiński, Wielmożni
Wojewoda Nowogrodzki, Podlaski, Urodzony Kiszyniński Kasztelanowie.

Na czwartą Cierce Rok.

A Die 1te gbris ad ultimam Januarii Anni 1723. Tenże Wielebny Książę Biskup Chłopiński, Wielmożni
Wojewoda Połocki, Rawni, Urodzony Biechowski Kasztelanowie.

Copia Literarum

Illustrissimi et Excellentissimi Supremi Regni Cancellarii ad Civitatem Thoronensem favore Illustrissimi Torkianski. Varsoviae vice 15te gbris Anno Domini MDCCLXX.

Jam a longo tempore Illustrissimus Dominus Torkianski Potestator Regni in causa, quae Ipse cum Domino Hlesvig intercedit, apud Prænobiles et Spectabiles Dominationes Vestras ad administrationem Iustitiae præssolando, sola tantum hucusque exputatione mortificatus, presenti mea utitur ad Prænobiles et Spectabiles Dominationes Vestras interpositione, quatenus altioris non necendi moras, semotisque pacis diffugiis, id quod Iuris et Iustitiae erit Prænobiles et Spectabiles Dominationes Vestrae in eadem causa decernere non intermittant. Haec Prænobilitatem et spectabilem Dominationum Vestrarum facilitas et promptitudo me devinctum eisdemque magis quæ magis gratumque videt. Interea maneo c. Datum ut Supra.

Copie de la Lettre de Son Excellence Mgr Le Grand Chancelier de la Couronne a son Altesse Mgr Le Prince Sague a Varsovie le 15bre 1720.

En espérant V. Altesse Royale de mes très humbles respects, je lui donne l'avis, qui fera plaisir a Votre Altesse Royale, qu'elle peut s'en retourner a Olau, après les réponses, que Notre Cour a reçues de Vienne, et de Hanover sur ce sujet. La cour Impériale a répondu, qu'on y avoit cru, que Votre Altesse Royale étoit en Pologne avec le consentement de la Maïesté le Roy Mon Maître, et celle d'Angleterre a fait répondre, qu'elle ne se soucioit pas, que Votre Altesse Royale s'en retournât a Olau. C'est par Ordre du Roy que je donne part de cecy a Votre Altesse Royale la Maïesté souhaitant le retour de Votre Altesse Royale a Olau. Je suis c.

Copia Listu Jego Mości

Pana kanclerza Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Podskarbiego Wielkiego koronnego w Warszawie dnia 6te Miesiaca Xbris Roku Panu 1720te.

Dnia listy Wasz Mości Pana, ieden przez Łataffek dnia 21. drugi przez poście dnia 30. dajmi przisane wtych dniach i wryktem odebratem respektom. Względem Ordynacyi Ostrogskiej posyłam Wasz Mości Panu Copia podanych Jego krolewskiej Mości Panu Momm Miłostiworem przez Książę Jego Mości Sanguska Marzałka Nadwornego Litewskiego in favorem sui racyi. Książę Jego Mości Biskup Krakowski M. A. Pan mial postać jako mi pomiedzial. Wasz Mości Panu prosił, y zdamie moie wtych materij krolewi Jego Mości.

od wrogosz dane. Co krol Sego Mosi Pan May obliowimy resolut nie matri bynajm niey, ze listem
 swoim Panistam doniesie Wasz Mosi Panu. Co domnie kiedy Sego krolestka Mosi Pan May obliowimy
 na to Convocabit Senatus Consilium, ktore po rozieschaniu si teraz ad propria Ich Mosiow Panow Se
 natorow nie moze byda numerosum. Ja na ten cas msta dictam in Consilium pruy pramie pro Justitia
 vacante adanie mrie Ratione Obiezenia przez blisko praeite Senatus Consilium Skarbu Koronnego
 unac de Wasz Mosi Pan niemiatos genuinam volorum relationem, kiedy taka inirektyra ad dictos so
 bie nie bytko innocentis, ale Sure merito spramiedlwa rekognicya, pretendenti od Wasz Mosi Pana
 Ministerii perstringis animos, kiedy dono dono ze teraz Raco postpolita zostade w pokoin, y Skarb ni
 ma na Comensyge byternore, y na Likwidacye Helmanistice expens, kdy w Skarbie mrey byda
 musi Importancy, Ja wglotie moim eadney micopuseitem racy 2 tych, ktore Wasz Mosi Pan
 w listie swoim wyrazil do mnie, za co stusnie si potnienem by? spodierai racy mrisawosi,
 ale ze na przestych Radaach in presentia Wasz Mosi Pana wiskac nasnacrono expensar. Co wy
 racini wy ch.

*Copia Literarum Serenissimi Regis ad Regem Da
 nicie Varsaviae die 19. Novis 1720.*

Exposuit nobis iteratis viribus Civitas Nostra Seda-
 mensis, qua ratione jam Anno 1715. die 23. Junii Navia quidam Hollandus Dirck Mandel, dic-
 tus, Navim Maria appellatam literis passus Civitatis Amstelodamensis in Ostio Portus e Suecia ap-
 pulavit, merces, quas vehibat mercatori Hollando in Civitate Sedanensi commoranti, Peter Poll
 dicto, ut in Mandatis a Mercatoribus Hollandis habuerat, traditurus. Cum vero tunc temporis Ma-
 iestatis Vestrae Capitaneus Petrus Jorensundicus cum nave sua praedatoria prope dictum Portu
 um, minudentes commoraretur, si idem Capitaneus Navem praefatam pro Suecia hactenus, tanquam
 bonam praedam, occupavit. Videns hoc Commendans Hollandicus Jacobus Baro de Rhede dictus,
 cum aliquos Navibus Hollandicis eodem tempore, ibidem constitutus, Navem a praefato Maiestatis
 Vestrae Capitaneus occupatam, iterum occupavit, allegando navem istam esse Hollandicam, et se a Prin-
 cipalibus suis in commissis habere, ut Ostia Portus Civitatis Nostrae Sedanensis una cum ipso Portu
 contra omnes hostilitates defenderet. Longueus ideo apud Maiestatem Vestram praedictus Capitaneus
 Jorensen, sinistre referendo Navem, quae pro bona praeda tanquam Suecia venditabatur occupatam
 fuisse a Commendante Hollandico, adhibitis in subsidium Militibus Civitatis Sedanensis e Fortalitia
 Alindensis, quod tam en factum non fuisse, ipsam quod hic iungimus testimonium sepefati Commen-
 dantis Hollandici evincit. Dum vero ideo ad Nos Civitas Sedanensis recurreret, factum eiusque gomu-
 inas circumstantias ac Innocentiam suam nobis probatura, Maiestati Vestrae tam literis, quam
 per nuntium tunc apud Nos degentem Consiliarium a Jessen Negotium hocce commendavimus. Nec
 aliter credidimus, quam dictum Capitaneum Jorensen iustam sinistree suae delationis a Maiestati
 Vestrae tulisse Repulsam, eo quod per integrum fere quadriennium nulla amplius ideo mentio in-
 iecta, et Ipse Capitaneus Jorensen mortuus fuerit. Sed contrarium ostendunt Literae Repressatio-
 num ab Haeredibus Eiusdem Capitanei die 12. Julis Anno 1718. a Maiestati Vestrae sine dubio ad sini-
 stram Informationem exportatarum, quibus mediantibus Navium Sedanensium, ubi cunque reper-
 tae fuerint interceptio permittitur, donec Civitas Sedanensis Haeredibus defuncti Capitanei Jorenseni
 eam na omnia restituta, et valorem Navis a Commendante Hollandico libertate exolverit. Inibus
 repressationum literis publicatis duas Naves Sedanensium interceptas statim fuisse imperimus, quae
 per Decretum Maiestatis Vestrae Anno Currenti 1720 die 14. Julis latum non aliter liberatae, nec Repre-
 sationum literae sub alia conditione sublatae, quam ut certus quidam Civis Hafnientis abraham Kloe-
 ker dictus, qui suam ideo interponere debuit cautionem Haeredibus defuncti Capitanei Jorenseni sum-
 mam quingue millium. Thalerorum realiter exolveret. Cum vero constat Commendantem Fortalitiu
 minudentis, ne unum quidem militem ad vindicandam istam Navem Commendanti Hollandico dedis-
 se, ubi huius attestatum clare edocet, praeterea Navem a defuncto Capitaneus Jorensen occupatam non
 fuisse Suecicam sed Hollandicam, quin Repressalia iuxta dispositionem Iuris Naturae ac Gentium in-
 requisitis nobis in Soldatos nostros nautiquam decerni, et in hoc fundamento Decretum ferri minime po-
 tuisse Maiestatem Vestram fraternaliter requirimus, ut pro mutuae, quae nobiscum intercedit necessitudinis
 vinculo, proque solita sua equanimitate, et hoc amore iusti et aequi, praefatas Repressationum lite-
 ras tanquam indebite emanatas, nec non Decretum huius fundamenti minime tollere ac cassare, et
 commerciorum Civitates Nostrae Sedanensis calamitate temporum sic satis attractorum Vigorem
 illibatum restituere non dedignetur. Prout hoc tanquam singulare Maiestatis Vestrae erga nos affe-
 ctus ac amicitiae vicinitatisque documentum deprecabimur, ita Maiestati Vestrae quaevis omni-
 ne prosperitatis incrementa ex animo precari nunquam intermittimus. cu.

*Copia Litera-
 rum Illustrissimi et Excellentissimi Domini Supremi Regni Cancellarii*

mi ad Iudices Terrestres Piltinensi.

Magnifici et Generosi Domini Domini Fratres observandissimi. Habet mi Iudicis Terrestribus Piltinensibus Generosus Steffen Colonellus in Exercitu Regni optimi de Sacra Regia Maiestate Domino nostro Clementissimo et Republica meritis, causam iam aliquot Annis et Instantia sui Generoso de Brincken intentatam; In qua ut eo citius potuisset finalem obtinere decisionem, exportaverat Descriptionem Sacra Regia Maiestatis Domini nostri Clementissimi ad Magnificentias Vestras, cui exhibendo, licet Magnificentias Vestras predictam causam ex aequo et iusto quantocumque decitas minime dubitem, eam tamen etiam presentibus Instantiis meis singulariter recomendo, ut tandem in prefata causa tua memoratus Generosus Steffen votivum pro iure et iustitia assequatur finem. Decetero prosperos rerum Successus Magnificentibus Vestris apprecando, manco Magnificentiarum Vestrarum Frater ad obsequia paratissimus.

Inscriptio: na liscie Magnificis et Generosis Domini Prædici, Coniliaris Iudicibus Terrestribus, totiq; Iudicio Terrestri Piltinensi Fratribus Observandissimis.

Copia literarum

Eiusdem ad Dominum Præsidentem Behr.

Magnifice et Generose Domine Domine Frater Observandissime. Proficiat mi Piltinum Generosus Colonellus Steffen invigilaturus causæ tuæ, Generoso de Brincken ab aliquot iam Annis intentatæ, quem licet Instantiis meis literis toti Iudicio Terrestri Piltinensi recomendo, specialiter tamen ipsum favori Magnificentie Vestræ tanquam predicti Iudicii Prædici dignissimo minimo, ut pro ea, qua Magnificentia Vestræ in illo Iudicio potest Authoritate, rem eo dirigere velit, quo memoratus Generosus Colonellus indilatam obtineat ex æquo et iusto prefatæ causæ tuæ decisionem. Præditi Patri hæc in re favoris memor ero, et quavis occasione promptitudinem meam ad obsequia Magnificentie Vestræ testari non inter mittam. Magnificentie Vestræ Frater ad obsequia paratissimus.

Inscriptio: Magnifico et Generoso Domino de Behr Præsidi Iudicii Terrestri Piltinensi Domino Fratri Observandissimo.

Copia Eiusdem Illustrissimi et Excellentissimi Domini Supremi Regni Cancellarii ad Magistratum Gedanensem.

Denunciata sunt quædam circa obitum Varsavia Sacra Regia Maiestatis Domini nostri Clementissimi præiudicia monasteriis Gedanensibus contra ipsorum iura et Privilegia ac immemorabiles consuetudines ac si per Breuilibus et spectabiles Dominationes Vestras illata, quæ si vera taliter ut narrata et delata sunt, esse deberent. Quædæ Breuilibus et spectabilibus Dominationibus Vestris eadem Monasteria Religionemque eorum in pace et tranquillitate in ista iura et Privilegia ac veterem consuetudinem utrumque fundorum Possessorum conservare et manutenere, et non alicuius litium exinde emergendi occasionem evitaver. Quod Ipsis eni digne commendanda, manes etc.

Copia listu Hgo kroleskiy Mosi do Hgo Mosi Pana Obornego Keronnego. z Warszawy dnia 14te Miesiaca Mors 1720te

Wrodozom Uprzymnie nam miay. Jui to prica postorny Memoryat praciay nam tu Wrodozom Rezydent Nayiasniyiego Cesarza Hgo Mosi Chrestianitskiego, kny rde, Exaktorom Miasta Przeszowa w krolestwie Mgierskim kloro Im mial uaynie Wrodozom Biatacki Piara. Brodski Szadecki prica zabranie onym interes. Beasak Wina, co iereli tak iest, tedy Uprzym Mosi Troicy pilno rekomendujemy, aby Wrodozom Biatacki Piara swego Brodkiogo od Jurysdykcy Troicy Staroianitskiy dependuycego, ktory ex debito Wrodozom swego potymien prastrzegao racy sprawiedliwosci a niedarai z szelie przy kladu do Wrodozom, niewidowanie reklamowat et authoritate Capitaneali obligowat, aby pomienionych Exaktor Przesowskiel wtey protensy medlug elusanosci uspokwit, y na potym strzegi us similia attentare. Prica co tem Iustitia plenam uayniez Uprzym Mosi Troia, ktoremu dobrego od Pana Boga zyczymy z dromia. Da turnent supra etc.

Copia Kommissyji Hgo kroleskiy Mosi na pogozenie differencyi pogranicznay etc.

Reverende in Christo Pater Magnifici ac Generosi unice ac fideliter Nobis dilecti. Cum plurimas et sepius periclitum quædam ab incolis et subditis tam Regni nostri quam ditionum Sacra Cesareæ Maiestatis Vicinis inter se ratione variarum violentiarum, gravaminum, damnorum, repræssationum, iniuriarumque publicæ

carum, et privatarum, ab invicem illatarum. Ideo cupientes, ut eadem querelle differentieq. et controversie inter Ipsos intercedentes pro Jure et Justitia decidantur definiantur, et sopiantur, omnesque in posterum dissidiorum cause pro quiete mutua et bona vicinitatis conservatione, quod fieri potest rescindantur et amoveantur inhaerendo Jactantibus, per Serenissimos Prædecessores Nostros cum Serenissimis Prædecessoribus Sacrae Caesaræ Majestatis in his, ex parte Nostra sinceritates et Fidelitates Vestras in Commissarios designandos, et deputandos esse cœnimus, prout designamus et deputamus presentibus, committimus que Sinceritatibus et Fidelitatibus Vestris, ut capta: to inter se cum Commissariis Sacrae Caesaræ Majestatis consilio, assignatoque certo die et loco, ari satisque per Infantescentiales Literas Partibus, quarum Interest, ad eundem locum vel loca assignanda condescendant, ibidemque absentia non nullorum non obstante in pari tamen cum Commissariis Sacrae Caesaræ Majestatis numero Jurisdictione Commissariali cum facultate tam limitandi fundata, acclamatique ad presentiam sui Partibus eundem querelas ac Justificationes, propositiones et responiones postulataque exaudiant, de violentiis, damnis Injuriis, gravaminibus, tam publicis, quam privatorum hinc inde illatis, per omnes circumstantias inquirent, indagant, testes fide dignos Juramento corporali depositiones suas comprobatos examinent literarumque documenta, si qua a partibus producentur ad controversias servientia perlegant trutinant, omniaque dissidia, et singulas differentias inter Partes, etiam ratione limitum, si et in quantum directarum aut transgressarum metarum antiquarum intercedentes accurate omni genere probationum inquirent, perpendant, cognoscant, limitesque eosdem, si directi esse aut oblitterati nec bene apparentes apparuerint, signaque eorum renovent, omniaque pro Jure et Justitia dirimant, decident, definiant ac finaliter sopiant. Factura sunt Sinceritates et Fidelitates Vestrae pro Gratia Nostra Officiorum suorum debito. Datum Varaviae die XVI. Mensis Xbris Anno Domini MD. CC. XX.

*Copia Listu Jego kroleksiey Mosci do Ich Mosi Panow
Wojewodow, Starostow pogranicznych, z Warszawy dnia 16te Xbris Roku
Panaskiego 1720te*

Do waszym trish casu Seymie, składowego lata Cyryzyna tam in publicis, quam et privatis desideriis, posiadany spodziewana si satisfakcyi, na odpramionym tu Senatus Consilium. Cokolwiek pro paterna providentia widzieliśmy, indispensabiliter potrzebnego do utrzymywania intencel et externa securitatis, to uszytko za adaniem przytomney Rady konkludowalismy, nie przepomnieliśmy y tego, czym z waszych miycyoch mieliśmy relacye, ze w Panistwach Naszych y Rzeczypospolitey Zagranicani ludzie wirno wiadomośc y porwolencie nasze y Rzeczypospolitey przeciwko wresztem Prorom wasa us Wobunkci czynic; Przeko Nprzeymosi Wasze presentibus gorzco obliżujemy, abyś pro debito Mzdu wasgo miał iako najwiskuszay artey mierzce wigilancya, y Officio two zalecił pilnie tego przestrzegać, aby si nikt nie wazył podjatiem kohnick pretektom ludzi w Panistwach Naszych y Rzeczypospolitey zaciagac, y zagranice wyprovoadac, a iestli by si co podobnego trafił miato, aby si wredug opisania konstytucyi prawit. Przydaiemy dla tym wiskuszay nym Nprzeymosi Waszey informacyi punkt ex Senatus Consilio. Dobrego wiatym anemusz od Pana Boga wyzem y zdrowia.

*Copia Literarum Sacrae Regiae Ma-
iestatis ad Monachos Paradisiensis. Varaviae die 16. Mensis Xbris
Anno Domini MDCXX. Augustus Rex.*

Venerabili Forcynski et Religiosis Monachis
Ordinis Cisterciensis Sancti Bernardi Monasterii Paradisiensis devote Nobis dilectis Gratiam Nostram
Regiam. Venerabiles et Religiosi devoti Nobis dilecti. Cum pro Jure Patronatus Nostri Regii, quod Nobis
super abbatiam Paradisiensis Competit, Coadunioria illius absque expresso Consensu Nostro Regio haberi
et poni dari nequeat, ac Venerabilis Devotio Tua Consensum Eundem Nostrum super hanc Coadunio-
riam abbatia Paradisiensis consequendam a Nobis postulavit, et Reverendus in Christo Pater Episco-
pus Nominatus Poznaniensis Abbas Paradisiensis hinc rei non contradicit Itaque ut in eandem Coad-
unioriam Authoritate Loci Ordinaria instituaris ac investiaris Consensum Nostrum dandum ac imperti-
endum esse duximus, prout damus et imperimus Venerabili Devotio Tuæ. Ita tamen ac Venerabiles
Devotio Tua vacabili ex aliquo casu abbatia Paradisiensis, alium Coaduniozem novum in locum sui,
sine explorato Consensu Nostro constituere intendat, modernoque abbati, Reverendo in Christo Patri E-
piscopo Nominato Poznaniensi, aliquo litigio Nostrum temporalium in omnia bona ad huius modi Abbatia-
am pertinentis non impediatur, molestare que ex quacunque causa Ipsum non praesumat. Quæ premissa Ve-
nerabili et Religiosis Devotiis Vutris Notificando, Ipsas benevalere cupimus. Datum Varaviae
ut supra.

*Copia Nominationis Sacrae Regiae Majestatis ad Sanctissimum
pro Abbacia Obrensi.*

Post oscula pedum Sanctitatis Vutris, mei ac Regni mei humillimam comp.

amendationem. Cum Ecclesia hucusque Abbatis Obrensis Cisterciensium post fata Venerabilis Nivardi Gorski Abbatis Obrensis, debito careat Pastore, pro solito meo, quo Ecclesiarum Regni incrementis favore, consuevi studio, nominavi in Abbatem Eiusdem Ecclesie Venerabilem Alexandrum Benedictum Gurovski predicti Ordinis Cisterciensium Virum exemplarem, et praetera vitam Senectutis sui claritatem plurimis virtutibus ornatissimum, quam Sanctitati Vestrae presentibus suppliciter propono, rogans Sanctitatem Vestram, ut hanc Nominationem meam Supremo Autoritate sua approbare dignetur. Quod dum a Sanctitate Vestra demississime peto Eiusdem diuturnum ac felix in hac Supremo Sede Imperium humillime voco, Datum Varaviae die 16. Xbris Anno Domini MDCCLX.

Copia Literarum ad Eminenciam Cardinalem Albani a Sacra Regia Maiestate

Nominavimus ad vacantem hucusque post fata Venerabilis Nivardi Gorski ultimi Abbatis Obrensis, Ecclesiam Abbaticalem Monasterii Obrensis Ordinis Cisterciensium Venerabilem Alexandrum Benedictum Gurovski Eiusdem Ordinis Cisterciensium Religiosum, Eundemque Sanctitati suae confirmandum presentavimus. Quod Illustrati Vestrae innotescendo, ab eadem impensius contendimus quatenus apud suam Sanctitatem favore moderni Praesentati Nostri instare dignetur, ut exoptatam hoc in partem quantoque us obtinere possit expeditionem. Item nobis gratissimam factura Illustratis Vestra, cui de cetero optatam a Domino deo precamur valetudinem, dabantur ut supra.

Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad Monachos Monasterii Obrensis Datum ut supra.

Religiosi devote nobis dilecti, Ne dictus Ecclesia Monasteriumque Obrense Ordinis Cisterciensium post fata Venerabilis olim Nivardi Gorski Eiusdem Monasterii ultimi et immediati Abbatis debito careat Pastore, pro Jure Patronatus Nostri Regii destinavimus in Abbatem predictae Ecclesiae Obrensis, Venerabilem Alexandrum Benedictum Gurovski Eiusdem Ordinis Religiosum. Hortamur itaque Devotiones Vestras, ut in Eundem et non alium suffragia sua Conferant. Item nobis gratam factura Devotiones Vestrae, quas de cetero benevalere cupimus, dabantur ut supra.

Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad Episcopum Posnaniensem.

Reverende in Christo Pater sincere nobis dilecte, Accepta Informatione, quod Ecclesia Abbatis Obrensis Ordinis Cisterciensium Diocesis Sinceritatis Vestrae post fata Venerabilis olim Nivardi Gorski Eiusdem ultimi et immediati Abbatis, debito careat hucusque Pastore, Regiae Nostre sollicitudinis fore arbitramur, talem pro Jure Patronatus Nostri Regii dictae Ecclesiae providere Abbatem, qui et Cenobio illi proficue praesse, et Ecclesiae commoda per bellorum et temporum calamitates afflicta reparare possit. Cum vero Venerabilem Alexandrum Benedictum Gurovski predicti Ordinis Cisterciensium Religiosum, plurima ad eum finem ex generis splendore ac virtutum eminentia habere subsidia comperimus, cum eri abbatem Obrensem nominavimus. Hanc itaque Nominationem Nostram Sinceritati Vestrae innotescimus, requirentes Eandem, ut pro more et consuetudine Electiones diem Monasterii illi praefigat, ac Commissarios designet, qui solita eo in partem munera exequantur. Ceterum Sinceritatem Vestram optime valere cupimus, Datum Varaviae ut supra.

Copia Listu Jego krolestkiey Mosi do Komisarzyow Dobra Ordynacyi Ostrogskiej w Warszawie dnia 16. Xbris 1720.

Milomozny Uprzymie Nam mily, kiedy dla utrzymania Jwis Majestaciei Nostre, et publicznie wgladom Dobra Ordynacyi Ostrogskiej szuzkiego, ex re et necessitate zdato us nam publico tej Dobra Wadministracya co niaczej staj us nie moglo, tytko per vicem Commissionis, hoy maigo zalewna sobie Uprzymozia Wassey sum mam deatieritatem et activitatem Jegoz zdnymy na te Commissya, naznaczymy permi bsdac ze Uprzymozia Wasza, zchscia na vobie przynimca hanc publico obsequii gloriam, a puzto Janinie nare pomozysz sobie respecta zktorymi us yna ten nas Uprzymozia Wassey ostiadacazga. Dobrego onomuz od Pana Boga zycamy zdrovnia, dan ut supra.

Copia Listu Jego krolestkiey Mosi do Xiscia Jego Mozi Sanguska Marszalka Nadwornego Wielkiego Xisitra Litewskiego. Datum ut supra.

Milomozny Uprzymie Nam mily, By naymniey inenatpimyz ze donipdz //

Uprzejmocii Waszey Wielebny Senykoński, który tu Interessa Jego magna sollicitudine
unas promouerat, Senus roynych Procerum Legni, magisdem Ordynacyi Ostrogskiej. Niech
caj tedy ubliży Jaribus Nam, y Rzeczypospolitey post faza Kłodzkiego Starosty Sandomir-
skiego competentibus nannacystimy Commissarzow Naszych, aby do teyże Ordynacyi siechaw-
ry wyszko to, cokolwiek ad conservationem Dobr Ordynackich, y do zachowania porządku re-
spetdem wyprawy żołnierza na służbę Rzeczypospolitey nalezy, non pro indicando pretensio-
nibus siron interueniacych ni, uaymili, y postanowili. Deputowalistimy oraz y Administrato-
row na dnie teie, między którymi Uprzejmocii Waszey nie przepomnielistimy, uilnie za-
tym po Uprzejmocii Waszey radamy, y exomus piblicie rekomendujemy, aby si ad mien-
tem, et prescriptum Commissyji y Administracyi Naszey we wszystkim konformował, y to co
tam Commissarze nasi w podawaniu y rozporządzeniu teyże Ordynacyi uaynia, obseruował,
y exekwował. Pora co Panstwie Nasze pomozą sobie Uprzejmocii Wasza respekt. San ut
Supra.

*Copia Uniwersatu na Sejmik Relacyiny w Roku
1720. August Wtóry.*

Wszem wobec ci. Niechcemy milundum renovare dolorem su-
per tristi ostatniego Sejmu eventu, ale raczyśa laeta ceteri luctus Uprzejmosiom y Mierno-
siom Naszym komunikujemy solatia, si materia Komendy nad Wojskiem Cudzoziem-
skiego Zastępcy, według nowego Komputu na Sejmie Traktatowym uformowanego, pierwsze-
mu od nas Generatowi, ex vi Iustitiae distributivae dana, rogne in sensibus Civium causavit
skrupuły, y publicane zatrudniła wroch Sejmom Obrady. Wszę lubosimy uilnie chcieli na tym
ostatnim blisko rozesłym ułacie finaliter zachodząca te alienatio trudności, gdyby była przy-
sta Rzeczypospolitej tota et integra w Stanach swoich ad denderatam activitatem. Leicónak
do niey non perventum, in diverso et libero disceptantium sensu; a ratym nie bez prawdziwe-
go żalu Naszego intencye nasze. cypite. sprawiedliwie do dobra Pojspolitego y do zachowania Bran-
niemiarskiej, na tymie sporze in casum idae, nie mogli skutkiem Samym patere Stanom Rz-
eczypospolitey. Niechcaj precisi etiam in abruptis de esse curae pomierzonego dobie desuper
Kancelarya storgliwym Senatus Consilium, na którym ex vpto communi provida interna et ex-
terna Securitate, deklarowalistimy zostanie te Komendy in statu quo, ad ulteriorem Calcy
Rzeczypospolitey decisionem. Insuper nie dajac okazyi do dabrzych kłóty, diffidencji, y pracier-
nych otey Komendzie interpretacyi, zdało si nam wnio w konferencye z Wilmoznym Het-
manami Obwoyga Narodow, na których przy zachowaniu Imiupedncji, y Prawem danym y
snierszym obmarowaney nad Wojskami utriusque Authoramenti Władzy, rygnalione sa tem-
peramenta dispositiva do zupełnego Calcy Rzeczypospolitey ukontentowania, y do finalnego za-
kóg na przyszłym Sejmie zakonczania. A ratym ta ułocia debymy tym przedcy zatworzone
y zastmione Civium zokazyi niedożyca Sejmie blisko przeszłego Serca rozwrzeli, y powiszy-
mogli, Sejmik Relacyiny na dzień Między w Roku, na miejscu wyznaczonym Uprzej-
mosiom y Miernosiom Naszym cum facultate obrania Commissarzow na Trybunat Radom-
ski, między Woiewodstwach y Ziemiach które Tel nie maia, Stawamy, nie nastpię bynajm niey,
ie Uprzejmosi y Miernosi Wasze, konformując si ad mentem novellae legis, mianowicie sub titu-
lo o Sejmikach Relationis, tenie Sejmik cum mantentione, Securitatis et tranquillitatis in-
terna ad vota publica finaliter zakonczyc, który to Uniwersat, aby tym przedcy do wszystkich inia-
domości przyszedł, on po Srodach y Darafach publikowai elecistimy, a dla lepszej Wiary vska Nasza
Wlasna podpisany Pictusis Koronna, kuwieduc rozkazalistimy.

*Copie de la lettre du
Prince Jague au Grand Chancelier de la Couronne de Hampton
en Silerie 15. Abris. 1720.*

Après avoir reçu la gracieuse lettre de Votre Excellence et lorsque je
me préparois de me rapprocher d'Olaui, M^{re} le Comte Kotulinski Chancelier de l'obex ambt est arri-
vé icy avec l'ordre de Ste Empereur pour me faire ressortir des pays héréditaires. Mon séjour dans ce pa-
ys ay ayant donné apparemment de l'ombrage aux Ministres d'Angleterre, et de la France envers
la Maisté Impériale et Catho^{le}, si bien que me trouvant dans cette perplexité, et connoissant, comme
la Maisté le Roy de Pologne, est délicat dans le point d'honneur, et comme se dit Maisté sait sou-
tenir ceux aux quels il a une fois accordé sa protection, se prends la liberté d'y avoir recours, et en me
mettant aux piés de la Maisté, la suppliant de vouloir bien pousser la Cour d'Angleterre de faire par
son Ministre a Vienne la même déclaration a mon mist qu'elle la fait faire a la Maisté, a la quelle
j'auray des obligations, qui ne finiront, qu'avec ma vie, si par son moy en je puis être rétabli a Olaui.

et rejoint a ma Famille, outre cela je ce que soit dit entre nous: La Maesté de l'Empereur d'un grand embarras, car sans cette declaration La Maesté Imperiale et Cathol. aura toujours ses mains liées, et je seray incertain de mon sort, etant obligé de regler mon Séjour si lon la nece-
sité de mon Subsistance. J'attends donc comme Prince de Pologne, et comme une personne, tout à fait devouée aux Interets de La Maesté les effets de sa tres puissante protection, a la quel-
le m'abandonnant entierement, je prie tres instamment Votre Excellence d'y joindre son grand
credit et son assistance, et de vouloir etre persuadée de la tres vive reconnaissance et du tendre at-
tachement avec les quelles je seray jusqu'au tombeau. De Votre Excellence le tres affectionné et
tres humble Serviteur. Jacques Louis Prince Royal du Royaume de Pologne.

*Relatio
in puncto pretensionis Naviculariorum et Subditorum Prus-
siae Brandenburgicae contra Contubernii Naviculariorum Sedanen-
sium.*

Contubernium Naviculariorum Sedanensium non differtur se a navibus, quas
subdicti Sacrae Regiae Maestatis in Prussia marienvendera vel ex aliis locis, si naves illae sub-
ditorum Serenissimi Regis in Prussia non proprie sed alienae sunt, a quolibet nave mercibus
una sta. duos florenos et sex grossos exigere, quod recepto antiquitus vocabulo: *Porna flumi-
nis* vulgo *Strohm Straffe* indilatur / hanc exactionem Pactis Anno 1529. contrariari et pro-
va haberi debere, navicularii et subditi quidam Prussiae Brandenburgicae sine ullo fundamento
contendunt. Verba Pactorum Renovationis pacis perpetuae de Anno 1529. sunt sequentia: Et
tota liber sit transitus et via omnibus mercatoribus et Incolis Terrarum Domini Ducis Prussiae,
cum sui Mercantibus et frumentis cuiuscunque generis, et rebus quibuscunque ac sine impedimento
et sine angaria per Terras, Maris, aquas et flumina quaecunque ascendendo in et ad Regnum
Poloniae, Terras Lithvanicae et Samogitiarum, et descendendo per Terras nostras, ac per ipsa flumina,
et quas usque ad Ducatum Prussiae in Navibus vacuis seu oneratis, magnis sive parvis in perpe-
tuum, quocunque vel quoties, cunque voluerint ac, Iteloneis et depositis similiter usibus et
consuetudinibus antiquis salvis. Sed constabunt singula plenius, si fundamenta, antiquitatem et
usum continuum Exactionis huius penitus inspicere placuerit. Pro ut enim experientia teste, pa-
tet, in ipsa Prussia Brandenburgica, non quam cunque restrictionem liberi transitus Mercatorum
et Incolarum Prussicorum cum frumento et aliis mercibus, pro impedimento aut angaria contra
Pacta allegata, ut pote quae solum liberi transitus indigent, haberi: ita in eisdem Pactis
in fine citati articuli habetur clausula: salvis Iteloneis et depositis, similiter usibus et consuetudi-
bus antiquis. Jam vero constat, Navicularios Terrarum Prussiae non tantum ab ordine Teutonico,
habita ratione emolumentum tam Iteli, quam pacis temporibus in publicum inde redundantis, nullis
insignibus Privilegiis et Immunitatibus donatos, et ad conservationem Navigationis per Vistulam hoc
Ipso inactos fuisse, sed in ipse quoque etiam ante Pacta praefata in variis Conventionibus Terrarum Prus-
siae sanatum fuit, ne in Vistula merces ullae per alias naves, quam quae Incolarum huius Provinciae pro-
priae sunt, veliantur, aut per Navium aut Cymbarum, vulgo *vekturam* in Vistula praevindium et de-
trimentum in Civibus ex Civitatibus Prussicis inferatur de quo inter alia laudum Conventus Terrarum Prus-
siae de Anno 1426. die 27. mensis Elbingae habiti, et Constitutio Anno 1526. a Commissariis Serenissimi
Regis Poloniae Elbingae publicata, uberius consuli possunt. Postmodum Pacta allegata in Conventionibus Gene-
ralibus Terrarum Prussiae Anno 1537. die 6. Octobris Braudenti habito, unanimiter conclusum est, ut neque No-
bilibus, neque Rustici navigationem Vistulae frumento aliisque Mercibus praevindium Civitatum exercere,
et nulla dogra imperegrinis, et non Prussicis Navibus veti, sed Prussicae Naves ad hanc Navigationem pro-
prie exerceant, haec certe dispositio illo ad huc tempore, ubi Pacta saepe, facta recentissima ad huc e-
rant, facta non fuisset, si credidissent, Pactis perpetuis vel usui antiquiori per hoc derogatum esse. In hoc
fundamento Iurium, quae omnibus Naviculariis Regiae Prussiae Polonicae competunt, cum quibus Iuri-
bus iisdem ut omnes Incolae Terrarum Prussiae ratione Iurium cuiusque servientium, ad Regnum Po-
lonicum accesserunt Serenissimi Reges Poloniarum et Domini Anno 1590. die 12. Aprilis, Anno 1635. die
29. Aprilis Anno 1651. die 7. Octobris, Anno 1670. die 30. Septembris, Anno 1676. die 27. Aprilis et Anno 1690.
Navicularios Prussicos, et in specie Contubernium Naviculariorum Sedanensium Clementissime adeo con-
firmarunt, et manifestaverunt, ut praemissa magis magisque elucidata, visumque contra quas cunque Inter-
pretationes sinisteras plenissime prospectum fuerit. In hoc Iurium usu et Possessione Contubernium Na-
viculariorum Sedanense peraequale fuit, et per rationes suas deducere potest, quod subditi Prussiae Brandebur-
gicae Iura praedicta non impugnaverint, sed dum illos florenos et sex grossos, quolibet suis contraventione deprehen-
si fuerunt, sine ulla tergiversatione, exsolverunt. Praeterea Contubernium Naviculariorum tam moderate cum
subditi Prussiae Brandenburgicae agit, ut licet secundum antiquas Terrarum Prussiae constitutiones Naves et
iusmodi alienae cum Vectura confiscandae, et Naves propriae poena 20. Markarum redimendae essent, duobus
florenis, quorum unus Fiscali Regio, cui in Diplomate suo cura Naviculariorum Regiae Prussiae Polonicae
reversissime iniunctum est, datur, acquiescat, sicut quicunque Navicularii Marienvenderenses, et alii in Prussia

Brandenburgica nullum Contubernium constituent, nihilominus Contubernium Naviculariorum Sedanensium, Ipsis permittit, ut propria sua bona in propriis Navibus sine ulla exactione Sedanum deferre possint, ut adeo pœna fluminis di dicta, tum demum oblineat, quando prefatorum Naviculariorum Naves in alienis Litteribus mercis vehendas recipiunt. De quo fœte conguerendi causam vel minimam non habent, quia Ipsis Pœlensis Civitatibus, quæ extra Provinciam Prussia, prope Vistulam sitæ sunt, non maior libertas indulgetur. Observatur etiam quotidie hoc inter Contubernia Naviculariorum Regionum tantum et Sedanensium, ut quoties eorum aliquis limites suos excedit, solus secundum æquitatem et consuetudinem inter eos Compensatio fiat. Quibus consideratis currens est, Naviculariis Sedanensibus in Jure usu et continua possessione contra Navicularios et subditos Prussiae Brandenburgicæ, se se fundantibus, pecuniam istorum duorum florenorum et sex grossorum a Magistratu Sedanensi non sine talis eorum de intentione ex illimitata per Vistulam præstensa Navigatione ab indicari minime posse.

Responsum ad Memoriale per Comitem de Schwerin porrectum Ministrum Prussicum.

Ad memoriale per Magnificum Comitem de Schwerin Ministrum Serenissimi Regis in Prussia intuitu exactionis per Contubernium Naviculariorum Sedanensium Strohmstrasse nuncupatæ a Navibus Subditorum Prussiae Brandenburgicorum, Vistula Sedanum Meramonia vehentium die 5. Mensis Aprilis Anno nunc currenti 1720. porrectum in vim Responsi ex Cancellaria Sacra Regie Majestatis Domini Nostri Clementissimi Relatio cum sufficienti deductione Jurium prædicti Contubernii anathetur. Varsoviæ die 17. Aprilis Anno MDCCXX. ad mandatum Sacra Regie Majestatis Domini Nostri Clementissimi proprium.

Memoriale Comitis de Schwerin Ministri Prussici Sacra Regie Majestati porrectum Varsoviæ die 5. Aprilis 1720.

Serenissimi Borussiae Regis Ministri infra nominatus iterato iussu Domini sui Clementissimi Majestatis Vestrae representare tenetur, Collegium Naviculariorum Sedanensium neglectis ea de re, Magistratui Sedanensi, quoniam sepius ante factis remonstrationibus atque instantiis ut nempe prohiberetur vectigalis Cuiusdam iniquissimi, quod sub nomine a Civibus Maris Insularis Hiesenburger tibus, et qui iidem sunt Vicini Severiæ animæ Regia Borussia Majestatis Subditis, meramonia sua, navi Dantis cum vehentibus iniquissimo exponit modo, in exactione frivola Cuiusdam Vectigalis ita perseverare, ut omnis spes hanc sit perditia, quod tandem illa sit aliquando revocatur. Cum autem hac vectigali supra memorati Civibus Borussiae facta impositio apertam Factorum perpetuorum involvat violationem, imprimis autem Jure citis de Annis 1436. 1466. et 1529. evidenter repugnet, in quibus liber concessus est transitus Incolis Terrarum atque Ordinis Dominiorum in quorum Jura nunc Serenissimus Borussiae Rex successit cum suis Mercantiis sine impedimento vel angaria, per Terras et maria, aquas et flumina, quacunque Ascendendo vel Descendendo, in Navibus parvis sive magnis, vacuis sive oneratis insistere possit Jure Serenissimus Borussiae Rex, ut istis iudum Subditorum querelis tandem imponatur finis ac eorum libertati in negotiando consulatur. Et propterea infra nominatus Minister a Majestate Vestra, nomine Domini sui Clementissimi expectere iussus est, ut Regia Vestra Majestas, seria Magistratui Dantis canonæ abolitionem supra memorati vectigalis, pactis aperte contrarii et Jura Vicinitatis, cum iactura Commerciorum manifeste sedentis, Authoritate Regia iniungat, aut si qua inde erit possit difficultas, ut Regia Vestra Majestas Commissarios denominet, qui cum Commissariis a Serenissimo Regie Borussiae Majestate cum in finem denominandis, in originem huius Lei inquirent de fundamento dignoscant, et secundum Iustitiam et æquitatem deciderant. Ceterum Gratia Regie Majestatis Vestrae se se commendans, eandem per huiusmodi ac sempiterno cultu prosequi officii debique sui esse ducet Regia Majestatis Vestrae.

Responsum ex Cancellaria Sacra Regie Majestatis ad memoriale porrectum a Magnifico Not Ablegato Extraordinario Serenissimi Regis Magnæ Britannicæ. Datum die Mensis Decembris Anno Domini MDCCXX.

Tametsi Sacra Regie Majestatis Domino Nostro Clementissimo a sui Regni exordio id unum antiquissimum fuit, ut summi cuique Jus tribueretur, et quod Legibus Patriæ, Constitutionibus Regni, Pactisque inter Majestatem suam, et Rempublicam conventis sancitum est, integrum, inviolatumque maneret, tamen eo maiori cura pacem et securitatem quæ Incolis a Religione Catholica Dissidentibus indulta est, sactam tectamque esse voluit, quo pluri fecit semper, ac facit officia, Serenissimi Magnæ Britannicæ Regis, Idem pridem Ipsorum gratia interposita, et etiam nunc renovata. Hoc animo cum esset Sacra Regia Majestas æquiori nam se se omni tempore Dissidentibus præbuit, eorumdemque querimoniae benignis auribus excepit, et quantum sine aliorum Injuria facere potuit, eorum incommoda averit.

Verum cum hi ad legitima subiecta et praesertim ad Tribunal Regni, cui summa iuris dicendi potestas attributa est, tantaeque, tiuiti dimilibus caeterarum Regionum, subiectis, debetur reverentia, ut illud experientibus verbis perstringere ne quaquam liceat, plerumque vocati fuerint, non potuit Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus prohibere, quominus Iudices, secundum Regni Statuta, quae cuique. Senti peculiariter sunt, Ipsi Dissidentibus, non secus, ac reliquis Poloniae Incolis salvatque esse debent, de eorum controversiis decernerent. Si praeterea Regni Comitibus feliciorum exitum habuissent, universi Regni Ordines Dissidentium querelas, praesertim quo ad Decreta Tribunalis Regni, ex pender, eorumdemque tranquillitati efficacius consulere potuissent. Quoniam vero in iudem Comitibus nihil peragere licuit, dabit operam Sacra Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus donec alia habentur, ut nullum a se ergo Dissidentes equitatis, et Clementiae Officium merito divideretur. Et quando tandem cupit nova sua amicitiae documenta Serenissimo Magnae. Britanniae Regni archissimo sibi et sanguinis et foederis vinculo coniuncto exhibere, confidit propterea sum huc studium ita gratum et facundum Ipsi fore, ut cerumnas, quibus Catholici in eius Regno degentes premuntur, visum levaturus, parique benevolentiae relato Officio eorum indemnitati prospiciatur sit. Datum ut supra.

Responsum ex Cancellaria Sacrae Regiae Maiestatis ad memoriale porrectum a Comite Schöerlin ablegato Prussico. Varaviae die Xbris Anno Domini MDCCXX.

Nihil Sacrae Regiae Maiestati Domino Nostro Clementissimo ex quo tempore regnare cepit fuit antiquius, quam ut leges omnes, et in primis Constitutiones Regni, ac pacta inter Ipsum et Rempublicam conventa religiosissime servarentur, pactaque concessa Dissidentibus a Religione Catholica eo tutior esset, quo grauioris apud Ipsum ponderis nunquam non fuerunt, quae iterum gratia Serenissimus Rex in Prussia non semel interposuit Officia. Hinc factum est, ut non solum querelis, quas ad eam detulerunt, summa cum benignitate, ac equitate aures praebuerit, sed etiam quantum salvo aliorum iure potuit, semper Ipsi huiusmodi. Si praeterea Comitibus optatum habuissent eventum, Universi Regni Ordines efficacius necessitati eorum, praesertim, quo ad Decreta Tribunalis Regni, Consulere potuissent pro summa sua auctoritate, sed cum in fectare Comitibus soluta sint, non praetermittet interea Sacra Regia Maiestas, donec Respublica congregata fuerit, quicquid equum et iustum erit, ubi haecenus fecit, ad huc Ipsi prestare et quae confidit promptitudinem hanc, qua Serenissimi Regis in Prussia, Votis obsecundare studet, tanta Ipsi futuram voluntati, ut Catholicos omnes in eis Conditionibus commorantes, ac praesertim eos, qui ex pactis a Praedecessoribus suis cum Serenissimis Regibus, ac Republica Poloniae initis certis libertatibus, et Privilegiis gaudere debent, a quacunque iniuria vicissim prohibebitur.

Copia Listu Jego krolewski klosci do Cara Jego Mosci z Warszawy, dnia 17te Miesiaca Xbris Roku Panstkiego 1720.

Kiedy Wielmożny Xiążę Dołhorucki Posel Waszego Carskiego Wieliczenstwa petnornowem pod Botkiem tu naszym bez opomiedzenia karał porwać Catornicka, tedy nie podobna ze byśmy się nie mieli Waszemu Carskiemu Wieliczenstwu uskarżać na to, na co tym bardziej ubolewać nam przychodzi, im więcej i więcej miary mamy racje być z osoby y z Charakteru Jego Kontenci. Wiadomo dobrze Waszemu Carskiemu Wieliczenstwu, iak jest warowane Prawem Narodow y assekurowane w każdym Panstwie, a dopiero pod Botkiem Monarchow wszelkim Oubom buniczenstwu, y tak wielce Samemu Waszemu Carskiemu Wieliczenstwu na tym nalezy, aby i Strony Jego nie się w ludym Panstwie nie stało, czego by Wasze Carskie Wieliczenstwo w swoim cierzeniu nie mogło. Gdy by był tenże Wielmożny Xiążę Posel Inniem Waszego Carskiego Wieliczenstwa informował nas w przed tym Catornicka, y zadat utym o Satisfakcyę, pewnie byśmy byli się miowdomili, y owszem iadaniu Jego za dosyć uoyzili bez naruzania Prawa y buniczenstwa publicznego, y niemielibyśmy byli okazy do zalu y skargi twarzney zey. Tym mamy tedy maeno po spramiedliwosci Waszego Carskiego Wieliczenstwa do tego postypku approbować miobdzisz, miarkując się po sobie, gdyż by tak pod Botkiem Waszego Carskiego Wieliczenstwa podobna stać się miała okazy, a iatym przyznasz szkodliwemu zalu, y nieukontentowaniam z ad Waszego. Dla czego nieomylnie, iustissime Nadeia, że Wasze Carskie Wieliczenstwo maży w sic sprawiedliwie reprezentować Wasze rozkazasz wypuszczyć tego Catornicka, a oraz y Kapitana Polaka Poddanego Waszego, który go brał wespół z Niemci, co się do tegoż miazało oddać nam; Alz zaś upomniamy Wasze Carskie Wieliczenstwo, że respektom pomienionego Catornicka taka damy Satisfakcyę, iakiej Wasze Carskie Wieliczenstwo potraczkować bzdiesz. A teraz pomysłnych sukcesow przy zdrowiu dobrym od Pana Boga Waszemu Carskiemu Wieliczenstwu życzymy. W Warszawie ut supra.

Le Compliment que M^r Le Grand Marechal a fait faire au Prince Dołhorucki.

Qu'il a appris avec beaucoup de

de surprise, que M^r. l'Ambassadeur avoit fait en lever un Cosaque, qui vivoit, ici sur la jurisdiction et protection et sureté publique, et dans la Residence de Sa Majesté. Qu'il n'avoit pas d'abord voulu, a jouter son avis, ayant doute, que M^r. l'Ambassadeur eut pu donner les mains a une pareille violence, et qu'il avoit pris, exprès du tems pour s'informer de la verité du fait, mais qu'il savoit maintenant, que l'enlevement s'étoit fait par un soi disant Officier Rusien muni d'un Ordre de M^r. l'Ambassadeur, et que le Cosaque avoit été pris en pleine vice, et mené a l'Hotel de Son Excellence. Que Le Roy et la Republique, lui ayant confié la jurisdiction dans cette Residence, la charge l'obligeoit non seulement a administrer la Justice particuliere, mais aussi a veiller a la securité publique, et a ce qui il ne se passe rien au prejudice des droits de Sa Majesté et de la Republique. Que, pour cet effet, il ne pouvoit se dispenser de faire savoir a M^r. l'Ambassadeur, qu'il, sait fort bien, que Son Excellence n'aura considéré le Cosaque, que comme un suiet, et peutêtre comme un rebelle du Czar son Maître; et qu'on sait en Pologne, ce qui est dû a un Ambassadeur d'un Prince Souverain, et sur tout, d'un Prince Allié, ce que M^r. l'Ambassadeur doit avoir expérimenté lui même depuis tant d'années, qu'il reside a la Cour de Pologne, mais, qu'on y fait en même tems, que les Ambassadeurs, ni leurs Maîtres mêmes, n'ont aucune jurisdiction a exercer dans un pays étranger, si non sur leurs domestiques, et que si les Ambassadeurs ont quel que prétention sur qui que ce soit, le droit des gens, les coutumes praeiques en toutes les Cours de l'Europe, et la raison même demontrent, qu'ils s'adressent au Prince, auprès du quel ils resident, et qu'ils lui demandent justice; qu'en soit de même, qu'un Ambassadeur, qui prétend jouir, des Privilèges, que le droit des gens lui donne, doit être le premier à observer le même droit, et rien faire contre la souveraineté du Gouvernement, au quel il est envoyé; que s'il en agit autrement, il perd les droits attachés d'ailleurs a son Caractere, et qu'il cesse d'être inviolable des qu'il commet lui même des violences; que l'enlèvement d'une personne, qui vit hors la Maison de l'Ambassadeur, est une violence achevée, et une infraction de la securité publique, que chaque Prince est obligé de maintenir dans ses Etats; qu'il y a fort peu d'exemples, qu'un Ambassadeur ait osé se porter a de telles entre prises, mais, que ceux, qui l'ont osé, s'en sont fort mal trouvés. Que par conséquent, M^r. le Grand Maréchal, en vertu de son Ministère, seroit en droit de faire reprendre par force le Cosaque en question, et de procurer ainsi lui même une juste satisfaction au Roy et a la Republique particulièrement lésés en cette occasion; mais, qu'ayant beaucoup de devotion pour Sa Majesté Czar, et étant des Amis et Serviteurs de l'Ambassadeur, il avoit mieux aimé choisir le chemin le plus doux, qui est de prier M^r. l'Ambassadeur, de remettre le Cosaque en liberté et de le renvoyer a la Justice l'Officier, qui a fait le Coup, et qui ne sauroit être regardé, que comme un perturbateur du repos public, d'autant plus, qu'en le dit ne Polonois; qu'il espere, que l'Ambassadeur ne fera aucune difficulté la dessus; que le Czar même, si jaloux de ses droits, ne sauroit approuver le procédé de l'Ambassadeur, la Majesté Czar étant trop juste pour permettre a ses Ministres aux Cours étrangères, de faire des violences, qu'Elle ne laisseroit pas exercer impunément a ceux qui resident auprès d'Elle, que d'ailleurs M^r. le Grand Maréchal ne prend aucun intérêt particulier au Cosaque enlevé et qu'il n'auroit pas fait la moindre difficulté de faire faire justice contre lui, si l'Ambassadeur eut fait la moindre instance a cet égard; mais qu'ils agissent ici des droits souverains et de l'autorité du Roy et de la Republique, et qu'en fin le Grand Maréchal ne sauroit faire moins, que ce qu'il fait. a.

Copia Listu Jego Mości Pana Marszałka Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Potockiego kancлера Moskiewskiego.

Wyrozumieć Wasz Mości Pan z inkludowanych Copy: Akcyas, która tu bez żadney tam górze naleszto regnuyęcy pod Bokiern Jego krolskicy Mości Pana Jego Mości Mościwego narymł. iżże Jego Mości Potocki, iżno mości Potek Jego krolskicy Wielceciwnia. Ażi tasi Akcyas, data okazyę Jego krolskicy Mości Pana Memu Mościowemu do naleszenia si, które or liscie mym do Jego krolskicy Wielceciwnia pisanym oburmy wyraża, tudzież przytomnemu Senatowi y Ministrom Statu do zadumienia y niematęgo zabe, tedy to, a potym nalesi Urzędu y Jurysdykcyi moicy. Tym y przytomnego Senatu tudzież ich Mościow Panow Ministrow Statu iżmieniem, przy Obriadacenię zychalney moicy umiersonoi, domię onemum Statem Obligowany, perien bzdaz ze Wasz Mości Pan iako wiadomy dobrze wszelkich Praw o publicznym bezpieczenstwie postanowionych, wrostropna swois miazgwy to urzage przyznasz, że takowego postępku w zadnym Panstwie nigdzie, dopiero pod Bokiern Monarchy nikotnu nie przytoi y nie godzi si cayni. St zaty m starai si bzdien o skutecany Ordynans Jego krolskicy Wielceciwnia do iżiera Jego Mości Potka, aby przez międowstane powroćanie pobranych tu ludzi naleszta, tak Jego krolskicy Mości iako też Swam Narodow tym procederem naruszonemu narymł Satisfakcyę, do której si tme iżże Jego Mości Potek, lubo miał wiele o to rekrizuyęcy y dostatecznych prezentay, co si przy danyeh Copy iaznie pokaznie żadna miara akkomodowai niechciał. Iako narymłnietedy opomieniony Ordynans upra nazygi Wasz Mości Pana, zychalwa moie do ksluz Jego w kazdey rekrizuyęcy deklaruię ochotk. y iżstun Wasz Mości Pana a.

Copia Listu Jego krolskicy Mości do iżiera Jego Mości Prymasa, z Warszawy dnia 16: Xbris 1720.

Hay przy miedobnuyęcy or Boku uprzymie nam miły.

Jakimś Sensibler ubolewali że Habori zdrowia Uprawy Mości Waszej ubliżia. Nam Maiestati Naszemu
miej usibus publicany ch potrzebny na wiezo nie dotłym Seymie przytomności Jego, tak to nas niepo ma
in Kontentymato, że przy tej absencji Uprawy Mości Waszej doznanawaliśmy przez inspirowane Wielmożnemu
Wanderzoni Wielkiemu Koronnemu, a od niego Nam komuni korane godne Uprawy mości Waszej sen
timenta, a Amistuem Jego w Sprawach publicany ch prudentiam, y z teraz Lektorom o Melioracyi zdrowia
Uprawy mości Waszej, którego quam perfectissimum yzamy vigorem, Uprawy Mości Waszej Syrachiny
Dunkum. Ażi do tych czas intentu okolo Dobra pospolitego y ubupiczenia gruntownego pokoi cura nie
posnobiła Nam komuni korane Uprawy Mości Waszej domestica gaudia Nostra z Narodzenia Najia
miej zego Wnika Naszego, Wia lub nie ratpiemy, że to mi ex fama publica Uprawy mości Waszej mmo
tuit, przeiz y My sami yzamy go participem tej konsolacji y ukontintowania Naszego. Donosimy o
raz Uprawy Mości Waszej, le gdy smy, przez rygnalione z przytomna Rada sposoby, o których Widmozy
Kandier Wielki Koronny informował Uprawy Mości Wasze obmyśliłi dostatecznie internam et externam
securitatem Republice, umyśliłi smy na krotki czas oddać si do desiderany ch Panstw Naszych, bziq
permeti miotyłko indispensabili Interenson tamcany ch przytomności Naszej potrzebny ch necessitate,
ale tez et desiderio ogladania tych Najiasmiejzzych powiek Naszych, od których nas separavit mtożi
Lecay pospolitey supians omnem Charitatem. Jako ias doznaduyłi smy nie raz, y w nay niebezpieczniej
szy ch Konniam kturach Prymacyalney Uprawy mości Waszej circa bonum publicum pod niebytności Wasze
Wigilancyi, y Widliuy in rebus gerendis praezornosi y doskonałosi, tak y teraz wy namy ony na utrzym
nie tego mtożi wysyłkim ab intra pokoi, y Lektoraya novella Legi. Uprawy mości Waszej, przy tym Uprawy mości
Wasze z i My lubo atq Corpore non animo oddaleni bziemy iwnak powrotu Naszego maturare w przed
nie omiaskamy. Dobrego przy tym Uprawy mości Waszej od Pana Boga yzamy zdrowia. Datum ut
Supra.

*Copia Listu Jego kroleksi Mości do Jego Mości Pana
Hetmana wielkiego, Wielkiego Kustwa Litewskiego i Warzawy dnia
16. Xbris 1720.*

Wielmożny Uprawy mie Nam mty. kiedy smy czystia indispensabili necessitate rozpo
rządzenia Interenson desiderany ch Panstw Naszych czystia desiderio mtożia Najiasmiejzzych powiek Na
szych, umyłiłi na krotki czas oddać si do Saxonii post provisam Lecay pospolitey ab intra et ab ex
tra securitatem, przez umotione communicato z przytomna Rada, y z Uprawy mości Wasze consilio. sposo
by, dobre omemuz wiadome, tedy usilnie zadamy po Uprawy mości Waszej, abys promunere suo, y z wy
probowaney ku Nam Wierności, ku Oczeyanie yzaliwości, w zettie na utrzymanie wnetrznego pokoi
in, y zewnetrznego bezpieczeństwa, tudziez ad executionem novella Legi impendere chiał Studium y
tego pilnie przestrzegat, aby Conclum Senatus blisko przestey Post Comitalney Rady byto in executione.
Wzym wysyłkim, gdy Uprawy mości Wasze obomiazaney siwe inrando outośi, y pominiosti dan dokument,
pomnozył y Flaciatu Naszego y u Lecay pospolitey ndiżana fastug swoich rekognitya. My ias iako
z atq mtożi smy tyłko nie sercem oddalamy, tak powrot nasz iako nayprz dazy maturare rekemmy. Atura
dobrego zdrowia od Pana Boga yzamy.

*Copia Listu Jego kroleksi Mości
do Jego Mości Pana Generata wielkopolskiego. sub data ut
supra.*

Wielmożny Uprawy mie Nam mty. Podana nam iad tu Supplikacyi Smieniem Krodzone
go Hnruaga Holnika Wichowickiego, którego Krodzony Tunin w Trybunale Koronnym procesowałi zaszat,
aby tedy takowa inter Conci ves kłotnia, przez przyjacielskie media z obu stron uspokoić si mogła, po U
prawy mości Waszej usilnie zadamy, aby interpositione Poragi moicy, przywiodłi stromy, do zakonczania
sprawy pomienionej, y zupełnego niem plenaria satisfactione onych uspokoienia. In reliquo dobre
go od Pana Boga yzamy zdrowia.

*Copia Listu Jego Mości Pana kanclerza
Wielkiego koronnego do Jego Mości Pana Tunina pod tą data
ca wyżej.*

Kiedy Jego kroleksi Mości Pan Hny, Mtożi smy Leci raczył Jego Mości Panu Woicoro
dzie Inowrodawskiemu Generatowi Wielkopolskiemu M M Panu, aby sprawę Wasz Mości Pana z
Jego Mości Panem Hnruagem Holnikiem Wichowickim do Trybunału Koronnego wytkożo na per interpo
sitionem poragi smoy uspokoił, tedy y Ja prosze widet Was Mości Pana, aby to wytyłko po na tam
tey Complamacyi iusti et legitime Jego Mości Pan Woicorda Muktan ad satisfactionem Wasz Mości Pa
na proponowad bziq akceptowad et amicabiliter z strom uspokoić si raczył. Co wyraziwszy Jestem
Wasz Mości Pana ck.

*Instructio Sacra Regiae Maiestatis Domini Nostri
Clementissimi Generoso Aubico Sacra Regiae Maiestatis Nuntio ad
Conventum Generalem statuum et ordinum Ferrarum, Prussiae Mariae*

burgi pro die vigesima quarta Mensis Martii Anno proxime
venturi millesimi septingentesimi vigesimi primi designat in Can-
cellaria Regni maiori data Varavia die 16 Mensis Decembris Anno
Domini MDCCLXX.

Exponet imprimis Generosus Nuntius Mentis Regia interpres eo sensibili-
orem Sacra Regia Maiestatis Domini Nostri Clementissimi dolorem ex tristi eventu praeceptorum Co-
mitiorum Regni Generalium quo Maiorem spem conceperat Sacra Regia Maiestas publica felicitatis
ex voto eorumdem Comitiorum Successu secutura, omnemque ad eum ferientem ex parte sua Regia
curam impenderat. Ceterum namque est, quod post electionem Mareschali, coniunctionemque statu-
um Reipublicae, post explicationem optimorum sententiarum pro bono publica Maiestatis et Reipublicae,
post expeditas cum Ministris Principum Externorum hic presentibus Conferentias, felix praedictorum
Comitiorum conclusio subsequi potuisset et formatie in iudem ad stabilimentum securitatis interna-
et externa iuxta mentem Instructionis Regiae Constitutiones, concertataeque pro bono publico media,
non tantum securam et pacatam, sed et florentem Reipublicam fecisset. - Secundo deferret Idem
Generosus Nuntius, quod cum ad eam felicitatem propter diversos et liberos disceptantium Sensus non
sit perventum, Sacra Regia Maiestas Domini Nostri Clementissimi pro indefessa sua erga Bo-
num publicum Paterna sollicitudine, convocavit Senatus Consilium, et ex communi voto Internam
et externam securitatem stabilivit. - Tercio repraesentabit Statibus et Ordinibus Terrarum Prussiae,
qualiter Sacra Regia Maiestas Domini Nostri Clementissimi Negotium, ex unanimi voto et
Sensu praesentis Senatus, Commenda super Exercitum Regni Exotici Authoramenti iuxta novum
Computum in Comitibus Tractatus formatum Primo generali ex vi Iustitiae Distributivae a Sacra
Regia Maiestate datae, quod variis in Sensibus Civium causavit scrupulos, et Consilia publica di-
fficultavit, declaravit relinquendum in Statu quo ad ulteriorem Reipublicae Futuris in Comitibus
decisionem, et ne detur occasio Ulterioribus hac in Materia Collisionibus et diffidentibus, quod Sacra
Regia Maiestas Domini Nostri Clementissimi cum magnificis Ducibus Exercitus utriusque
Sensu Conferentias habuerit, in quibus circa Conservationem debita eorum super Exercitibus utri-
usque Authoramenti potestati adinventi sunt dispositiva temperamenta ad finalem huius Nego-
tii in futuris decidende Comitibus cum plena Reipublicae satisfatione determinationem. -
Quarto obstringet Amore Boni publici Generosus Nuntius Status et Ordines Terrarum Prussiae ut
post tot frequentatos Anteriorum dilapsorum Conventionum infelices casus nunc coadunatis et plene
combinatis Animis cuncta Consilia sua ad restituendam primaevari Statuum felicitatem et reducen-
dum ab intra Bonum Ordinem pro utilitate Provinciae suae dirigant. - Quinto, quam summum
et evidens periculum augeatur ratione defluatationis per Fluvium Vistulam ad Civitatem Sedan-
ensem super vacanteum est pluribus enarrare. Notorium enim est, quod Fluvius Vistula ad men-
tem altum praecipue angulum seu apicem Montoviensem dictum, in dies maiori et vastiori impetu
antiquum subruat munimentum, et tantam molem Undarum in Fluvium Rogat dictum exoneret,
ut omnes Impensi Inulancorum aliorumque conatus minime sufficiat, nec aggeres apponiti tantam
augarum sustinere queant Magnitudinem, sicut aliquoties iterata minoris Inula Mariae burgen-
sis tum Ellingensis et aliarum circumjacentium in undationes tristi et luctuoso comprobantur eventus.
Idcirco praefatus Generosus Nuntius deferret Statibus et Ordinibus Terrarum Prussiae quod Civitates Pru-
ssiae ad requisitionem Sacrae Regiae Maiestatis Domini Nostri Clementissimi per particularem
eiusdem Commissionem Magnifico Palatino Mariaburgensi et Reverendo Abbati Piccolino videnti
datam, laudabili applicatione ad occurrendum maioribus periculis media necessaria ex parte sua
anticipando subministrarent, ne itaque opus iam saluberrime coeptum aliqua retardatione inevi-
tabili discrimini exponatur, vel quod merito metucendum, in nihilum redigatur. Idem Generosus Nun-
tius Ulteriori Matura Statuum Terrarum Prussiae reflectione, iterum atque iterum proponet ac instan-
tissime commendabit. Nam licetsi res haec operi et operam totius Reipublicae requirat, nihil tamen sa-
cra Regia Maiestas Domini Nostri Clementissimi consuet intermitterendum, quin similia interim
adhibeantur expedientia media donec in pro xime futuris Comitibus congregata Reipublica coniunctam
huius operi manum admovere possit. - Sexto Quoniam ad effectum executionis sanctorum Tractatus
et Comitiorum Regni Generalium Varsaviensium 1717. Anni in Ordine proportionis Contributionum pu-
blicarum pro stipendiis militantis adinvenienda, Statibus et Ordinibus Terrarum Prussiae certam Taxam
jam ex praeteritis assumere vitium est, unde loco spiratae pro Iustitia onerum publicorum moderatio-
nis, bona mensa Regiae nimium praegravata esse liquido constat, Generosus Nuntius Nominis
Sacrae Regiae Maiestatis Domini Nostri Clementissimi praefatis Statibus et Ordinibus Terrarum
Prussiae singulariter commendabit, ut in praesenti Congram bona Aeconomica quanto citius ab

impositis ultra equitatem Eiusmodi Oneribus publicis releventur, atque insulsum immunitatibus per Leges et Constitutiones eidem effectivè concessis gaudeant. - Septimo. Instabit similiter, quatenus Civitati Sacrae Regiae Maiestatis Mariaeburgensi in exolvendis Contributionibus publicis magna praestitis Civitatibus Prussiae inaequalitate aliquot retro ab annis onerata per Justum debitumq; moderamen a dictis Habitibus et Ordinibus Terrarum Prussiae in subveniat. -

Ad Extremum cum Civitates Prussiae in propriis Relationum Sacrae Regiae Maiestatis et associatiis Iudiciis Ferum ex lege et usu veteri tantum habeant, interim vero Eadem Civitates in Judicialibus Fiscalibus Radomien sibus aliisque Iudiciis Ipsis incompetentibus in Contumaciam variis lueris et condemnationibus imo datae sunt, Proinde indemnitati Iuris dictionis Regiae, Iuribusque Civitatum commendando praedictus Generosus Nuntius omnimode curabit, ne obtentu praefatorum in Foro incompetenti condemnationum, Memoratorum Civitatum activitas in publico illo Generali Terrarum Prussiae Conventu disputabilis vel dubia reddatur. Coetera Activitati et dexteriori Generosi Nuntii committuntur.

Universales Litterae Pro Conventu Generali Terrarum Prussiae. Augustus Dei Gratia Rex.

Universis et Singulis praesertim vero Reverendis in Christo Patribus Magnificis Generosis Nobilibus et spectabilibus Familiaribus, Senatoribus, Dignitariis, Officialibus, Terrestribus Castrensis Nobilitati Maionibus et minoribus Civitatibus Terrarum Prussiae Palatinatus Princeps et fideliter Nobis dilectis, Gratiam Nostram Regiam. Reverendi in Christo Patres, Magnifici Generosi Nobiles Spectabiles et Famati sincere et fideliter Nobis dilecti. Nolumus in tandem renovare dolorem super tristi ultimorum Comitiorum eventu, verum potius de la extremi luctus sinceritatibus et Fidelitatibus Vestris communicamus solatia, quod materiae Commendae super Exercitu Exotici Authoramenti inacta novum Comitium in Comitibus tractatus formatum, a nobis, primo Generali ex vi Iustitiae distributive data, variorum sensibus Civium causavit scrupulos, et publica duorum Comitiorum difficultatibus Conflia. Et licet emere volebamus in proximè ultimis Comitibus finaliter facilitare intercurrentem hanc a benigne difficultatem, si venisset, Respublica tota et integra in Habitibus suis ad desideratam Activitatem. Quia tam en ad eam non perventum, in diverso et libero disceptantium Senso; Siquid non absque vero dolore Nostra, pura Intentiones Nostra ad conservationem boni publici et mantentionem legis cohermanes, in eiusmodi disceptationibus in casum eundo, non potuerunt Ipso Effectu parere Habitibus Respublicae. Notten tes tamen etiam in ab ruptis decesse curae concedere Nobis de super Regni convocavimus Senatus Consili um, in quo ex voto communi provisio interna et externa securitate declaravimus Negotium ratione Eiusdem Commendae Exercitus Exotici Authoramenti in Statu quo ad ulteriorem Respublicae decisionem relin gendum. Insuper ne de his occasio Ulterioribus Collisionibus diffidentis et et contrariis in hoc Negotio Com mendae interpretationibus, Unum Nobis habere Consensu cum Magnificis Exercitibus utriusque Senatus Du cibis, in quibus circa conservationem plenae bonum legibus Antiquis et recentiori assensu super Exercitibus utriusque Authoramenti, Potestatis, ad inventa sunt, semper inventa dispositiva ad plenariam totius Rei publicae satisfactionem et ad plenariam totius Respublicae satisfactionem et ad finalem in futuris deo dante Comitibus determinationem. Quia propter ea spe pleni, ut eo citius commota contristatag ex occasio ne infelicitis eventus commediate praeteritorum Comitiorum Civium corda solari possimus, Conventum Genera lem, Statum et Ordinem Terrarum Prussiae Sinceritatibus et Fidelitatibus Vestris Mariaeburgi iuxta Alternatam pro die 24. Mensis Martii anni proxime venturi. Millecenti septingentesimi viginti primi, cum facultate eligendi Commissarios pro Tribunali thesauri Radomien si, in quantum in aliquo Palatinatu desideran tur indicimus. Nulli dubitantes, quod Sinceritates et Fidelitates Vestrae confermando sese ad mentem novellae legis praesertim sub Titulo de Comitibus Relationum, eundem Conventum Generalem cum mantentione securitatis et tranquillitatis interna ad vota publica, emolumentumq; Provinciae illius finaliter termi nabunt. Quas Universales Nostras Litteras, ut eo citius omnibus et singulis rinotescant, in locis solitis eadem publicari mandavimus. pro maiori vero praemissorum fide manu nostra subscriptas Sigillo Regni commu niri iussimus. Datum Varaviae Anno Domini MDCCLXX.

Copia listu Jego krolewski Mo
ści do Ich Mościow Pancer Senatorow Prowincyi Pruskiej
Datum ut Supra.

Porożeniym zai us Bożo wito Suceess olatnim Seymie, iako Janym Woiewo dym Lomion y. Potriatom zoycomiticy Naszey Opatranoszy y niemistajacy o koto dobra Pospolitego au tości, danny zachowuicy zryzacy Seymiki Relationis naznacayliomy tak y General Prowincyi Prus kiej na diem 24. miewiaca Marca w roku blisko nadszajacy m 1721. wredlug alternaty w Halborgu prapizamus. Na ktorym w Uprzeymosi Nasza pro rigenito tuo erga Patriam amore hominay in do In strukcyi y Univerzacji Naszey ch nazytko co kohnick tak ad mantenenendam et conservandam tranqui

Stitatem publicam per exactam legum Traktatui y Leym Warszawskiemu observantiam, iako tei ad emolumentum tamenei. Prominui, aby iako najlepiej zidnoczona y zkom binowana: w danych swoich orzodach reflexuat, byda kazdy potrzebny promononai, y podraga swoia, tudai cz kredytem, ktorym or tamtey Prominui sty niez, utrzymywai zechce, iako niestatpiemy, tak w rzadkie. Wprzey mo: si Waszey mi publicum aplikacye wpadai zych, is okazyach Taskami y Respektami naszymi. Pami: skiemni zarzadzaiy: onemna deklarujemy. Dobrego przytym Wprzey mo: si Waszey ad Pana Boga y cemy zdomia.

Copia Listu Jego Krolestkiey Mości do Urodzonych tej de Prominui Pruskiey.

Tenai poczetek usque ad verba praefiximus na ktorym abys Wier: mo: si Wasza proshito tuo domi publici amore ad mentem Universatorum Instrukcyi Naszych wronstr: ny potocy. Cato: si Dobra popoliwego per exactam legum observantiam utrzymywai y co to: si ad Com: modum et utilitatem Prominui tamenei byda mo: si potrzebny, promononai racay, uilnie zaga: my. Wdai una rako Wierno: si Waszey przyrzekaiga pami: si, ktoremu przytym Dobrego od Pana Boga zycemy zdomia.

Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad maiorem Civitates Prussiae.

Nobiles et Spectabiles Fideliter Nobis dilecti. Post tristem Commendatorum Comitiorum Generalium Warszawensium eventum, insistendo usitate praedi, prout aliis Palatinatibus, Districtibus et Terris Regni Dominiourumque Nostrorum Conventus particulares Relationum indicimus, ita et statibus Terrarum Prussiae Conventum Generalem in diem 24. Mensis Martii anni proximi imminuentis Millesimi septingentesimi Vigesimi primi Marienburgi ex alterna Vice incidendi Universalibus Literis Nostris praefiximus. Compellamus igitur Fidelitates Vestras ut pro eodem Generali Conventu per Interimarios suos Viros prudentia et virtute praeditos domique publici amantes compareant, omnique studio ad Mentem Universalium et Instrukcionis Nostrae, tam ad mantentionem internae tranquillitatis, quam conservationem internae tranquillitatis, quam conservationem domi publici, per exactam legum Traktatus et Comitiorum Warszawensium observantiam, nec non quid quid ad utilitatem Provinciae desiderari potuit, quo constabili: tione Animorum et Comitiorum in antiqua sua forma et decore istius reflexuat cooperari. Quod reli: quum est fidelitates Vestras bene valere iubemus.

Copia Literarum Sacrae Regiae Maiestatis ad minores Civitates Prussiae.

Spectabiles Samae, fideliter Nobis dilecti. Insistendo usitate praedi post tristem Comitiorum immediatorum Warszawensium eventum, Conventum Generalem Relationis Statibus et Ordinibus Terrarum Prussiae ex alterna vice Marienburgi incidendi, pro die 24. Mensis Martii anni proxime imminuentis Millesimi septingentesimi Vigesimi primi praefiximus Universalibus Literis Nostris. Pro quo Generalis Conventus Terminum ut Fidelitates Vestrae perpende prius officio, suis in particularibus conventibus per Viros probos prudentes, domique publici amantes e medio sui deputatos, qui ad mentem Instrukcionis et Universalium Nostrarum tranquillitatem publicam, Commodaque provinciae promovere, conentur, compareant, eadem ampe: llamus. De cetero Fidelitates Vestras bene valere iubemus.

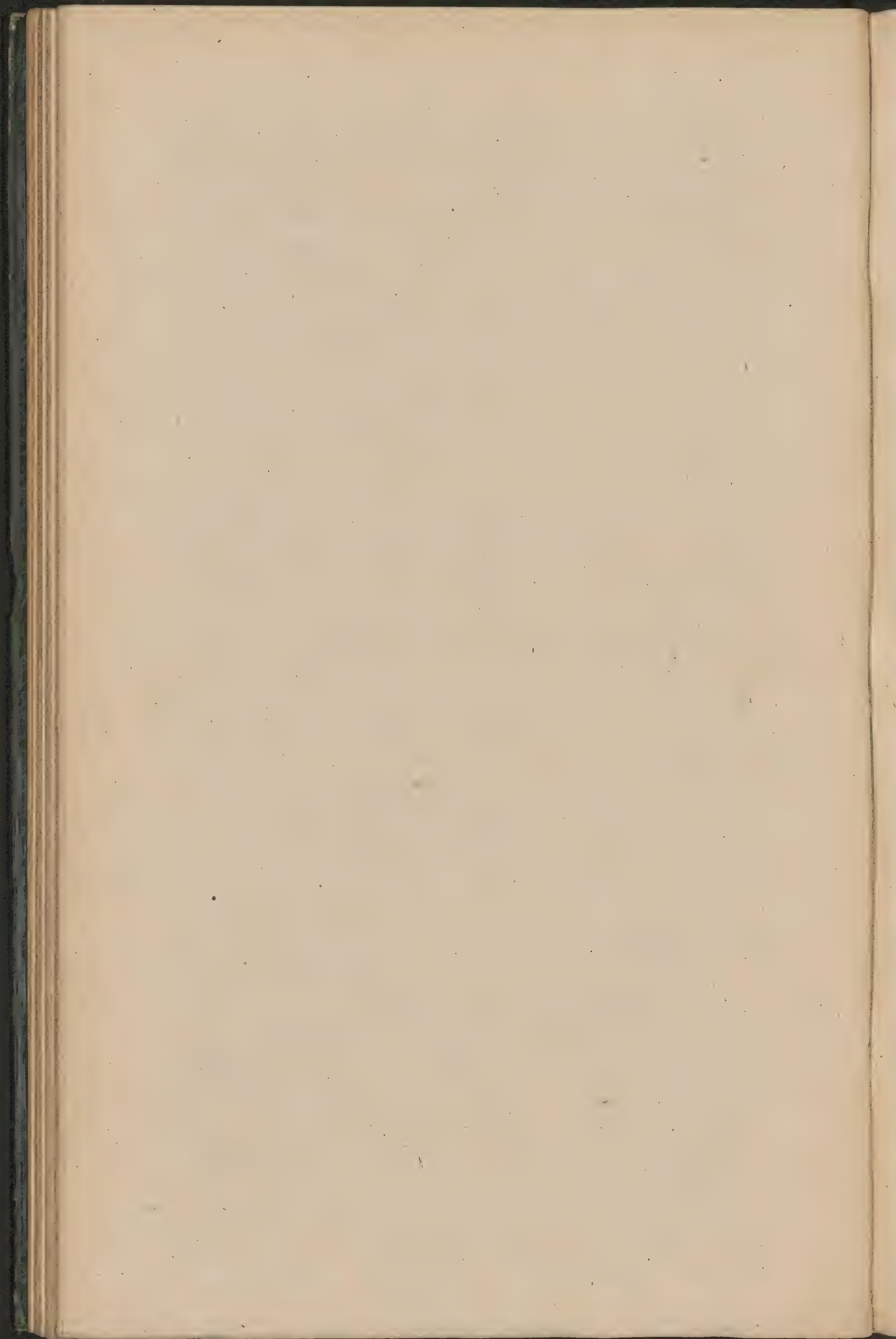
Copia Listu Jego Krolestkiey Mości do Ich Mościom Panow Starostow Pogranicznych z Warszawy dnia 16. Xbris Roku Panskiego 1720.

Urodzonym Starostie Naszemu Generalowi kamienieckiemu, Podolskiemu, Podstarosiemu y zidniemu, Pitarzoni y Burgrabimui Grodzkim kamienieckim Wier: nam mietym Tasko Nasz Krolewski. Urodzini Wier: nam mi: si. Po rozenitym dolendo cam Ley: mu na odpranionym tu Senatus Consilium cokehniek pro paterna providentia widzieliemy indispensabi: liter byda potrzebny do utrzymywania internae et externae securitatis tej Cycepy, za zdanem przy: temney Rady konkludonahimy ad externa Securitas na zachowaniu wobey cum vicinis przysia: mi, Coinkligency, y do zidatna spokoynego nay bardziy zamtia, tedy maiac relacye oroznych Excessach na pogranicu ab intrinseque popelnionych, a oraz y ex populacye od znicrachnosci Bractm: ney Potthi Ottomanickiej in Confimis bzadacy o administracya spramialnosci, y postkrominie Exce: mivorum Authority. Enidom Senatus Consilii konkludonahimy y ilecishimy Officialibus Castrenibus Sta: roitz pogranicznych, aby w rzadkie Excessa, kriminaiy, y zachodasce abutringue krywdy prawnis Inquisi: tionibus iuxta iura Gentium sumario processu praesina appellatione sadih, y karali, Dekreta swoie: meodstovany, Exekucyi przywodzili. Co Wierno: siam Waszym donosaga omynai pilnie reko mmen: duimy, aby si: si praemina pro debito obligacyi mo: si ch wykonalic.

57

1
1
1
2
2
2
3
3
3
4
5
5
5
6
7
7
7
8
8
9
9
9
10
10
10
10
10
11
11
11
11
11
12
13
14
15
16
17
17
18
18
18
19
19
20
20
20
21

Relacya Ceremonii odprawiana biskupowi kardynalskiego	27.
Relacya tyz Ceremonii	28.
Copia literarum Sini Regis Poloniae ad Sinum Regem in Russia	29.
Summa Specificatio Expensarum	30.
Copia listu J. Kancelarya W. Koz. do M. J. Praydenta Slietowickiego	31.
Jegoz do Wojewody Mazowieckiego	32.
Jegoz do Niewielkich Panow Na Dymnichach Kiedaych	33.
Copia literarum J. K. M. ad Panchissimum	34.
J. K. M. ad Archiepiscopum Pragensem	35.
Copia listu Krola J. K. do Kasztellana Wilniewickiego H. H. Sitt.	36.
Responsum J. K. M. ad desideria et puncta Humi Dni Ducis Curlandiae	37.
Copia literarum J. K. M. ad Humum Curlandiae et Semigalliae	38.
Rescriptum ad Consiliarios Curlandiae	39.
Copia de la lettre du Roy ala Princesse Sobieska	40.
Copia Translati literarum Responsoriarum Magni Sultani	41.
Copia listu Kancelarya W. Koz. do Wojewody Mazowieckiego	42.
Translat de la lettre du Pasa Chotum	43.
Copia literarum J. K. M. ad Imperatorem	44.
" Ministris et eorum Dni Sultani An. Chri.	45.
" J. K. M. ad J. Cesarce Mm	46.
" Mm et eorum Supm An. Chri.	47.
Copia listu Kancelarya W. Koz. do Kasztellana Krakowskiego	48.
" " Kancelarya W. Koz. do Podkarnego Chetmickiego	49.
" " Jegoz do Kasztellana Krakowskiego	50.
Copia Ordynarii Kasztellana Krakowskiego Slomungowi	51.
" Jegoz do Wzrostkiel Officioru Ludzowskiemkiego Zawiggi	52.
Copia listu Kancelarya W. Koz. do Wojewody Chetmickiego	53.
" Jegoz do Podkarnego Lubchickiego	54.
" Jegoz do Podkarnego Chetmickiego	55.
Copia literarum Eiusdem ad Comitem Schlik	56.
Copia de la lettre de la Reine de Suede au Roy de Pologne	57.
" de Pologne ala Reine de Suede	58.
" de Suede au Roy de Pologne	59.
" de Pologne au Roy de Suede	60.
Copia listu Kancelarya W. Koz. do Wojewody Mazowieckiego	61.
Responsum ad Puncta Ablegati Brandenburgici	62.
Ad puncta in Secundo Memorato	63.
Copia de la lettre de S. M. le Grand Chancelier de la Couronne	64.
Informatio in Causa S. M. ex processu Denuntiata	65.
Copia listu Kancelarya W. Koz. do Kasztellana Krakowskiego	66.
" Jegoz do Pana Leduchowskiego	67.
" Jegoz do Starosty Tymbarickiego	68.
" Jego Krolski M. J. do Hetmana W. K. Sitt.	69.
" Kancelarya W. Koz. do Wojewody Mazowieckiego	70.
" Jegoz do Wojewody Chetmickiego	71.
" Jegoz do S. J. Grodzkiego Szmarskiego	72.
Copia de la lettre de S. M. le Roy a M. le Palatin de Masovie	73.
Copia listu Kancelarya W. Koz. do Wojewody Mazowieckiego	74.
" Jegoz do Wojewody Mazowieckiego	75.
" Jegoz do Kasztellana Matogowskiego	76.
Medya reduendi ad aliam formam locationem Arthfium	77.
Copia listu Kancelarya W. Koz. do Wojewody Mazowieckiego	78.
Extrakt z listu Darskoma do J. K. do Chetmickiego	79.
" J. K. Kucurakina do J. K. do Chetmickiego	80.
Copia listu Kancelarya W. Koz. do Chorzego Kienickiego	81.

Desideria Wyzka Koronnego Wtuzgnie Authoremant	42.
Desideria partykularne od Regimentu Gwardyi piechoty Krola	45.
Punktata do przeciwnego Trybunału od Regimentu Krolowey	45.
Hymn od Smrych	45.
Memoryas z Sylbaka od Regimentu do Prae Trybunałm	46.
Instrukcy do Najjasniejszego Krola z Symitki Relationis.	46.
Respons na Instrukcy z Dniem Raskracy	47.
Copie de la lettre de M ^r de Grand Chancelier de Couronne	47.
" " " " " " " " " " " "	47.
Copia listu kancлера W ^z korz do Wojewody Mazowieckiego	48.
Copie de la lettre M ^r de Grand Ch ^t e de Couronne	48.
" " " " " " " " " " " "	48.
Copia listu kancлера W ^z korz do Opata Biedzińskiego	48.
" " " " " " " " " " " "	48.
" " " " " " " " " " " "	48.
" " " " " " " " " " " "	48.
" " " " " " " " " " " "	49.
Copia literarum Munio et Luxurio Doni Nri Spmi Ani Elnii	49.
Universat Krolewski na Symitki Relationis	51.
Litterae Universales pro Comitibus Generalibus Terrarum Prussiae	52.
Proclamationaria de Traktatu między Krolom Pol. y America.	53.
Copia literarum Regince Specie ad P ^m A ^m H ^m Poloniae	54.
Respons Krola na Instrukcy z Dnia Tymczasowego	54.
Status Cause o Dobro Chotynsk y Ostron	55.
Supplementum Status Cause o Dobro	56.
Expedyca na Symitki Ante Comitialem	58.
Copia listu Krolewskiego do Posta sub data eadem	58.
Credens Krolewski Postor na Symitki przed Symonny	58.
Universat Krolewski na Symitki przed Symonny	59.
Krol do Senatorow	59.
Ad Equetrem Ordinem od Krola	60.
Litterae Universales pro Conventu Ante Comitialem	60.
Credenciales Munio Regio pro Conventu Generale Prussiae	60.
Ad Generorum Munium Legum pro Eodem Conventu Generali Prussiae	60.
Instructio I ^a R ^e M ⁱ D ⁿ i Nostri Cuius	63.
Copia Circularium Krola do Senatorow y Urzednikow ziem Pruskich.	63.
Ad Civitates Maiores Terrarum Prussiae	64.
Ad Minores Civitates Terrarum Prussiae	64.
Universat Krolewski na Symitki Ante Comitalia	64.
Copia listu kancлера W ^z korz do Kasztellana Malogostkiego	64.
Contrakt między Krolom a Starosta Myskim o Czerniakowi	66.
Copia literarum Munio Cantuarii Regni	66.
Copia listu kancлера W ^z korz do Nizdra Prezydenta Tryb. korz	66.
" " " " " " " " " " " "	66.
" " " " " " " " " " " "	66.
" " " " " " " " " " " "	67.
" " " " " " " " " " " "	67.
Copia listu Wojewody Sieradzkiego do kancлеру W ^z korz	68.
Comons albo Plenipotencya	68.
Copia listu kancлера W ^z korz do Podstolego korz	69.
Projekt Contentorum ryporu danego Wojewodzie Raskraciemu	69.
Copia listu kancлера W ^z korz do Wojewody Mazowieckiego	69.
" " " " " " " " " " " "	69.
" " " " " " " " " " " "	69.
" " " " " " " " " " " "	70.

List Para Jego Mości do Króla Jego Mości	70.
Respons Króla Janu Casom	71.
Copia listu Kancelarza M ^o k ^o do Kancelarza Łódzkiego	71.
" Jego do Wojewody krakowskiego	71.
" Jego do Podkomorzego Miemskiego	71.
" Jego do Senatora Wielkopolskiego	72.
" Jego do Wojewody Poznańskiego	72.
" Jego do Marszałków	72.
" Jego do Sejmiku Łódzkiego	73.
" Jego do P ^o Rybickiego	73.
Copia listu Wojewody Małopolskiego do Kancelarza M ^o k ^o	74.
Copie de la lettre M ^o le Grand Chancelier de la Couronne au Roy	74.
" a M ^o le Comte de Mantuffel	74.
Copia listu Kancelarza M ^o k ^o do Sandomierskiego Kancelarza	74.
Copia listu Kancelarza Sandomierskiego do Kancelarza M ^o k ^o	75.
Copia listu Wojewody kaliskiego do Kancelarza M ^o k ^o	75.
Excerpt z listu z Sejmiku Miemskiego do Kancelarza M ^o k ^o	75.
Copie de la lettre M ^o le Grand Chancelier de la Couronne	76.
Copia listu Kardynała Salerno do Kancelarza M ^o k ^o	76.
Respons na ten list	76.
Copia listu Kancelarza M ^o k ^o do Starosty kupańskiego	76.
Copia listu do Deputatów Trybunału i faworu	76.
Copia listu Kancelarza M ^o k ^o do Podkomorzego krakowskiego	77.
Copia literarum Regis Sueciae ad S ^m um Regem Poloniae	77.
Copie de la lettre M ^o le Grand Chancelier de la Couronne	77.
Combinacya Kazał Miemskiego y Castoryjskiego	77.
Respons od Króla na Instrukcyę Kazał kubielskiego	79.
Copia Assekuracyi Sapichow i Poucia odobra Neiburskich	79.
Puncta pro Senatus Consilio	79.
Concluturum	80.
Residuum do Potu krakowskiego ex Senatus Consilio	81.
Copia literarum S ^m i S ^m i S ^m i Cancellarii	81.
Copie de la lettre M ^o le Grand Chancelier de la Couronne	81.
Copia listu Kancelarza M ^o k ^o do Podskarbiego M ^o k ^o	84.
Copia literarum S ^m i S ^m i ad Regem Daniae	82.
" ad Iudicem Turcicae Distinctionis	83.
" eundem ad Dominum Presidentem Behr.	83.
" Ad Magistratum Sedanensem	83.
Copia listu krakowskiego do Obornego Korońskiego	83.
Copia Kommissaryi Królewskiej na pogodzenie diffamacyi pogranicznych	83.
Copia listu krakowskiego do Senatorów M ^o k ^o	84.
Copia literarum P ^o R ^o M ^o ad Monachos Paradisiensis.	84.
Copia Nominationis P ^o R ^o M ^o ad Sanctissimum pro Abbate Obrenis	84.
" Literarum ad Eminenciam Cardinalem Albani a P ^o R ^o M ^o	85.
" " Ad Monachos Monasterii Obrenis	85.
" " Ad Episcopum Poznaniensem	85.
Copia listu krakowskiego do Commisariusi Orszynacyi Ostrogickiej	85.
" " Do Discia Sanguina	85.
Copia Uniuersali na Sejmik Relacyiny	86.
Copie de la lettre du Prince Jagu	86.
Relatio in puncto pretensionis Naviculariorum	87.
Responsum ad Memoriale pro Comitum de Schuerin	88.
Memoriale Comitum de Schuerin Ministri Prussiae	88.
Responsum ex Cancellaria P ^o R ^o M ^o	88.
Responsum ex Cancellaria P ^o R ^o M ^o ad Memoriale porrectum	89.

Kopia listu królewskiego do cara	89.
Le Compliment que M ^r le Grand Marshal Prince de Thourin	90.
Kopia listu Marszałka Kr ^o kor ^o do Sotorkina Kancelarza Mosk ^o	90.
Kopia listu królewskiego do Hiszpa Brymasa	90.
Kopia listu królewskiego do Helmana Kr ^o X ^o Lit ^o	91.
" " do Generata Miłko polskiego	91.
Kopia listu Kancelarza Kr ^o kor ^o do Amiana	91.
Instrukcje P ^o R ^o M ^o Domini Nostri Clementissimi	92.
Universalis litera pro Conventus Generali Terrarum in Prussia	93.
Kopia listu królewskiego do Senatorów prowincyi Pruskiej	93.
Kopia listu królewskiego do Wroclawskich dyje ^o prowincyi	94.
Kopia literarum P ^o R ^o M ^o ad Maierem Civitatis Prusiae	94.
" " ad Minores Civitates Prusiae	94.
Kopia listu królewskiego do Panow ^o Harostowi Pogranicznych	94.

